

STEINER ERIKA – GYERGYÁK FERENC

A HELYI ADÓZTATÁS JOGI LEHETŐSÉGEI ÉS A KÖZÖSSÉGI EGYÜTTÉLÉS ALAPVETŐ SZABÁLYAINAK HELYI SZABÁLYOZÁSI LEHETŐSÉGEI ÉS KONTROLLJA

NEMZETI KÖZSZOLGÁLATI EGYETEM
BUDAPEST

SZÉCHENYI 2020

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

Európai Unió
Európai Szociális
Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

A kiadvány a KÖFOP-2.1.2-VEKOP-15-2016-00001 azonosítószámú,
„A jó kormányzást megalapozó közszolgálat-fejlesztés” című projekt
keretében készült el és jelent meg.

Projekt szakmai vezető:

Fábián Adrián

Szerző:

Steiner Erika

Gyergyák Ferenc

Szerkesztette:

Gyergyák Ferenc

Lektorálta:

Rózsás Eszter

A kézirat lezárásának dátuma:

2018. szeptember 30.

A kiadás éve: 2020

A mű szerzői jogilag védett. Minden jog, így különösen a sokszorosítás,
terjesztés és fordítás joga fenntartva. A mű a kiadó írásbeli hozzájárulása
nélkül részeiben sem reprodukálható, elektronikus rendszerek
felhasználásával nem dolgozható fel, azokban nem tárolható,
azokkal nem sokszorosítható és nem terjeszthető.

TARTALOM

I. RÉSZ. A HELYI ADÓZTATÁS JOGI LEHETŐSÉGEI	5
1. <i>A helyi adók bevezetésének körülményei</i>	5
1.1 A rendszerváltást megelőző időszak	5
1.2 A rendszerváltás hatása a helyi adózásra	5
2 <i>A helyi adózás általános jellemzői, a helyi adórendszer felépítése</i>	7
3 <i>A helyi adó jogalapja, az adómegállapítási jog</i>	9
4 <i>Az adóigazgatás szabályai</i>	11
5 <i>Az egyes adónemek</i>	13
5.1 <i>Vagyoni típusú adók</i>	13
5.2 <i>Kommunális jellegű adók</i>	16
5.3 <i>Helyi iparűzési adó</i>	18
5.4 <i>A települési adó az önkormányzati rendeletalkotásban</i>	19
6 <i>A helyi adórendeletek törvényességi kontrollja</i>	46
6.1 <i>A helyi adóztatással kapcsolatos kormányhivatali célvizsgálatok tapasztalatai</i>	46
6.2 <i>A Kúria Önkormányzati Tanácsának helyi adókkal kapcsolatos gyakorlata</i>	48
7 <i>Összegzés és javaslatok a helyi adórendszer változtatásának lehetséges irányaira</i>	65
7.1 <i>A helyi iparűzési adó</i>	66
7.2 <i>Az egységes ingatlanadó</i>	66
II. RÉSZ. A KÖZÖSSÉGI EGYÜTTÉLÉS ALAPVETŐ SZABÁLYAINAK HELYI SZABÁLYOZÁSI LEHETŐSÉGEI ÉS KONTROLLJA	69
1 <i>Szabályozási előzmények</i>	69
1.1 <i>Szabálysértés</i>	69
1.2 <i>Tiltott közösségellenes magatartások</i>	70
2 <i>Közösségi együttélés szabályai</i>	73
2.1 <i>Jogalkotási felhatalmazás</i>	74
2.2 <i>Szabályozási gyakorlat</i>	77
3 <i>A helyi jogalkotás törvényességi kontrollja</i>	122
3.1 <i>A kormányhivatali törvényességi felügyeleti eljárás célja</i>	122
3.2 <i>A kormányhivatali törvényességi felügyeleti eljárás a gyakorlatban</i>	123
4 <i>Összegzés</i>	127
MELLÉKLET	132
<i>A közösségi együttélés alapvető szabályairól szóló hatályos önkormányzati rendeletek</i>	132

FELHASZNÁLT IRODALOM	156
A KÖNYV SZERZŐI	158
RÖVIDÍTÉSEK JEGYZÉKE	159

I. RÉSZ. A HELYI ADÓZTATÁS JOGI LEHETŐSÉGEI

STEINER ERIKA

1. A HELYI ADÓK BEVEZETÉSÉNEK KÖRÜLMÉNYEI

1.1 A rendszerváltást megelőző időszak

Helyi adózásról Magyarországon ténylegesen csak 1990 óta beszélhetünk, mert a rendszerváltás előtt működő tanácsi adók fogalmilag nem tartoztak ebbe a körbe. Központi jogszabályban (törvényerejű, minisztertanácsi és miniszteri rendeletekben) határozták meg ezen adónemek mértékét, a mentességek és kedvezmények körét. A tanácsnak csupán annyiban volt döntési jogosítványa, hogy bevezeti-e az adót vagy sem. Ilyen tanácsi adónak minősült többek között az ebadó, borforgalmi adó, házadó, nem lakás céljára szolgáló építmények adója, földadó, gyógy- és üdülőhelyi díj, mezőéri járulék, gépjárműadó, telekhasználati és igénybevételi díj, településfejlesztési hozzájárulás, út- és közműfejlesztési hozzájárulás. E díjak és adók többsége tovább él a mai helyi adókban, sőt, a mai helyi adók közül csak a helyi iparüzési adó tekinthető új, előzmények nélküli helyi adónemnek.

Az adórendszer előkészítése 1986-ban indult, mely a nagy pénzügyi reform része volt. Az adóreform során a vagyonadó kivonult a központi adóztatásból, s ott a jövedelem vált elsődleges adótárggyá. A helyi adórendszer kialakításánál erre a körülményre is tekintettel kellett lenni. A másik lényegi kérdés az volt, hogy a helyi adók bevezetése együtt járjon-e a központi adók csökkenésével vagy sem.

A helyi adórendszer kialakításakor fontos szempont volt, hogy annak a települési önkormányzatok széles körét érintenie kell, az önkormányzat saját döntésén kell alapulnia és folyamatos bevételekhez kell juttatnia „szülőatyját”. A bevezetés indokai között szerepelt továbbá a helyi lakosság érdekében végzett tevékenység területén a szándékolt (gazdasági) önállóságnövelés. Véget kellett vetni az elosztásos-leosztásos módszernek és egy önállóságot biztosító finanszírozási rendszert kellett létrehozni; emellett a tanácsi adók elavultsága is szerepet játszott a változások elkerülhetetlenségében.¹

1.2 A rendszerváltás hatása a helyi adózásra

Magyarországon a helyi adózás tekintetében 1990 tavasza hozta meg a nagy változást. Az országos választást követően megalkották a helyi önkormányzatokról és azok megválasztásáról szóló törvényeket, melyek alapján sor került az őszi helyhatósági választásokra. A helyi adórendszer kialakításának célja az önkormányzat gazdálkodásának megalapozása, a gazdálkodás anyagi alapjainak erősítésével a központi függés csökkentése. A helyi adókról szóló törvény meghatározta a helyi döntési autonómiára épülő adórendszer kereteit, feltételeit. A jelenlegi adórendszer tehát egységes a tekintetben, hogy adót – legyen az központi vagy helyi – törvény alapján lehet megállapítani.

---

¹ STOLLÁR GYÖRGY (1990): *A helyi adóztatás bevezetésének lehetőségei és feltételei a helyi önkormányzatoknál*. Magyar Közigazgatás, 12. 1099–1101.

A helyi adóztatás joga csak törvényi keretek között illeti meg az önkormányzatokat, azaz a helyi adók megállapításának és bevezetésének jogát nem lehet szabad belátásuk szerint gyakorolni.

A helyi adókkal kapcsolatos döntésekre jellemző, hogy az iparilag fejlettebb településeken a vállalkozások adóztatását helyezték előtérbe, az idegenforgalom szempontjából frekventált területeken elsősorban a nem helyi lakosokat terhelő adókat vezettek be, illetve ahol a helyi lakosság volt elsősorban fizetésre kötelezhető, ott az adó mértékét alacsonyabban állapították meg. Jogalkotási tapasztalatok, megfelelő információk és adójogi ismeretek hiányában nem tudták felmérni az előkészítés során, hogy az adók bevezetése az adóalanyok számára milyen terhet jelent, illetve az adóalanyok, adótárgyak köre, az adóztatás várható költségei, milyen mértékűek. Ezért az adóztatás kezdeti tapasztalatai után utólag módosították az adórendeleteiket.

A jelenlegi szabályozás szerint az Országgyűlés nem saját, Alkotmányban meghatározott törvényalkotási hatáskörét ruházta át az önkormányzatra, hanem eleget tett az alkotmányos felhatalmazásnak és megalkotta a *helyi adókról szóló 1990. évi C. törvényt (továbbiakban: Hatv.)*. Az önkormányzatok pedig így váltak jogosulttá arra, hogy a törvény keretei között megállapítsák a helyi adók fajtáit és mértékét. A helyi adók lényegének szabályozása a települési önkormányzatok hatáskörébe tartozik, a jogalkotó mindehhez csak a keretet biztosította.

A helyi adók bevezetése két szakaszban történt. Már az 1991-es esztendőre vonatkozóan is bevezethették az önkormányzatok a helyi adókat. Abban az időben mégis kevés – mindösszesen 304 önkormányzat élt ezzel a lehetőséggel, mivel a Hatv.-t 1990. december 28-án hirdették ki.

Ám nem csak ez volt az egyetlen indoka a népszerűtlenségnek. A mentességek széles köre miatt sokan úgy gondolták, nem érdemes bevezetni, másrészt az ország területei között megmutatkozó jövedelmi különbségek miatt nincs is szükség erre, elegendőnek tartották az egyéb bevételi lehetőségeket. Sokan nem látták az egyenlő arányú adózás megvalósulását, hiszen a tehetősebbeket (pl. építkező, kommunális beruházó) illették meg az akkori kedvezmények. A lakosság eladósodása, fokozódó életszínvonal-csökkenése, a vállalkozások odavonzása, illetve a vállalkozások hiánya is akadályozó tényező volt. A hivatali apparátus elégtelen és felkészületlen volt, ami összefüggött az önkormányzatok számának növekedésével. Politikai okok is közrejátszottak a bevezetés elutasításában: sokan választási ígéretüknek akartak eleget tenni.²

Amennyiben nem készített adórendeletet az önkormányzat az 1991-es évre, 1991. december 31-ig a tanácsi adók maradtak hatályban. Az adórendszer bevezetésének idején számos pozitív és negatív társadalmi hatást szerettek volna tulajdonítani a helyi adóknak: úgy vélték, az építményadó hatására a lakásépítésnél törekedni fognak a szükségleteket meg nem haladó mértékre, a telekadó növelni fogja a beépítési kedvet. A magánszemélyek kommunális adója csökkenő hatással lehet az ingatlan vagyon felhalmozódására, a működő tőkebefektetés növelésére. A vállalkozók kommunális adója ugyanakkor a munkanélküliség növekedésében játszhat szerepet, de infrastruktúrafejlesztésre történő fordítása csökkentheti a vállalkozók ellenállását. Az idegenforgalmi adó magas mértéke egyrészt az idegenforgalmat csökkenti, másrészt az üdülőépületek ingatlanforgalmára is ösztönző hatással lehet.

A helyi iparüzési adó hatására a nem nyereséges vállalkozások száma csökkenhet, mellőzése ugyanakkor vonzóbbá teszi a vállalkozási tevékenység megkezdését.³

² KOZÁK FERENC (1993): *Illetékek és önkormányzati adók Szabolcs-Szatmár-Bereg megyében*. Magyar Közigazgatás, 5. 315.

³ KOVÁCSNÉ HOMORÓDI BEÁTA – LÁSZLÓNÉ NÉMETH HAJNALKA (1992): *Adótanácsadó önkormányzatok és intézményeik számára*. Budapest, Unió Kiadó. 19.

A HELYI ADÓZTATÁS JOGI LEHETŐSÉGEI ÉS A KÖZÖSSÉGI EGYÜTTÉLÉS
ALAPVETŐ SZABÁLYAINAK HELYI SZABÁLYOZÁSI LEHETŐSÉGEI ÉS KONTROLLJA

Alábbi két táblázat szemlélteti a rendszerváltás előtti és utáni helyi adófajtákat.

1. táblázat

A rendszerváltás előtti helyi adófajták

Lakossági adók a rendszerváltás előtt					
Jövedelemadók	Forgalmi adók	Ingatlanok után fizetendő adók	Járművek utáni adók	Honvédelmi hozzájárulás	A lakosság egyéb adói
általános jövedelemadó	magánszemélyek forgalmi adója	házaadó	gépjárműadó		közösség-fejlesztési hozzájárulás
háztáji és kisegítő gazdaságok jövedelemadója	borforgalmi adó	telekaadó			közmű-fejlesztési hozzájárulás
szellemi tevékenységet folytatók jövedelemadója	jövedéki forgalmi adók	ingatlan-nyilvántartási hozzájárulás			ebadaó
alkalmazottak utáni jövedelemadó					

Forrás: Tóth János (1977): A lakosság adói. Budapest, 244.

2. táblázat

A rendszerváltás utáni helyi adófajták

Lakossági adók a rendszerváltás után				
Vagyon típusú adók	Kommunális jellegű adók	Idegenforgalmi adó	Helyi iparüzési adó	Települési adó
épitményadó	magánszemélyek kommunális adója			
telekaadó				

Forrás: Tóth János (1977): i. m. 244.

2 A HELYI ADÓZÁS ÁLTALÁNOS JELLEMZŐI, A HELYI ADÓRENDSZER FELÉPÍTÉSE

A települési önkormányzatok alapvető feladata – a közhatalom helyi közügyekben való gyakorlása mellett – a helyi közszolgáltatások biztosítása. Ezen feladatnak a helyi sajátosságokhoz és igényekhez igazítható ellátása elengedhetetlenül teszi az önkormányzatok önálló gazdálkodási feltételeinek megteremtését. A gazdasági önállósulás

egyik eszköze a helyi adók rendszere. Ez a települési önkormányzat számára lehetőséget teremt a helyi szuverén adóztatási jog gyakorlására s ezzel együtt a helyi adópolitika kialakítására.

A Hatv. felhatalmazása alapján a törvény keretei között 1991. január 1-jétől a települési önkormányzatok dön-
tenek a helyi adók bevezetéséről, az alkalmazott adómértékekről, kedvezményekről, mentességekről.

A kezdeti időszakban döntően megyei jogú és nagyobb városok voltak, amelyek iparüzési adót, vállalkozók kommunális adóját és idegenforgalmi adót vezettek be. A gazdasági helyzet folyamatos változása azonban megkövetelte, hogy egyre több önkormányzat vezessen be helyi adókat, ezen belül is elsősorban az iparüzési adót. 1992-ben már 1461 önkormányzat vezetett be helyi adót, illetve a helyiadó-bevétel is számottevően megnőtt.

Az 1994-es évet a választások jellemezték, melynek hatására az újonnan megalakuló képviselő-testületek él-
tek a helyi adó bevezetésének lehetőségével. Ennek köszönhetően a helyi adót bevezető önkormányzatok száma 1578-ra emelkedett. Érdekes az a tény is, hogy azon önkormányzatok, amelyeknél igen csekély volt a helyi adókból származó bevétel, nem tudtak arról lemondani. 1995-ben tovább növekedett a helyi adót bevezető önkormányza-
tok száma, mivel a hátrányos helyzetű önkormányzatoknak is szükséges volt bevezetniük valamely helyi adónemet az állami támogatás miatt. 1996 januárjában a helyi adókról szóló törvényt módosították, amelynek értelmében a mentességek, kedvezmények szűkültek és az adómértékek emelkedtek, 2001-re megtízszereződött a helyi adót bevezető önkormányzatok száma (3027) 1991-hez képest. 2013 végéig további 127 önkormányzat vezetett be helyi adót.

2015. január 1-jétől pedig az önkormányzatok egy új adónem, a települési adó bevezetésére is lehetőséget kaptak.⁴

2013 óta a Magyar Államkincstár a helyi adók tekintetében országos adatbázist üzemeltet saját elektronikus rendszerén belül, így a <https://hukka.allamkincstar.gov.hu> címen keresztül bárki számára elérhetők az egyes magyarországi településeken bevezetett helyi adónemekre vonatkozó információk.

A Hatv. szerint az adatbázisnak tájékoztatást kell nyújtania:

- a helyi adónem bevezetésének napjáról;
- az önkormányzat által megállapított adómértékről, adókedvezményekről, adómentességekről;
- a rendelkezések hatályba lépésének napjáról;
- az önkormányzat, illetve a helyi adóhatóság elérhetőségeiről (honlapcím, telefonszám, levelezési cím).

A Hatv. csupán a lehetőségét teremt meg annak, hogy az önkormányzatok helyi adókat vezessenek be, de nem kötelezi erre azokat.

A bevezethető adók körét és mértékét a törvény az alábbiak szerint korlátozza:

- Meghatározza az adó mértékének felső határát, amelynél alacsonyabb mérték alkalmazható, de magasabb nem.
- A tételes adóösszegben meghatározott adók esetében 2005-től lehetőséget kínál a törvény arra, hogy a rögzített felső mértéktől inflációkövetéssel eltérjenek az önkormányzatok (adóvalorizációs szabály).

---

⁴ DARABOS Éva: A helyi adók szerepe az önkormányzatok gazdálkodásában. *KÖZTES-EURÓPA Társadalomtudományi Folyóirat*, A Virtuális Intézet Közép-Európa Kutatására Közleményei, VIII. évf. 1–2. 126.

- Adótöbbszörözés tilalma: egy adótárgy után csak egyféle adó állapítható meg.
- A törvényben meghatározott kedvezmények és mentességek körét az önkormányzat saját hatáskörében bővítheti, de nem csorbíthatja.

3. táblázat
Kivetett helyi adók száma adónemenként 2018. január 1-jén

Adónem	Kivetett helyi adók száma
Építményadó	911
Helyi iparűzési adó (állandó jelleg)	2857
Helyi iparűzési adó (ideiglenes jelleg)	2729
Idegenforgalmi adó	859
Magánszemély kommunális adója	2304
Telekadó	514
Települési adó	150

Forrás: Saját készítésű táblázat.

A legtöbb önkormányzat a helyi iparűzési adót vezette be. A helyi iparűzési adó a vállalkozásokat terheli. Ezután a legtöbb önkormányzat által kivetett adónem a magánszemélyek kommunális adója. Az idegenforgalom szempontjából frekvenciát területeken elsősorban idegenforgalmi adót vezetnek be, ami nem a helyi lakosokat, hanem a településre érkező turistákat terheli. Ahol sem az iparűzési adó, sem az idegenforgalmi adóztatás nem jellemző, de a lakosság kötelezhető helyi adó fizetésre, általában jellemző az adó mértékének alacsony szinten történő meghatározása.

Települési adó bevezetésének lehetőségével kevés önkormányzat élt. Erről a későbbiekben írunk részletesebben.

3 A HELYI ADÓ JOGALAPJA, AZ ADÓMEGÁLLAPÍTÁSI JOG

A települési önkormányzat (községi, városi, megyei jogú városi, fővárosi és fővárosi kerületi önkormányzat) képviselő-testülete önkormányzati rendelettel az illetékességi területén helyi adókat, valamint települési adókat vezethet be. A főváros közigazgatási területén a fővárosi kerületi önkormányzat az építményadót, a telekadót, a magánszemély kommunális adóját és az idegenforgalmi adót vezethet be. A helyi iparűzési adót a fővárosi önkormányzat jogosult bevezetni a főváros teljes közigazgatási területén. A helyi adó kivetésére vonatkozó jogosultságot az Országgyűlés határozta meg. A települési önkormányzat az illetékességi területén önkormányzati rendelettel csak olyan települési adókat vezethet be, amelyeket más törvény nem tilt. A települési adó tárgyát bármely olyan adótárgy képezheti, amelyre nem terjed ki törvényben szabályozott közteher hatálya. Ez azt jelenti, hogy más törvényben meghatározott adó alapját képező – állami bevételt jelentő – jövedelem, juttatás, vagyon, egyéb érték nem lehet a települési adó tárgya. Így érvényesül a kettős adóterhelés tilalma.

A települési önkormányzat *adómegállapítási joga* arra terjed ki, hogy

- bevezeti az adókat, illetve a bevezetett adókat módosítja vagy hatályon kívül helyezi;
- meghatározza az adó bevezetésének időpontját és időtartamát azzal, hogy évközi módosítás naptári éven belül nem súlyosbíthatja az adóalanyok adóterheit;
- megállapítja az adó mértékét, amelynek során azonban figyelemmel kell lennie a törvényben meghatározott adómaximumra;
- megállapítja az egyes adókra vonatkozó mentességeket, kedvezményeket;
- meghatározza az adózás részletes szabályait a helyi adóról és az adózás rendjéről szóló törvény keretei között.

A települési önkormányzat adómegállapítási jogának korlátai:

- egy adóalanyt, egy meghatározott adótárgy vonatkozásában csak egyféle önkormányzati adó megfizetésére kötelezheti;
- a vagyoni típusú adók körében az adót egységesen – tételes összegben vagy a korrigált forgalmi érték alapulvételével – határozhatja meg;
- az adó mértékének meghatározása során az adómaximumnál magasabb összegre nem vonatkozhat;
- ha az adót a fővárosi önkormányzat vezeti be, akkor az a kerületi önkormányzat, amely az adó fővárosi önkormányzat általi bevezetésébe beleegyezett, azt az adót az adóévben nem működtetheti;
- a vállalkozó üzleti célt szolgáló épülete, épületrésze utáni építményadó, telke utáni telekadó nem alkalmazható;
- a helyi iparüzési adó mértékének meghatározásakor csak egy adómérték alkalmazható;
- ha lakásra, egyéb építményre, telekre a korrigált forgalmi érték alapján határozták meg az építményadót, csak egy adómérték alkalmazható.

A települési önkormányzati adó alapjának fajtája (adótárgya), az adó mértéke, az önkormányzati adórendelet szerinti adómentesség és adókedvezmény összességében olyan módon állapítandó meg, hogy egyaránt megfeleljen a helyi sajátosságoknak, az önkormányzat gazdálkodási követelményeinek és az adóalanyok széles körét érintően az adóalanyok teherviselési képességének. A helyi adó alanya korlátozott; nem lehet helyi és települési adót kiszabni az állam, az önkormányzat, nemzetiségi önkormányzat, költségvetési szerv, egyházi jogi személy, a Magyar Nemzeti Vagyonkezelő Zrt., a Nemzeti Eszközkezelő Zrt., az Államadósság Kezelő Központ Zrt., büntetés-végrehajtási gazdálkodó szervezet, a NATO és a kapcsolódó szerződések alapján felállított katonai parancsnokságok, továbbá – e minőségére tekintettel – vállalkozó terhére. Nem tartozik a helyi adókról szóló törvény hatálya alá a helyi iparüzési adó tekintetében a Magyar Nemzeti Bank, az Országos Betétbiztosítási Alap, a Szanálási Alap, a Kárrendezési Alap.

A helyi adó alanya lehet:

- természetes személy;
- jogi személy, egyéb szervezet;
- magánszemélyek jogi személyiséggel nem rendelkező személyi egyesülése (polgári jogi társulás);
- külföldi magánszemély vagy szervezet, ha adómentességét nemzetközi szerződés vagy viszonyosság nem biztosítja.

Mentesség a helyi adó alól:

valamennyi helyi adókötelezettség tekintetében adómentes

- az alapítvány;
- az egyesület;
- a közszolgáltató szervezet;
- a köztestület;
- az önkéntes kölcsönös biztosító pénztár;
- a magánnyugdíjpénztár.

A helyi iparüzési adó vonatkozásában adómentes a közhasznú szervezetnek minősülő nonprofit gazdasági társaság. Építményadó- és telekadó mentes azon épület, épületrész, telek tekintetében tulajdonosként vagy vagyoni értékű jog jogosítottjaként a vasúti pályahálózatot üzemeltető közszolgáltató szervezet.⁵

4 AZ ADÓIGAZGATÁS SZABÁLYAI

2018. január 1-jétől az önkormányzati adóztatást érintően *három új törvény* lépett hatályba.

Az új törvények – az adózás rendjéről szóló 2017. évi CL. törvény (a továbbiakban: Art.), az adóigazgatási rendtartásról szóló 2017. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Air.) és az adóhatóság által foganatosítható végrehajtási eljárásokról szóló 2017. évi CLIII. törvény (a továbbiakban: Avt.) – egyszerűsítik az egyes eljárásokat és csökkentik a bürokráciát.

Az új Art. segíti az adózók adminisztrációs terheinek a csökkentését, a szabályok egyszerűbb alkalmazását és az önkéntes jogkövetést. A törvény szerkezetét a jogalkotó a régi adózás rendjéről szóló törvényhez képest úgy változtatta meg, hogy egyes szabályok átkerültek az adóigazgatási rendtartásról szóló törvénybe és külön részben szerepel az egyes adókötelezettségekre vonatkozó szabályozás, az adatnyilvántartással és adatszolgáltatással összefüggő szabályozás, az egyes adóigazgatási eljárásokra vonatkozó szabályozás, a jogkövetkezmények, illetve az adótanácsadói, adószakértői tevékenységre vonatkozó rendelkezések.

A törvény mellékletében továbbra is szerepelnek az önkormányzati adóhatóságokhoz teljesítendő bevallások benyújtásának időpontjai, valamint a befizetésekre vonatkozó szabályok és a fizetés határidők.

Az önellenőrzési eljárásban új lehetőségként jelenik meg az önellenőrzési szándék bejelentése.

A 2018. évtől kedvezőbbé vált az automatikus részletfizetési kedvezmény. Az adóbírságra vonatkozó szabályozásban új változást jelent a fellebbezési jogról való lemondás lehetősége. Az átláthatóbb szabályozás követelményének eleget téve változott a mulasztási bírságra irányadó szabályozás.

Új eleme az Art.-nek az egyes mulasztások esetében a hiánypótlásra történő felhívás adóhatóság által történő kötelező alkalmazása és a hiánypótlással kapcsolatos szankciók.

A jogkövetkezmények alóli mentesülés új szabályként épült be az Art.-be amelynek értelmében az adózó terhére jogkövetkezmény nem állapítható meg, ha az adózó az adóhatóság honlapján erre a célra létrehozott felületen közzétett tájékoztatóban meghatározottak szerint járt el.

⁵ FARKASNÉ GASPARICS Emese (2018): Önkormányzati gazdálkodás. Budapest, Dialóg Campus Kiadó. 81.

Az *Air.* az adóigazgatási eljárásban alkalmazandó azon általános eljárási szabályokat foglalja össze, amelyeket eddig más törvények szabályoztak. A törvény rögzíti a hatáskör és illetékesség vizsgálatára vonatkozó szabályt, a nyelvhasználatra, a kizárásra, az adatok zárt kezelésére, a kiskorú, a cselekvőképtelen és a cselekvőképességében részlegesen korlátozott nagykorú, valamint a fogyatékossgal élő személy eljárási védelmére vonatkozó szabályokat, továbbá a kérelem visszautasítására, az ügyintézési határidőre, az igazolási kérelemre, a döntésre, az eljárás megszüntetésére, valamint a semmisségre vonatkozó szabályokat is. Az *Air.* tartalmazza továbbá a tényállás tisztázása körében a tanúra, a szemlére, a szakértőre, a tolmácsra és a tárgyalásra vonatkozó rendelkezéseket, az adóigazgatási eljárásokra vonatkozó egyes alapelveket, a képviselőt és a kézbesítés, a biztosítási intézkedés, az ellenőrzés, a jogorvoslat, az eljárási költség szabályait.

Az ellenőrzésekre vonatkozó szabályozás két ellenőrzési típust nevesít.

Az ellenőrzés egyik típusa az ellenőrzéssel lezárt időszakot keletkeztető adóellenőrzés. Ez az ellenőrzés a korábbi bevallások utólagos ellenőrzésének felel meg. Továbbá az adóellenőrzés lehet ellenőrzéssel lezárt időszakot nem keletkeztető jogkövetési vizsgálat, amelynek keretében az adóhatóság ellenőrizheti, hogy az adózó eleget tett-e egyes adókötelezettségeinek, adatokat gyűjthet a bevallásban szereplő adatok, tények, körülmények valószínűségüknek, ezek hitelességének megállapítása érdekében, továbbá vizsgálhatja a gazdasági események valódiságát és adatokat gyűjthet a becslési adatbázishoz. E két ellenőrzési típus mellett a törvény nevesíti az ismételt ellenőrzést és a felüellenőrzést. Új szabályként jelent meg a törvényben egy ellenőrzési határidő, mely szerint az adóellenőrzés időtartama nem haladhatja meg a 365 napot.

Az adóhatóság döntéseivel szembeni fellebbezés mint rendes jogorvoslati forma továbbra is biztosított. Lényeges változás azonban, hogy a fellebbezésben, illetve a fellebbezés alapján indult eljárásban nem lehet olyan új tény állítani, illetve olyan új bizonyítékot előadni, amelyről a fellebbezésre jogosultnak az elsőfokú döntés meghozatala előtt tudomása volt, azonban azt az adóhatóság felhívása ellenére nem terjesztette elő. Kedvező változás az adózók számára, hogy igazolási kérelem nélkül előterjesztett elkésett fellebbezés benyújtása esetén az elsőfokú adóhatóságnak minden esetben igazolási kérelem benyújtására kell felhívnia az adózót. Az új közigazgatási perrendtartásról szóló törvényben foglalt szabályozási elvekkel összhangban továbbá az adóeljárásokat érintően is bővült a bírósági felülvizsgálat lehetősége a közigazgatási per lehetőségével. Mind az *Air.*, mind az *Art.* vonatkozásában főszabály, hogy a törvények rendelkezéseit a hatálybalépését követően indult és a megismételt eljárásokban, illetve a hatálybalépést követően esedékessé váló kötelezettségekre kell alkalmazni. Ha azonban a jogszabálysértés elkövetésének időpontjában hatályos rendelkezések az adózóra összességében kevésbé terhes bírság-, illetve pótlékfeltételeket határoztak meg, a kötelezettségre legfeljebb az elkövetéskor hatályos törvényben meghatározott legmagasabb mérték alkalmazható.

Az *Avt.* a régi adózás rendjéről szóló törvényben foglalt végrehajtásra vonatkozó szabályokat foglalja keretbe. Az *Avt.*-ben az állami adóhatóság (NAV) feladatkörébe tartozó adóvégrehajtáson, illetve az adók módjára behajtandó köztartozások végrehajtásán túl új elemként jelent meg a közigazgatási hatósági döntésekben foglalt kötelezettségek végrehajtása is, amely feladat a pénzkövetelések végrehajtása mellett kiterjed egyes meghatározott cselekmények végrehajtására is. A jogorvoslatot érintő új rendelkezés, hogy a végrehajtási kifogásban konkrétan meg kell jelölni a sérelmezett intézkedést és azt, hogy a kifogást előterjesztő az intézkedés megsemmisítését vagy megváltoztatását milyen okból kívánja. A végrehajtási kifogásnak ugyanakkor a további végrehajtási cselekményekre nincs halasztó hatálya.

5 AZ EGYES ADÓNEMEK

A Hatv. négy adónemet különböztet meg.

1. Vagyoni típusú helyi adók:
  - építményadó,
  - telekadó.
2. Kommunális jellegű adók:
  - magánszemély kommunális adója,
  - idegenforgalmi adó.
3. Helyi iparűzési adó.
4. Települési adó.

Nézzük most az egyes adónemeket részletesen.

5.1 Vagyoni típusú adók

5.1.1 Építményadó

A Hatv. szerint az *adóalanya* az, aki a naptári év első napján az építmény tulajdonosa. Több tulajdonos esetén a tulajdonosok tulajdoni hányadaik arányába adóalanyok. Amennyiben az építményt az ingatlan-nyilvántartásba bejegyzett vagyoni értékű jog terheli, az annak gyakorlására jogosult az adóalanya.⁶ A Hatv. lehetőséget nyújt arra, hogy valamennyi tulajdonos, illetőleg az építményhez kapcsolódó vagyoni értékű jogokat birtokló által írásban megkötött és az adóhatósághoz benyújtott megállapodásban a tulajdonosok az adóalanyisággal kapcsolatos jogokkal és kötelezettségekkel egy tulajdonost ruházzanak fel. Ezenkívül a törvény kimondja, hogy társasház, garázs és üdülő esetén a tulajdonosok önálló adóalanyok, a közös használatú helyiségek után az adóalanya az említett közösség.⁷

A Hatv. előírja, hogy *adóköteles* az önkormányzat illetékességi területén lévő építmények közül a lakás és a nem lakás céljára szolgáló épület, épületrész. Az adókötelezettség az építmény valamennyi helyiségére kiterjed, annak rendeltetésétől, illetőleg hasznosításától függetlenül.⁸ Az adókötelezettség a használatbavételi, illetőleg a fennmaradási engedély jogerőre emelkedését követő év első napján keletkezik. Szintén a következő év első napjától kell figyelembe venni az adókötelezettséget érintő változást is. Az adókötelezettség megszűnik az építmény megszűnése (lebontása, megsemmisülése) évének utolsó napján, viszont ha az építmény az év első felében szűnik meg, a második félfévre vonatkozó adókötelezettséget már nem kell megfizetni az adóalanyoknak. Az építmény használatának szünetelése azonban az adókötelezettséget nem érinti.⁹

2018-tól új szabályként az önkormányzat illetékességi területén lévő ingatlanon elhelyezett, a településkép védelméről szóló törvény szerinti reklámhordozó is építményadó köteles.¹⁰

⁶ Hatv. 12. § (1) bekezdés.

⁷ Hatv. 12. § (2)–(3) bekezdés.

⁸ Hatv. 11. § (1)–(3) bekezdés.

⁹ Bozsik Sándor – Fellegi Miklós – Gróf Pál – Sűvegés Gábor – Szemán Judit (2017): *Adózási ismeretek*. Miskolc, Miskolci Egyetemi Kiadó. 200.

¹⁰ Hatv. 11/A. §.

Az építményadó fizetési kötelezettség keletkezésének előfeltétele, hogy az építményre használatba vételi engedélyt adjanak ki. Az előző évben kiadottak mindig a következő év január elsejétől keletkezettnek adófizetési kötelezettséget. Nemcsak a használatbavételi engedélyre igaz ez, hanem a fennmaradási engedélyre szintén. Mindebből kifolyólag akkor szűnik meg a fizetési kötelezettség, ha lebontják az építményt. Ez utóbbi esetben a következő félévtől kezdődően nem kell már építményadót fizetni. Természetesen bármilyen változást, ami az építményadót illeti, be kell jelenteni az önkormányzatnál.¹¹

A Hatv. az építményadó esetében megengedi az önkormányzatoknak, hogy *kétféle adóalap meghatározási módszer* közül válasszanak. Így minden egyes önkormányzat eldöntheti, hogy illetékességi területén

- vagy az építmény m²-ben számított hasznos alapterülete,
- vagy az építmény korrigált forgalmi értéke,

mint adóalap, alapján számítják a kivetett adó nagyságát.¹²

Annak függvényében, hogy az adott önkormányzat melyik adóalap megállapítási módszert választotta, az adó évi mértékének felső határa:

- 1100 Ft/m², amennyiben a hasznos alapterület szerinti adóalap megállapítást választotta;
- a korrigált forgalmi érték 3,6%-a, amennyiben a korrigált forgalmi érték szerinti adóalap megállapítást választotta.¹³

Az építményadó tekintetében az egyes magánszemélyek és vállalkozók adóztatása *adókvetéssel* történik. Az adó megfizetése két részletben – határozat alapján – március 15-éig és szeptember 15-éig esedékes, kivéve ha az adórendelet ennél későbbi vagy több esedékességi időpontot határoz meg.

Az építményadó tekintetében *adómentességet* élvez egyrésztől

- szükséglakás;
- a kizárólag az önálló orvosi tevékenységről szóló törvény szerinti házi orvos által nyújtott egészségügyi ellátás céljára szolgáló helyiség;
- a radioaktív hulladék elhelyezésére és a kiegészítő nukleáris üzemanyag tárolására használt építmény;
- az ingatlan-nyilvántartási állapot szerint állattartásra vagy növénytermesztésre szolgáló épület vagy az állattartáshoz, növénytermesztéshez kapcsolódó tároló épület (pl. istálló, üvegház, terménytároló, magtár, műtrágyatároló), feltéve, hogy az épületet az adóalany rendeltetésszerűen állattartási, növénytermesztési tevékenységéhez kapcsolódóan használja.¹⁴

¹¹ Hatv. 14. §.

¹² Hatv. 15. §.

¹³ Hatv. 16. §.

¹⁴ Hatv. 13. §.

Az előzőekben felsoroltakon kívül ideiglenesen adómentességet élvezhetnek még bizonyos műemléknek nyilvánított építmények is, amennyiben felújítást hajtanak rajtuk végre és a tulajdonos minden jogszabályban foglalt kötelezettségnek eleget tesz. Bizonyos műemléknek nyilvánított építmények is, amennyiben felújítást hajtanak rajtuk végre és a tulajdonos minden jogszabályban foglalt kötelezettségnek eleget tesz.¹⁵

Habár szigorú értelemben vett adókedvezménynek vagy adómentességnek nem tekinthető, itt érdemes megemlíteni az *adóelfüggesztés* intézményét. Ezt minden olyan, 65. életévét betöltött vagy életkorától függetlenül a megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülő magánszemély igénybe veheti, aki egyedül vagy kizárólag ugyanezen feltételeknek megfelelő hozzátartozójával él. Ezen személyek csakis lakcímnnyilvántartás szerinti és életvitelszerűen is lakóhelyükül szolgáló lakásuk után élhetnek az adóelfüggesztés iránti igénnyel. Az adóelfüggesztés időtartama alatt az adóalany nem kell megfizetnie az építményadó, viszont annak mértéke minden évben megállapításra kerül és az adóelfüggesztés megszűntével a kamatokkal növelt adóösszeget (amit a mindenkorin jegybanki alapkamat segítségével állapítanak meg) kötelező megfizetni.¹⁶

5.1.2 Telekadó

Az *adó alanya* a hatályos jogszabály szerint az, aki az év első napján a telek tulajdonosa.¹⁷

Adóköteles az önkormányzat illetékességi területén lévő minden telek – azaz épülettel be nem épített földterület –, amely nem mező- és erdőgazdálkodási művelés alatt álló terület, nem termőföld, nincs tanyaként nyilvántartva, nem temető és nem víztározó. Ezenkívül még azokat a területeket sem szokták a telek meghatározásába beleértetni, amelyek között, illetve vasúti pálya és annak tartozékai találhatók.

Az adókötelezettség a telekadó esetében általában akkor változik, amikor az adótárgy állapotában, jellegében, felhasználási módjában változás következik be. Főszabály szerint ilyenkor telekadó fizetési kötelezettség a változást követő év elejétől keletkezik, illetve szűnik meg. Adókötelezettség keletkezik ily módon például belterületi telek, (külterületi) termőföld és tanyához tartozó földterület mezőgazdasági művelésének megszüntetése és/vagy más ingatlan-nyilvántartási kategóriába való átvezetése esetén, illetve megszűnik az adókötelezettség, ha ezen területek mezőgazdasági célú hasznosítása megkezdődik és/vagy az ingatlan-nyilvántartásban az előbb említett kategóriákba (amik mezőgazdasági művelés alá vont területeket jelentenek) sorolják át azokat. Kivételt képez az a sajátos helyzet, amikor az adófizetési kötelezettség a telken való épület megsemmisülése/lebontása vagy felépítése miatt változik meg. Az első esetben adókötelezettség keletkezik, az utóbbi esetben megszűnik, de nem a következő év, hanem a következő félév első napjától.

Az *adó alapja* ennél az adónemnél is – hasonlóan az építményadóhoz – kétféleképpen határozható meg. Az önkormányzat döntésétől függően az adóalap lehet:

- a telek m²-ben számított területe vagy
- a telek korrigált forgalmi értéke.¹⁸

¹⁵ Hatv. 13/A. §.

¹⁶ Bozsik Sándor – Fellegi Miklós – Gróf Pál – Süvegés Gábor – Szemán Judit (2017): i. m. 202.

¹⁷ Hatv. 18. §.

¹⁸ Hatv. 21. §.

Az *adó évi mértékének* felső határát:

- az adóalap számításánál említett első módszer esetében 200 Ft/m²-ben,
- a második módszer tekintetében a korrigált forgalmi érték 3%-ában állapítja meg a Hatv.¹⁹

A telekadó esetében az adó bevallásával és befizetésével kapcsolatos szabályok teljes mértékben megegyeznek az építményadónál leírtakkal.

A Hatv. hatályos állapota szerint *adómentességet* élvez a telekadó tekintetében:

- az épület, épületrész hasznos alapterületével egyező nagyságú telekrész,
- a mezőgazdasági művelés alatt álló belterületi telek és
- az építési tilalom alatt álló telek adóköteles területének 50%-a,
- az adóalany termék-előállító üzeméhez tartozó, jogszabályban vagy hatósági előírásban megállapított védő-biztonsági terület (övezet), feltéve, ha az adóalany adóévet megelőző adóévi, évesített nettó árbevétele legalább 50%-ban saját előállítású termék értékesítéséből származik.²⁰

5.2 Kommunális jellegű adók

5.2.1 Magánszemélyek kommunális adója

A magánszemélyek kommunális adója esetében az *adóalany* az a magánszemély, aki egyébiránt az építményadó vagy a telekadó alanya is lehet. Tehát az építményadónál és a telekadónál megfogalmazottak érvényesek ebben az esetben is, azzal a különbséggel, hogy a kommunális adó tekintetében az adóalany csak magánszemély lehet. Az előbbieken túlmenően az a magánszemély is köteles ezt az adót megfizetni, aki az önkormányzat illetékességi területén nem magánszemély tulajdonában álló lakás bérleti jogával rendelkezik. Amennyiben a bérleti joggal több személy közösen rendelkezik, úgy a közösségnek lehetősége van egy illető (írásbeli szerződéssel történő) kijelölésére, aki ezeketán az adó alanyának tekinthető. Ilyen megállapodás hiányában a bérletársak egyenlő arányban adóalanyok.

Az önkormányzat döntésétől függően az *adó tárgya* vagy az építményadónál meghatározott építmény, vagy a telekadónál meghatározott telek, illetve – az adóalany esetében korábban megfogalmazottak szerint értendő – bérleti jog birtoklása. Az adókötelezettség változása tekintetében itt csak annyival szükséges kiegészíteni a vagyoni típusú önkormányzati adóknál tárgyaltakat, hogy a bérleti jog esetében a lakásbérleti jogviszony létrejöttét követő év első napján keletkezik és a jogviszony megszűnése évének utolsó napján szűnik meg az adófizetési kötelezettség. Viszont ha a lakásbérleti jogviszony az év első felében megszűnik, a második félévben már nem kell adóznia a jogviszonyt korábban birtokló magánszemélynek.

Az *adótöbbszörözés tilalma* miatt egy adótárgyra csak egyfajta adó vethető ki, éppen ezért, ha az adott önkormányzat már bevezette az építményadót, akkor a kommunális adó tárgya nem lehet az építmény, illetve ha az adott településen telekadó van érvényben, a kommunális adót nem fizettethetik meg a birtokolt telek – mint ingatlan –alapján.

¹⁹ Hatv. 22. §.

²⁰ Hatv. 19. §.

Az adó évi mértékének felső határa építményenként, telkenként, illetőleg lakásbérleti jogonként legfeljebb 17 000 Ft. Fontos, hogy ameddig az építményadó megfizetésének kötelezettsége mind magánszemélyekre, mind vállalkozókra vonatkozik, kommunális adókötelezettsége csak az előbbi csoportnak lehet.

A Hatv. a magánszemélyek kommunális adója vonatkozásában nem fogalmaz meg olyan esetet, amely tekintetében kötelező jelleggel adómentességet kellene alkalmazni az önkormányzatoknak. Viszont ezen adónemnél is, mint a többi helyi adó esetén, az egyes településeknek lehetőségük van az egyes adózókat mentesíteni az adófizetési kötelezettségük alól. Itt szükséges még megemlíteni, hogy a magánszemélyek kommunális adója tekintetében is törvény adta lehetőség adódik *adóelfüggesztésre*. Az építményadónál ismertetett feltételekkel (teljes mértékben) megegyezően a 65. életévüket betöltő vagy a megváltozott munkaképességű személyek vehetik igénybe ezt a lehetőséget.²¹

5.2.2 Idegenforgalmi adó

Idegenforgalmi adó megfizetésére kötelezett az a magánszemély, aki nem állandó lakosként az adott önkormányzat illetékességi területén legalább egy vendégéjszakát eltölt.²²

Az adó tárgya az adóalany értelmezésére használt meghatározásból világosan levezethető; az önkormányzat illetékességi területén való ott-tartózkodás, legyen szó akár üdülésről, kiküldetésről vagy bármely egyéb hasonló indokból történő jelenlétről.

A hatályos jogszabály az idegenforgalmi adó esetében is ad választási lehetőséget az *adóalap megállapításával* kapcsolatban, tehát az

- vagy a megkezdett vendégéjszakák száma szerint,
- vagy a megkezdett vendégéjszakákért fizetett ellenszolgáltatás (szállásdíj vagy ennek hiányában bármilyen jogcímen fizetett ellenérték) szerint végezhető.²³

Az adó mértékének törvényben maximalizált értéke

- a vendégéjszakák száma szerint meghatározott adóalap esetében személyenként 300 Ft/vendégéjszaka,
- a vendégéjszakákért fizetett ellenérték szerinti adóalap meghatározás esetében az adóalap 4%-a.²⁴

Az idegenforgalmi adó esetében *annak befizetése* a többi helyi adótól eltérő módon, *sajátos szabályok* szerint történik. Ezért az erre vonatkozó előírásokat érdemes külön is megemlíteni. A Hatv. kimondja azt, hogy az adókötelezettség a nem helyi lakosként a településen tartózkodó személyt terheli, azonban annak beszedésére és a helyi adóhatósághoz való eljuttatására a szállásadó, illetve a szálláshellyel, ingatlannal rendelkezni jogosult kötelezett:

- Az idegenforgalmi adót a szálláshely ellenérték fejében való átengedése esetén a szállásdíjjal együtt a szállásadó szedi be.
- A szálláshely vagy bármely más ingatlan ingyenesen történő átengedése esetén a szálláshellyel, ingatlannal rendelkezni jogosult az ott-tartózkodás utolsó napján szedi be az idegenforgalmi adót.

²¹ Bozsik Sándor – Fellegi Miklós – Gróf Pál – Süvegés Gábor – Szemán Judit (2017): i. m. 205.

²² Hatv. 30. § (1) bekezdés.

²³ Hatv. 32. §.

²⁴ Hatv. 33. §.

Az adót az adóbeszedésre kötelezett akkor is tartozik befizetni, ha annak beszedését elmulasztotta.²⁵

A Hatv. hatályos normaszövege szerint az idegenforgalmi adó esetén az adóbeszedést – mint adómegállapítási módot – kell alkalmazni. A beszedésre kötelezett a beszedett adóösszeget mindig a tárgyhót követő hónap 15-éig köteles az adóhatóság részére befizetni.

Az idegenforgalmi adó esetében az *adókötelezettség alól mentes* minden 18. életévét még be nem töltő magánszemély, bármilyen egyéb kikötés nélkül. A 18. életévüket betöltött személyek között szintén adómentes az, aki gyógyintézetben fekvőbeteg szakellátásban részesül vagy szociális intézményben ellátottként tartózkodik. Ezenkívül (szak)képzési és munkavégzési vonatkozásban adómentességet élvez az a személy, aki a közép- és felsőfokú oktatási intézménynél tanulói vagy hallgatói jogviszony alapján, hatóság vagy bíróság intézkedése folytán, a szakképzés keretében tartózkodik az adott településen, vagy szolgálati kötelezettséget teljesít, esetleg a településen székhellyel vagy telephellyel rendelkező, illetőleg ideiglenes tevékenységet végző vállalkozó esetén vállalkozási tevékenység vagy ezen vállalkozó munkavállalója által folytatott munkavégzés céljából tartózkodik az adott önkormányzat illetékességi területén. Hasonló esetként említhető meg azon egyházi személyek adómentessége is, akik az egyház tulajdonában lévő épületben, telken vendégéjszakát (kizárólag az egyház hitéleti tevékenységében való részvétel céljából) töltenek el.

Szintén adómentességet élvez az a magánszemély, aki az önkormányzat illetékességi területén lévő üdülő tulajdonosa vagy bérlője, valamint a használati jogosultság időtartamára a lakásszövetkezet tulajdonában álló üdülő használati jogával rendelkező lakásszövetkezeti tag, illetőleg ezen magánszemélyek hozzátartozója.²⁶

5.3 Helyi iparűzési adó

A helyi önkormányzatok legfőbb adóbevételi forrása a helyi iparűzési adóból származik. Helyi iparűzési adó megfizetésére vonatkozó *adókötelezettséget* a települési önkormányzat illetékességi területén végzett állandó vagy ideiglenes vállalkozási tevékenység – ipari, kereskedelmi, szolgáltatási és egyéb – (a továbbiakban: iparűzési tevékenység) keletkezteti. Az *adó alanya* a vállalkozó (az iparűzési tevékenységet folytató egyéni vállalkozó, jogi személyiséggel rendelkező vállalkozás). Az *adókötelezettség megállapításának jogalapja* a vállalkozó e minőségében végzett nyereség-, illetve jövedelemszerzésre irányuló tevékenysége. Az *iparűzési tevékenység* lehet állandó és/vagy ideiglenes.

Ha a vállalkozó az önkormányzat illetékességi területén székhellyel vagy telephellyel rendelkezik, úgy kell tekinteni, hogy ott iparűzési tevékenységet folytat, függetlenül attól, hogy a tényleges tevékenységét, munkavégzését részben vagy egészben nem a székhelyén vagy a telephelyén folytatja. Az iparűzési tevékenység jellegének és az iparűzési adó megfizetésének kötelezettsége tekintetében az ideiglenes jelleg elsősorban az építőipari tevékenység, a természeti erőforrások kutatása, feltárása tevékenységek során merül fel. Az ideiglenes jelleg akkor állapítható meg, ha az adott építőipari vagy kutatási tevékenység meghatározott naptári napokban mérhető időtartamon belül történik (30 és 181 nap között). Az iparűzési tevékenység ideiglenes jellegűnek számít akkor is, ha a vállalkozó olyan egyéb tevékenységet végez, amelyből közvetlenül bevételre tesz szert, feltéve, hogy a munkavégzéssel érintett önkormányzat illetékességi területén nem rendelkezik székhellyel vagy telephellyel.

²⁵ Hatv. 34. §.

²⁶ Bozsiák Sándor – Fellegi Miklós – Gróf Pál – Sűvegés Gábor – Szemán Judit (2017): i. m. 206.

Az iparűzési adó alapja állandó jelleggel végzett iparűzési tevékenység esetén a nettó árbevétel, csökkentve

- az eladott áruk beszerzési értékének összegével, illetve
- a közvetített szolgáltatások értékének összegével,
- az alvállalkozói teljesítések értékével,
- az anyagköltséggel,
- az alap- és alkalmazott kutatás, kísérleti fejlesztés adóévben elszámolt közvetlen költségével, a törvényi előírások szerinti sávhoz tartozó összeggel vagy számítható az egyszerűsített adóalap meghatározásának figyelembevételével.

Ha a vállalkozó több önkormányzat területén végez állandó jelleggel iparűzési tevékenységet, akkor az adó alapját – a tevékenység sajátosságaira leginkább jellemzően – a vállalkozónak kell megosztania, figyelembe véve a jogszabályi előírásokat.

Az ideiglenes jelleggel végzett iparűzési tevékenység esetében az iparűzési adót a tevékenység végzésének naptári napjaira jutó jövedelem (nettó árbevétel) alapján kell meghatározni.²⁷

5.4 A települési adó az önkormányzati rendeletalkotásban

Az elmúlt években az önkormányzatok súlyos eladósodása szükségessé tette az önkormányzati rendszer reformját és egyben egy új önkormányzati bevételi rendszer kialakítását. A reform célja volt többek között az is, hogy az önkormányzatok a bevételeik előteremtése kapcsán nagyobb önállóságot kapjanak, erősítve ezzel a helyi autonómiájukat. A kormány ezt a helyi adók bővítésével kívánta megteremteni, ezért 2015. január 1-jétől bevezetésre került a települési adó.

A helyi önkormányzatok az illetékességi területükön rendelettel olyan települési adót, települési adókat vezethetnek be, amelyet vagy amelyeket más törvény nem tilt.

Ebben a részben konkrét települési adórendeleteken keresztül azt mutatjuk be, hogy ez az újonnan bevezetett adónem hogyan jelenik meg az önkormányzati jogalkotásban.

Mindenekelőtt érdemes egy kicsit visszatekinteni a helyi adók megállapításának módszereihez.

A helyi adók megállapítása kétféle módszerrel történhet, *nyílt listás* és *zárt listás* módszerrel. A nemzetközi gyakorlatot nézve a zárt listás rendszer az elterjedtebb.

A *zárt listás* rendszer keretében az önkormányzatok arról dönthetnek, hogy a törvény által meghatározott adófajta-t bevezetik vagy sem. Az adótevénytartalma azonban rögzített. Azt, hogy milyen típusú és milyen mértékű adó vehető ki, továbbá, hogy milyen mentességek, kedvezmények érvényesíthetők, a zárt listás rendszerben működő önkormányzatok nem határozhatják meg. A zárt listás módszer előnye, hogy kiszámíthatóvá teszi az adórendszert.

A *nyílt listás* rendszer keretében az önkormányzatok szabadon állapítják meg az adókat, az adó tárgyán kívül meghatározhatják az adó alanyát és annak mértékét is. Ezzel a módszerrel az önkormányzatok abszolút szabad kezet kapnak és saját belátásuk szerint határozhatják meg a legfőbb bevételi forrásuk egyikét, a helyi adót.

²⁷ FARKASNÉ GASPARICS Emese (2018): i. m. 81.

A települési adó bevezetése 2015-től nyílt listás módszerrel történt.²⁸

A nyílt listás módszert a Hatv. 1/A. § (1) bekezdésébe építette be a jogalkotó, a következő szöveggel: „E törvény felhatalmazása és rendelkezései szerint a települési (községi, városi, fővárosi és kerületi) önkormányzat képviselő-testülete rendelettel az illetékességi területén helyi adókat, valamint települési adókat vezethet be.”

Hivatkozott törvény a települési adó tárgyát nem határozza meg.

A települési adó kivetésekor az önkormányzatok maguk dönthetik el, hogy mit adóztatnak meg (adó tárgy) és milyen mértékben (adómérték), azonban ezt a törvény szabta keretek között tehetik meg.

A Hatv. kimondja: „Az önkormányzat az illetékességi területén rendelettel olyan települési adót, települési adókat vezethet be, amelyet vagy amelyeket más törvény nem tilt. Az önkormányzat települési adót bármely adótárgyra megállapíthat, feltéve, hogy arra nem terjed ki a törvényben szabályozott közteher hatálya. A települési adónak nem lehet anyaga állam, önkormányzat, szervezet, továbbá – e minőségre tekintettel – vállalkozó.”²⁹

E szabályozás okán az adótárgyak köre jelentősen csökken, mivel csak olyan tárgyra lehet bevezetni adót, amelyet még nem terhel adófizetési kötelezettség.

A gyakorlatban tehát az önkormányzatokra van „bízva”, hogy mi a települési adó tárgya, figyelemmel arra, hogy az annyi bevételt biztosítson számukra, hogy a megmaradt feladataikat finanszírozni tudják.

A Hatv. kiköti: „A települési adóból származó bevétel az azt megállapító önkormányzat bevétele, amelyet fejlesztési célra és a települési önkormányzat képviselő-testületének hatáskörébe tartozó szociális ellátások finanszírozására használhat fel.”³⁰

Joggal merül fel kérdésként, hogy hiába teremti elő az önkormányzat a bevételét, ha azt csak kötött célra, egy adott feladatra használhatja fel.

Egyelőre csak kevés önkormányzat élt a települési adó adta lehetőséggel. Megfigyelhető, hogy az önkormányzatok a korábban is már ismert adókból (vagyonosi típusú adók, helyi iparüzési adó, kommunális adó) próbálják a bevételeiket megteremteni. A kötött felhasználás is problémát jelenthet, hiszen azoknak az önkormányzatoknak kedvez ez a lehetőség, akik kifejezetten településfejlesztésre kívánják fordítani a bevételeiket, illetve nincs elég forrásuk a szociális ellátások finanszírozására.

A jelenlegi adatok szerint 2015. január 1-től 2018. őszéig összesen 150 önkormányzat döntött úgy, hogy az illetékességi területén bevezeti a települési adót.

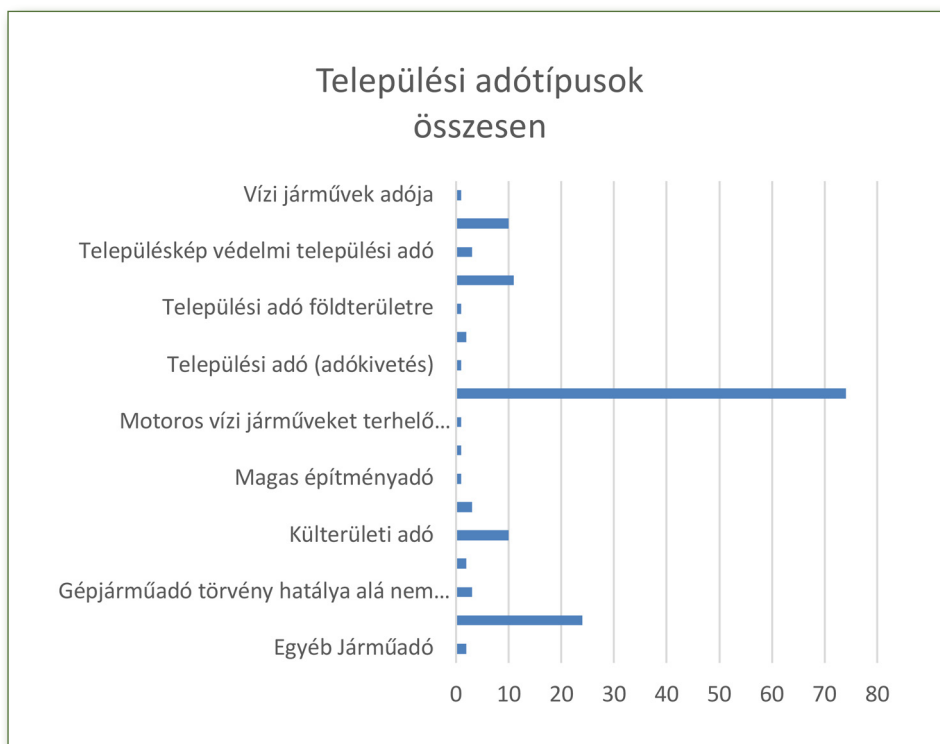
Alábbi ábrák mutatják, hogy az egyes önkormányzatok milyen típusú települési adókat állapítottak meg a helyi rendeleteikben.

²⁸ PÁLFI Edina (2018): A települési adó kivetésének törvényi keretei és tapasztalatai. Új Magyar Közigazgatás, 11. évf. 1. 16.

²⁹ Hatv. 52. § 26. pont.

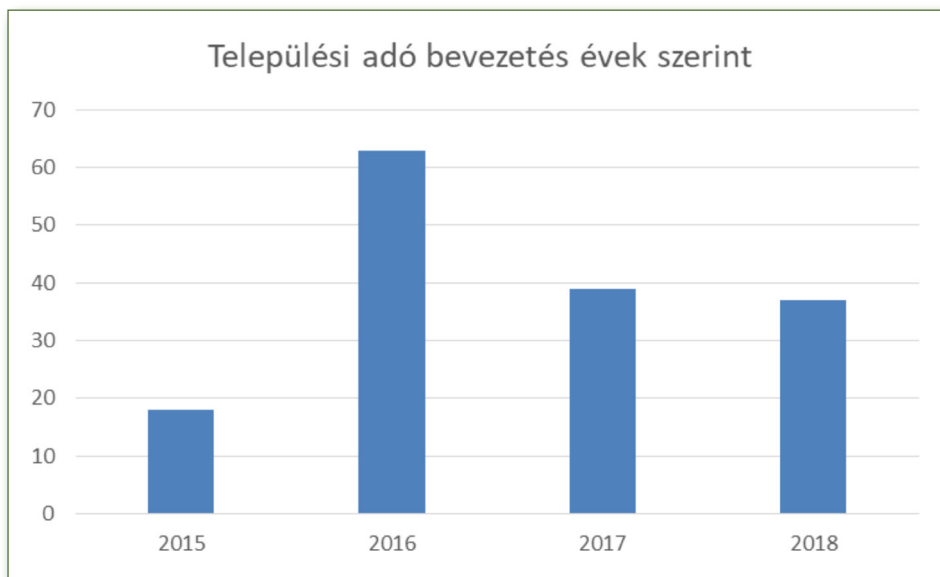
³⁰ Hatv. 1/A. § (5) bekezdés.

1. ábra
Települési adók bevezetésének megoszlása évek szerint

Forrás: Saját készítésű ábra.

2. ábra
Települési adótípusok

Forrás: Saját készítésű ábra.

Az alábbiakban tekintjük át az egyes települési adótípusokat részletesen.

5.4.1 Az egyes települési adó típusok

1. Termőföld adó

A legtöbb önkormányzat termőfölddel kapcsolatos települési adót vetett ki. Az adó tárgya az ingatlan-nyilvántartásban gyümölcsös, legelő, fásított terület, szőlő, vagy mezőgazdasági művelési ágban nyilvántartott termőföld. Ezen belül is adótárgyként a termőföld leggyakoribb.

Az alábbi helyi rendeletben Kaposfő Község Önkormányzat Képviselő-testülete földadót állapított meg az ingatlan-nyilvántartásban zártkert fekvésű, szántó, szőlő, gyümölcsös, kert, rét, legelő, nádas, fásított terület, erdő művelési ágban nyilvántartott föld vonatkozásában.

„Kaposfő Község Önkormányzat Képviselő-testülete

14/2015. (XI. 30.) önkormányzati rendelete a települési adóról³¹

Kaposfő Község Önkormányzat Képviselő-testülete a helyi adókról szóló 1990. évi C. törvény 1/A. § (1) bekezdésében, 43. § (3) bekezdésében kapott felhatalmazás alapján, az Alaptörvény 32. cikk (1) bekezdés h) pontjában meghatározott feladatkörben eljárva a következőket rendeli el:

1. A földadó tárgya és a rendelet hatálya

1. §

(1) Kaposfő község illetékességi területén földadóban adóköteles az ingatlan-nyilvántartásban zártkert fekvésű, szántó, szőlő, gyümölcsös, kert, rét, legelő, nádas, fásított terület, erdő művelési ágban nyilvántartott föld (a továbbiakban: földterület).

(2) A földadó határozatlan időre kerül bevezetésre.

(3) A földadó alanya az a jogi személy vagy magánszemély, aki a naptári év első napján a zártkerti földterület tulajdonosa.

(4) Valamennyi tulajdonos által írásban megkötött és az adóhatósághoz benyújtott megállapodásban a tulajdonosok az adóalanyisággal kapcsolatos jogokkal és kötelezettségekkel egy tulajdonost is felruházhatnak.

2. Az adó alapja és mértéke

2. §

(1) A földadó alapja a zártkert fekvésű földterület, helyrajzi számonként.

(2) A földadó mértéke egységesen 4.000,- Ft/földterület/év.

³¹ <http://www.njt.hu/njtonkorm.php?njtcp=eh3eg0ed7dr8eo7dt0ee3em4cj9bx6bz1cf2bx9ce8cf5m> (A letöltés dátuma: 2018.12.05.)

3. Eljárási rendelkezések

3. §

- (1) A földadót az adóalany önadózással állapítja meg az ingatlan-nyilvántartásban a tárgyév első napján nyilvántartott adatok alapján.
- (2) A földadót évente két egyenlő részletben kell megfizetni.
- (3) Az első részletfizetési határideje minden év március 15., a második részletfizetési határideje minden év szeptember 15. napja.
- (4) A földadó bevezetésének évében az adóalany az adott év január 31. napjáig köteles az adó megállapításához szükséges valamennyi – az önkormányzati adóhatóság által rendszerezített nyomtatványon – adatot szolgáltatni az adott év január 1-jei állapotának megfelelően.
- (5) Az adóalanyoknak nem kell újabb bevallást tennie mindaddig, ameddig a földadót (adókötelezettséget) érintő változás nem következett be.

4. Záró rendelkezések

4. §

- (1) E rendelet 2016. január 1. napján lép hatályba.
- (2) E rendeletben külön nem szabályozott kérdésekben a helyi adókról szóló 1990. évi C. törvény 1. § (1) bekezdését, a 42/B. §-t és 43. § (3) bekezdését, valamint az adózás rendjéről szóló 2003. évi XCII. törvény rendelkezéseit kell alkalmazni.
Kaposfő, 2015. november 30.

Sztányi Tibor
polgármester

Gyura Tiborné
jegyző

A Hatv. a telekadó hatálya alól kivette a termőföldet, hogy arra az önkormányzatok ne vethessenek ki adót, tehát a Hatv. rendelkezéseiből következően a termőföld nem lehet helyi adó – telekadó – tárgya, mégis a települési adó 2015. január 1-jei bevezetésével – ugyan más jogcímen, de – megnyílt a lehetőség a termőföld megadóztatására.

Felmerül a kérdés, hogy amennyiben egy termőföldet már egy járulék terhel, úgy kivethető-e még rá a települési adó, hiszen a Hatv. kimondja, hogy települési adót olyan adótárgyra lehet kivetni, amelyet nem terhel egyéb közteherviselési kötelezettség.³²

A termőföldadóval kapcsolatban további problémák várhatók, melyek az adó mértékének megállapítását érintik. A földadó éves mértékét különböző módon számítják az önkormányzatok. Egyes településeken a földterület hektárban, illetve négyzetméterben kifejezett nagyságához, más esetekben pedig az aranykorona-értéke alapján számolják.

Az aranykorona-értékhez kötött települési adók esetében a problémát az okozza, hogy az földek aranykorona-értékét az 1850–1870-es években állapították meg, így érdemes lenne ezeket az adatokat az ingatlanügyi hatóságnál, egy úgynevezett földminősítési eljárás során felülvizsgáltatni, mivel amennyiben gyengébb minőségű a termőföld, úgy csökkenni fog az aranykorona-értéke, ezáltal az adóteher is jelentősen csökkenthető.

³² PALFI Edina (2018): i. m.18.

2. Településképvédelmi adó

Óbuda-Békásmegyer Önkormányzatának Képviselő-testülete a településképvédelmi adóról szóló 9/2016. (II. 22.) önkormányzati rendeletével ún. „giccsadót” vetett ki. A giccsadóval az önkormányzat azokat az épületeket sújtaná, amelyek a főbb építési előírásoknak ugyan megfelelnek, de a helyi, egyedi övezeti és településképi előírásokat nem veszik figyelembe, ezzel megbontva, rombolva az adott utca esztétikai képét, hangulatát. Az adó alapja nem az ingatlan nagysága vagy értéke, hanem kizárólag az a tény, hogy az, a kerületi szabályoktól eltérő.

Az önkormányzat az adó bevezetését azzal indokolta, hogy a kormány intézkedésével lényegében szabad kezet kaptak a magánépítetők, az építésügyi szakemberek pedig sorra fogalmazták meg aggályaikat az építési kultúrával, az épületek színezésével kapcsolatban. Ezáltal tehát – véleményük szerint – az építészeti minőség és a településképvédelmi romlása várható. Az önkormányzat egyszerűen a giccsadóval kívánja rászorítani az építeteket arra, hogy a 300 m² alatti építmények esetében is konzultáljanak a helyi hatósági építésszel.

Mentes az adófizetési kötelezettség alól, akinél a főépítész vélemény igazolja, hogy az épület beleillik a településképvédelmi képvédelmi körbe.

A giccsadó kivetése kapcsán kiemelendő, hogy az önkormányzat nem arra használja a települési adó kivetésének lehetőségét, amire eredeti funkciója szerint szánták – tehát hogy önkormányzati bevételi forrást képezzen –, hanem a jogalanyok magatartása befolyásolásának eszközüvé vált. Ezenkívül megfigyelhető egy hatalommegosztási aspektusa is: a kormányzat eltervezte és népszerűsítette az egyszerűbbé váló építési igazgatási eljárást, amelynek része volt az engedélyeztetés eltörlése is, majd az önkormányzat települési adónak „álcázva” burkoltan visszavezeti az intézményt.³³

*„Budapest Főváros III. Kerület Óbuda-Békásmegyer Önkormányzat Képviselő-testületének
9/2016. (II. 22.) önkormányzati rendelete a településképvédelmi adóról”³⁴*

Budapest Főváros III. Kerület Óbuda-Békásmegyer Önkormányzat Képviselő-testülete a helyi adókról szóló 1990. évi C. törvény 1/A. §-ában kapott felhatalmazás alapján, Magyarország Alaptörvénye 32. cikk (1) bekezdés h) pontjában, valamint a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 23. § (5) bekezdés 15. pontjában meghatározott feladatkörében eljárva a következőket rendeli el:

1. Általános rendelkezések

1. § Budapest Főváros III. Kerület, Óbuda-Békásmegyer Önkormányzata (a továbbiakban: Önkormányzat) az Önkormányzat illetékességi területén bevezeti a településképvédelmi települési adót (a továbbiakban: adó).

2. § E rendelet alkalmazásában:

1. Építetű: az a magánszemély, aki az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXXVIII. törvény (a továbbiakban: Étv.) 2. § 4. pontja szerint építetűnek minősül.

³³ PÁLFI Edina (2018): i. m. 20.

³⁴ <http://www.njt.hu/njtonkorm.php?njtcp=eh6eg7ed8dr1eo4dt3ee0em9cj6bx5cd2by5bw6bw1cc2m> (A letöltés dátuma: 2018.10.23.)

2. A tulajdonos fogalmára a helyi adókról szóló 1990. évi C. törvény (a továbbiakban: Htv.) 12. §-ában és a Htv. 52. § 7. pontjában foglaltak az irányadók.
3. Egyszerű bejelentéshez kötött építési tevékenység: az Étv. 33/A. §-ában meghatározott és törvényi felhatalmazás alapján kormányrendeletben szabályozott építési tevékenység.
4. A lakóház, lakóépület fogalmára az országos településrendezési és építési követelményekről szóló 253/1997. (XII. 20.) Korm. rendelet (OTÉK) 1. sz. mellékletének 78. pontjában foglaltak az irányadók.
5. Az építési tevékenység fogalmára az Étv. 2. § 30. pontjában foglaltak az irányadók.
6. Az új lakóház, lakóépület létesítésének időpontja: az Étv. 33/A. § (2) bekezdése szerinti hatósági bizonyítvány kiadásának kelte.

2. Az adó alanya

3. **§(1)** Az adó alanya az a magánszemély
  - a) építtető, aki az Önkormányzat illetékességi területén egyszerű bejelentéshez kötött, legfeljebb 300 m² összes hasznos alapterületű új lakóházat, lakóépületet létesít;
  - b) az a magánszemély, aki az a) pont szerint létesített ingatlan tulajdonosa az építési tevékenység befejezését követő év(ek) első napján.
- (2) Több építtető esetén az építtetők egyetemlegesen adóalanyok. Több tulajdonos esetén a tulajdonosok a tulajdoni hányadaik arányában adóalanyok.
- (3) Az építtetők, valamint a tulajdonostársak adókötelezettség viselésével kapcsolatos megállapodására a Htv. 12. § (2) bekezdésében foglaltak az irányadók.

3. Az adókötelezettség keletkezése, változása és megszűnése

4. **§** Az adókötelezettség a 2016. március 31. napját követően bejelentett vagy megvalósított egyszerű bejelentéshez kötött építési tevékenység után keletkezik.
5. **§ (1)** Az építtetőt terhelő adókötelezettség 2016. március 31. napját követően bejelentett építési tevékenységek után a bejelentés napján keletkezik.
  - (2) Az építtetőt terhelő adókötelezettség az építési tevékenység – 2. § 6. pont szerinti – befejezése évének december 31. napján szűnik meg.
  - (3) A tulajdonost terhelő adókötelezettség a (2) bekezdésben meghatározott esetben, az építési tevékenység befejezését követő év első napján keletkezik.

4. Az adó alapja

6. **§** Az adó alapja az egyszerű bejelentéshez kötött építési tevékenységek száma. Az építtető esetében a bejelentett (tervezett) lakóház, lakóépület létesítésére irányuló beruházások száma, a tulajdonos esetében a tulajdonában lévő ingatlan(ok)on megvalósított lakóház (lakóépület)-építések száma képez adóalapot.

5. Az adó mértéke

7. **§ (1)** Az adó mértéke az egyszerű bejelentéshez kötött építési tevékenységenként 500.000 Ft/év.

(2) Az adót az adózónak egy összegben, az adóév szeptember 15. napjáig, vagy az adófizetési kötelezettséget megállapító határozat jogerőre emelkedését követő 15 napon belül kell megfizetnie.

6. Adómentesség

8. § (1) Mentés az adó alól az a magánszemély építtető, aki főépítési véleménnyel alátámasztja, hogy az általa bejelentett építési tevékenység – a hozzá kapcsolódó dokumentáció alapján – az Óbuda-Békásmegyer Városrendezési és Építési Szabályzatáról szóló 32/2001. (XI. 30.) önkormányzati rendeletnek (a továbbiakban: ÓBVSZ) megfelel.

(2) Mentés az adó alól az a magánszemély is, aki főépítési véleménnyel alátámasztja, hogy a tulajdonában álló ingatlanán egyszerű bejelentéshez kötött építési tevékenység eredményeként létesült új lakóépület, lakóház az ÓBVSZ általános és egyedi övezeti, valamint településképre vonatkozó előírásainak, továbbá kiegészítő rendelkezéseinek megfelel.

(3) Amennyiben az adóalany utólagosan tesz eleget az adómentességi feltételeknek, akkor a következő év első napjától mentesül az adófizetési kötelezettség alól.

(4) A főépítési véleményt

a) az önkormányzati adóhatóságnál való bejelentkezést követő 60 napon belül,

b) megvalósult lakóház-építés esetében a lakóház, lakóépület létesítésének időpontját követő 30 napon belül kell az adóhatósághoz – az adóbevallással egyidejűleg – benyújtani.

7. Eljárási szabályok

9. § (1) Az adót az adóhatóság kivetéssel állapítja meg az adóalany bevallása alapján.

(2) Az építtető az egyszerű bejelentéshez kötött építési tevékenység építési hatóságnál tett bejelentését követő 15 napon belül bejelentést tesz az önkormányzati adóhatóságnál az adókötelezettség keletkezéséről – az 1. melléklet szerinti formanyomtatvánnyal –, és ezzel egyidejűleg nyilatkozik, hogy a bejelentéstől számított 60 napon belül a főépítési véleményt becsatolja. A bejelentőt az önkormányzati adóhatóság nyilvántartásba veszi, erről az adóalanyt végzéssel értesíti.

(3) A főépítési vélemény igényléséhez az alábbi okiratokat, dokumentumokat kell mellékelnie papíralapon

a) az építtetőnek az egyszerű bejelentést követően:

aa) kérelmet, mely tartalmazza az építési tevékenységgel érintett telek címét, helyrajzi számát, az építészeti műszaki tervező nevét, elérhetőségét, kamarai névjegyzéki bejegyzésének számát, az építtető aláírását;

ab) az egyszerű bejelentési dokumentációt;

ac) szintterületi mutató számítást, építménymagasság- és homlokzatmagasság-számítást, zöldterületi mutató számítást;

ad) a tervezett lakóépület valamennyi jellemző külső nézetét ábrázoló homlokzati tervet, anyaghasználat és színek feltüntetésével;

ae) legalább két-két madártávlati, valamint szemmagasságból ábrázolt látványtervet, vagy modellfotót;

af) építtető/tervező nyilatkozatát arra vonatkozóan, hogy a tervezett építési tevékenység az ÓBVSZ általános és egyedi övezeti, valamint településképre vonatkozó előírásainak, továbbá kiegészítő rendelkezéseinek megfelel;

b) a tulajdonosnak az építési tevékenységet követően:

ba) felelős műszaki vezető nyilatkozatát arra vonatkozóan, hogy az építési tevékenység az egyszerű bejelentési dokumentáció alapján valósult meg, valamint, hogy az ÓBVSZ általános és egyedi övezeti, valamint településképre vonatkozó előírásainak, továbbá kiegészítő rendelkezéseinek megfelel,

bb) fotódokumentációt a megvalósult épületről és környezetéről.

(4) A főépítési vélemény igénylése díj- és illetékmentes.

(5) Az építtetőt és az önkormányzati adóhatóságot a főépítész 8 napon belül értesíti a vélemény elkészültéről.

(6) Az építtető az értesítés közlését követő 15 napon belül terjeszti elő a bevallását az önkormányzati adóhatóságnál, amelyhez a főépítési véleményt mellékeli. A bevallást az e célra rendszeresített bevallási íven kell megtenni – a 2. melléklet szerinti formanyomtatvánnyal. Az önkormányzati adóhatóság a bevallás és a főépítési vélemény tartalma alapján – e rendeletben meghatározott feltételek figyelembevételével – az adófizetési kötelezettség vagy az adómentesség megállapításáról határozatot hoz.

(7) Egyszerű bejelentéshez kötötten megvalósult építési tevékenység esetében legkésőbb a lakóház, lakóépület létesítését tanúsító hatósági bizonyítvány kiadását követő év január 31-éig kell adóbevallást tenni a főépítési vélemény csatolásával együtt. Ha a lakóház létesítésének időpontjától számítva az év december 31. napjáig kevesebb, mint 30 nap van hátra, akkor a létesítés időpontjától számított 30 napon belül kell a főépítési véleményt beszerezni és bevallást benyújtani.

A bevallást a tulajdonos(ok)nak kell az önkormányzati adóhatóság által az e célra rendszeresített bevallási íven – a 3. melléklet szerinti formanyomtatvánnyal – benyújtani.

(8) Bevallást akkor is kell tenni, ha e rendelet alapján az adómentesség feltételei fennállnak.

(9) Az adóalany minden, az adókötelezettségét érintő változást a változás bekövetkeztétől számított 30 napon belül köteles az önkormányzati adóhatóságnak bejelenteni. Nem kell újabb bevallást tenni akkor, ha nem következik be adókötelezettséget – vagy az igazolt adómentességet – érintő változás.

(10) Ha az adó alanya az e rendeletben megjelölt határidőn belül nem tesz bevallást, az adózás rendjéről szóló törvényben foglaltak szerint mulasztási bírság kiszabásának, valamint adóellenőrzési eljárás lefolytatásának van helye.

(11) Ha az e rendeletben meghatározott határidőkön belül a főépítési vélemény nem kerül kiadásra, az önkormányzati adóhatóság az adókimetési eljárást az adózás rendjéről szóló törvényben foglaltak szerint felfüggeszti.

8. Záró rendelkezések

10. § (1) E rendelet 2016. április 1-jén lép hatályba. Kihirdetése a Polgármesteri Hivatal hirdetőtábláján való kifüggesztéssel történik.

(2) E rendelet rendelkezéseit a 2016. március 31-ét követően bejelentett egyszerű bejelentéshez kötött, új lakóház és lakóépület építésére irányuló, valamint ilyen bejelentés alapján megvalósult építési tevékenységekre kell alkalmazni.

*Kiss Anita
jegyző*

*Bús Balázs
polgármester*

Abony, Visegrád, Nagyvázsony és Mencshely önkormányzatai *a használaton kívüli, elhanyagolt, rendezetlen, gondozatlan épületekre* vetettek ki településkép-védelmi adót.

3. Traktoradó

A traktoradó esetében az adótárgy javarészt a mezőgazdasági vontató és annak pótkocsija.

Apaj község 2015. január 1-től két települési adó kivetésével is élt, a termőföldek mellett megadóztatta a *rendszerrel ellátott, mezőgazdasági járműveket*, amelyek nem tartoznak a gépjárműadó hatálya alá. A polgármester az adó bevezetése kapcsán azzal érvelt, hogy ezek a járművek is megterhelik az úthálózatot, főlhordják a sarat, amelyet le kell takarítani, de nem fizetnek utánuk adót, náluk az iparüzési adóból csekély bevétel folyik be, ezért igyekeztek olyan adót kitalálni, amely nem a lakosságot sújtja.

A mezőgazdasági járművek adóztatásánál is ugyanaz a probléma merül fel, ami a termőföldeknél, hogy ezzel szintén a mezőgazdaságból élőket terhelik az önkormányzatok, és ez ellentétes lehet a kormány családi gazdálkodásokat preferáló programjával. A termőföld adóztatása kapcsán már felmerült probléma – az adó a vállalkozási tevékenységet sújtaná, ami a Hatv. 1/A. § (1) bekezdés alapján jogellenes – itt is vizsgálendő, a mezőgazdasági járművek túlnyomórészt vállalkozási, termelőtevékenységhez kapcsolódnak, vállalkozó pedig nem lehet települési adó alanya.³⁵

„Apaj község Önkormányzata Képviselő-testületének 15/2014. (XI. 28.) önkormányzati rendelete

A gépjárműadó törvény hatálya alá nem tartozó Egyéb Járműadóról³⁶

Apaj község Önkormányzatának Képviselő-testülete, az Alaptörvény 32. cikk (1) bekezdés a) pontjában meghatározott feladatkörben eljárva, a helyi adókról szóló 1990. évi C. törvény 1. § (1) bekezdésében, valamint 1/A. §-ban kapott felhatalmazás alapján, a helyi közszolgáltatások biztosítása érdekében, Apaj község illetékességi területén a gépjárműadó törvény hatálya alá nem tartozó bizonyos járművekre járműadó elnevezéssel vagyoni típusú adókötelezettséget állapít meg, továbbá a 43. § (3) bekezdésében kapott felhatalmazás alapján a következőket rendeli el:

³⁵ PÁLFI Edina (2018): i.m. 20.

³⁶ <http://www.njt.hu/njtonkorm.php?njtcp=eh8eg5ed0dr1eo2dt5ee0em3cj6cd3cb2cf7bw6ca3m> (A letöltés dátuma: 2018.10.23.)

A rendelet hatálya

1. §

(1) Adóköteles a magyar hatósági rendszámtáblával ellátott

- a) mezőgazdasági vontató,
- b) lassú jármű,
- c) lassú jármű és/vagy mezőgazdasági vontató pótkocsija,
- d) a munkagép.

(2) A járműadó határozatlan időre kerül bevezetésre.

(3) A járműadó alanya az a – közúti közlekedési nyilvántartásban a naptári év első napján Apaj-i lakóhellyel feltüntetett – magánszemély, aki a naptári év első napján a jármű üzem-bentartója, ennek hiányában tulajdonosa, több tulajdonos vagy üzem-bentartó esetén pe-dig az, akinek a nevére a forgalmi engedélyt kiállították.

Az adó alapja és mértéke

2. §

(1) A járműadó alapja – a 7. § (1) bekezdésben foglaltak kivételével – az 5. § (1) bekezdés a), b), d), e) és f) pont esetében a jármű hatósági nyilvántartásban feltüntetett teljesítménye, kW-ban kifejezve. Ha a hatósági nyilvántartásban a jármű teljesítménye csak lóerőben van feltüntetve, akkor a lóerőben kifejezett teljesítményt 1,36-tal kell osztani, s az eredményt a kerekítés általános szabályai szerint egész számra kell kerekíteni. Ha a hatósági nyilvántartás a jármű teljesítményét nem tartalmazza, akkor az adóalany a jármű azonosító adataival megkeresi az illetékes közlekedési hatóságot a jármű teljesítménye közlése végett. Ez esetben ezt az adatot kell a jármű adóalapjának tekinteni.

(2) A járműadó mértéke az (1) bekezdésben foglalt adótárgyak esetén 200,- Ft/kW.

(3) A járműadó alapja – a 7. § (2) bekezdésben foglaltak kivételével – az 5. § (1) bekezdés c) pontja szerinti jármű a hatósági nyilvántartásban feltüntetett saját tömege (önsúlya) növelve a terhelhetősége (raksúlya) 50%-ával.

(4) Az adó mértéke a (3) bekezdésben foglalt adótárgyak esetén minden megkezdett 100 kg után 200,- Ft/év.

Adómentesség

3. §

(1) Mentés a járműadó alól a 6. § (1) bekezdése szerinti jármű, amennyiben teljesítménye az 30 kW-t nem haladja meg.

(2) Mentés a járműadó alól az 5. § (1) bekezdés c) pontja szerinti adótárgyak közül az egy-tengelyes pótkocsi, valamint a 3,5 tonnát meg nem haladó raksúlyú jármű.

Eljárási rendelkezések

4. §

(1) A járműadót az adóalany önadózással állapítja meg a hatósági nyilvántartásban a tár-gyév első napján nyilvántartott adatok alapján.

- (2) A járműadót évente két egyenlő részletben kell megfizetni.
- (3) Az első részletfizetési határideje minden év március 15.-e, a második részletfizetési határideje minden év szeptember 15. napja.
- (4) A járműadó bevezetésének évében az adóalany az adott év január 31. napjáig köteles az adó megállapításához szükséges valamennyi – az önkormányzati adóhatóság által rendszeresített nyomtatványon – adatot szolgáltatni az adott év január 1-jei állapotának megfelelően.
- (5) Az adóalanyoknak nem kell újabb bevallást tennie mindaddig, míg a szolgáltatott adatokban változás nem következik be.

Záró rendelkezések

5. §

- (1) Az e rendeletben külön nem szabályozott kérdésekben a helyi adókról szóló 1990. évi C. törvény 1. § (1) bekezdését, a 42/B. §-t és a 43. § (3) bekezdését, valamint az adózás rendjéről szóló 2003. évi XCII. törvény rendelkezéseit kell alkalmazni.
- (2) E rendelet a kihirdetését követő napon lép hatályba. Rendelkezéseit 2015. január 1. napjától kell alkalmazni.

6. §

Ez a rendelet 2014. november 28-án lép hatályba.

Apaj, 2014. november 28.

Novák Pál
polgármester sk.

dr. Barcsai Antal
jegyző sk"

3. Magas épületek adója

Bodonyhely önkormányzata adókötelessé tette a település közigazgatási területén lévő, 30 méternél magasabb, építési engedélyköteles, nem lakás céljára szolgáló olyan építményt, amely nem minősül épületnek.

*„Bodonyhely Község Önkormányzata Képviselő-testületének 10/2015. (XI.9.)
önkormányzati rendelete a települési adóról³⁷*

Bodonyhely Község Önkormányzat Képviselő-testülete Magyarország Alaptörvénye 32. cikk (1) bekezdés a) és h) pontjában meghatározott feladatkörében eljárva, Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 13. § (1) bekezdésének 13. pontjában és a helyi adókról szóló 1990. évi C. törvény (továbbiakban: Htv.) 1/A. § (1) bekezdésében kapott felhatalmazás alapján a következő rendeletet alkotja:

³⁷ <http://www.njt.hu/njtonkorm.php?njtcp=eh4eg5ed0dr3e06dt5ee6em5cj0bx5bz0bz1cc6bz3bw0m> (A letöltés dátuma: 2018.10.23.)

1. A rendelet hatálya

1. § A rendelet hatálya Bodonhely község közigazgatási területére terjed ki.

2. Az adókötelezettség, az adó alanya

2. § (1) A települési adó vonatkozásában adóköteles a település közigazgatási területén elhelyezkedő 30 méternél magasabb építési engedélyköteles nem lakás céljára szolgáló olyan építmény, amely nem minősül épületnek.

(2) Az adó alanya az, aki a naptári év első napján az (1) bekezdésben meghatározott építmény tulajdonosa. Több tulajdonos esetén a tulajdonosok tulajdoni hányadaik arányában adóalanyok. Amennyiben az építményt az ingatlan-nyilvántartásba bejegyzett vagyoni értékű jog terheli, az annak gyakorlására jogosult az adó alanya.

3. Adókötelezettség keletkezése és megszűnése

3. § (1) Az adókötelezettség a használatbavételi, illetőleg a fennmaradási engedély jogerőre emelkedését követő év első napján keletkezik. Az engedély nélkül épült vagy anélkül használatba vett építmény esetén az adókötelezettség a tényleges használatbavételt követő év első napján keletkezik.

(2) Az adókötelezettség megszűnik az építmény megszűnése évének utolsó napján. Az építménynek az év első felében történő megszűnése esetén a második félévre vonatkozó adókötelezettség megszűnik.

(3) Az adózó az adókötelezettségét, annak keletkezésétől számított 15 napon belül köteles az önkormányzati adóhatóság által rendelkezésre bocsátott formanyomtatvány benyújtásával bejelenteni.

(4) Az adózó az adókötelezettséget érintő változást, annak bekövetkezésétől számított 15 napon belül az önkormányzati adóhatóság által rendelkezésre bocsátott formanyomtatvány benyújtásával köteles bejelenteni.

4. Az adó mértéke

4. § (1) Az adó mértéke 500.000,- Ft/év.

(2) Az adó megfizetése évente kétféle egyenlő részben történik minden év március 15. és szeptember 15. napjáig.

5. Mentességek, kedvezmények

5. § Adott helyrajzi szám alatt csak egy adótárgy adóztatható, a további adótárgyak mentesek a magánszemélyek kommunális adófizetési kötelezettsége alól.

6. Záró rendelkezések

6. § (1) A rendeletben nem szabályozott kérdésekre a Htv. rendelkezéseit kell alkalmazni.

(2) Jelen rendelet 2016. január 1. napján lép hatályba.

Kenesei Ferenc
polgármester

dr. Kukorelli László
jegyző

Magas épületek adóját vezette be ezenkívül még Kóros Önkormányzata. Adóköteles az önkormányzat illetékességi területén lévő magas építmény. Az adó alapja a magas építmény teljes magassága méterben meghatározva.

5. Vízi járművek után járó adó

Nagymaros Város Önkormányzat Képviselő-testülete 2016. január 1-jétől módosította a helyi adókról szóló rendeletét és hatályba lépett a vízi járművek adója, köznyelven, a *hajóadó*. Az adókötelezettség a *hatósági nyilvántartásban szereplő vízi jármű önkormányzat közigazgatási területén történő tárolására terjed ki*.

Óbuda-Békásmegyer Önkormányzat Képviselő-testülete megadóztatta a motoros vízi járműveket is. Az adókötelezettség az Önkormányzat illetékességi területén tartósan vagy ideiglenesen tárolt 10 kilowatt motorteljesítményt meghaladó motoros vízi járművek után keletkezik.

*„Budapest Főváros III. Kerület Óbuda-Békásmegyer Önkormányzat Képviselő-testületének
39/2016. (X. 26.) önkormányzati rendelete a motoros vízi járműveket terhelő települési
adórol³⁸*

Budapest Főváros III. Kerület Óbuda-Békásmegyer Önkormányzat Képviselőtestülete a helyi adókról szóló 1990. évi C. törvény 1/A. §-ban kapott felhatalmazás alapján, Magyarország Alaptörvénye 32. cikk (1) bekezdés h) pontjában, valamint a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 23. § (5) bekezdés 15. pontjában meghatározott feladatkörében eljárva a következőket rendeli el:

1. Általános rendelkezések

1. § Budapest Főváros III. Kerület, Óbuda-Békásmegyer Önkormányzata (a továbbiakban: Önkormányzat) az Önkormányzat illetékességi területén bevezeti a motoros vízi járműveket terhelő települési adót.

2. § Az adókötelezettség az Önkormányzat illetékességi területén tartósan vagy ideiglenesen tárolt 10 kilowatt motorteljesítményt meghaladó motoros vízi járművek után keletkezik.

2. Értelmező rendelkezések

3. § E rendelet alkalmazásában

1. motoros vízi jármű: a víziközlekedésről szóló 2000. évi XLII. törvény szerinti úszó létesítmények közül az a belvízi hajó, a vízi sporteszköz, amely főgépének motorteljesítménye a 10 kilowattot meghaladja;

2. a vízi jármű tulajdonosa: a hatósági nyilvántartásban szereplő vízi jármű esetén az a személy, aki a nyilvántartásban tulajdonosként szerepel, egyéb esetben a Polgári Törvénykönyv szerinti tulajdonos;

3. hatósági nyilvántartás: a hajózási hatóság által vezetett úszólétesítmények lajstroma;

³⁸ <http://www.njt.hu/njtonkorm.php?njtcp=eh3eg6ed7dr0eo5dt6ee9em4cj1by4cd7bw6cf1cb8cb7j> (A letöltés dátuma: 2018.10.23.)

4. tárolás: a motoros vízi járműnek a vízen, a parti szakaszon és minden egyéb, a kerületben található ingatlanon történő időszakos vagy rendszeres tárolása; ide nem értve a motoros vízi jármű vagy motoros vízi járművet szállító egyéb jármű két órát meg nem haladó várakozását.

3. Az adó alanya

4. § (1) Az adó alanya az a magánszemély, aki a negyedév első napján a motoros vízi jármű tulajdonosa.

(2) Több tulajdonos esetén a tulajdonosok a tulajdoni hányadaik arányában adóalanyok.

(3) A társtulajdonosok adókötelezettség viselésével kapcsolatos megállapodására a helyi adókról szóló 1990. évi C. törvény (a továbbiakban: Htv.) 12. § (2) bekezdésében foglaltak az irányadók.

4. Az adókötelezettség keletkezése és megszűnése

5. § (1) Az adókötelezettség a motoros vízi jármű tárolása megkezdésének napjával keletkezik.

(2) Az adókötelezettség a tárolás megszüntetését követő negyedév első napjával szűnik meg.

5. Az adó alapja

6. § Az adó alapja a motoros vízi jármű főgépeinek – több főgép esetén a főgépeinek összegzett – a hatósági nyilvántartásban, ennek hiányában a vízi jármű bizonyítványában feltüntetett, kilowattban (kW) kifejezett teljesítménye.

6. Az adó mértéke

7. § (1) Az adó mértéke a motoros vízi jármű teljesítménye után

a) 50 kW teljesítményig 75 Ft/kW/negyedév,

b) 51–200 kW teljesítmény között 100 Ft/kW/negyedév,

c) 200 kW teljesítmény felett 150 Ft/kW/negyedév.

(2) Az elektromos meghajtású, valamint a hidrogén tüzelőanyag cellás üzemű vízi járműveket az (1) bekezdés szerinti adóból 50%-os adókedvezmény illeti meg.

(3) Az (1) és (2) bekezdés szerinti adóból a motoros vízi járműveket 50%-os adókedvezmény illeti meg a hajóaljstrom szerinti vízre bocsátás évét, vagy ennek hiányában a gyártás évét követő 10. évtől.

7. Adómentesség

8. § Mentés az adó alól az illetékes vízrendészeti rendőrkapitányságon vízi mentési tevékenység ellátására nyilvántartásba vett és vízi mentés céljára a hajózási társaság által alkalmasnak minősített, és ténylegesen arra is használt vízi jármű.

8. Eljárási szabályok

9. § (1) A motoros vízi járművek adóját az adó alanya az önkormányzati adóhatóság által rendszeresített formanyomtatványon (1. melléklet) negyedévente, a negyedév utolsó napját követő hónap tizenötödik napjáig köteles bevallani.

(2) Az adóalany az adót az (1) bekezdésben meghatározott időpontig az Önkormányzat e célra rendszeresített adóbeszedési számlájára fizeti meg.

9. Záró rendelkezések

10. § E rendelet 2017. január 1-jén lép hatályba. Kihirdetése a Polgármesteri Hivatal hirdetőtábláján való kifüggesztéssel történik.

Kiss Anita
jegyző

Bús Balázs
polgármester

5. Árokadó

Körös Község Önkormányzat képviselő-testülete az önkormányzat illetékességi területén az ingatlan-nyilvántartásban árokként nyilvántartott területre vetett ki települési adót.

„Körös Község Önkormányzat Képviselő-testületének

14/2018. (VII. 30.) önkormányzati rendelete a települési adóról³⁹

Körös Község Önkormányzatának Képviselő-testülete az Alaptörvény 32. cikk (1) bekezdés a) pontjában meghatározott feladatkörben eljárva a helyi adókról szóló 1990. évi C. törvény 1. § (1) bekezdésében, valamint 1/A. §-ában, és a 43. § (3) kapott felhatalmazás alapján a következőket rendeli el:

1. Általános rendelkezések

A rendelet hatálya

1. § A rendelet hatálya Körös Község közigazgatási területére terjed ki.

2. § Körös Község Önkormányzatának Képviselő-testülete határozatlan időtartamra árokadó elnevezéssel települési adót vezet be.

2. Részletes rendelkezések

Az árokadó

Az adókötelezettség

3. § (1) Adóköteles Körös Község illetékességi területén az ingatlan nyilvántartásban árokként nyilvántartott terület.

(2) Az árokadó alanya a Htv. 1/A. § (1) bekezdésében meghatározott kivételekkel az a magánszemély, aki a naptári év első napján a terület tulajdonosa.

³⁹ <http://www.njt.hu/njtonkorm.php?njtcp=eh4eg1ed4dr9eo2dt9ee2em5cj4bz7bw0cf9ce2cd7bz0l> (A letöltés dátuma: 2018.10.23.)

(3) Valamennyi tulajdonos által írásban megkötött és adóhatósághoz benyújtott megállapodásban a tulajdonosok az adóalanyisággal kapcsolatos jogokkal és kötelezettségekkel egy tulajdonost is felruházhatnak.

Az adó alapja és mértéke

4. § (1) Az árokadó alapja a terület négyzetméterben számított területe.

(2) Az árokadó éves mértéke egységesen 15.- Ft/m² év.

Eljárási rendelkezések

5. § (1) Az árokadót az önkormányzati adóhatóság bevallás alapján kivetéssel, bevallás hiányában az ingatlan nyilvántartásban a tárgyév első napján nyilvántartott adatok alapján állapítja meg.

(2) Az árokadót évente két egyenlő részletben kell megfizetni.

(3) Az első részletfizetési határideje minden év március 15., a második részletfizetési határideje minden év szeptember 15. napja.

(4) Az adóalanynak nem kell újabb bevallást tennie mindaddig, ameddig az árokadót (adókötelezettséget) érintő változás nem következett be.

Átmeneti és záró rendelkezések

6. § (1) Ez a rendelet 2018. augusztus 1. napján lép hatályba.

(2) Az adóalany bevallását a rendelet hatálybalépését követő 30. napon belül köteles teljesíteni, és az adó megállapításához szükséges valamennyi – az önkormányzati adóhatóság által rendszeresített nyomtatványon – adatot szolgáltatni a rendelet hatálybalépésekor fennálló állapotnak megfelelően.

(3) Az árokadót 2018. évben egy alkalommal szeptember 15. napjáig kell megfizetni.

(4) Az e rendeletben külön nem szabályozott kérdésekben a helyi adókról szóló 1990. évi C. törvény 1. § (1) bekezdését, a 42/B. §-t és a 43. § (3) bekezdését, valamint az adózás rendjéről szóló 2003. évi XCII. törvény rendelkezéseit kell alkalmazni.

Kórós, 2018. július 19.

Gotthár László sk.
polgármester

Dr. Lónay Gyula sk.
jegyző

6. Nádas adója

Taktaharkány Nagyközség Önkormányzatának Képviselő-testülete az *ingatlan-nyilvántartásban nádas művelési ágban nyilvántartott földrészletre* (nádas) vetett ki települési adót.

„Taktaharkány Nagyközség Önkormányzata Képviselő-testületének
37/2016. (XI. 22.) önkormányzati rendelete a helyi és települési adókról⁴⁰

Taktaharkány Nagyközség Önkormányzatának Képviselő-testülete a helyi adókról szóló 1990. évi C. törvény 1. § (1) bekezdésében és 1/A. § (1) bekezdésében kapott felhatalmazás alapján, az Alaptörvény 32. cikk (1) bekezdés h) pontjában és Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 13. § (1) bekezdés 13. pontjában meghatározott feladatkörében eljárva a következőket rendeli el:

1. Építményadó

1. § (1) Mentés az adó alól

- a) a belterületen fekvő építmény,*
  - b) a külterületen fekvő, 5000 m² területet el nem érő telken fekvő építmény.*
- (2) Az adó alapja az építmény korrigált forgalmi értéke.*
- (3) Az adó évi mértéke a korrigált forgalmi érték 3,6%-a.*

2. Idegenforgalmi adó

- 2. § (1) Az idegenforgalmi adó alapja a megkezdett vendégéjszakák száma.**
- (2) Az adó mértéke személyenként és vendégéjszakánként 200 Ft.*

3. Helyi iparüzési adó

- 3. § (1) A helyi iparüzési adó mértéke állandó jelleggel végzett iparüzési tevékenység esetén az adóalap 1,6%-a.**
- (2) A helyi iparüzési adó mértéke ideiglenes jelleggel végzett iparüzési tevékenység esetén naptári naponként 5000 Ft.*

4. Települési adó

- 4. § Adóköteles az ingatlan-nyilvántartásban nádas művelési ágban nyilvántartott földrészlet (a továbbiakban: nádas).**
- 5. § (1) Az adó alanya az a magánszemély, aki**
- a) a nádas művelési ágú ingatlanon vagyoni értékű joggal rendelkezik,*
  - b) a nádas művelési ágú ingatlan tulajdonosa, kivéve, ha a nádas művelési ágú ingatlanon vagyoni értékű jog áll fenn.*
- (2) Több adóalany esetén az adóalanyok egyetemlegesen alanyai az adónak.*

⁴⁰ <http://www.njt.hu/njtonkorm.php?njtcp=eh9eg6ed5dr8eo7dt8ee3em4cj7by0cc7bw0cd7bx2cd5e> (A letöltés dátuma: 2018.10.23.)

6. § (1) Az adókötelezettség az azt megalapozó adatnak, ténynek, valamint a tulajdonjog, vagy a vagyoni értékű jog jogosultjának az ingatlan-nyilvántartásba történő bejegyzését (átvezetését, feljegyzését) követő hónap első napján keletkezik.

(2) Az adókötelezettséget érintő változást a következő hónap első napjától kell figyelembe venni.

(3) Az adókötelezettség az azt megalapozó adatnak, ténynek, valamint a tulajdonjognak, vagy a vagyoni értékű jognak az ingatlan-nyilvántartásból történő törlése hónapjának utolsó napján szűnik meg.

7. § (1) Az adó alapja az ingatlan hektárban számított területe.

(2) Az adó évi mértéke minden megkezdett hektár után 500 Ft, csökkentve a termőföld után megfizetett mezőőri járulék összegével.

8. § (1) A települési adót az adóhatóság kivétessel állapítja meg az adóalany bevallása alapján.

(2) Az adóalanynak az adókötelezettség keletkezését követő 15 napon belül kell adóbevallást tennie a Taktaharkányi Polgármesteri Hivatal által e célra rendszeresített nyomtatványon.

(3) Az adóalany minden adókötelezettséget érintő változást 15 napon belül köteles a Taktaharkányi Polgármesteri Hivatal részére bejelenteni.

(4) Nem kell újabb adóbevallást tenni mindaddig, ameddig a települési adót (adókötelezettséget) érintő változás nem következett be.

9. § A települési adót az adózónak egy összegben, szeptember 15-ig kell megfizetni.

5. Záró rendelkezések

10. § (1) Ez a rendelet 2017. január 1-én lép hatályba.

(2) Hatályát veszti

a) a helyi adókról szóló 29/2015. (XII. 1.) önkormányzati rendelet és

b) a települési adóról szóló 10/2016. (II. 16.) önkormányzati rendelet.

Taktaharkány, 2016. november 21.

Dr. Szemán Ákos
polgármester

Dr. Béni Gyula
jegyző

7. Szálláshely adója

Soroksár önkormányzata vezette be a szálláshely adóját. Az adó tárgya a szálláshelyen vagy szállásépületben történő lakcímlétesítés, feltéve, hogy arra nem terjed ki törvényben szabályozott közteher hatálya. Az adó alapja azon megkezdett napok száma, amely napokon az adófizetésre kötelezett polgár lakcíme a szálláshelyen vagy szállásépületben fennáll.

*„Budapest Főváros XXIII. ker. Soroksár Önkormányzat Képviselő-testületének
16/2016. (V. 20.) önkormányzati rendelete a települési adóról⁴¹”*

Budapest Főváros XXIII. kerület Soroksár Önkormányzatának Képviselő-testülete a helyi adókról szóló 1990. évi C. törvény (a továbbiakban: Htv.) 1/A. §-ában kapott felhatalmazás alapján, az Alaptörvény 32. cikk (1) bekezdés h) pontjában meghatározott feladatkörében eljárva a következőket rendeli el:

I. Fejezet

1. Általános rendelkezések

1. § Budapest Főváros XXIII. Ker. Soroksár Önkormányzatának Képviselő-testülete (a továbbiakban: önkormányzat) illetékességi területén bevezeti a települési adót.

2. Értelmező rendelkezések

2. § E rendelet alkalmazásában:

1. Önkormányzat illetékességi területe: a Htv. 52. § 1. pontjában foglalt terület.

2. Szálláshely: a Htv. 52. § 28. pontjában foglalt fogalom.

3. Szállásépület: a Htv. 52. § 46. pontjában foglalt fogalom.

4. A polgár lakcíme: e rendelet alkalmazásában annak a szálláshelynek vagy szállásépületnek a címe, amelyben a polgár lakóhelyet vagy tartózkodási helyet létesített.

II. Fejezet

1. Az adó alanya

3. § Az adó alanya az a magánszemély, aki az Önkormányzat illetékességi területén lévő szálláshelyen vagy szállásépületben lakcímet létesít.

2. Az adó alapja

4. § Az adó alapja azon megkezdett napok száma, amely napokon az adófizetésre kötelezett polgár lakcíme a szálláshelyen vagy szállásépületben fennáll.

3. Az adó mértéke

5. § Az adó mértéke szálláshelyen vagy szállásépületben történő lakcím létesítés esetében, személyenként és bejelentésenként 350 Ft/nap összeg.

4. Adómentesség

6. § Mentés a települési adó alól az magánszemély,

a) aki nem szálláshelyre vagy szállásépületbe jelentkezik be,

b) aki a 18. életévét nem töltötte be,

⁴¹ <http://www.njt.hu/njtonkorm.php?njtcp=eh4eg9ed4dr1eo8dt7ee6em3cj6bx7cc6ca7cd6bw7cd6g> (A letöltés dátuma: 2018.10.23.)

- c) aki gyógyintézetben fekvőbeteg szakellátásban részesül vagy szociális intézményben el-
látott magánszemély,
- d) a szálláshelyre, szállásépületbe annak tulajdonosaként lakcímet létesítő magánszemély.

III. Eljárási szabályok

7. § (1) A települési adót a szállásadó, mint adóbeszedésre kötelezett szedi be és fizeti meg. Az adóbeszedésre kötelezett akkor is tartozik befizetni az adót, ha annak beszedését elmulasztotta.

(2) Az adó beszedésére kötelezettnek a beszedett adóról Bp. Főv. XXIII. ker. Soroksári Polgármesteri Hivatal adóhatóságához minden hó 15. napjáig, az erre a célra rendszeresített nyomtatványon kell adóbevallást benyújtania.

(3) Az adóbeszedésre kötelezett az adót minden hó 15. napjáig az Önkormányzat Települési adó alszámlájára köteles befizetni.

(4) Az adó beszedésére kötelezett nyilvántartást vezet az adóalanyok bejelentkezésének tényéről. E nyilvántartásnak tartalmaznia kell az adóbeszedésre kötelezett adatait (nevét, lakcímét, adóazonosító számát, szálláshely vagy szállásépület címét), valamint az adóalany adatait (név, lakcím, születési hely, idő, anyja neve, személyi igazolványának, útleve-
lének vagy egyéb, személyazonosságát igazoló okmányának nevét, számát). Tartalmaznia kell továbbá az adóalany lakcímlétesítésének kezdetét és végét, a beszedett települési adó összegét, az adó alóli mentességének jogcímét, ez utóbbi esetben az adóalany vagy törvé-
nyes képviselőjének aláírását.

(5) Az adóbeszedésre kötelezett adóellenőrzéskor köteles az adóhatóság részére rendelkezésre bocsátani az (4) bekezdésben előírt nyilvántartást és minden olyan egyéb iratot, amelyek a bejelentés tényét igazolják.

IV. Záró rendelkezések

8. § (1) Ez a rendelet 2016. július 1-jén lép hatályba.

(2) E rendelet rendelkezéseit a 2016. június 30-át követően az Önkormányzat illetékességi területén lévő szálláshelyen vagy szállásépületben lakcímmel rendelkező magánszemélyek esetében kell alkalmazni.

(3) Az e rendeletben nem szabályozott kérdésekben a helyi adókról szóló 1990. évi C. törvény, az adózás rendjéről szóló 2003. évi XCII. törvény, valamint a polgárok személyi adatainak és lakcímének nyilvántartásáról szóló 1992. évi LXVI. törvény rendelkezései az irányadók.

Geiger Ferenc
polgármester

dr. Laza Margit
jegyző

Záradék

A rendelet 2016. május 20-án kihirdetésre került.

Budapest, 2016. május 20.

A jegyző nevében eljáró:

Vittmanné Gerencsér Judit

Szervezési és Ügyviteli Osztály vezetője”

9. Házi szennyvíztározó, kútadó

Pátka Község Önkormányzata a házi szennyvíztározóra, vízvételre szolgáló műtárgyra (kút) vetett ki adót.

„Pátka Község Önkormányzata Képviselő-testületének 15/2017. (XI. 30.) önkormányzati rendelete a települési adóról⁴²

Pátka Község Önkormányzatának Képviselő-testülete a helyi adókról szóló 1990. évi C. törvény 1/A. § (1) bekezdésében, valamint 43. § (3) bekezdésében kapott felhatalmazás alapján, az Alaptörvény 32. cikk (1) bekezdés h) pontjában, valamint a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 13. § (1) bekezdés 13. pontjában meghatározott feladatkörében eljárva a következőket rendeli el:

1. Az adó bevezetése, hatálya

1. § Pátka Község Önkormányzatának Képviselő-testülete a helyi adókról szóló 1990. évi C. törvény (a továbbiakban: Htv.) 1/A. §-a szerinti települési adót vezet be határozatlan időre.

2. § (1) A települési adóból származó bevétel elsősorban településfejlesztési, infrastruktúra-fejlesztési cél megvalósítása érdekében használható fel, így különösen:

a) bel- és külterületi utak karbantartására,

b) bel- és külterületi utak szilárd burkolattal történő ellátására,

c) bel- és külterületi járdák építésére,

d) bel- és külterületi közművek kiépítésére,

e) a helyi életkörülmények javítását célzó szolgáltatások megvalósítására, új közösségi terek kialakítására (pl.: térfigyelő kamerarendszer, játszótér, stb.)

(2) Az önkormányzat a beszedett adó összegéről az éves költségvetési beszámoló részeként tájékoztatja a település lakosságát.

3. § Adóköteles a település közigazgatási területén az alábbi adótárgy:

a. a közműpótló műtárgyak közül a szennyvízgyűjtésre szolgáló műtárgy (a továbbiakban: házi szennyvíztározó), valamint a vízvételre szolgáló műtárgy (a továbbiakban: kút),

⁴² <http://www.njt.hu/njtonkorm.php?njtcp=eh3eg0ed7dr6eo1dt4ee3em0cj1by6ce3ce0bx1bx2bx1c> (A letöltés dátuma: 2018.10.23.)

b. azon önálló helyrajzi számmal ellátott földterület, amely az ingatlan-nyilvántartásban zártkertként nyilvántartott szántó, szőlő, gyümölcsös, kert, rét, legelő, nádas, fásított terület, erdő művelési ágban nyilvántartott földterület (továbbiakban: zártkerti földterület).

4. § (1) Az adó alanya az a magánszemély, aki e rendelet hatályba lépésekor az adótárgy tulajdonosa. Több tulajdonos esetén a tulajdonosok tulajdoni hányaduk arányában adóalanyok.

(2) Valamennyi tulajdonos által írásban megkötött és az adóhatósághoz benyújtott megállapodásban a tulajdonosok az adóalanyisággal kapcsolatos jogokkal és kötelezettségekkel egy tulajdonost is felruházhatnak.

2. Az adó alapja és mértéke

5. § (1) Az adó alapja az adótárgyak darabszáma.

(2) Az adó évi mértéke

a. házi szennyvíztározó esetében 6.000.- Ft/adótárgy/év,

b. kút esetében 4.000.- Ft/adótárgy/év,

c. zártkerti földterület esetében 100.000.- Ft/adótárgy/év.

3. Adómentességek, adókedvezmények

6. § (1) Mentés az adótárgy utáni adó megfizetése alól az az adóalany, aki

a. e rendelet hatálybalépésekor a tulajdonában álló közműpótló műtárgy után talajterhelési díj fizetésére kötelezett,

b. a tulajdonában álló közműpótló műtárgyat kizárólag növénytermesztési, állattartási vagy erdőgazdálkodási céllal használja.

(2) Mentés az adó megfizetése alól Pátka település belterületén lévő közműpótló műtárgyak közül a kút.

7. § (1) Adókedvezmény illeti meg e rendelet 3. § b) pontja szerinti adótárgy utáni adó megfizetésénél azt az adóalanyt, aki

a. a tulajdonában álló zártkerti ingatlant kizárólag mezőgazdasági, erdőgazdálkodási tevékenység kapcsán használja, ahol az adókedvezmény mértéke az adó összegének 98%-a,

b. a tulajdonában álló zártkerti ingatlant legalább öt éve szerezte, ahol az adókedvezmény mértéke az adó összegének 95%-a,

c. a tulajdonában álló zártkerti ingatlant a 7. § (1) b) pontja szerinti kedvezményre jogosult közeli hozzátartozójától örökölte, kapta ajándékba, vagy vásárolta, ahol az adókedvezmény mértéke az adó összegének 95%-a.

4. Eljárási rendelkezések

8. § (1) Az adót az önkormányzati adóhatóság határozathozatala mellett, kivétéssel állapítja meg az adóalany bevallása alapján, az ingatlan-nyilvántartásban e rendelet hatályba lépése napján nyilvántartott adatok szerint.

(2) Bevallást az adókötelezettség keletkezését követő 30 napon belül kell tenni e rendelet 1. melléklete szerinti nyomtatványon az önkormányzati adóhatóság felé.

- (3) Nem kell tenni bevallást, ha e rendelet alapján az adómentesség feltételei fennállnak.
- (4) Ha az adó alanya az e rendeletben meghatározottak szerint nem tesz bevallást, az adózás rendjéről szóló 2003. évi XCII. törvényben (a továbbiakban: Art.) foglaltak szerint mulasztási bírság kiszabásának, valamint adóellenőrzési eljárás lefolytatásának van helye.
- (5) Az önkormányzati adóhatóság adóhatósági adómegállapítással élhet az Art. 125. § (6a) bekezdésében foglaltak szerint, mely az adózót bevallási kötelezettsége alól nem menti fel.
- (6) Az adót két egyenlő részletben kell megfizetni, tárgyév március 15., valamint szeptember 15. napjáig, Pátka Község települési adó beszedési számlájára.
9. § Az e rendeletben nem szabályozott további kérdésekben a Htv., valamint az Art. vonatkozó rendelkezéseit kell alkalmazni.

5. Értelmező rendelkezések

10. § E rendelet alkalmazásában:

1. szennyvízgyűjtésre szolgáló műtárgy: az országos településrendezési és építési követelményekről szóló 253/1997. (XII. 20.) Kormányrendelet (a továbbiakban: OTÉK) 1. melléklet 69. pontja szerinti, a szennyvízelvezetéshez kapcsolódó közműpótló műtárgy
2. vízvételre szolgáló műtárgy: az OTÉK 1. melléklet 69. pontja szerinti, vízvételhez kapcsolódó közműpótló műtárgy
3. tulajdonos: a Htv. 52. § 7. pontja szerinti fogalom
4. kizárólag növénytermesztési, állattartási cél: az adótárgy olyan használata, mely során a növénytermesztési, állattenyésztési használaton kívül egyéb (lakó, ipar jellegű) közüzempótló cél nem jelenik meg
5. mezőgazdasági tevékenység: az ingatlan mezőgazdasági termék előállítás céljából történő használata függetlenül attól, hogy saját célra vagy értékesítésre történik a termékelőállítás, és függetlenül attól, hogy a gazdálkodást saját maga végzi, vagy bérbe adja a földterületet.

6. Záró rendelkezés

11. § (1) E rendelet 2018. január 1. napján lép hatályba.
- (2) A 7. § (1) bekezdés b) pontja szerinti kedvezményre jogosult az adóalany, aki a tulajdonában álló zártkerti ingatlant e rendelet hatályba lépését megelőzően szerezte.

Nagy Dániel
polgármester

Dosztály Csaba
jegyző

Martonvásár Önkormányzata is adókötelessé tette a szennyvíztározót. Adóköteles lakóegységenként a szennyvízgyűjtésre szolgáló műtárgy.

10. Járműadó

*Magyarlak Község Önkormányzat Képviselő-testülete a települési adó rendeletében
a magyar hatósági rendszámtáblával ellátott*

- *mezőgazdasági vontató,*
- *lassú jármű,*
- *külön jogszabály szerinti „méhesházás” gépjármű, munkagép,*
- *lassú jármű pótkocsija*

(a továbbiakban együtt: jármű) után állapított meg települési adót.

*„Magyarlak Község Önkormányzat Képviselő-testületének 5/2015. (IV.20.) önkormányzati
rendelete a települési adóról⁴³*

Magyarlak Község Önkormányzat Képviselő-testülete a helyi adókról szóló 1990. évi C. törvény 1/A. § (1) bekezdésében és 43. § (3) bekezdésében kapott felhatalmazás alapján, a helyi adókról szóló 1990. évi C. törvény 1. § (1) bekezdésében és a helyi önkormányzatok és szerveik, a köztársasági megbízottak, valamint egyes centrális alárendeltségű szervek feladat- és hatásköreiről szóló 1991. évi XX. törvény 138. § (3) bekezdés e) pontjában meghatározott feladatkörében eljárva a következőket rendeli el:

1. §

Az önkormányzat az Alaptörvény O) cikkében, XXX. cikk (1) bekezdésében és a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 8. § (1) bekezdés a) pontjában foglaltakra tekintettel, a közösségi feladatok ellátásához történő arányos hozzájárulás érdekében, a helyi közúthálózat fejlesztéséhez szükséges források bővítése céljából járműadót vezet be.

2. §

Adóköteles a magyar hatósági rendszámtáblával ellátott

- a) mezőgazdasági vontató,*
- b) lassú jármű,*
- c) külön jogszabály szerinti „méhesházás” gépjármű,*
- d) munkagép,*
- e) lassú jármű pótkocsija*

(a továbbiakban együtt: jármű).

⁴³ <http://www.njt.hu/njtonkorm.php?njtcp=eh4eg9ed2dr1eo0dt5ee2em3cj0bx1ca2bw5cf6cd3cb4h> (A letöltés dátuma: 2018.10.23.)

3. §

(1) A járműadó alanya az a magánszemély, aki a közúti közlekedési nyilvántartásban (a továbbiakban: hatósági nyilvántartás) a naptári év első napján a jármű üzemmentartójaként, ennek hiányában tulajdonosaként (a továbbiakban együtt: tulajdonos) szerepel. Amennyiben a hatósági nyilvántartás szerint egy járműnek több tulajdonosa vagy több üzemben tartója van, akkor közülük az adó alanya az, akinek a nevére a forgalmi engedélyt kiállították.

(2) Év közben újonnan vagy újra forgalomba helyezett jármű utáni adó alanya az, aki a forgalomba helyezés napján a hatósági nyilvántartásban tulajdonosként szerepel.

(3) Az adóévre járó járműadót az adóalany köteles megfizetni.

4. §

(1) Az adókötelezettség a jármű forgalomba helyezését vagy az ideiglenes forgalomban tartásának engedélyezését követő hónap 1. napján kezdődik.

(2) Az adókötelezettség annak az évnek az utolsó napjával szűnik meg, amelyben a hatóság a járművet bármely okból a forgalomból kivonta.

(3) Az adókötelezettséget érintő változást a következő év első napjától kell figyelembe venni.

5. §

(1) A járműadó alapja a 2. § a)–d) pontja szerinti adótárgy esetében a jármű hatósági nyilvántartásban feltüntetett teljesítménye, kilowattban kifejezve. Ha a hatósági nyilvántartásban a jármű teljesítménye csak lóerőben van feltüntetve, akkor a lóerőben kifejezett teljesítményt 1,36-tal kell osztani, s az eredményt a kerekítés általános szabályai szerint egész számra kell kerekíteni. Ha a hatósági nyilvántartás a jármű teljesítményét nem tartalmazza, akkor az adóalany a jármű azonosító adataival megkeresi az illetékes közlekedési hatóságot a jármű teljesítményének közlése végett. Ez esetben ezt az adatot kell a jármű adóalapjának tekinteni.

(2) A járműadó alapja a 2. § e) pontja szerinti adótárgy esetében a hatósági nyilvántartásban feltüntetett saját tömege (önsúlya), kilogrammban kifejezve.

6. §

(1) A járműadó mértéke

a) az 5. § (1) bekezdés szerinti adóalap esetében 300,- Ft/kilowatt,

b) az 5. § (2) bekezdés szerinti adóalap esetében minden megkezdett 100 kg után 40,- Ft.

(2) Mentés az adó alól az a 2. § e) pont szerinti adótárgy, amelynek saját tömege nem haladja meg a 10 tonnát.

7. §

(1) A járműadót az önkormányzati adóhatóság állapítja meg az adóalany adóbevallása alapján.

(2) A bevallásnak az adóalany adókötelezettségére és az adó alapjára vonatkozó adatokat a hatósági nyilvántartás szerint kell tartalmaznia.

(3) Az önkormányzati adóhatósághoz teljesítendő, a járműadóval kapcsolatos bejelentés, bevallás, illetve adatszolgáltatás elektronikus úton nem teljesíthető.

(4) Az adóalanyoknak nem kell újabb bevallást tennie mindaddig, míg a szolgáltatott adatokban változás nem következik be.

(5) A járműadó bevallására rendszeresített nyomtatványt az 1. melléklet tartalmazza.

(6) A járműadót félévenként, két egyenlő részletben, az adóév március 15-éig, illetve szeptember 15-éig kell megfizetni.

8. §

(1) Ez a rendelet 2015. július 1-jén lép hatályba.

(2) 2015. évben az adóalany július 31. napjáig köteles adóbevallását benyújtani a hatósági nyilvántartás július 1-jén nyilvántartott adatai alapján.

(3) 2015. évben a járműadó időarányos részét kell megfizetni.”

Járműadó bevezetésével élt még Apaj község önkormányzata.

A települési adó kivetésének lehetőségével úgy tűnhet, hogy az önkormányzatok adóztatási – így bevételszerzési – lehetőségei nagymértékben nőttek, azonban ezzel az adóztatás funkciója alapjaiban megváltozott, mivel az önkormányzatok nem a bevételeiket növelik a kivetett adóval, hanem azok a helyi politika eszközévé váltak.

Ugyan láthattunk néhány példát arra, amikor az önkormányzat valóban a bevételeit akarta növelni, például termőföldadó, de azok a törvényi korlátozás miatt kudarcba fulladtak.

A giccsadónak keresztelt települési adóval alátámasztható az az álláspont, miszerint az adók szabad kezű megállapításával a települési adók a helyi politika befolyásoló eszközeivé válhatnak, és ezáltal könnyen megcélózhatnak egy-egy, az illetékességi területükön működő célcsoportot, amelyek tevékenysége esetleg nem kívánatos. Ebben az esetben már az adó kivetésekor sem volt cél a bevételszerzés, hanem az adót kvázi szankcióként, a helyi nyomásgyakorlásra használták fel.

A Hatv. szabta korlátozás miatt a települési adók köre jórészt a földadóra szűkül – legalábbis az eddigi tapasztalatok ezt mutatják, bár ez is csak korlátozásokkal vezethető be .

A települési adó alanyai közül a vállalkozói tevékenységet végzők – legalábbis e tevékenységükhöz köthetően – kizárásra kerültek, így a települési adók alanyai az anyagilag tipikusan kevésbé terhelhető réteghez tartozó magánszemélyek lettek,

A helyi (adó)politika szempontjából is megfontolandó települési adó kivetése. Egy ilyen adónem bevezetése ugyanis az egyébként is tehetősebb önkormányzatokat hozza még jobb helyzetbe; ők nem szorulnak települési adó kivetésére, amelyek meg igen, azokból a növekedő adóteher is hozzájárul az elnéptelenedő településekről történő elvándorlás felgyorsításához és ezzel egyúttal a potenciális adóalanyok számának csökkentéséhez, azaz szükségszerűen tovább nyílik az olló az egyes települések anyagi lehetőségei között.

A települési adó intézményének törvénybe foglalásával a központi kormányzat az önkormányzati bevételekért való felelősséget – legalább részben – áthárítja az önkormányzatokra. Ezzel központi szinten az önkormányzatokra

fordított kiadás is mérsékelhető – így elvileg központilag, törvényben megállapított közterhek csökkenthetők, de legalábbis az önkormányzatok finanszírozása ezek emelését nem indokolhatja.

A települési adók rendszeréből a központi kormányzat politikai tőkét is kovácsolhat, mivel a népszerűtlen adózás feladatát, legalább részben, az önkormányzatokra háríthatja.

A korlátozott alanyi és tárgyi körre kivethető települési adó miatt az önkormányzatok pénzügyi függősége nem csökkent, így pénzügyi autonómiájukban érdemi előrelépés nem történt, a feladatfinanszírozás továbbra is meghatározó.⁴⁴

6 A HELYI ADÓRENDELETEK TÖRVÉNYESSÉGI KONTROLLJA

6.1 A helyi adóztatással kapcsolatos kormányhivatali célvizsgálatok tapasztalatai

A Miniszterelnökség Területi Közigazgatásért Felelős Államtitkára, korábban a Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium, minden évben Államtitkári Utasításban meghatározott ellenőrzési munkaterv alapján célvizsgálatokat rendel el a fővárosi és megyei kormányhivatalok számára. A célvizsgálatokat évente különböző tárgykörökben végzik a kormányhivatalok az államtitkári utasításban meghatározott részletes szempontrendszer alapján.

A fővárosi és megyei kormányhivataloknak a helyi önkormányzatok törvényességi felügyeletével kapcsolatos *2015. évi ellenőrzési munkatervében szerepelt a helyi adókat megállapító rendeletek vizsgálata.*

Az elvégzett célvizsgálatokról szóló jelentéseket minden kormányhivatal köteles megküldeni a Miniszterelnökség részére. Érdemes lenne azonban a célvizsgálatok során megállapított tapasztalatokról, a rendeletalkotás során feltárt hiányosságokról a Miniszterelnökség Területi Közigazgatásért Felelős Államtitkárságának összefoglaló jelentést is készíteni, elősegítve ezzel a jövőbeni helyi rendeletalkotás hatékonyságát. Sajnos, ilyen összefoglaló jelentés jelenleg nem áll rendelkezésre.

Az általam megkeresett fővárosi és 19 megyei kormányhivatal közül néhány kormányhivatal küldte el a helyi adó rendeletalkotási tárgykörben elvégzett célvizsgálati jelentéseket. Ezekből a jelentésekből emelek ki néhány megállapítást a helyi adórendeletekre vonatkozóan, a teljesség igénye nélkül.

Az ellenőrzés arra terjedt ki, hogy a települési önkormányzatok a helyi adókat megállapító rendeleteiket – különös tekintettel a Hatv., az Art., a környezetterhelési díjról szóló 2003. évi LXXXIX. törvény, illetve az egyes gazdasági és pénzügyi tárgyú törvények megalkotásáról, illetve módosításáról szóló 2010. évi XC. törvény rendelkezéseire – a hatályos jogszabályi környezethez igazították-e.

Ennek keretében felülvizsgálatra kerültek a települési önkormányzatok helyi adókról, a települési adóról, valamint a talajterhelési díj megállapításának szabályairól alkotott önkormányzati rendeletek.

Az egyes megyei kormányhivatalok összefoglaló jelentései az államtitkári utasításban meghatározott szempontrendszer alapján készültek és a vizsgálatok is annak megfelelően kerültek lefolytatásra.

A kormányhivatalok által megküldött ellenőrzési jelentésekből látható, hogy nagy figyelmet fordítottak arra, hogy az ellenőrzés megkezdésétől fogva a helyi jogalkotókkal folyamatosan kapcsolatban legyenek. A jogalkotók igényelték is a kormányhivatalok szakmai tájékoztatását, állásfoglalását, segítségét.

⁴⁴ PÁLFI Edina (2018): i. m. 22.

6.1.1 Általános megállapítások

A helyi adókról szóló önkormányzati rendeletek jogszabályoknak való megfelelése vegyes képet mutatott. A rendeletek nem kis száma 10-15 éve hatályban van.

A törvénysértő rendelkezések leggyakoribb oka az volt, hogy a Hatv. és az Art. módosításával olyan tartalmi változások léptek hatályba, amelyek miatt az önkormányzatoknak módosítaniuk kellett volna a helyi rendeleteiket, de több helyen erre nem került sor. Az önkormányzatok az ezen tárgykörökben elfogadott rendeleteik felülvizsgálatára nem fordítottak kellő figyelmet.

Tipikus hibákat állapították meg a kormányhivatalok – szinte mindenütt – az adóalanyok és az adótárgyak körében a Hatv. rendelkezéseitől eltérő megállapítása, az adókötelezettség keletkezésének pontatlan meghatározása során, több önkormányzat eltérő adómértéket alkalmazott az ideiglenes jellegű iparűzési adónál. Hiányosságok merültek fel az összevont adóalap szabályozása, az adóalap és az adómérték elmaradása, valamint a rendeletalkotási felhatalmazás túllépése az adózás részletszabályainak meghatározása során. Az adómentességet és az adókedvezményt megállapító rendelkezések tekintetében többnyire az adott településen állandó lakóhellyel rendelkező adóalanyok mentesítése, kedvezményes helyzetbe hozása volt jellemző.

Egyik leggyakrabban előforduló probléma volt a telekadó és a magánszemélyek kommunális adója vonatkozásában – a törvényi változás nem követése okán –, hogy a telek továbbra is „beépítetlen belterületi földrészletként” került meghatározásra, illetve a telekadó kötelezettség keletkezésére és megszűnésére vonatkozó rendelkezéseket a korábban hatályos szabályok szerint állapították meg.

Több településen is megjelent a kettős adóztatás intézménye. Példának okáért az építményadó mellett bevezetésre került a magánszemélyek kommunális adója is, azonban ez utóbbi kivetése során nem nyújtott mentességet az építményadó fizetésére kötelezetteknek.

Az idegenforgalmi és az iparűzési adó szabályozása során az önkormányzatok általában csak a legszükségesebb kérdésekre rendezésre tértek ki. Az idegenforgalmi adóról szóló rendeletek az adóalap és az adómérték meghatározására szorítottak, az iparűzési adót megállapító rendeletek pedig többnyire csak az adómérték rögzítését tartalmazták.

A helyi iparűzési adó esetében a leggyakoribb hiba az volt, hogy szűkítették az adó alanyára, valamint az adó alapjára vonatkozó törvényi szabályozást, mert nem vezették át a Hatv. vonatkozó rendelkezéseinek módosítását.

Az adómértékekről a vizsgált rendeletekben az önkormányzatok általában jogszerűen rendelkeztek és az adómérték megállapításánál diszkriminatív, illetve annak gyanúját felvető rendelkezést nem igen találtak a kormányhivatalok a vizsgálatok során. Az adók megállapítása körében a helyi megfontolásokon alapuló differenciálás tetten érhető volt, tekintettel az eltérő adómértékek meghatározására, illetve a mentességekről, kedvezményekről történő rendelkezésekre.

Néhány jellemző jogszabály-szerkesztési probléma a helyi adórendeleteknél:

- rendelet pontatlan megjelölése,
- a cím meghatározása nem felelt meg a Magyar Közlöny kiadásáról, valamint a jogszabály kihirdetése során történő és a közjogi szervezetszabályozó eszköz közzététele során történő megjelöléséről szóló 32/2010. (XII. 31.) KIM rendelet 9. § (2) bekezdésében foglaltaknak,
- nem megfelelő a rendeletalkotásra való felhatalmazást adó, illetve feladatkört megállapító jogszabályi rendelkezések megjelölése,
- nem megfelelő a jogszabály tagolása (bekezdések, pontok, alpontok, szakaszok hiányoznak),

- mellékletek megjelölése nem megfelelő,
- néhány rendeletben nem egyértelmű a szabályozási tartalom, a szakaszok között ellentmondás tapasztalható,
- magasabb szintű jogszabályok változásait nem követték figyelemmel és nem vezetik át az adórendeleteken.

A helyi jogalkotók a kormányhivatalok megállapításait – a tapasztalatok szerint – jól tudták hasznosítani. A folyamat eredményeként meghatározó számban valósulhatott meg a jogszabálysértések és hiányosságok önkéntes, törvényességi felhívást megelőző orvoslása. Több jegyzővel folytattak szakmai konzultációt is a rendeleti szabályozásra vonatkozóan.

6.2 A Kúria Önkormányzati Tanácsának helyi adókkal kapcsolatos gyakorlata⁴⁵

6.2.1 Helyi adók

Előre kell bocsátani, hogy a Kúria Önkormányzati Tanácsának a helyi adókkal kapcsolatos gyakorlata alapvetően a Hatv. 6. § c) pontjának azon hármas követelményén alapult, hogy az adó mértékét a helyi sajátosságokhoz, az önkormányzat gazdálkodási követelményeihez és az adóalanyok teherviselő képességéhez igazodóan kell megállapítani. Ezt a hármas követelményt 2017. január 1-től hatályon kívül helyezte a 2016. évi LXVI. törvény. A 2017. adóévet érintő helyi rendeletek vizsgálata kapcsán az Önkormányzati Tanácsnak döntenie kell majd, hogy feladja korábbi gyakorlatát (és ha az Alaptörvényre hivatkoznak, átteszi az ügyet az Alkotmánybíróságra) vagy továbbviszi azt (annak egyes elemeit). Figyelembe kell azonban venni, hogy a fenti módosítás a Hatv. 6. § c) pontjához hasonló szabályt a 7. § g) pontjába iktatott be. Ez a rendelkezés az adómegállapítási jog korlátjaként rendelkezik – valamennyi helyi adóra vonatkozóan – úgy, hogy az önkormányzat „az adóalap fajtáját, az adó mértékét, a rendeleti adómentességet és adókedvezményt úgy állapíthatja meg, hogy azok összességükben egyaránt megfeleljenek a helyi sajátosságoknak, az önkormányzat gazdálkodási követelményeinek és az adóalanyok széles körét érintően az adóalanyok teherviselő képességének”.

A törvényességi vizsgálat lefolytatását követően megsemmisített rendelkezések oka részben az adóalap törvénysértő megállapítására (Köf.5018/2015/3.⁴⁶), a telektulajdonosok közötti indokolatlan megkülönböztetésre (Köf.5020/2015/6.⁴⁷), illetve jogalkotási hibára (Köf.5046/2015/4.⁴⁸) volt visszavezethető. A helyi adókról szóló törvényi szabályozás kógens jelleggel rögzíti az adótárgy megállapíthatóságát a helyi rendeletekben. A törvényellenesség mibenlétével összefüggésben a Kúria az alábbiakat tartotta fontosnak kiemelni döntéseiben:

- A bírói kezdeményezés annak megállapítására irányult, hogy Pécel Város Önkormányzata telekadóról szóló rendeletének adómértéket meghatározó 8. §-a törvénysértő volt, mert a 2011-es adóév vonatkozásában a helyi adókról szóló törvényben foglaltakra tekintet nélkül, eltolódott a perbeli adótárgyak értékétől. A tényállás elemét képezte továbbá az, hogy az Alkotmánybíróság 99/2011. (XI. 17.) AB határozatában (a továbbiakban: Abh.) ezen okból már vizsgálta az adórendelet 8. §-át és azt, valamint az adóalap meghatározására

⁴⁵ Önkormányzati Hírlevél különszáma, 2018. évi 9. szám Tudástár, a Kúria Önkormányzati Tanácsának döntései 2012–2017 között. 26.

⁴⁶ <http://www.kuria-birosag.hu/hu/onkugy/kof501820153-szamu-hatarozat> (A letöltés dátuma: 2018.10.14.)

⁴⁷ <http://www.kuria-birosag.hu/hu/onkugy/kof502020156-szamu-hatarozat> (A letöltés dátuma: 2018.10.14.)

⁴⁸ <http://www.kuria-birosag.hu/hu/onkugy/kof504620154-szamu-hatarozat> (A letöltés dátuma: 2018.10.14.)

vonatkozó rendelkezést 2011. december 31-ével megsemmisítette. Az önkormányzat a megsemmisítést követően, 2013-ban – az Abh.-ban foglaltakra hivatkozással, korrekciós indítatással – az adórendelet 8. §-án alapuló mentességi szabályt alkotott, amelyet visszamenőleges hatállyal, 2011-re is alkalmazni rendelt és amelyet 2013-ban további egy alkalommal, ismételten módosított. Ezzel szemben az adóalapra vonatkozó rendelkezést nem alkotta újra. A Kúria az adórendelet 8. §-ának törvénysértését értelemszerűen nem vizsgálhatta, hiszen azt az Alkotmánybíróság az Abh.-ben már megsemmisítette. A Kúria nem létező rendelkezés törvényességét nem vizsgálhatta. Megállapította, hogy a 2011-ben hatályba lépett jogalkotásról szóló törvény tételes rendelkezésével kizárta a hatályon kívül helyezett rendelkezés módosítását, ezért az önkormányzat törvénysértést követett el a 2013-ban megalkotott rendelkezéseivel.

- Megállapította továbbá, hogy „nem lehet az alkotmányellenesség minősített absztrakt adótényállási elemek alapján kivetett adókötelezettséget a konkrét adótényállásban az adózón számon kérni még akkor sem, ha a konkrét adókötelezettséget adókedvezménnyel utóbb csökkenti az önkormányzat. Az Alkotmánybíróság az Abh.-ban nem az adómérték alkotmányellenességét/törvénysértő jellegét állapította meg, amelyet adott esetben adókedvezménnyel korrigálni lehetne. Az Abh. azt mondta ki, hogy az önkormányzat az Helyi adó törvény 17. §-ba ütközően határozta meg a telekadó tárgyát. Ezt a törvénysértést az önkormányzat nem oldhatta fel azzal, hogy utóbb adókedvezményben részesítette az adózókat”.
- A Kúria gyakorlatában több alkalommal is szembesült az adó mértékét támadó indítványokkal. Az indítványok részben az önkormányzati rendelet hátrányosan megkülönböztető jellegére (az ecseri-ügy), részben a vagyoni adó konfiskáló jellegére (zalaszentiváni-ügy), részben pedig arra alapoztak, hogy az önkormányzat nem volt figyelemmel a Hatv. 6. § c) pontja szerinti kritériumok mindegyikére a rendeletének elfogadásakor. Részben alkotmánybírósági esetjogra hivatkozva az Önkormányzati Tanács megállapította, hogy a vagyonadó kivetésekor mértékadó szempont az arányos, illetve a teherbíró képességhez igazodó közteherviselés. A vagyoni típusú adók esetében az adófizetési kötelezettség a tulajdonolt vagyontömegre tekintettel áll fenn, mértéke ahhoz igazodik. Ebből a Kúria három következtetést vont le gyakorlatában: a vagyontömeghez igazodó adómérték adja a helyi adók esetében az egyenlőségi szabályt, az adózó teherbíró képessége a vagyontömeghez viszonyított, emellett konfiskáló az az adómérték, amely belátható időn belül felemészti magát az adóztatott vagyont.

Az ügyben a Kúria külön is kitért az adózó teherbíró képességének vizsgálatára. A hivatkozott eljárásban előterjesztett önkormányzati védekezést elutasítva a Kúria egyértelművé tette, hogy a Hatv. 6. § c) pontjának a tételes adómérték arányosítását szolgáló, az adóalany teherbíró képességére utaló fordulata nem az adóalany gazdasági fizetőkészségével és képességével áll összefüggésben. Ezzel szemben megállapította, hogy „nem akkor teljesítőképes az adózó, ha fizetőképes, hanem akkor, ha a vagyonadó mértéke nem oldódik el az adótárgy értékétől” (Köf.5001/2013/6.⁴⁹, Köf.5081/2012/4.⁵⁰).

⁴⁹ <http://www.kuria-birosag.hu/hu/onkugy/kof500120136-szamu-hatarozat> (A letöltés dátuma: 2018.10.14.)

⁵⁰ <http://www.kuria-birosag.hu/hu/onkugy/kof508120124-szamu-hatarozat> (A letöltés dátuma: 2018.10.14.)

- Az adók, benne a helyi adók rendszerével összefüggésben az Önkormányzati Tanács Budapest Főváros XI. kerület Újbuda Önkormányzat Képviselő-testületének az építmény- és telekadóról szóló rendelete vizsgálatához kapcsolódva az alábbiakra mutatott rá: „Az adó közjövedelem, amely részben megteremti az állam és a közszolgáltatások anyagi alapját, részben pedig gazdaságpolitikai eszköz, mivel direkt vagy indirekt módon befolyásolja, orientálja a gazdasági élet szereplőinek magatartását. Az adó a helyi közhatalom kezében is eszköz. Az adópolitika kialakításakor az önkormányzat az adó révén gazdaságossági, szociálpolitikai, helyi politikai, a költségvetési egyensúlyt szolgáló, avagy egyéb szempontokat érvényesíthet.

E szempontok jelennek meg akkor, amikor a helyi önkormányzat mérlegeli a helyi adó bevezetését, dönt arról, hogy a helyi adók melyikét, mikortól, milyen körben és milyen részletszabályokkal vezeti be.” (Köf.5017/2012/8.⁵¹)

6.2.1.1 Az adó mértéke

- Az önkormányzat telekadóztatási gyakorlatára vonatkozó kúriai ítélezési gyakorlat egyértelművé teszi, hogy az adómérték meghatározásának differenciáltsága és arányossága szorosan összefüggő kérdések. A helyi önkormányzatoknak a telekadómérték meghatározása során tekintettel kell lenniük a telkek – közművesített-ségében, közúton történő megközelíthetőségében rejlő – értékére is. Az önkormányzatnak értékelnie kell az illetékességi területe alá tartozó telkek rendeltetését, azok földrajzi elhelyezkedését, a településre jellemző eltérő forgalmi értékeket általában és a településen belüli forgalmi értékekben jelentkező eltéréseket is. Továbbá megjelent az a szempont is, hogy adott kategórián belül ne legyen olyan nagy eltérés, ami jogszerűen nem indokolható. Konfiskáló jellegű az az adó, amely mértékénél fogva és az adó tárgyát képező vagyontömeghez képest súlyosan aránytalan. Az az adómérték, amely évente a vagyon értékének közel 60-70%-át teszi ki, súlyosan aránytalanak minősül, mivel belátható időn belül felemészti az adótárgyat. Jelen ügyben a Kúriai döntés tehát, hogy nem sérti a telekadó mértékére vonatkozó törvényi szabályokat az az adómérték, amely az adómaximum alatt úgy került meghatározásra, hogy kellően differenciál a rendelet hatálya alá tartozó adóalanyok és a telkek sajátosságait is figyelembe véve. (Köf.5021/2017/4.⁵², Köf.5021/2016/3⁵³, Köf.5018/2016/4.⁵⁴)
- A telekadó mértékének meghatározása a során a Kúra arra a megállapításra jutott, hogy a telekadó mértékére vonatkozó törvényi szabályokat nem sérti az az adómérték, amely az adómaximum alatt úgy került meghatározásra, hogy kellően differenciál a rendelet hatálya alá tartozó adóalanyok és a telkek sajátosságait is figyelembe véve. A Kúria a vizsgálat során arra a megállapításra jutott, hogy a jelen ügyben lévő önkormányzat nem differenciál a törvénynek megfelelően. Az általános adómérték mellett a magánszemélyek beépítésre szánt övezetben lévő ingatlanai után kisebb adómértéket határozott meg, s még kisebbet – az általános adómérték felét – határozta meg a külterületi telkek beépítésre nem szánt övezetbe eső része és a magánszemélyek tulajdonában álló belterületi telkek beépítésre nem szánt övezetbe eső része után. A Hatv. 6. § c) pontja három szempontot határoz meg, amelyeket az önkormányzatoknak figyelembe kell venni az adó mértékének

⁵¹ <http://www.kuria-birosag.hu/hu/onkugy/kof501720128-szamu-hatarozat> (A letöltés dátuma: 2018.10.14.) 0

⁵² <http://www.kuria-birosag.hu/hu/onkugy/kof502120174-szamu-hatarozat> (A letöltés dátuma: 2018.10.14.)

⁵³ <http://www.kuria-birosag.hu/hu/onkugy/kof502120163-szamu-hatarozat> (A letöltés dátuma: 2018.10.14.)

⁵⁴ <http://www.kuria-birosag.hu/hu/onkugy/kof501820164-szamu-hatarozat> (A letöltés dátuma: 2018.10.14.)

megállapításakor: a helyi sajátosságokat, az önkormányzat gazdálkodási követelményeit és az adóalanyok teherherviselő képességét. E törvényi szabályozás implicit módon magában foglalja a differenciális kötelezettséget az adómérték meghatározása során, amelynek a jelen ügyben vizsgált önkormányzati rendelet eleget tett. (Köf.5013/2017/4.⁵⁵)

- Építményadó és telekadó konfiskáló jellegét csak kivételesen, olyan esetekben lehet megállapítani, amikor az adó éves mértéke megközelíti vagy meghaladja a vagyontárgy értékét. Egy adott adóalany gazdasági teljesítőképességének növekedése vagy csökkenése nem ad alapot a helyi adó törvényellenességének megállapítására. (Köf.5011/2017/4.⁵⁶)
- Az építményadó alóli mentesülés elsődlegesen a lakásingatlant érintheti, és a mentesülés lehetősége pedig elsődlegesen szociálpolitikai megfontolásokon kell, hogy nyugodjon. Az építményadó esetében az érintett önkormányzat nincs tekintettel az adófizetési kötelezettségben érvényesítendő jogegyenlőségre akkor, ha a vagyontömeg értékén és az adóalany teherbíró képességén túli szempontokat is értékel, így az adófizetési kötelezettséget az adóalany igazgatási szempontú lakhatásától teszi függővé. (Köf.5006/2017/3.⁵⁷)
- Az adó mértékének meghatározása érdekében a Kúria az alábbi döntést hozta meg: Nem áll szemben a helyi adókról szóló törvénnyel a telekadó mértékének a törvényes adómaximum alatti meghatározása, ha az adó mértéke az adott telek tekintetében nem konfiskáló és az érintett önkormányzat kellő indokát adja a törvényi szempontok (a helyi sajátosságok) figyelembevételének. (Köf.5049/2016/7.⁵⁸)
- A telekadóról szóló szabályozás során a törvényben meghatározott elvek alkalmazása körében igazodni kell ahhoz a szemponthoz, hogy az adómérték az adótárgy telek forgalmi értékéhez képest ne legyen túlzott. Az ügyben az ingatlanforgalmi szakértő értékbecslése a földterület forgalmi értéket kisebb eltérésekkel 50 millió Ft körüli összegben állapította meg. Ehhez képest az adóteher adóévenként előbb mintegy 32 millió Ft (64%), majd adóévenként a becsült értéket meghaladó több mint 55 millió Ft. A Kúria ezt az adóterhet aránytalannak ítélte meg. (Köf.5033/2016/3.⁵⁹, Köf.5009/2016/4.⁶⁰, Köf.5024/2016/5.⁶¹)
- A jelen döntés azzal a problémával szembesült, hogy a vizsgálni kért helyi adó (az ügyben építményadó) túlzott mértékének a megállapítására a Kúria előtti eljárásban nincs elég adat, nem tisztázott az építmény forgalmi értéke (amihez viszonyítani kell az éves adókötelezettséget).

A döntés szerint az adómérték akkor ütközik a Hatv. 6. § c) pontjába, amennyiben az bizonyítható a Kúria előtti folyamatban lévő normakontroll eljárásban. Ha nem bizonyítható, az az indítvány elutasítását eredményezi. (Köf.5027/2016/4.⁶²)

⁵⁵ <http://www.lb.hu/hu/onkugy/kof501320174-szamu-hatarozat> (A letöltés dátuma: 2018.10.14.)

⁵⁶ <http://www.lb.hu/hu/onkugy/kof501120174-szamu-hatarozat> (A letöltés dátuma: 2018.10.14.)

⁵⁷ <https://net.jogtar.hu/jogszabaly?docid=A17H5006.KOT&timeshift=ffffff4&txreferer=00000001.TXT> (A letöltés dátuma: 2018.10.14.)

⁵⁸ <http://www.kuria-birosag.hu/hu/onkugy/kof504920167-szamu-hatarozat> (A letöltés dátuma: 2018.10.14.)

⁵⁹ <https://net.jogtar.hu/jogszabaly?docid=A16H5033.KOT&timeshift=ffffff4&txreferer=00000001.TXT> (A letöltés dátuma: 2018.10.14.)

⁶⁰ <http://www.lb.hu/hu/onkugy/kof500920164-szamu-hatarozat> (letöltve 2018. október 14.)

⁶¹ <https://net.jogtar.hu/jogszabaly?docid=A16H5024.KOT&timeshift=ffffff4&txreferer=00000001.TXT> (A letöltés dátuma: 2018.10.14.)

⁶² <http://www.kuria-birosag.hu/hu/onkugy/kof502720164-szamu-hatarozat> (A letöltés dátuma: 2018.10.14.)

- A telekadó konfiskáló jellegének eldöntése esetén tekintettel kell lenni a több évet átfogó adóztatási gyakorlatra, a tulajdon értékének változására és egyéb körülményekre is. Nem alkalmazható azonban ez a követelmény, ha a vizsgált adóévben az adó mértéke olyan magas, hogy az megegyezik az ingatlan forgalmi értékével vagy meghaladja azt.. (Köf.5042/2016/5⁶³, Köf.5047/2015/3⁶⁴.)
- A helyi adórendeletek elbírálásakor visszatérő kérdés volt az, hogy miként lehet egyensúlyt teremteni a helyi adókiivetés törvényességének helyreállítása és az önkormányzatok helyi adóból származó saját bevételeinek védelme között. Érdemes utalni ebben a körben, hogy a jelen ügyben törvénysértés megállapításának jogkövetkezményei tekintetében tett kísérletet az önkormányzati saját források védelmét jobban biztosító értelmezésre. Az eljárás tárgyát a Szigetvár Város Önkormányzatának telekadóról szóló önkormányzati rendelete, azon belül az adómértéket meghatározó rendelkezés törvényessége képezte. Az alapperben a bíróság annak az adóhatósági határozatnak a jogszerűségét vizsgálta felül, amelyben az adózót több évre visszamenőlegesen, több telek után kötelezték a helyi adó megfizetésére. A Kúria – a lefolytatott bizonyítási eljárást követően, az alapiratokban fellelhető tényadatok alapján – megállapította, hogy a támadott telekadó rendelet adómértéket megállapító rendelkezése – 2012. január 1-jétől kezdődően – törvénysértő volt. Ugyanakkor értelmezve az Önkormányzati Tanács eljárásrendjének törvényi szabályait, megállapította, hogy a jogkövetkezményt „a jogi absztrakció szintjén megalkotott norma egyedi esetben megállapított törvénysértéséhez kellett igazítani. Ezért a Kúria a Bszi. rendelkezéseire figyelemmel a törvénysértés megállapítása mellett nem semmisítette meg a vizsgált rendelkezést, de az egyedi eset körülményeihez igazítva kizárta annak perbeli alkalmazhatóságát. A Kúria határozata a Bszi. 56. § (4) bekezdése alapján nem érinti a törvénysértés megállapítását megelőzően létrejött jogviszonyokat, de nem terjed ki „valamennyi, a megsemmisítés időpontjában valamely bíróság előtt folyamatban lévő egyedi ügyre sem”. (Köf.5038/2015/4.⁶⁵)
- Az adómértéket megállapító rendeleti rendelkezés megsemmisítését a telektulajdonos adózók közötti indokolatlan megkülönböztetés támasztotta alá. Utóbb azonban megállapítható volt az is, hogy Lipót Község Önkormányzata telekadóról szóló rendelete a fentiekben hivatkozott alkotmánybírósági határozat alapján is törvénysértő lett volna. A lipóti adórendelet ugyanis – hasonlóan Pécel Város Önkormányzatának telekadó kiivetését szabályozó rendeletével – az adózók tulajdonában lévő telkek alapterületének összegét tekintette a telekadó alapjának. A helyi adókról szóló törvény szabályai szerint ugyanis (17. §) az adót az ingatlan-nyilvántartás szerinti önálló ingatlanonként és nem adózónként kell megállapítani. (Köf.5020/2015/6.⁶⁶)
- Az esetek egyik csoportjába tartoztak azok az ügyek, amelyek a helyi adóról szóló törvény 17. §-ának 2011. november 30-i módosítása figyelmen kívül hagyásából eredtek. Ezekben az ügyekben a képviselő-testületek a 2012-es adóévben is a korábbi törvényi telekfogalom („beépítetlen belterületi ingatlan”) alapján vetették ki az adót. Ezzel szemben a Helyi adó törvény módosításának eredményeként 2011. december 1-től a telekadó tárgyává „az önkormányzat illetékességi területén lévő telek” vált. Ezekben az ügyekben a Kúria az alábbiakra mutatott rá, hogy a Hatv. 4. és 17. §-a kógens jelleggel határozza meg a települési önkormányzat számára a

⁶³ <http://www.kuria-birosag.hu/hu/onkugy/kof504220165-szamu-hatarozat> (A letöltés dátuma: 2018.10.14.)

⁶⁴ <http://www.kuria-birosag.hu/hu/onkugy/kof504720153-szamu-hatarozat> (A letöltés dátuma: 2018.10.14.)

⁶⁵ <http://www.kuria-birosag.hu/hu/onkugy/kof503820154-szamu-hatarozat> (A letöltés dátuma: 2018.10.14.)

⁶⁶ <http://www.kuria-birosag.hu/hu/onkugy/kof502020156-szamu-hatarozat> (A letöltés dátuma: 2018.10.14.)

telekadó tárgyát. A települési önkormányzat ezért nem érvényesítheti adópolitikáját oly módon, hogy a Hatv.-ben meghatározott adótárgyak között »válogat«⁶⁷. (Köf.5049/2014/5⁶⁷.)

- A Kúria Önkormányzati Tanácsa bírói kezdeményezések alapján vizsgált több fővárosi kerületi önkormányzati rendeletet, amelyeknek adótárgyként a budapesti köztemetők, adózóként pedig a kifejezetten a Fővárosi Közgyűlés temetkezési közszolgáltatási kötelezettségének céljaira létrehozott gazdálkodó szerv volt az érintettje. A jogkérdés abban állt, hogy a törvényalkotó a köztemető funkciót ellátó telkeket nem vette ki az adótárgyak közül a 2012. január 1. és május 14. közötti szabályozási időszakban – szemben a 2011. november 30-ig hatályos és a 2012. május 15-étől hatályos szabályozással. A köztemető funkciót ellátó telkek az adókötelezettség szempontjából azonos szabályozás alá estek minden más telekkel. A fővárosban alaptörvényi szinten intézményesített kétszintű önkormányzati rendszer, valamint a Hatv. rendelkezéseinek következtében alakult ki az a helyzet, hogy a köztemetők fenntartásának közszolgáltatása a fővárosi önkormányzatot terhelte – amely e feladatnak a tulajdonában álló adózó gazdálkodó szervek révén tett eleget –, ugyanakkor a telekadó megállapításának a jogával a kerületi önkormányzatok rendelkeztek. A Kúria vonatkozó határozataiban megállapította, hogy a köztemetők fenntartásának közszolgáltatását annak összefővárosi érdekűségére tekintettel telepítették a helyi önkormányzatokra vonatkozó sarkalatos törvényi szabályok a Fővárosi Közgyűléshez. Ez annak az elismerése, hogy e közszolgáltatás megszervezése a település egészét, így az érintett önkormányzat lakóközösségét is érintő kötelezettség. A fővároson belül működő kerületi önkormányzatok a kötelezettség oldaláról érintettjei, a helyi közösség oldaláról jogosultjai e közszolgáltatás megszervezésének és biztosításának. Ezért a Kúria megállapította, hogy a telekadó kivétekor és mértéke meghatározásakor az érintett önkormányzatnak a Hatv. 6. § c) pontja szerinti „helyi sajátosság” körében kellett volna értékelnie azt a tényt, hogy az illetékességi területén köztemető közszolgáltatási funkcióval terhelt telek is van. A kétszintű budapesti önkormányzati rendszerben sem gyakorolhatók az önkormányzati alapjogok, teljesíthetők a kötelezettségek szűk kerületi érdekek mentén akkor, ha az adott közszolgáltatás nyújtása a budapesti lakóközösség egészének érdekében áll. (Köf.5022/2014/4.⁶⁸, Köf.5033/2014/4.⁶⁹, Köf.5034/2014/5.⁷⁰, Köf.5035/2014/4.⁷¹)
- A Kúria Önkormányzati Tanácsa megerősítette az építményadó alóli mentesülés önkormányzati rendeletben való szabályozási lehetőségeivel kapcsolatos korábbi gyakorlatát. A Budapest Főváros XXIII. kerület Soroksár Önkormányzata Képviselő-testületének építményadóra vonatkozó rendeletével összefüggésben – bírói kezdeményezésre – megállapította: Mivel a „helyi adókról szóló 1990. évi C. törvény képességéhez igazodó” fordulata a Hatv. jogegyenlőségi szabálya is egyben, ezért az önkormányzati jogalkotó – a 6. § d) pontjában foglalt mentességeken túl – minden adóalany esetében a teherbíró képességhez igazítottan köteles az adófizetés mértékét megállapítani. Vagyoni típusú adók, így az építményadó esetében, az érintett önkormányzat nincs tekintettel az adófizetési kötelezettségben érvényesítendő jogegyenlőségre akkor, ha a vagyontömeg értékén és az adóalany teherbíró képességén túli szempontokat is értékel, így az adófizetési kötelezettséget az adóalany igazgatási szempontú lakhatásától teszi függővé. Tekintettel tehát az építményadó vagyoni adó jellegére

⁶⁷ <http://www.lb.hu/hu/onkugy/kof504920145-szamu-hatarozat> (A letöltés dátuma: 2018.10.14.)

⁶⁸ <http://www.kuria-birosag.hu/hu/onkugy/kof502220144-szamu-hatarozat> (A letöltés dátuma: 2018.10.14.)

⁶⁹ <https://net.jogtar.hu/jogszabaly?docid=A14H5033.KOT&getdoc=1> (A letöltés dátuma: 2018.10.14.)

⁷⁰ <http://www.kuria-birosag.hu/hu/onkugy/kof503420145-szamu-hatarozat> (A letöltés dátuma: 2018.10.14.)

⁷¹ <http://www.kuria-birosag.hu/hu/onkugy/kof503520144-szamu-hatarozat> (A letöltés dátuma: 2018.10.14.)

és e jellegből levonható következtetésekre, valamint a mentesülés Helyi adó törvényben kijelölt szabályozási irányára, a Kúria Önkormányzati Tanácsa megállapította, hogy az építményadó alóli mentességek szabályozását elsődlegesen a mindenki számára egyenlő mércével érvényesített lakhatási biztonság indokolhatja, figyelemmel az adóalany teherbíró képességét is értékelő szociálpolitikai okokra is. A mentesség alapja tehát a lakásingatlan tényleges lakáscélú használata. (Köf.5076/2012/4.⁷²)

6.2.1.2 A helyi sajátosság (gazdasági) figyelembevétele

Kúria az Alaptörvény és a bíróságok szervezetéről és igazgatásáról szóló 2011. évi CLXI. törvény (a továbbiakban: Bszi.) által lehetővé tett normakontroll során az önkormányzati rendeletek célszerűségi vizsgálatát nem végezheti el. Felhatalmazása arra terjed ki, hogy az önkormányzati rendeletek jogszerűségét, más jogszabályokkal való összhangját vizsgálja és a jogszabálysértés megállapítása esetén az önkormányzati rendeletet megsemmisítse.

- A törvényességi vizsgálat csak arra szorítkozhat, hogy az önkormányzati rendelet 5. § (4) bekezdésébe foglalt adómérték meghatározásánál az érintett önkormányzat tekintettel volt-e az ingatlan(ok) rendeltetésében megnyilvánuló helyi sajátosságaira. A Kúria eddigi gyakorlata a helyi adókról szóló törvény 6. § c) pontjába foglalt helyi sajátosságok figyelembevételét alapvetően a telkek vagyoni értéken is kifejezhető sajátosságai alapján határozta meg (pl. közművesítettség, megközelíthetőség, panorama stb.). Jelen eljárásban az indítványozó a helyi sajátosságokat a természeti erőforrások védelmében, az egészséges életmód segítését célzó funkcióban határozta meg. A Kúria ilyen – a nem kifejezetten vagyoni értéken is mérhető – sajátosságot eddig egy esetben ismert el, nevezetesen a temető adóztatásával kapcsolatban. A Kúria jelen ügyben nyomatékosítja, hogy az önkormányzati rendeletek vizsgálatakor a normát kizárólag más jogszabályok rendelkezései alapján ítéli meg, ugyanakkor a normakontrollnak nem lehet szempontja az önkormányzati rendelet célszerűségének megítélése. Amennyiben a Kúria célszerűségi vizsgálatot folytatna, úgy az önkormányzati jogalkotó hatáskörébe tartozó területre tévedne, amely megengedhetetlen. Jelen ügyben ilyen célszerűségi szempontnak tekinthető annak figyelembevétele, hogy az adott ingatlan vonatkozásában az adó mértékének meghatározásakor az önkormányzat vajon megfelelően szolgálta-e a természeti erőforrások vagy az egészséges életmód védelmét. Ilyen szempontokat a Helyi adó törvény nem tartalmaz. Ugyanakkor – mint a Kúria utalt rá – a normakontroll eljárástól el kell határolni a bírói kezdeményezés alapjául szolgáló eljárást, ahol a bírónak az ügy összes körülményeinek a figyelembevételével kell döntenie. Így nem a normakontroll eljárás tárgya annak tisztázása, hogy az adott ingatlanon fennáll-e érvényes építési vagy telekmegosztási tilalom, vagy az, hogy az adott ingatlannal kapcsolatban figyelembe veendő-e a Hatv. és az erdőről, az erdő védelméről és az erdőgazdálkodásról szóló 2009. évi XXXVII. törvény alapján az erdőkre vonatkozó kivételszabály. Ezt a peres eljárásban kell eldönteni. A fentiekre tekintettel a Kúria az indítványt a Bszi. 55. § (3) bekezdése alapján elutasította. (Köf.5003/2017/4.⁷³)

⁷² <http://www.kuria-birosag.hu/hu/onkugy/kof507620124-szamu-hatarozat> (A letöltés dátuma: 2018.10.14.)

⁷³ <http://www.lb.hu/hu/onkugy/kof500320174-szamu-hatarozat> (A letöltés dátuma: 2018.10.14.)

6.2.1.3 Az adóztatás egyéb szempontjai

- A Kúria véleménye szerint a közteherviselésre irányuló jogi szabályozásnak közrendészeti és közbiztonsági célra történő felhasználása – az önkormányzati rendeletben meghatározott módon – nem lehet legitim cél, ezért nem lehet jogalanyok közötti jogszerű megkülönböztetés indoka. Az az alap továbbá, ami szerint a településen való lakás tekintetében különbséget lehet tenni jogalanyok között kötelezettségeik mértékét illetően, tekintet nélkül teherviselő képességükre, sőt, éppenséggel annak ellenében, önkényesnek minősíthető. Tehát a Kúria a döntésében kiemelte, hogy a törvény által tiltott, önkényes különbségtételt valósít meg, ha az adójogi szabályozás a jogalanyok között teherviselő képességük ellenében határozza meg kötelezettségeik mértékét, igazolható legitim cél nélkül. *(Köf.5028/2017/4.⁷⁴)*
- Az önkormányzatnak elvitathatatlan joga, hogy településpolitikája részeként ingatlangazdálkodási politikát folytasson és ahhoz – a jogszerűség keretei között – helyiadó-rendszeri eszközöket is igénybe vegyen. *(Köf.5007/2017/4.⁷⁵)*
- A Kúria eljárásában is megjelent az ún. bizalomvédelem elve. A Kúria a helyi adórendelet vizsgálata kapcsán rámutatott, hogy az önkormányzati rendeletben biztosított rövid időtartamra szóló, határozott idejű telekadó-mentesség jogos várományt teremt a helyi adók rendszerében. A jogbiztonság és a jogszabály alkalmazására történő felkészüléshez szükséges kellő idő sérelmét is jelenti – az adómentesség lejárta előtt egy hónapos felkészülési idővel – adót kivetni az eredetileg adómentes időszakra. *(Köf.5036/2016/5.⁷⁶)*
- Sorozatosan visszatérő ügytípus, hogy az önkormányzat látszólag normatív módon határozza meg az adófizetési kötelezettséget, de az valójában csak egy adózót érint (hátrányosan). A Kúria hangsúlyozta, hogy hátrányosan megkülönböztető a telekadó mértéke akkor, ha az önkormányzati rendeletben szabályozott díjővezet az adóztatott vagyon értékétől, sajátosságaitól függetlenül, meghatározott adózó, más díjővezetekhez képest számottevően magasabb adókötelezettségéről rendelkezik (Berente telekadó). *(Köf.5015/2016/17.⁷⁷)*
- A telekadó alóli mentesség szempontja nem lehet az, hogy az adóalany az adott településen életvitelszerűen ott lakik-e (lásd még pl. a Köf.5047/2015/3.⁷⁸ számú határozatot). Az építményadó vonatkozásában is kimondta ezt a követelményt a Köf.5048/2015/3.⁷⁹ számú határozat a következőképpen: törvényellenes az, ha az önkormányzat az adókötelezettség fennállását, vagy fenn nem állását, mértékét a lakcímnnyilvántartás adataitól teszi függővé. *(Köf.5054/2015/3.⁸⁰)*
- A vagyoni típusú adók kapcsán érdemes említést tenni a megkülönböztető mentességet/kedvezményt tartalmazó rendelkezések megítéléséről. Az alapvető jogok biztosának indítványozói gyakorlata világított rá annak szükségességére, hogy a Kúria tisztázza a „helyben lakás” tartalmát és azt, hogy az az adóalanyok csoportjai között legitim módon alkalmazható-e megkülönböztetésként. A telekadó esetében erre nem látott meggyőző indokot. *(Köf.5066/2014/4.⁸¹)*

⁷⁴ <http://www.lb.hu/hu/onkugy/kof502820174-szamu-hatarozat> (A letöltés dátuma: 2018.10.14.)

⁷⁵ <http://www.lb.hu/hu/onkugy/kof500720174-szamu-hatarozat> (A letöltés dátuma: 2018.10.14.)

⁷⁶ <http://www.kuria-birosag.hu/hu/onkugy/kof503620165-szamu-hatarozat> (A letöltés dátuma: 2018.10.14.)

⁷⁷ <http://www.lb.hu/hu/onkugy/kof5015201617-szamu-hatarozat> (A letöltés dátuma: 2018.10.14.)

⁷⁸ <http://www.kuria-birosag.hu/hu/onkugy/kof504720153-szamu-hatarozat> (A letöltés dátuma: 2018.10.14.)

⁷⁹ <http://www.lb.hu/hu/onkugy/kof504820153-szamu-hatarozat> (A letöltés dátuma: 2018.10.14.)

⁸⁰ <http://www.lb.hu/hu/onkugy/kof505420153-szamu-hatarozat> (A letöltés dátuma: 2018.10.14.)

⁸¹ <http://www.kuria-birosag.hu/hu/onkugy/kof506620144-szamu-hatarozat> (A letöltés dátuma: 2018.10.14.)

- A Kúria fenntartotta azt a korábbiakban kialakított gyakorlatát, amely szerint a vagyoni típusú adók esetében a Hatv. 6. § c) pontja egyben jogegyenlőségi szabályként is funkcionál. E szerint az adókötelezettség alapja minden esetben az adótárgy és annak értéke. A Hatv. 6. § d) pontjára alapítottnan megállapította, hogy a helyben lakás építményadó esetében lehet mentességi ok, ám az a tényleges életvitelszerű tartózkodást kell, hogy jelentse, amelynek egyik bizonyítéka lehet a lakcímnnyilvántartásból származó adat (Köf.5025/2014/4.⁸²)
- Az adómértékek törvényessége tárgyában – szintén bírói kezdeményezések alapján eljárva – több határozat is született. Ezek két megállapítást tartalmaztak: a törvényi keretek között vizsgált tételes adómérték törvényesnek bizonyult akkor, amikor az egyéb szempontok helyes jogalkotói értékelése mellett a telekadó mértéke abszolút értelemben sem volt eltúlzottnak mondható (az ecseri-ügyben a tételes adó 10 Ft/m² évi mértéket tett ki). E mellett kúriai normakontroll eljárásban, amelynek tárgya jogi norma jogi normával történő összevetése, nem jöhet számításba annak a körülménynek az értékelése, hogy a konkrét egyedi esetben az alapper felpere-se, egyenként nem nagy, de számszerűen több helyrajzi szám alatti telek tulajdonosa, amely értelemszerűen befolyással van adófizetési kötelezettségének összességére. (Köf.5001/2013/6.⁸³)
- A Kúria Önkormányzati Tanácsa Zalaszentiván Község Önkormányzat Képviselő-testületének a telekadóról szóló rendelete vizsgálata kapcsán megállapította: „a teherbíró képességhez igazodó közteherviselés Alaptörvény XXX. cikkében megfogalmazott kötelezettsége – az Alkotmánybíróság arányos közteherviseléshez kapcsolódó gyakorlata alapján – többek között magában foglalja az adómérték arányosságát. Jóllehet, a (helyi) jogalkotónak nagy a szabadsága abban, hogy milyen módon kötelezi az adóalanyokat a közterhekhez való hozzájárulásra, vagyoni típusú adók esetében azonban az adó mértéke nem vezethet az adó tárgyának elvonásához, illetve azzal kapcsolatos aránytalansághoz. A teherbíró képességet meghaladó, a vagyont elvonó, konfiskáló jellegű az az adó, amely mértékénél fogva és az adó tárgyát képező vagyontömeghez képest súlyosan aránytalan.

Az ilyen adó elveszti az adóhoz, mint jogintézményhez kapcsolódó jellegzetességeit, és lényegében szankciónak tekinthető, amely az adó intézményével összeegyeztethetetlen. Az az adómérték, amely évente a vagyon értékének közel 60-70%-át teszi ki, súlyosan aránytalanak minősül, mivel belátható időn belül felemészti az adótárgyat. Az adókiadás ugyanakkor ösztönözheti a (helyi) adóalanyokat meghatározott gazdasági magatartás tanúsítására, avagy ettől való tartózkodásra. Nem kétségesen nem tölti be az adófizetési kötelezettség eredeti, a (helyi) közterhekhez a teherviselési képesség arányában való hozzájárulás funkcióját akkor, ha az egy, a szabályozás alapján jól körülhatárolható adóalanyt céloz.” (Köf.5081/2012/4.⁸⁴)

⁸² <http://www.kuria-birosag.hu/hu/onkugy/kof502520144-szamu-hatarozat> (A letöltés dátuma: 2018.10.14.)

⁸³ <http://www.kuria-birosag.hu/hu/onkugy/kof500120136-szamu-hatarozat> (A letöltés dátuma: 2018.10.14.)

⁸⁴ <http://www.kuria-birosag.hu/hu/onkugy/kof508120124-szamu-hatarozat> (A letöltés dátuma: 2018.10.14.)

6.2.2 Az egyes adónemekkel kapcsolatos kúriai állásfoglalások

6.2.2.1 Építményadó

A Kúria a vagyoni típusú adók, a telekadó és az építményadó mértéke törvényességének a megítélésekor több szempont együttes figyelembevételére alapján jár el, nem csupán egysíkú értelmezéssel veti egybe az adótárgy értékét a kivetett adó mértékével. A Köf.5047/2015/3.⁸⁵ számú határozat szerint a telekadó konfiskáló jellegének eldöntése esetén tekintettel kell lenni a több évet átfogó adóztatási gyakorlatra, a tulajdon értékének változására és egyéb körülményekre is. Nem alkalmazható azonban ez a követelmény, ha a vizsgált adóévben az adó mértéke olyan magas, hogy az megegyezik vagy meghaladja az ingatlan forgalmi értékét. A Kúria utal arra a gyakorlatára, hogy az adó mértékét a Hatv. 6. § c) pontja alapján csak kirívó esetben tekinti konfiskálónak. A Kúria úgy ítélte meg, hogy jelen esetben felmerült közel 20%-os adómérték nem tekinthető ilyennek, így, minden más körülményt is figyelembe véve, az épület utáni adómérték nem sérti a Hatv. 6. § c) pontját. A Kúria gyakorlata szerint nem hagyható figyelmen kívül az ingatlan rendeltetése, földrajzi elhelyezkedése és a településen belüli forgalmi értékekben jelentkező eltérések sem, azonban a helyi sajátosságok figyelembevételét nem lehet kiterjesztően értelmezni. A Kúria az Alaptörvény és a Bszi. által lehetővé tett normakontroll során az önkormányzati rendeletek célszerűségi vizsgálatát nem végezheti el. Így pl. a Kúria a vagyoni adót kivető önkormányzati rendeletek vizsgálata során nem vonta a helyi sajátosságok figyelembevételébe azt, hogy az adott ingatlanon lévő épület egészségügyi célokat szolgál vagy azt, hogy idősek otthonaként funkcionál. Mindemellett a Kúria elismerte azt, hogy a helyi adópolitika szolgálhat településfejlesztési célokat.

- *Köf.5048/2015/3. számú határozat*

Halásztelek Város Önkormányzata Képviselő-testületének a helyi adókról szóló 25/2012. (XII.14.) számú önkormányzati rendelete vonatkozásában, az építményadó tárgyában a következő elvi döntés született: „Törvényellenes az, ha az önkormányzat az adókötelezettség fennállását, vagy fenn nem állását, mértékét a lakcímnnyilvántartás adataitól teszi függővé.”⁸⁶

- *a Köf.5039/2015/5. számú határozatban*

Ugyanezen elvi megállapítás született Budapest Főváros VI. kerület Terézváros Önkormányzat Képviselő-testületének az építményadóról szóló 35/1995. (XII. 15.) számú rendelete kapcsán is.⁸⁷

- *Köf.5023/2015/5. számú határozat*

Budapest Főváros XXIII. kerület Soroksár Önkormányzatának, a helyi adókról szóló 38/2002. (XII. 20.) számú önkormányzati rendelete kapcsán a következő elvi megállapítást alkotta a Kúria: „Törvényellenes az, ha az önkormányzati jogalkotó az építményadó kötelezettség fennálltát, fenn nem álltát, mértékét a lakcímnnyilvántartás adataitól teszi függővé, ugyanakkor az önkormányzati adóhatóság ellenőrzési, illetve adóigazgatási eljárása során – az életvitelszerű lakhatás bizonyítékaként – figyelemmel lehet a lakcímnnyilvántartás adataira.”⁸⁸

⁸⁵ <http://www.kuria-birosag.hu/hu/onkugy/kof504720153-szamu-hatarozat> (A letöltés dátuma: 2018.10.14.)

⁸⁶ <http://www.lb.hu/hu/onkugy/kof504820153-szamu-hatarozat> (A letöltés dátuma: 2018.10.23.)

⁸⁷ <http://www.kuria-birosag.hu/hu/onkugy/kof503920155-szamu-hatarozat> (A letöltés dátuma: 2018.10.23.)

⁸⁸ <http://www.kuria-birosag.hu/hu/onkugy/kof502320155-szamu-hatarozat> (A letöltés dátuma: 2018.10.23.)

- Köf.5006/2017/3. számú határozat

Budapest Főváros VI. kerület Terézvárosi Önkormányzat Képviselő-testületének az építményadóról szóló 35/1995. (XII. 15.) számú rendelete kapcsán a Kúria a következő elvi megállapítást hozta: „Az építményadó esetében az érintett önkormányzat nincs tekintettel az adófizetési kötelezettségben érvényesítendő jogegyenlőségre akkor, ha a vagyontömeg értékén és az adóalany teherbíró képességén túli szempontokat is értékel, így az adófizetési kötelezettséget az adóalany igazgatási szempontú lakhatásától teszi függővé.”⁸⁹

6.2.2.2 Telekadó

A telekadóval kapcsolatban született kúriai döntések az alábbiak⁹⁰:

- Köf.5054/2015/3. számú határozat

A Kúria fenti számú határozatában Berente Község Képviselő-testület a telekadóról szóló 27/2006. (XII. 1.) önkormányzati rendelet 3. § (1) bekezdését kifogásolták.

A határozat az alábbi elvi megállapítást tartalmazza a telekadóval kapcsolatos önkormányzati rendeletek vonatkozásában: „Telekadó alóli mentesség szempontja nem lehet az, hogy az adóalany az adott településen életvitelszerűen ott lakik-e.”⁹¹

- Köf.5024/2015/5. számú határozat

Budapest Főváros XXIII. kerület Soroksár Önkormányzatának, a helyi adókról szóló 38/2002. (XII. 20.) számú önkormányzati rendeletével kapcsolatban az alábbi elvi döntés született: „Törvényellenes az, ha az önkormányzati jogalkotó az adókötelezettség fennálltát, fenn nem álltát, mértékét a lakcímnnyilvántartás adataitól teszi függővé, ugyanakkor az önkormányzati adóhatóság ellenőrzési, illetve adóigazgatási eljárása során – az életvitelszerű lakhatás bizonyítékaként – figyelemmel lehet a lakcímnnyilvántartás adataira.”⁹²

- Köf.5053/2014/3. számú határozat

A fent említett község ugyanezen rendeletéhez a Kúria az alábbi elvi megállapítást hozta: „A Helyi adó tv.⁹³ 6. § d) pontja szerinti felhatalmazáson alapuló mentesség, kedvezmény rendeleti szabályozása akkor felel meg a jogegyenlőség 6. § c) pontja szerinti követelménynek, amennyiben az ésszerű indokokkal alátámasztható. A település megtartóképességének erősítése, a tényszerű helyben lakás ösztönzése, a saját források növelése ésszerű alap lehet a vagyoni típusú adók alóli mentességek, kedvezmények megkülönböztető szabályozásakor. Amennyiben azonban az életvitelszerűen helyben lakó adóalany telke nem beépíthető ingatlan, úgy a részére nyújtott adómentesség, kedvezmény ésszerűen nem indokolható az önkormányzat gazdálkodási követelményeivel.”⁹⁴

⁸⁹ <https://net.jogtar.hu/jogszabaly?docid=A17H5006.KOT&timeshift=ffffff4&txrefere=00000001.TXT> (A letöltés dátuma: 2018.10.23.)

⁹⁰ TILK Péter szerk. (2018): Az önkormányzati jogalkotással kapcsolatos szabályozási és gyakorlati problémák. Pécs, PTE ÁJK.163.

⁹¹ <http://lb.hu/hu/onkugy/kof505420153-szamu-hatarozat> (A letöltés dátuma: 2018.10.23.)

⁹² <http://lb.hu/hu/onkugy/kof502420155-szamu-hatarozat> (A letöltés dátuma: 2018.10.23.)

⁹³ Értsd: Hatv.

⁹⁴ <http://www.kuria-birosag.hu/hu/onkugy/kof505320143-szamu-hatarozat> (A letöltés dátuma: 2018.10.23.)

- Köf.5046/2015/4. számú határozat

A határozatban kifogásolt Pécel Város Önkormányzata Képviselő-testületének a 33/2013. (XII. 20.) számú rendeletével módosított, a helyi adókról szóló 28/2010. (XII. 16.) számú önkormányzati rendelete 18. § (1) bekezdésével és Pécel Város Önkormányzata Képviselő-testületének 1/2011. (I. 28.) számú rendelettel módosított helyi adókról szóló 28/2010. (XII. 16.) számú önkormányzati rendelete 8. §-ával kapcsolatban a Kúria a következő elvi megállapítást hozta: *„Törvénysértő a nem hatályos jogszabály vagy jogszabályi rendelkezés utólagos módosítása. Nem lehet az alkotmányellenesé minősített absztrakt adótényállási elemek alapján kivetett telekadó-kötelezettséget a konkrét adótényállásban az adózón számon kérni még akkor sem, ha a konkrét adókötelezettséget az önkormányzat utóbb adókedvezménnyel csökkentette.”*⁹⁵

- Köf.5020/2015/6. számú határozat

Lipót Község Önkormányzat Képviselő-testületének telekadóról szóló 15/2014. (XII. 01.) önkormányzati rendelete 6. §-ával kapcsolatban az alábbi elvi megállapítás született: *„A telek térmértékéhez kötött, különböző mértékű adókötelezettség esetében az adóalanyok közötti megkülönböztetésnek ésszerű indoka kell legyen.”*⁹⁶

- Köf.5018/2015/3. számú határozat

Zalaszentiván Község Önkormányzat Képviselő-testületének telekadóról szóló 14/2012. (XII. 01.) rendelete 3. § (3) bekezdése, a (4) bekezdésével kapcsolatban a Kúria az alábbi elvi megállapítást alkotta: *„A Helyi adó tv. 17. §-a és 21. § a) pontja kogens szabályként a telekadó alapját a telekhez rögzíti. Eszerint a vagyoni típusú telekadó kötelezettséget az adótárgy értékéhez és nem az önkormányzat választása szerinti egyéb adóalaphoz kell kötni. A kivetett telekadó összege önmagában nem teszi törvényessé a vagyontárgy értékétől elszakadó adókötelezettséget.”*⁹⁷

- Köf.5026/2015/4. számú határozat

A Köf.5054/2015/3. számú határozatban említett, Berente Község Képviselő Testülete 27/2006. (XII.1.) számú rendelete ezen határozat esetében is kifogásolás alá került, mellyel kapcsolatban a következő elvi megállapítás született: *„Telekadó alóli mentesség szempontja nem lehet az, hogy az adóalany az adott településen életvitelszerűen ott lakik-e.”*⁹⁸

- Köf.5013/2015/5. számú határozat

Tardona Község Önkormányzata Képviselő-testületének a telekadóról szóló 10/2011. (XII. 30.) önkormányzati rendeletét módosító 5/2013. (V. 21.) önkormányzati rendelete 2. §-ával szemben indult ügy esetében a Kúria a következő elvi megállapítást alkotta: *„Az önkormányzati rendelet módosító rendelkezése a módosított szabályozásban történt beépüléssel végrehajtottá vált. A szabályozási átmenetre vonatkozó rendelkezései azonban hatályban maradnak, amelyek ezért normakontroll tárgyát képezhetik a Kúria eljárásában. Amennyiben az ilyen rendelkezések visszamenőlegesen terheesebbé teszik az anyagi adójogi jogviszonyt, azok törvénysértését meg kell állapítani.”*⁹⁹

---

⁹⁵ <http://www.kuria-birosag.hu/hu/onkugy/kof504620154-szamu-hatarozat> (A letöltés dátuma: 2018.10.23.)

⁹⁶ <http://www.kuria-birosag.hu/hu/onkugy/kof502020156-szamu-hatarozat> (A letöltés dátuma: 2018.10.23.)

⁹⁷ <http://www.kuria-birosag.hu/hu/onkugy/kof501820153-szamu-hatarozat> (A letöltés dátuma: 2018.10.23.)

⁹⁸ <https://net.jogtar.hu/jogszabaly?docid=A15H5026.KOT&txtreferer=00000001.txt> (A letöltés dátuma: 2018.10.23.)

⁹⁹ <http://www.lb.hu/hu/onkugy/kof501320155-szamu-hatarozat> (A letöltés dátuma: 2018.10.23.)

- *Köf.5066/2014/4. számú határozat*

Budapest Főváros XX. kerület Pesterzsébet Önkormányzata Képviselő-testületének a helyi adókról szóló, 37/2008. (XI. 28.) számú rendeletével kapcsolatban a Kúria a telekadó köztemetők esetében való kivetését vizsgálta: „A fővárosi önkormányzatot terhelő össze települési érdekű feladat esetén a kerületi önkormányzat a telekadó mértékének meghatározásakor a Helyi adó tv. 6. § c) pontja szerinti »helyi sajátosság« körében köteles értékelni azt a körülményt, hogy illetékességi területén köztemető közszolgáltatási funkcióval terhelt telek is van, mivel e közszolgáltatásnak a kerületi önkormányzat – és az önkormányzatot alkotó helyi közösség – is érintettje.”¹⁰⁰

- *Köf.5060/2014/4. számú határozat*¹⁰¹

Budapest Főváros XV. kerület Rákospalota, Pestújhely, Újpalota Önkormányzata Képviselő-testületének az építmény és telekadóról és az ahhoz kapcsolódó adózás rendjéről szóló 21/1995. (XII. 19.) önkormányzati rendlete esetében is ugyanezen elvi megállapításra jutott a Kúria.

- *Köf.5057/2014/4. számú határozat*¹⁰²

A Kúria ugyanezen megállapításra jutott Budapest Főváros III. kerület Óbuda-Békásmegyér Önkormányzatának az egyes helyi adókról szóló 49/2008. (IX.30.) önkormányzati rendeletét vizsgálva.

- *Köf.5016/2016/4. számú határozat*

Budapest Főváros XX. kerület Pesterzsébet Önkormányzata Képviselő-testületének helyi telekadóról szóló 37/2008. (XI. 28.) számú rendelet 7. §-át és 41/2012. (XII. 7.) számú önkormányzati rendelet 2. § (2) bekezdését érintő határozat a következő elvi megállapítást tartalmazta: „A Helyi adó tv. 6. § c) pontjába ütközik az az adómérték, amely nincs tekintettel a telkek eltérő sajátosságaira.”¹⁰³

- *Köf.5015/2016/17. számú határozat*

Berente Község Önkormányzat Képviselő-testületének a telekadóról szóló 27/2006. (XII. 1.) számú rendeletével kapcsolatban a Kúria az alábbi elvi megállapításra jutott: „Hátrányosan megkülönböztető a telekadó mértéke akkor, ha az önkormányzati rendeletben szabályozott díjővezet az adóztatott vagyon értékétől, sajátosságaitól függetlenül, meghatározott adózó, más díjővezetekhez képest számottevően magasabb adókötelezettségéről rendelkezik.”¹⁰⁴

- *Köf.5026/2016/4. számú határozat*

Ajka Város Önkormányzata Képviselő-testületének a telekadóról szóló 25/2015. (XI.30.) önkormányzati rendelettel kapcsolatban a Kúria az alábbi, két elvi megállapítást alkotta: „A Kormányhivatal csak azon önkormányzati rendeletek, illetve önkormányzati rendeleti rendelkezések vizsgálatát kérheti a Kúriától, amelyre nézve korábban (eredménytelen) törvényességi felhívást bocsátott ki. Ebben az eljárásban a normakontroll kezdeményezésének előfeltétele, hogy az önkormányzati képviselő-testület megismerhesse és megtárgyalhassa a Kormányhivatal által észlelt törvényességi problémát.”

¹⁰⁰ <http://www.kuria-birosag.hu/hu/onkugy/kof506620144-szamu-hatarozat> (A letöltés dátuma: 2018.10.23.)

¹⁰¹ <http://www.kuria-birosag.hu/hu/onkugy/kof506020144-szamu-hatarozat> (A letöltés dátuma: 2018.10.23.)

¹⁰² <http://www.kuria-birosag.hu/hu/onkugy/kof505720144-szamu-hatarozat> (A letöltés dátuma: 2018.10.23.)

¹⁰³ <http://www.lb.hu/hu/onkugy/kof501620164-szamu-hatarozat> (A letöltés dátuma: 2018.10.23.)

¹⁰⁴ <http://www.lb.hu/hu/onkugy/kof5015201617-szamu-hatarozat> (A letöltés dátuma: 2018.10.23.)

„Önmagában nem lehet szankciószerű adóztatásnak tekinteni a törvényes adómaximum alatti, az állagmegóvásra, rekultivációra ösztönző telekadót.”¹⁰⁵

- Köf.5018/2016/4. számú határozat

Budapest Főváros XXII. kerület Budafok-Tétény Önkormányzat Képviselő-testületének telekadóról szóló 10/2010. (V. 27.) számú önkormányzati rendeletével kapcsolatban a Kúria a következő elvi megállapítást bocsátotta ki: „Az önkormányzatnak értékelnie kell az illetékességi területe alá tartozó telkek rendeltetését, azok földrajzi elhelyezkedését, a településre jellemző eltérő forgalmi értékeket általában és a településen belüli forgalmi értékekben jelentkező eltéréseket is.”¹⁰⁶

- Köf.5033/2016/3. számú határozat

Az alábbi elvi megállapítást nem csupán a fenti számú határozatban vizsgált Páty Község Önkormányzata Képviselő-testületének a telekadóról szóló 27/2005. (IX. 16.) számú önkormányzati rendelete kapcsán alkotta meg a Kúria, hanem ugyanezen álláspontra helyezkedett a következő két ügy kapcsán is: Köf.5009/2016/4. számú határozat, továbbá a Köf.5038/2015/4. számú határozat¹⁰⁷. „Törvénysértő a telekadó mértéke akkor, ha az a perbeli adótárgy értékéhez viszonyítottan aránytalan.”

- Köf.5021/2016/3. számú határozat

Kisköre Város Önkormányzat Képviselő-testületének a helyi adókról szóló 9/2015. (XI.25.) számú önkormányzati rendelettel kapcsolatban a Kúria a következő elvi megállapítást alkotta meg: „A helyi önkormányzatoknak a telekadó mértékének meghatározása során tekintettel kell lenni a telkek – közművesítetttségében, közúton történő megközelíthetőségében rejlő – értékére is.”¹⁰⁸

- Köf.5024/2016/5. számú határozat

Hódmezővásárhely Megyei Jogú Város Önkormányzat Közgyűlésének a telekadóról szóló 44/2009. (XII. 12.) számú önkormányzati rendeletének vizsgálatakor a Kúria az alábbi elvi megállapítást hozta: „A telekadóról szóló szabályozás során a törvényben meghatározott elvek alkalmazása körében igazodni kell ahhoz a szemponthoz, hogy az adómérték az adótárgy telek forgalmi értékéhez képest ne legyen túlzott.”¹⁰⁹

- Köf.5042/2016/5. számú határozat

Harkány Város Képviselő-testületének helyi adókról szóló 31/2015. (XI. 30.) számú rendelettel kapcsolatban a Kúria a következő elvi megállapításra jutott: „Az a vagyoni típusú adó, amely egy év alatt felemészti az ingatlan forgalmi értékét, ellentétes a közteherviselés általános elveivel, ezért ebben az esetben a több évet átfogó adóztatási gyakorlat vizsgálatára nincs szükség.”¹¹⁰

¹⁰⁵ <http://www.kuria-birosag.hu/hu/onkugy/kof502620164-szamu-hatarozat> (A letöltés dátuma: 2018.10.23.)

¹⁰⁶ <http://www.kuria-birosag.hu/hu/onkugy/kof501820164-szamu-hatarozat> (A letöltés dátuma: 2018.10.23.)

¹⁰⁷ <http://www.lb.hu/hu/onkugy/kof503320163-szamu-hatarozat> (A letöltés dátuma: 2018.10.23.)

¹⁰⁸ <http://www.kuria-birosag.hu/hu/onkugy/kof502120163-szamu-hatarozat> (A letöltés dátuma: 2018.10.23.)

¹⁰⁹ <http://www.kuria-birosag.hu/hu/onkugy/kof502420165-szamu-hatarozat> (A letöltés dátuma: 2018.10.23.)

¹¹⁰ <http://www.kuria-birosag.hu/hu/onkugy/kof504220165-szamu-hatarozat> (A letöltés dátuma: 2018.10.23.)

6.2.2.3 Idegenforgalmi adó

- Köf.5017/2016/5. számú határozat¹¹¹

A Kúriára eddig viszonylag kevés indítvány érkezett idegenforgalmi adóval kapcsolatban. A jelen ügyben a Kúria rámutatott: Az idegenforgalmi adónak konkrétan megragadható kettős célja van: az idegenforgalmi adó célja részben annak garantálása, hogy a nem állandó lakos vendég maga is járuljon hozzá az általa igénybe vett vagy igénybe veendő kommunális szolgáltatások és a helyi közszolgáltatások költségeihez. Másrészt viszont az idegenforgalmi adó tételezett célja az is, hogy a megnövekedett turizmus okozta esetleges negatív környezeti externáliák költségeit az önkormányzat az adó alanyaira, a nem állandó lakos vendégekre terhelje.

A megkezdett vendégéjszakához, mint adóalaphoz [Hatv. 32. § a) pont 1. alpont] kapcsolódó egységes tételes adómérték (verseny) semleges. Semmilyen tekintetben nem tesz különbséget az egymással azonos piacon versenyző és eltérő minőséget képviselő szálláshelyek között (kínálati oldal), valamint az azokat igénybe vevő adóalanyok között sem (keresleti oldal).

6.2.2.4 Települési adó

Települési adó tárgykörében a következő elvi megállapításokat alkotta meg a Kúria:¹¹²

- Köf.5035/2015/4. számú határozat

Balmazújváros Város Önkormányzat Képviselő-testületének a települési adóról szóló 22/2014. (XII. 01.) számú önkormányzati rendeletével kapcsolatban a Kúria az alábbi három elvi megállapítást alkotta:

„A települési adóval összefüggésben nem vehetők figyelembe a Helyi adó tv. – 1/A. § (2) bekezdésében megjelöltekén kívüli – rendelkezései. Így nem lehet jelentőséget tulajdonítani a Helyi adó tv. garanciális anyagi szabályainak, és annak sem, hogy a Helyi adó tv. milyen rendelkezéseket tartalmaz a termőfölddel összefüggésben.”

„Amennyiben a tulajdonos egyben egyéni vállalkozóként, mezőgazdasági őstermelőként, avagy jogi személy tagjaként vállalkozási tevékenységet folytat a tulajdonában álló termőföldjén, úgy e tevékenysége kizárja, hogy alanya legyen a települési adónak.”

„A mezőöri járulék, amelyet az állam/helyi közhatalom által biztosított közszolgáltatásért, jogszabály alapján, lényegében az adott közszolgáltatás rendelkezésre állásáért kell megfizetni, a Gst. 28. § (1) bekezdés b) pontja szerinti köztehernek minősül.”¹¹³

- Köf.5068/2015/4. számú határozat

Mikepércs Község Önkormányzata Képviselő-testületének a települési adóról szóló 15/2014. (XII. 28.) számú önkormányzati rendelete esetében a Kúria a következő elvi megállapítást alkotta meg: *„Amennyiben a tulajdonos egyben egyéni vállalkozóként, mezőgazdasági őstermelőként, avagy jogi személy tagjaként vállalkozási tevékenységet folytat a tulajdonában álló termőföldjén, úgy e tevékenysége kizárja, hogy alanya legyen a települési adónak. Állami tulajdonú föld bejegyzett földhasználója vállalkozási tevékenysége okán nem lehet a települési adó alanya.”¹¹⁴*

¹¹¹ <http://www.lb.hu/hu/onkugy/kof501720165-szamu-hatarozat> (A letöltés dátuma: 2018.10.23.)

¹¹² TILK Péter szerk. (2018): i. m.167.

¹¹³ <http://www.lb.hu/hu/onkugy/kof503520154-szamu-hatarozat> (A letöltés dátuma: 2018.10.23.)

¹¹⁴ <http://www.kuria-birosag.hu/hu/onkugy/kof506820154-szamu-hatarozat> (A letöltés dátuma: 2018.10.23.)

- *Köf.5028/2016/4. számú határozat*

Telki Község Önkormányzat Képviselő-testületének a települési adóról szóló 6/2016.(V.17.) számú önkormányzati rendeletével kapcsolatban a Kúria a következő elvi megállapítást alkotta meg: „A helyi önkormányzatok a helyi adókról szóló törvényben szereplő különböző típusú helyi adókat nem szabályozhat újra települési adó néven. Települési adó formájában a növényzet földterület nagysága szerinti adóztatása valójában a telekadó alapja szerinti adóztatást jelent.”¹¹⁵

- *Köf.5025/2016/4. számú határozat*

Monostorpályi Község Önkormányzat Képviselő-testületének a települési adóról szóló 24/2016. (XII. 1.) számú önkormányzati rendeletével kapcsolatban a következő három elvi megállapítás született:

„Túllépi a törvényi kereteket az a települési adóra vonatkozó önkormányzati rendelet, amelynek alanya általánosságban a természetes személy.”

„Az önkormányzati rendeletnek egyértelműen utalnia kell arra, ha egyes rendelkezései – az egész rendelethez képest – eltérő időben lépnek hatályba.”

„A helyi adó rendeletnek az adókötelezettség minden feltételére ki kell terjednie, az adókötelezettséget indokolatlanul nem lehet párhuzamos helyi normában szabályozni.”¹¹⁶

- *Köf.5.027/2017/4. számú határozat*

Veresegyház Város Önkormányzat Képviselő-testületének a városi infrastruktúrafejlesztési települési adóról szóló 1/2017. (III. 3.) számú önkormányzati rendelettel kapcsolatban a Kúria a következő elvi megállapítást alkotta meg: „Olyan adótárgy, amely a Hatv.-ben meghatározott bármely helyi adó hatálya alá tartozik, települési adózás alá nem vonható még abban az esetben sem, ha a települési adó tárgyát mentesítik az egyéb helyi adófizetési kötelezettség alól.”¹¹⁷

- *Köf.5.028/2017/4. számú határozat*

Alsónémedi Nagyközség Önkormányzata Képviselő-testületének a települési adóról szóló 13/2017. (II. 23.) számú önkormányzati rendelet esetében a Kúria Önkormányzati Tanácsa az alábbi elvi döntést alkotta meg: „A törvény által tiltott, önkényes különbségtételt valósít meg, ha az adójogi szabályozás a jogalanyok között teherviselő képességük ellenében határozza meg kötelezettségeik mértékét, igazolható legitim cél nélkül.”¹¹⁸

---

¹¹⁵ <http://www.kuria-birosag.hu/hu/onkugy/kof502820164-szamu-hatarozat> (A letöltés dátuma: 2018.10.23.)

¹¹⁶ <http://www.lb.hu/hu/onkugy/kof502520164-szamu-hatarozat> (A letöltés dátuma: 2018.10.23.)

¹¹⁷ <http://www.kuria-birosag.hu/hu/onkugy/kof502720174-szamu-hatarozat> (A letöltés dátuma: 2018.10.23.)

¹¹⁸ <http://www.lb.hu/hu/onkugy/kof502820174-szamu-hatarozat> (A letöltés dátuma: 2018.10.23.)

6.2.2.5 Kommunális adó

Az alábbi kúriai határozatokat alkotta meg a Kúria a kommunális adóval kapcsolatban:

- *Köf.5022/2015/4. számú határozat*

Budapest Főváros VIII. kerület Józsefvárosi Önkormányzat Képviselő-testületének a magánszemély kommunális adójáról szóló 40/2014. (XI. 13.) önkormányzati rendeletével kapcsolatban a következő elvi megállapítás született: „A vagyoni és a kommunális típusú adók kivetése eltérő célt szolgál. A vagyoni típusú adó a településen található ingatlan tulajdonát, a kommunális adó pedig a településen igénybe vehető infrastruktúrát adóztatja. Ez a különbség igazolhatja az eltérő szabályozási koncepciót.”¹¹⁹

6.2.2.4 Adóügyi önkormányzati rendeletalkotáshoz kapcsolódó kúriai döntések

Helyi adó vonatkozásában az alábbi ügyekben született kúriai döntés az önkormányzati rendeletalkotás esetében:

- *Köf.5002/2016/6. számú határozat*

Pilisborosjenő Község Önkormányzata Képviselő-testületének a helyi adókról szóló 19/2014. (XI. 27.) számú önkormányzati rendeletével kapcsolatban a helyi adó tárgyában az alábbi két elvi megállapítást hozta a Kúria:

„A Helyi adó tv.-nek az adóteherállás egyes elemeit megállapító rendelkezései kógensek, azokat a helyi jogalkotónak a jogállamiság-jogbiztonság és az adókötelezettség megállapításának garanciális szabályaiként tiszteletben kell tartania.”

„A Helyi adó tv. általános rész 6. § d) pontja általános jellegű felhatalmazás a települési jogalkotók számára a helyi adóterhek könnyítését célzó szabályozás megalkotására. Ugyanakkor ez a felhatalmazás nem erodálhatja a Helyi adó tv.-ben az egyes adónemekhez kapcsolódó, adóteherállásra vonatkozó kógens szabályokat, mint jogalkotói kereteket.”¹²⁰

- *Köf.5017/2016/5. számú határozat*

Hegykő Község Önkormányzat Képviselő-testületének a helyi adókról szóló 6/2016. (IV.1.) számú önkormányzati rendelete esetében szintén két elvi megállapítás született:

„Az idegenforgalmi adónak konkrétan megragadható kettős célja van: az idegenforgalmi adó célja részben annak garantálása, hogy a nem állandó lakos vendég maga is járuljon hozzá az általa igénybe vett vagy igénybe veendő kommunális szolgáltatások és a helyi közszolgáltatások költségeihez. Másrészt viszont az idegenforgalmi adó tételezett célja az is, hogy a megnövekedett turizmus okozta esetleges negatív környezeti externáliák költségeit az önkormányzat az adó alanyaira, a nem állandó lakos vendégekre terhelje.”

„A megkezdett vendégéjszakához, mint adóalaphoz [Helyi adó tv. 32. § a) pont 1. alpont] kapcsolódó egységes tételes adómérték (verseny)semleges. Semmilyen tekintetben nem tesz különbséget az egymással azonos piacon versenyző és eltérő minőséget képviselő szálláshelyek között (kínálati oldal), valamint az azokat igénybe vevő adóalanyok között sem (keresleti oldal).”¹²¹

¹¹⁹ <http://www.kuria-birosag.hu/hu/onkugy/kof502220154-szamu-hatarozat> (A letöltés dátuma: 2018.10.23.)

¹²⁰ <http://www.kuria-birosag.hu/hu/onkugy/kof500220166-szamu-hatarozat> (A letöltés dátuma: 2018.10.23.)

¹²¹ <http://www.lb.hu/hu/onkugy/kof501720165-szamu-hatarozat> (A letöltés dátuma: 2018.10.23.)

- Köf.5036/2016/5. számú határozat

Kiskunmajsza Város Önkormányzat Képviselő-testülete által alkotott, a helyi adókról szóló 38/2015. (XI. 30.) számú önkormányzati rendelet kapcsán született fenti számú határozat a következő elvi megállapítást tartalmazza: „A jogbiztonság és a jogszabály alkalmazására történő felkészüléshez szükséges kellő idő sérelmét is jelenti – az adómentesség lejárta előtt egy hónapos felkészülési idővel – adót kivetni az eredetileg adómentes időszakra.”¹²²

7 ÖSSZEZÉS ÉS JAVASLATOK A HELYI ADÓRENDSZER VÁLTOZTATÁSÁNAK LEHETSÉGES IRÁNYAIRA

A tanulmányban a helyi adóztatás jogi lehetőségeit mutattuk be. Az elején fontosnak tartottuk megemlíteni a rendszerváltást megelőző időszakot, valamint a rendszerváltás hatását a helyi adózásra. Ezt követően a helyi adózás általános jellemzőit, a helyi adórendszer felépítését határoztuk meg, majd a helyi adó jogalapját és az adómegállapítási jogot. Fontosnak tartottuk, hogy az adóigazgatás szabályaira is kitérjünk a tanulmányban tekintettel arra, hogy 2018. január 1-jétől az önkormányzati adóztatást illetően három új törvény lépett hatályba. Részletesen kifejtettük a Hatv. logikáját követve az egyes adónemek szabályait. A tanulmányban górcső alá vettük a települési adók szerepét a helyi jogalkotásban, egy-egy önkormányzati rendelet példáján keresztül bemutatva az egyes települési adó típusokat. Ezt követően tájékoztatást adtunk a helyi adóztatással kapcsolatos kormányhivatali célvizsgálatok tapasztalatairól, valamint a Kúria Önkormányzati Tanácsának helyi adókkal kapcsolatos gyakorlatáról.

Mindezek alapján az alábbi javaslatok fogalmazhatóak meg a helyi adóztatás jövőjét illetően:

A helyi önkormányzati rendszer az elmúlt több mint negyedszázadban folyamatos átalakuláson ment át, de egy dolog nem változott, a helyi adók megmaradtak, a bevezethető adónemek száma pedig emelkedett. A helyi adók költségvetésen belüli súlya folyamatosan emelkedett, mivel a korábbi támogatásigényes feladatok jelentős részét központosították.

Az önkormányzatok mintegy 90%-a vezette be a helyi adók valamely formáját, jelentős részük a törvényben biztosított keretek között a kettős adózás kizárásával csaknem minden adófajtát saját rendszerébe építette. Ezekből származó bevételek részaránya és az önkormányzat költségvetéséhez való viszonyítás után évenként változó mutatókat eredményez, akár 0-tól 40%-ig terjedő intervallumban mozog. Reprezentatív szerepet tölt be az iparűzési adó, amely a teljes helyiadó-bevétel 85-90%-át biztosítja, települési helyenként változó nagyságrendben. Kiemelkedő szerepéből következik, hogy hasonló figyelmet kapott és kap jelenleg is a politikai érdeklődés palettáján, az évenkénti törvény módosítása nem a szabályozási, hanem a bevételi funkcióját erősíti.

A helyi adókkal szemben fontos követelmény az, hogy a stabil bevételi forrást úgy biztosítsák, hogy az adóalap és a mentességek meghatározásával ne torzítsák a gazdasági szereplők, a piac működését. A jó helyi adóknak igazodniuk kell a helyi adófizetési képességhez is a gazdasági szempontok mellett tekintettel arra, hogy az adófizetők különböző jövedelmi helyzettel rendelkeznek, és így eltérő módon járulnak hozzá a közösségi kiadásokhoz

¹²² <http://www.kuria-birosag.hu/hu/onkugy/kof503620165-szamu-hatarozat> (A letöltés dátuma: 2018.10.23.)

A helyi adóztatási rendszer változtatásának kiinduló eleme a saját források jelentős növelését biztosító törvényi háttér elfogadása, adaptálása az önkormányzati rendeletalkotási szektorba.

A komolyabb adóztatási képességgel rendelkező önkormányzati adózási rendszer akkor formálható tovább, ha figyelembe veszi a helyi társadalom és gazdaság teherbíró képességét, a befolyt bevételek pedig mindenkor biztosítják a működési és fejlesztési célok, szükségletek kielégítését.¹²³

7.1 A helyi iparűzési adó

Mindenekelőtt megállapítható, hogy az iparűzési adót a kormányzatok, függetlenül attól, hogy melyik politikai platform volt éppen hatalmon, nem tudták igazán stabilizálni. Erős volt a vállalkozói oldal, a multinacionális tőke nyomása. Többször helyezték erős nyomás alá ezt az adónemet, miután nem akarták fizetni, ezért megtalálták azt a szakmai grémiumot, amely annak a véleményének adott hangot, hogy erre az adóra nincsen szükség. Végül is belátták, hogy ez tarthatatlan, így ebből nem lett semmi. Az adóalapot évről évre csökkentik. Ma a 2%-os adómértékből valóságosan kb. 0,4% realizálódik.¹²⁴

Egyetértünk Szmétana Györgynek, a TÖOSZ helyi adószakértőjének meglátásával, miszerint a jelenlegi magyar viszonyokra jobban alkalmazható lenne a 2005 előtti németországi szabályozás és az ez alapján kialakult gyakorlat. Ez a kombinált adóalapra épített iparűzési adó.¹²⁵

A német szabályozás bemutatása itt most nem cél. A lényeg a nyereség adóztatásának mikéntje, ennek tartalma már a magyar viszonyokra átdolgozható lenne.

Az adó alapjául a vállalkozás üzleti év végén, mérleg szerint elszámolt vagyonának 50%-a szolgálna, továbbá a társasági adó alapjául szolgáló nyereségének 50%-a. Szmétana György elképzelése szerint az adó alapjául szolgáló vagyonösszeg 0,5-1%-a lehetne az adó, illetve nyereségrész 3-6%-a.

7.2 Az egységes ingatlanadó

A helyi önkormányzati rendeletek áttekintése azt igazolja, hogy a jelenleg alkalmazott vagyoni típusú adók – építményadó, telekadó, magánszemélyek kommunális adója – szabályozása diszkriminatív. Az önkormányzatok nagy többsége kizárólag vállalkozókra, kisebb hányada természetes személyekre is bevezette, de a helyi lakosok vonatkozásában jelentős kedvezményeket alkalmazott. A legjelentősebb adótételekkel jellemzően nem a település állandó lakóit, hanem a kvázi „idegeneket”, az üdülőtulajdonosokat terheltek.

Rendkívül fontos az ingatlanadó körülmények elemzése. Hasonlóképpen meghatározó az értékalapú rendszer szerkezetének, normáinak a forgalmi értéknövelő, -csökkentő tételeinek (ingatlanértékadó, állaga, alapterülete, hasznos alapterülete, műszaki készülsége, fekvés helye stb.) a lehető legnagyobb körültekintéssel történő köz-

¹²³ SZMETANA György (2016): A helyi adórendszer változásának lehetséges új irányai. Új Magyar Közigazgatás 9. évf. különszám. 35.

¹²⁴ SZMETANA György (2016): i. m. 35.

¹²⁵ A mai német gyakorlatot Kecső Gábor PhD-értekezése mutatja be.

zététele és vitára bocsátása, legvégül alkalmazása. Az építmény- és telekadózás jelenlegi szabályainak átalakítása megoldást jelenthet.¹²⁶

Külön kell foglalkozni Budapest és a fővárosi kerületek szabályozásával, amely önmagában megérne egy külön tanulmányt, elemzést, azonban területi korlátok miatt erre itt most nincs lehetőség. Az alábbiakat azonban mindenképpen le kell szögezni:

Egységes szabály kialakítására kellene törekedni a fővárosi és kerületi önkormányzatokkal együttműködve, az esetleges érdekellentétek feloldásával, a polémiák megszüntetésével. Véleményem szerint egy egységes igazgatási, irányítási rendszer szerinti működés létrehozásával jelentős többletbevétel biztosítható. A kerületi önkormányzatok akaratának, javaslatának az egységes szabályozásban mindenképpen érvényesülnie kellene, tehát nemcsak rendeletalkotási lehetőségük maradna.

A központosítást és az egységes maximális adómérték bevezetését a főváros és a kerületek vonatkozásában az is indokolja, hogy a budapesti önkormányzatok városrehabilitációra és infrastruktúra-fejlesztésre fordítható központi forrásai évről évre csökkennek és ezeket pótolni kell.

A jogszabályi környezet módosításait 1997-ben, 1998-ban, majd legutóbb 1999 júliusában a Kormány úgy tervezte, hogy megteremti az önkormányzatok számára az értékarányos – számított érték alapján történő – építmény- és telekadóztatás jogszabályi feltételeit országosan, egységes méretekben. A törvénymódosítás tervezetét a Pénzügyminisztérium kidolgozta és az 1999. évi központi költségvetésről szóló törvényjavaslat szakmai előkészítésével párhuzamosan benyújtotta a Kormánynak. Az Országgyűlés azonban nem fogadta el a módosító indítványokat, tehát nem teremtődtek meg az értékarányos – számított érték alapján történő – ingatlanadóztatás jogszabályi feltételei.¹²⁷

Jelenleg nem egységes a struktúra az önkormányzatoknál. Ez abból fakad, hogy az egyes önkormányzatoknál eltérőek a közigazgatási adottságok, a lakosság teherviselő képessége, a helyi politika befolyása. Az adó a közhatalom kezében is eszköz, jelentős bevételi forrás az önkormányzati gazdálkodásban, a helyi közfeladatok ellátásában. Amikor tehát az önkormányzat úgy dönt, hogy valamilyen helyi adót vet ki, akkor ezeket a szempontokat mérlegeli.

Az építményadó tehát valóban építményadó legyen, azaz ne csak az épületek, hanem az adózóknak egyébként gazdaságilag hasznot hozó épületnek nem minősülő más építményei után is kelljen adót fizetni, azaz legyen lehetősége az önkormányzatnak adókivetésre és beszedésre. Kizárólag az olyan jellegű építmények után legyen szabad adót kivetni, amely a tulajdonos számára hasznot hoz.

A kivetés jogalapján is változtatni kellene. A jelenlegi megoldások (korrigált forgalmi érték, forint négyzetméter/év) nem alkalmasak az igazságos közteherviselés érvényesítésére. Az igazságos közteherviselés a vagyonérték adóztatásával valósítható meg. A jogbiztonság érdekében a helyi önkormányzat számára választási ciklusonként lenne lehetőség a vagyonérték megállapítására, azaz az adózó öt évre előre tudná tervezni az általa fizetendő adót. Az sem elhanyagolható szempont, hogy az önkormányzatok is 5 évre tudnák tervezni az adóbevételeiket.¹²⁸

¹²⁶ SZMETANA György (2016): i. m. 43.

¹²⁷ SZMETANA György (2016): i. m. 43.

¹²⁸ SZMETANA György (2016): i. m. 43.

Amennyiben az a jogalkotói cél, hogy a helyi önkormányzatok erőteljesebben használják ki adóztatási lehetőségeiket, *javasolható a Hatv. módosítása:*

- ne csak az épületek, hanem a gazdaságilag hasznot hozó építmények is adózzanak (erre már vannak kezdeményezések lásd: közművezeték-adó), ezek lehetnének akár a települési adó tárgyai is (átjátszótornyok, gabonátárolók fedetlen autóparkolók, lovaspályák stb.) csak akkor ez az adó legyen a vállalkozókra is kiterjesztve;
- ne csak a termőföld bérbeadása, hanem általában az ingatlan hasznosítása és az abból fakadó jövedelem kerüljön át helyi szintre, a jegyző hatáskörébe; – az egyes ingatlanokon nem az alapvető életvitelt szolgáló létesítmények (úszómedence, tenispálya, mini golfpálya stb.) az építményadón belül úgynevezett „luxuspótlékkal” lennének terhelhetők;
- az iparűzési adóban, ahol a legnagyobb az adóeltitkolás, a könyvelési taktikázás, vissza kellene térni az alapokhoz, azaz alacsonyabb adómérték, de nem csökkenthető semmivel sem a nettó árbevétel;
- a környezetterhelés díjának magasabb arányú megosztása, elképzelhető környezetterhelési pótdadó;
- a veszélyes üzemek külön adóalanyi kategóriába kerülhetnének.

Jelentős helyi adóbevétel nélkül ugyanis az önkormányzatiság nem működik, csak vegetál. A helyi adózást a korábbi évek működésének, ellentmondásainak, jó és rossz döntéseinek tapasztalatai alapján tovább kell fejleszteni. Erre két irányban lenne lehetőség: a helyi iparűzési adó esetében, módosítani az adóalap számításán, akár a korábban alkalmazott német módszer bevezetésével, és be kellene építeni a rendszerbe térségi szempontot, amikor a települési önkormányzatok közösen döntenek a helyi iparűzési adó mértékéről és elosztásáról (erre Dunaújváros és Rácalmás együttműködése a Hankook autógumigyár letelepítése érdekében példaértékű megoldás), a másik kitörési pont az egységes értékalapú ingatlanadózás bevezetése. A helyi önkormányzati rendszer 2011 óta folyó leépítésének áldozatul esett a magyar helyi adózási rendszer is. Így a mai önkormányzati finanszírozási rendszerben a helyi adózás szakmai szempontok alapján történő átalakításának sajnos egyre kisebb a realitása.¹²⁹

¹²⁹ SZMETANA György (2016): i. m. 44.

II. RÉSZ. A KÖZÖSSÉGI EGYÜTTÉLÉS ALAPVETŐ SZABÁLYAINAK HELYI SZABÁLYOZÁSI LEHETŐSÉGEI ÉS KONTROLLJA

GYERGYÁK FERENC

1 SZABÁLYOZÁSI ELŐZMÉNYEK

1.1 Szabálysértés

A szabálysértésekről szóló 1999. évi LXIX. törvény 1. § (1) bekezdése definiálta a szabálysértés fogalmát és egyben – a szabálysértésekről szóló 1968. évi I. törvény 1. §-ában¹³⁰ rögzített szabályozási szinteket megőrizve – meghatározta a szabálysértési tényállások normatív szabályozásának hármasszintjét: „*Szabálysértés az a jogellenes, tevékenységben vagy mulasztásban megnyilvánuló cselekmény, melyet törvény, kormányrendelet vagy önkormányzati rendelet szabálysértésnek nyilvánít, s amelynek elkövetőit az e törvényben meghatározott joghátrány fenyeget.*”¹³¹ A törvény 166. §-a hatalmazta fel a Kormányt, hogy az e törvényben nem szereplő szabálysértési tényállásokat tartalmazó rendeletet¹³² megalkossa.

A szabálysértésekről, a szabálysértési eljárásról és a szabálysértési nyilvántartási rendszerről szóló 2012. évi II. törvény (a továbbiakban: Szabstv.)¹³³ – jelentős változásként a korábbi szabályozáshoz képest – megszüntette a szabálysértési tényállások – jogforrási hierarchiában értendő – háromszintű szabályozását:

- szabálysértési tényállás már csak a Szabstv. állapít meg;
- a 2012. április 15-én hatályát veszített, az egyes szabálysértésekről szóló 218/1999. (XII. 28.) Korm. rendelet helyébe nem lépett új szabályozás;
- az önkormányzati rendeletben meghatározott szabálysértési tényállásokat a Szabstv. 254. § (2) bekezdése alapján az önkormányzatok 2012. május 31-ig kötelesek hatályon kívül helyezni.¹³⁴

A Szabstv. 254. § (2) bekezdése alapján 2012. június 1-jével megszűnt a helyi önkormányzatok szabálysértési tényállást megállapító jogalkotási hatásköre és hatályos önkormányzati rendelet nem tartalmazhat szabálysértési rendelkezést (sem tényállást, elkövetési magatartás megállapítását, sem annak szankcionálását).

---

¹³⁰ „1. § Valamely tevékenységet vagy mulasztást (a továbbiakban: cselekmény) törvény, törvényerejű rendelet, kormányrendelet vagy tanácsrendelet nyilváníthat szabálysértéssé.” <https://uj.jogtar.hu/#doc/db/1/id/96800001.TV/ts/ffffff4/> (A letöltés dátuma: 2018.06.06.)

¹³¹ <https://mkogy.jogtar.hu/jogszabaly?docid=99900069.TV> (A letöltés dátuma: 2018.06.06.).

¹³² 218/1999. (XII. 28.) Korm. rendelet az egyes szabálysértésekről.

¹³³ Hatályba lépett: 2012. április 15-én.

¹³⁴ GYERGYÁK Ferenc (2014): Szabálysértés helyett önkormányzati közösségi együttélési szabályok? In: PATYI András – LAPSÁNSZKY András (szerk.): *Rendszer-váltás, demokrácia és államreform az elmúlt 25 évben – Ünnepi kötet Verebélyi Imre 70. születésnapja tiszteletére*. Budapest, Wolters Kluwer Complex Kiadó. 157.

1.2 Tiltott közösségellenes magatartások

1.2.1 Törvényi felhatalmazás a helyi jogalkotásra

2012. április 15-étől a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (a továbbiakban: Mötv.) 51. § (4) bekezdése¹³⁵ alapján – különös jelentősége miatt – a helyi önkormányzat képviselő-testülete a közösségi együttélés demokratikus elemeinek erősítésére önkormányzati rendeletében szankcióval sújthatta a helyi társadalmi normákat megszegőket, önkormányzati rendeletben meghatározva a tiltott, közösségellenes magatartásokat.¹³⁶ Az Mötv. 51. § (4) bekezdése eredeti szövege alapján: „A helyi önkormányzat képviselő-testülete önkormányzati rendeletben meghatározhat tiltott, kirívóan közösségellenes magatartásokat. A helyi önkormányzat képviselő-testülete e magatartás elkövetőjével szemben önkormányzati rendeletben ötvenezer forintig terjedő pénzbírság (igazgatási bírság) kiszabását rendelheti el.”¹³⁷

A szabálysértésekről, a szabálysértési eljárásról és a szabálysértési nyilvántartási rendszerről szóló 2012. évi II. törvény és az azzal összefüggő egyes törvények módosításáról, valamint a katasztrófavédelemmel kapcsolatos egyes törvényi rendelkezések módosításáról szóló 2012. évi XXXI. törvény (a továbbiakban: Szabstvm.) 23. § (1) bekezdése azonban még a fenti rendelkezés hatálybalépése előtt módosította az Mötv. 51. § (4) bekezdését és e módosítás alapján az Mötv. 51. § (4) bekezdése a következő szöveggel lépett hatályba 2012. április 15-én: „A helyi önkormányzat képviselő-testülete önkormányzati rendeletben meghatározhat tiltott, közösségellenes magatartásokat. A helyi önkormányzat képviselő-testülete e magatartás elkövetőjével szemben önkormányzati rendeletben ötvenezer forintig terjedő helyszíni bírság, illetve százötvenezer forintig terjedő közigazgatási bírság kiszabását rendelheti el, amely az önkormányzat saját bevételét képezi.”

Az új szabályozásban három jelentős eltérés volt tapasztalható az eredeti jogalkotó szándékhoz képest:

- a rendeletalkotási felhatalmazás tárgykörét a törvényhozó lényegesen kiszélesítette azzal, hogy a hatályos szabályozásból kivette a „kirívóan” meghatározást, ezzel utat nyitva a helyi önkormányzatok számára a kisebb súlyú cselekmények, magatartások önkormányzati rendeletben történő szankcionálására is;
- a bírság felső határa háromszorosára emelkedett – ötvenezer forintig terjedő pénzbírság (igazgatási bírság) helyett százötvenezer forintig terjedő közigazgatási bírság kiszabhatósága – és megnyílt a lehetőség az ötvenezer forintig terjedő helyszíni bírságotól is;
- a módosítás egyértelművé tette, hogy a kiszabott – és beszedett – bírság az önkormányzat saját bevételét képezi.

Az Mötv. szabályozásán túl a törvényalkotó 2012. április 15-i hatállyal¹³⁸ a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvényt (a továbbiakban: Ket.) is módosította és újraszabályozta a közigazgatási bírság eljárásjogi alapjait, valamint szabályozta a helyszíni bírság és az elkobzás alkalmazásának eljárásjogi alapjait, és elvégezte az ehhez kapcsolódó szükséges módosításokat a Ket.-ben. Ez megnyitotta az utat a tiltott, közösségellenes magatartásokkal kapcsolatos eljárási szabályok közigazgatási bírságra, helyszíni bírságra és elkobzásra vonatkozó eljárási szabályainak önkormányzati rendeleti szabályozása¹³⁹ előtt.

¹³⁵ Megsemmisítette a 38/2012. (XII. 14.) AB határozat, ABH 2012, 185., hatálytalan 2012. november 15-étől.

¹³⁶ E szabályozás összefüggésben van a Mötv. – 2013. január 1-jén hatályba lépett – 8. § (2) bekezdésének rendelkezésével.

¹³⁷ Közlönyállapot (2011.XII.28.)

¹³⁸ Szabstvm. 20. §.

¹³⁹ A Ket. 94/B. § (1)-(3) bekezdéseiben a „vagy önkormányzati rendelet” szövegrészt megsemmisítette a 38/2012. (XII. 14.) AB határozat, ABH 2012, 185., hatálytalan 2012. november 15-étől. Az ezt követő időponttól már csak törvény teheti lehetővé, hogy hatóság elkobzást eszközöljön.

Az Mötv. 143. § (4) bekezdés e) pontja¹⁴⁰ alapján kaptak felhatalmazást a képviselő-testületek, hogy önkormányzati rendeletben határozzák meg a kirívóan közösségellenes magatartásokat, valamint a magatartás elkövetőjével szembeni pénzbírság kiszabásának szabályait.¹⁴¹

1.2.2 A tiltott közösségellenes magatartás meghatározása

Bár az Mötv. 143. § (4) bekezdés e) pontja adott felhatalmazást a partikuláris jogalkotásra, de a Mötv. nem tartalmazott értelmező rendelkezést arra vonatkozóan, mit kell tiltott, közösségellenes magatartáson érteni. Az Mötv. indokolása sem tartalmazott e vonatkozásban a definiáláshoz támpontot, mivel az 51. §-hoz kötődően csak annyit rögzített: *„Különös jelentősége miatt a képviselő-testület a közösségi együttélés demokratikus elemeinek erősítésére rendeletében szankcióval sújthatja a helyi társadalmi normákat megszegőket.”*¹⁴²

Következésképpen a képviselő-testületre maradt, hogy meghatározza, mit ért tiltott, közösségellenes magatartáson és erre figyelemmel megalkossa e tárgykörben önkormányzati rendeletét.

Ugyanakkor az az objektív tény sem hagyható figyelmen kívül az ezirányú partikuláris jogalkotás vizsgálata során, hogy a Szabstv. az egyes szabálysértések meghatározásánál lényegesen kevesebb tényállást állapított meg a korábbi, a szabálysértésekről szóló 1999. évi LXIX. törvény és az egyes szabálysértésekről szóló 218/1999. (XII. 28.) Korm. rendelet szabályozásához képest, ami egyes területeken egyfajta szabályozási hiátust eredményezett.¹⁴³

1.2.3 A tiltott, közösségellenes magatartás jogkövetkezményei, szankciórendszere

Az Mötv. 51. § (4) bekezdése hatályos rendelkezése alapján kétfajta pénzbírság volt kiszabható tiltott, közösségellenes magatartás megvalósításakor: helyszíni bírság és közigazgatási bírság. Mindkét bírság az önkormányzat saját bevételeit képezte.

Az Mötv. 51. § (4) bekezdése a tiltott, közösségellenes magatartás jogkövetkezményeként csak a helyszíni bírság és a közigazgatási bírság alkalmazására hatalmazta fel a helyi önkormányzatokat. A Szabstvm. a Ket.-et 2012. április 15-ei hatállyal módosítva, beiktatta a Ket.-be a 94/B. §-t, amely az Mötv. 51. § (4) bekezdésében foglaltakon túlmenő vagyoni szankció, az elkobzás megállapítására is felhatalmazást adott a képviselő-testületének. Ez azt is eredményezte, hogy nem volt összhang az Mötv. 51. § (4) bekezdése és 143. § (4) bekezdés e) pontja szerinti önkormányzati rendeletalkotási felhatalmazás, valamint a Ket. 94/B. §-a között, mivel az Mötv. hivatkozott rendelkezéseiben meghatározott helyszíni bírság és közigazgatási bírság mellett a Ket. 94/B. § (1) bekezdése¹⁴⁴ lehetőséget teremtett a tulajdon elvonására is elkobzás formájában.

A Ket. – az elkobzás önkormányzati rendeleti szabályozásának lehetőségével – kiszélesítette a helyi önkormányzatoknak az Mötv. 51. § (4) bekezdésében és 143. § (4) bekezdés e) pontjából eredő szabad belátáson alapuló szabályozási jogkörét oly módon, hogy a helyi rendeletalkotással szemben – az eljárásjogi garanciák megalkotása mellett – nem biztosított anyagi jogi garanciákat.

¹⁴⁰ Megsemmisítette a 38/2012. (XII. 14.) AB határozat, ABH 2012, 185., hatálytalan 2012. november 15-étől.

¹⁴¹ GYERGYÁK Ferenc (2014): i. m. 158–159.

¹⁴² GYERGYÁK (2014): i. m. 159.

¹⁴³ GYERGYÁK (2014): i. m. 162.

¹⁴⁴ „Ha törvény vagy önkormányzati rendelet lehetővé teszi, a hatóság elkobozza azt a dolgot, (...)”

Az elkobzás intézményének alkalmazására – hasonlóan a pénzbírságnak önkormányzati saját bevételkénti törvényi meghatározása mellett – az is ösztönözte a helyi önkormányzatokat, hogy bár főszabályként az elkobzott dolog tulajdonjoga az államra száll, de az önkormányzat rendelete rendelkezhetett úgy is, hogy a tiltott, közösségellenes magatartás elkövetésekor elkobzott dolog tulajdonjoga az önkormányzatra szálljon.¹⁴⁵ A Ket.-nek az ilyen irányú rendeletalkotásra történő felhatalmazása az anyagi jogi garanciák hiánya miatt a képviselő-testületek számára szabad belátáson alapuló jogalkotási felhatalmazást adott a tulajdon elvonására, amely nem volt összhangban az Alaptörvény *XIII. cikkével*, amely a tulajdonhoz való jogot alapvető jogként határozza meg, és e jog csak törvénnyel korlátozható.¹⁴⁶ Erre tekintettel az Alkotmánybíróság a 38/2012. (XI. 14.) AB határozatával (ABH 2012,185.) a Ket. 94/B. § (1)–(3) bekezdéseiben a „*vagy önkormányzati rendelet*” szövegrészt 2012. november 15-ei hatállyal megsemmisítette.¹⁴⁷

1.2.4 Tiltott, közösségellenes magatartási tárgykörök

A képviselő-testületek által önkormányzati rendeletekben szabályozott tiltott, közösségellenes magatartások – településnagyságtól és településtípustól függően – alapvetően a következő tárgykörökben kerültek meghatározásra a már megalkotott önkormányzati rendeleteket tanulmányozva:

- állattartás helyi szabályozásával kapcsolatos magatartások;
- fás szárú növények védelmével kapcsolatos magatartások;
- helyi építészeti értékek védelmével kapcsolatos magatartások;
- helyi közutak használatával kapcsolatos magatartások;
- hirdetőberendezések és hirdetémények elhelyezésével kapcsolatos magatartások;
- hulladékgazdálkodással kapcsolatos tiltott, közösségellenes magatartások:
  - a települési szilárd hulladék ártalmatlanításával kapcsolatos magatartások,
  - a települési folyékony hulladék ártalmatlanításával kapcsolatos magatartások,
  - az avar, zöld és egyéb hulladékok ártalmatlanításával kapcsolatos magatartások;
- járművek behajtási engedélyeivel kapcsolatos magatartások;
- kereskedelmi, vendéglátóipari, szolgáltató egységek és elárusítóhelyek üzemeltetőinek kötelezettségeivel kapcsolatos magatartások:
  - köztisztasággal, hulladékkezeléssel kapcsolatos magatartások,
  - vendéglátó üzletek éjszakai nyitva tartásával kapcsolatos magatartások;
- környezetvédelem helyi szabályozásával kapcsolatos magatartások;
- kötelező közszolgáltatások igénybevételének rendjével kapcsolatos magatartások;
- közrend elleni magatartások;
- közterületek elnevezésével, megjelölésével kapcsolatos magatartások;
- közterületek használatával, közterületek rendjével kapcsolatos magatartások;

¹⁴⁵ A Ket. 94/B. § (3) bekezdésének 2012. április 15. és 2012. november 15. között hatályos rendelkezése alapján.

¹⁴⁶ Alaptörvény I. cikk (3) bekezdése: „Az alapvető jogokra és kötelezettségekre vonatkozó szabályokat törvény állapítja meg. Alapvető jog más alapvető jog érvényesülése vagy valamely alkotmányos érték védelme érdekében, a feltétlenül szükséges mértékben, az elérni kívánt céllal arányosan, az alapvető jog lényeges tartalmának tiszteletben tartásával korlátozható.”

¹⁴⁷ GYERGVÁK (2014): i. m. 161–162.

- köztisztasággal kapcsolatos magatartások;
- közüzemi szolgáltatásokkal kapcsolatos magatartások;
- vízszolgáltatás igénybevételével kapcsolatos magatartások;
- lakcímbeljelentéssel kapcsolatos magatartások;
- magánterületek tisztántartásával kapcsolatos magatartások;
- művészeti alkotásokkal, emléktáblákkal kapcsolatos magatartások;
- rendezvények, ünnepek megzavarása;
- önkormányzati jelképek használatával kapcsolatos magatartások;
- személyes adatok védelmével kapcsolatos magatartások;
- szeszes ital fogyasztásával kapcsolatos magatartások;
- távhőszolgáltatás igénybevételével kapcsolatos magatartások;
- település-kártyákkal kapcsolatos magatartások;
- települési szilárd és folyékony hulladékgazdálkodással kapcsolatos magatartások;
- temetők rendjével kapcsolatos magatartások;
- többlakásos lakóépületek együttélési szabályaival kapcsolatos magatartások;
- választási plakátok elhelyezésével kapcsolatos magatartások;
- vásári, piaci árusítás rendjével kapcsolatos magatartások;
- zaj- és rezgésvédelem helyi szabályozásával kapcsolatos magatartások.

E tárgyköröket áttekintve jól nyomon követhető, hogy korábbi szabálysértési tényállások kerültek át önkormányzati rendeletekben szabályozott tiltott, közösségellenes magatartásként.

Ugyanakkor a korábbi szabálysértési tényállások mellett megjelentek új szabályozások újabb magatartásokat vonva be a képviselő-testületek által szankcionálni indokolt körbe, amelyek vagy magasabb szintű jogszabályban már szabályozottan szankcionált magatartások, vagy nem mindig mondható el, hogy széleskörű lakossági támogatásban részesülhetnek.¹⁴⁸

2 KÖZÖSSÉGI EGYÜTTÉLÉS SZABÁLYAI

Bár az Alkotmánybíróság a 38/2012. (XI. 14.) AB határozatában megsemmisítette a Mötv. 51. § (4) bekezdését, de a megsemmisítést követően 2013. január 1-jén hatályba lépett a Mötv. 8. §-a¹⁴⁹. E törvényhely alapján van lehetőség, hogy a képviselő-testület – széles körű társadalmi támogatottsággal, a központi jogszabályokban nem szabályozott – legalapvetőbb szabályokat önkormányzati rendeletbe foglalja és megszegésüket – szigorúan alkotmányos

¹⁴⁸ GYERGYÁK (2014): i. m. 164–165.

¹⁴⁹ „8. § (1) A helyi közösség tagjai a helyi önkormányzás alanyaként kötelesek
a) öngondoskodással enyhíteni a közösségre háruló terheket, képességeik és lehetőségeik szerint hozzájárulni a közösségi feladatok ellátásához;
b) betartani és betartatni a közösségi együttélés alapvető szabályait.
(2) A helyi önkormányzat képviselő-testülete rendeletében meghatározhatja az (1) bekezdésben foglalt kötelezettségek tartalmát, elmulasztásuk jogkövetkezményeit.”

keretek között – szankcionálja [Mötv. 8. § (1) bekezdés b) pontja¹⁵⁰ és (2) bekezdése]. Az ilyen tárgyú rendeletalkotás igen kényes és érzékeny területe a partikuláris jogalkotásnak, amelyre csak tényleges helyi szabályozási igény esetén, széles körű helyi társadalmi támogatottsággal és az Alaptörvényben meghatározott alapjogok tiszteletben tartásával kerülhet sor. Ezzel elkerülhetővé válik, hogy a jogalkotói szándékkal ellentétes, azt sértő jogalkalmazói gyakorlat valósuljon meg.¹⁵¹

Mit értünk közösségi együttélésen és mik ennek az alapvető szabályai? Ilyen jellegű fogalom-meghatározás az önkormányzati rendeletekben általában nem található, ezt jellemzően nem definiálják az e tárgyú önkormányzati rendeletek, csak azt, hogy mi minősül a közösségi együttélés alapvető szabályainak megsértésének: „1. § A közösségi együttélés alapvető szabályaiba ütköző magatartás az a magatartás, amely nem minősül bűncselekménynek, vagy szabálysértésnek, de ellentétes Balmazújváros Város közössége együttélési szabályaival, azokat sérti, vagy veszélyezteti, és jelen rendelet a közösségi együttélés alapvető szabályaiba ütköző magatartásnak minősíti.”¹⁵² Vannak olyan rendeletek amelyek megpróbálnak erre támpontot adni, például: „1. §. (1) A közösségi együttélés, a békés egymás mellett élés alapvető feltétele, alapvető szabálya az önkormányzati rendeletek betartása és betartatása.”¹⁵³, valamint „A közösségi együttélés szabályai 3. § A rendeletben a közösség érdekében meghatározott szabályok, amelyek a békés együttélést, a lakosság nyugalalmát biztosítják.”¹⁵⁴

2.1 Jogalkotási felhatalmazás

„Az Alaptörvény a rendeletalkotást önkormányzati jogként és egyben kötelezettséggként tételezi. Jog akkor, amikor a helyi önkormányzat feladatkörében eljárva, törvény által nem szabályozott, avagy törvényi felhatalmazás adta keretek között helyi közügyek szabályozása válik szükségessé a helyi közösség érdekében. Viszont végrehajtó jelleggel kötelezettség, amikor a törvény azt a helyi közösség érdekében ekként írja elő.”¹⁵⁵

„Az önkormányzatok anyagi jogforrásként eredeti és származékos jellegű normákat alkotnak. Az önkormányzat képviselő-testülete rendeletében szabályozhat olyan helyi közügyeket, amelyeket törvény – magasabb szintű jogszabály – nem rendez, illetve olyan kérdéseket, amelyek esetében a rendelet megalkotására magasabb szintű jogszabályban felhatalmazást kapott.”¹⁵⁶

¹⁵⁰ A Mötv. 8. § (1) bekezdés b) pontjával kapcsolatosan meg kell jegyezni, hogy a törvény nem definiálja, mit kell érteni a közösségi együttélés alapvető szabályain. Ennek egyik oka, hogy ez – a központi jogi szabályozáson túl az adott településen élők szokásjogi társadalmi normák rendszere miatt – közösségenként eltérő normarendszert jelenthet. Ezért is bízta a törvényalkotó a Mötv. 8. § (2) bekezdésében a helyi önkormányzat képviselő-testületére, hogy önkormányzati rendeletben a közösségi együttélésből adódó kötelezettség tartalmát és elmulasztásuk esetére jogkövetkezményeit meghatározza.

¹⁵¹ GYERGYÁK (2014): i. m. 166.

¹⁵² Balmazújváros Város Önkormányzat Képviselő-testületének 28/2014. (XII. 31.) önkormányzati rendelete a közösségi együttélés alapvető szabályairól és megszegésük jogkövetkezményeiről. <http://njt.hu/njtonkorm.php?njtcp=eh0eg5ed8dr9eo6dt3ee6em3cj4by7cd6cf9cb2cf7by0p> (A letöltés dátuma: 2018.06.08.)

¹⁵³ Balatonföldvár Város Önkormányzata Képviselő-testületének a közösségi együttélés alapvető szabályairól és ezek elmulasztásának jogkövetkezményeiről szóló 8/2016. (V. 23.) önkormányzati rendelete. <http://njt.hu/njtonkorm.php?njtcp=eh6eg9ed4dr1eo4dt1ee6em9cj4bx1cc4cc3cc8cf7bz4m> (A letöltés dátuma: 2018.06.08.)

¹⁵⁴ Fonyód Város Önkormányzat Képviselő-testületének a közösségi együttélés alapvető szabályairól és ezek elmulasztásának jogkövetkezményeiről szóló 13/2013. (V.31.) önkormányzati rendelete http://fonyod.hu/hu/ulesek_dontések_hatályos_rendeletek/2013-évi-helyi-rendeletek-egyseg-szerkezetben/967-a-koezoesseg-egyuttes-alapvet-szabalyairol-es-ezek-elmulasztasanak-jogkoevetkezmenyeir-szolo-112013-iv30-oenkormanyzati-rendelet/file (A letöltés dátuma: 2018.06.08.)

¹⁵⁵ Kóm.5.074/2013/4. számú határozat II/4.

¹⁵⁶ TILK Péter szerk. (2017): *A jogalkotásra vonatkozó szabályok érvényesülése a helyi jogalkotásban*. Pécs, Kodifikátor Alapítvány. 61.

Az Mötv. 8. § (2) bekezdésében és 143. § (4) bekezdés *d)* pontjában kapott felhatalmazás meghatározza a felhatalmazás címzettjeit és tárgyát, ugyanakkor a közösségi együttélés szabályainak megsértése kapcsán megalkotott önkormányzati rendelet kerete és korlátja az Alaptörvény *I. cikk* (3) bekezdése, mivel a felhatalmazás kereteit – tekintettel arra, hogy a felhatalmazás alapvető jogok korlátozására irányul – közvetlenül az Alaptörvény *I. cikk* (3) bekezdése, valamint az azt közvetítő jogszabályok jelölik ki, amelyekkel az önkormányzati rendelet az Alaptörvény *32. cikk* (3) bekezdése értelmében nem lehet ellentétes.¹⁵⁷

A képviselő-testület jogalkotói felelőssége, hogy milyen magatartásokat von be a közösségi együttélés szabályainak megsértése szabályozási tárgykörébe. Erre már a tiltott közösségellenes magatartások megállapíthatóságára kapott jogalkotási felhatalmazás során is felhívtuk a figyelmet:

*„Az emberi közösségek akkor életképesek, akkor élhető egy település, ha megvannak és működnek az együttélés alapvető íratlan és írott szabályai. Az ilyen normákat jelentős részben a helyi sajátosságok alakítják, generális érvényű taxatív felsorolásuk lehetetlen. Arra azonban van lehetőség, hogy a képviselő-testület – széles körű társadalmi támogatottsággal, a központi jogszabályokban nem szabályozott – legalapvetőbb szabályokat önkormányzati rendeletbe foglalja és megszegésüket – szigorúan alkotmányos keretek között – szankcionálja [8. § (1) bekezdés *b)* pontja és (2) bekezdése]. A törvény 8. § (1) bekezdés *b)* pontjával kapcsolatosan meg kell jegyezni, hogy a törvény nem definiálja, mit kell érteni a közösségi együttélés alapvető szabályain. Ennek egyik oka, hogy ez – a központi jogi szabályozáson túl az adott településen élők szokásjogi társadalmi normák rendszere miatt – közösségenként eltérő normarendszert jelenthet. Ezért is bízta a törvényalkotó a törvény 8. § (2) bekezdésében a helyi önkormányzat képviselő-testületére, hogy önkormányzati rendeletben a közösségi együttélésből adódó kötelezettség tartalmát és elmulasztásuk esetére jogkövetkezményeit meghatározza. Ezzel kapcsolatosan nyomatékosan fel kell hívunk a figyelmet, hogy az ilyen tárgyú önkormányzati rendeletalkotás igen kényes és érzékeny területe a jogalkotásnak, amely jogalkotásra csak tényleges helyi szabályozási igény esetén, széles körű helyi társadalmi támogatottsággal és az Alaptörvényben meghatározott alapjogok tiszteletben tartásával kerülhet sor. Amennyiben sor kerül az e tárgyú helyi jogalkotásra, akkor a norma szövegezésénél maximálisan figyelembe kell venni követelményként, hogy*

- *az önkormányzati rendelet fogalom-meghatározásainak (az egyes alapvető szabályok tartalma, megsértésük lehetséges esetei, jogkövetkezmények) egyértelműeknek és pontosaknak kell lenniük,*
- *a magatartási normák egzakt módon írandók körül, és*
- *e rendelkezésekből egyértelműen ki kell derülnie annak is, hogy a cselekményekhez milyen természetű jogkövetkezmények kapcsolódnak, továbbá*
- *kerülni kell a »rugalmas« jogalkalmazás érdekében határozatlan (jog)fogalmak használatát.*

Ezzel elkerülhetővé válik, hogy a jogalkotói szándékkal ellentétes, azt sértő jogalkalmazói gyakorlat valósuljon meg. (...) Azon a településen, ahol az ott élők közössége elégségesnek tartja a közösségi együttélés szabályozására a központi, magasabb szintű jogszabályok előírásait, ott – természetesen – nem kell ilyen tárgyú önkormányzati rendeletet alkotni, mert az e tárgyú felhatalmazás („meghatározhatja”) csak lehetőség, és nem kötelező jogalkotási tárgykör a helyi önkormányzat képviselő-testülete részére.”¹⁵⁸

¹⁵⁷ Lásd 29/2015. (X. 2.) AB határozat, Köf.5.052/2015/2. számú határozat.

¹⁵⁸ GYERGYÁK Ferenc (2012): *Az önkormányzati törvény a gyakorlatban (Tanácsok, módszerek, alkalmazási technikák a törvény végrehajtásához)*. Pécs, Közigazgatás-Módszertani Oktatási és Szolgáltató Betéti Társaság. 16–18.

A képviselő-testület a közösségi együttélés alapvető szabályainak meghatározásakor a rendelet személyi hatályát a helyi választópolgárokra is meghatározhatja.¹⁵⁹

A jogalkotási felhatalmazás kapcsán az empirikus kutatás során fellelhető volt olyan képviselő-testületi előterjesztés, amely egyrészt tükrözi, hogy a „tiltott, közösségellenes magatartás” rendkívül széles diszkrécionális jogkört biztosított az önkormányzati képviselők számára egyes magatartások megítélésére, másrészt felhívja az önkormányzati rendelettel normatív szabályokat megállapító önkormányzati jogalkotó képviselők figyelmét a közösségi együttélés alapvető szabályainak meghatározása céljából az egyes magatartások számbavételére:

*„Előterjesztés Szentpéterúr Községi Önkormányzat Képviselő-testületének 2016. november
hó 14. napján tartandó ülésére.*

*Tárgy: Községi együttélés alapvető szabályairól és az azokat sértő magatartás
jogkövetkezményeiről.*

Tisztelt Képviselő-testület!

Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény a közösségi együttélés alapvető szabályai témával kapcsolatban az alábbiak szerint rendelkezik:

»8. § (1) A helyi közösség tagjai a helyi önkormányzás alanyaként kötelesek:

b) betartani és betartatni a közösségi együttélés alapvető szabályait.

(2) A helyi önkormányzat képviselő-testülete rendeletében meghatározhatja az (1) bekezdésben foglalt kötelezettségek tartalmát, elmulasztásuk jogkövetkezményeit.

143. § (4) Felhatalmazást kap a helyi önkormányzat képviselő-testülete, hogy rendeletben határozza meg:

d) az öngondoskodás és a közösségi feladatok ellátásához való hozzájárulás, továbbá a közösségi együttélés alapvető szabályait, valamint ezek elmulasztásának jogkövetkezményeit;«

A »tiltott, közösségellenes magatartás« rendkívül széles, diszkrécionális jogkört biztosított a képviselő-testületek számára annak eldöntésére, hogy mely magatartásokat ítél a helyi közösség együttélési szabályait figyelembe véve tiltottnak, és ebből következően szankcionálhatónak.

Mindezek alapján – a közösségi együttélés alapvető szabályai meghatározása céljából – sor került azon magatartások számbavételére, amelyek a közösségi együttélés szabályrendszerét képezhetik. Ezen magatartások lényegében nagyrészt megegyeznek azokkal a magatartásokkal, cselekményekkel, melyeket 2012. április 15-ig szankcióként tartalmaztak az egyes helyi rendeletek Ezen szankciókat a szabálysértésekről, a szabálysértési eljárásról és a szabálysértési nyilvántartási rendszerről szóló 2012. évi II. törvény 254. § (2) bekezdése értelmében hatályon kívül kellett helyezni.¹⁶⁰

¹⁵⁹ Lásd Köf.5.034/2015/3. számú határozata 27. <http://lb.hu/hu/onkugy/kof503420153-szamu-hatarozat> (A letöltés dátuma: 2018.06.08.)

¹⁶⁰ Kiemelés a szerzőtől.

Az új szabályozási rendszerbe történő átmenet, továbbá új magatartások meghatározása a lakosság és a közösség érdekeinek védelmét szolgálják. A társadalmi viszonyokban az évek során bekövetkezett változások miatt szükségessé vált a közösségi együttélés alapvető szabályait megszegőkkel szemben kiszabható közigazgatási bírság meghatározása, melytől joggal várható a helyben lefektetett normák betartása, illetve szélesebb társadalmi elfogadása.

A fentiek alapján a közösségi együttélés alapvető szabályait és megszegésük jogkövetkezményeit külön, egységes önkormányzati rendeletben indokolt meghatározni, hiszen e nélkül az egyes önkormányzati rendeletekben előírt magatartások megszegése esetén nem alkalmazható hátrányos jogkövetkezmény, továbbá nem biztosítható kellően a közösségi együttélés elfogadott keretek között tartása.¹⁶¹

E körülmények pedig hátrányosan befolyásolják a jogszabályok érvényre juttathatóságát, kikényszeríthetőségét, továbbá csökkentik az önkéntes jogkövetési hajlandóságot, és lerontják a helyi jogalkotásba vetett társadalmi bizalmat is. A magatartási szabályok és szankciók egységes szerkezetbe foglalását indokolja az is, hogy ezáltal a lakosság számára könnyebben megismerhető, áttekinthető, és végső soron elfogadható.

A rendelet célja, hogy a nem megfelelő magatartási formák meghatározásával, és a hozzá fűződő szankciók rögzítésével biztosítsa a helyi önkormányzati rendeletek végrehajtását, betartását. A rendelet feladata, hogy megfelelő eszköze legyen az önkormányzatnak a helyi előírások érvényesítéséhez.

Szentpéterúr, 2016. november 11.

*Pálfi József
polgármester*¹⁶²

2.2 Szabályozási gyakorlat

2.2.1 Előzetes hatásvizsgálat

A jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Jat.) 17. §-a alapján a jogszabály előkészítőjének – a jogszabály feltételezett hatásaihoz igazodó részletességű – előzetes hatásvizsgálatot kell készíteni, amelynek elvégzésével felméri a szabályozás várható következményeit. Az előzetes hatásvizsgálat eredményéről önkormányzati rendelet esetén a képviselő-testületet tájékoztatni kell. A hatásvizsgálat során vizsgálni kell

- a tervezett jogszabály valamennyi jelentősnek ítélt hatását, különösen a társadalmi, gazdasági, költségvetési hatásait, környezeti és egészségi következményeit, valamint adminisztratív terheket befolyásoló hatásait,
- a jogszabály megalkotásának szükségességét, a jogalkotás elmaradásának várható következményeit és
- a jogszabály alkalmazásához szükséges személyi, szervezeti, tárgyi és pénzügyi feltételeket.

¹⁶¹ Kiemelés a szerzőtől.

¹⁶² Szentpéterúr Községi Önkormányzat Képviselő-testületének 10/2016. (XI. 17.) önkormányzati rendelete a közösségi együttélés alapvető szabályairól és az azokat sértő magatartás jogkövetkezményeiről. <http://njt.hu/njtonkorm.php?njtcp=eh8eg1ed8dr5eo8dt9ee4em1cj4bx3cf-0ce7bz2bz7bw8f> (A letöltés dátuma: 2018.06.08.)

A képviselő-testületek a jogalkotási eljárásuk során e törvényi kötelezettségüknek nem, vagy csak formálisan, tesznek eleget, illetve nem megfelelően dokumentálják ez irányú kötelezettségük teljesítését. E vonatkozásban üdítő kivételként hat, amikor a képviselő-testület az előzetes hatásvizsgálati kötelezettségének eleget tesz és ennek dokumentálását még nyilvánossá, bárki által hozzáférhetővé is teszi. Lásd:

„ELŐZETES HATÁSVIZSGÁLATI LAP

(a jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény 17. §-a alapján)

A tervezett jogszabály várható következményei, különösen:

I. Társadalmi hatásai: az önkormányzati rendeletervezet biztosítja a közösségi együttélés szabályaival ellentétes, de szabálysértésnek vagy bűncselekménynek nem minősülő tevékenység, mulasztás vagy jogellenes állapot szankcionálását.

II. Gazdasági hatásai: a rendeletervezetnek gazdasági hatása nincs.

III. Költségvetési hatás: a közigazgatási bírságból befolyó pénzeszegek növelik az önkormányzat bevételeit, mely a közösség javára fordítható.

IV. Környezeti és egészségi következmények: a környezet rendezettsége alapvetően javulhat, növekedhet a település vonzereje.

V. Adminisztratív terheket befolyásoló hatások: a rendeletervezetnek adminisztratív terheket befolyásoló hatása nincs.

VI. A jogszabály megalkotásának szükségessége, a jogalkotás elmaradásának várható következményei: központi (kormányzati) jogi szabályozás (szabálysértési törvény) viszonylag szűk körben szabályozza a lakossági együttélést zavaró, sértő magatartásformákat, a tiltott, közösségellenes magatartásokról szóló rendelet hatályon kívül helyezése óta látható, hogy a közterületek rendjét, a lakosság nyugalma zavaró magatartások növekedését mutatnak, szankcionálások jelenleg nem megoldott.

VII. A jogszabály alkalmazásához szükséges személyi, szervezeti, tárgyi és pénzügyi feltételek: Rendes, normál ügymenetben a feltételek önkormányzatunknál biztosítottak.

Magyarcsanád, 2015. október 13.¹⁶³

„Előzetes hatásvizsgálat

a jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény 17. § (1) bekezdése alapján

A rendeletervezet címe:

Nemessándorháza Község Önkormányzat Képviselő-testületének

.../2016. (... ..) önkormányzati rendelete

a közösségi együttélés alapvető szabályairól

és az azokat sértő magatartás jogkövetkezményeiről

¹⁶³ Magyarcsanád Község Képviselő-testületének 24/2015. (X. 29.) önkormányzati rendelete a közösségi együttélés alapvető szabályairól és ezek elmulasztásának jogkövetkezményeiről. <http://njt.hu/njtonkorm.php?njtcp=eh5eg4ed1dr0eo7dt6ee5em4cj9bx0cc1ce6cf1cd8ce5f> (A letöltés dátuma: 2018.06.06.)

Társadalmi-gazdasági hatása: közösségi együttélés szabályozása

Költségvetési hatása: nincs

Környezeti, egészségi következményei: Biztosítja a köztisztaságot, közterületek rendezettségének fenntartását, hulladékgazdálkodás rendjét, temetkezési hely rendjét

A rendelet megalkotásának szükségessége: közösségi együttélésre, közegészségügyre vonatkozó szabályok érvényesülése

A rendelet megalkotása elmaradása esetén várható következmények:

Nemessándorháza, 2016. november¹⁶⁴

„Előzetes hatásvizsgálat a közösségi együttélés alapvető szabályairól és azok elmulasztásának jogkövetkezményeiről szóló önkormányzati rendelet megalkotásához A jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény 17. §-a rendelkezik az előzetes hatásvizsgálat elvégzéséről, melynek során az alábbiakat kell vizsgálni:

1. Társadalmi, gazdasági, költségvetési hatások:

- Társadalmi hatás: az önkormányzati rendeletervezet biztosítja a közösségi együttélés szabályaival ellentétes, de szabálysértésnek vagy bűncselekménynek nem minősülő tevékenység, mulasztás vagy jogellenes állapot szankcionálását.*
- Gazdasági hatás: A település rendezettebbé válásának a közösséget zavaró magatartások kiküszöbölésével nőhet az idegenforgalom, ez gazdaságélénkítő hatással járhat.*
- Költségvetési hatás: a közigazgatási bírságból befolyó pénzeszegek növelik az önkormányzat bevételeit, mely a közösség javára fordítható.*

2. Környezeti és egészségi következmények: a környezet rendezettsége alapvetően javulhat, növekedhet a település vonzereje.

3. Adminisztratív terheket befolyásoló hatások: a rendelet alapján lefolytatott eljárások jelentős növekedésére lehet számítani.

4. A jogszabály megalkotásának szükségessége, a jogalkotás elmaradásának várható következményei: a rendelet hiányában több magatartás szankcionálása lehetetlen volt, melynek eredménye a településkép rendezettségének romlása, zöldterületek, közterületek színvonalának csökkenése volt. Emiatt felmerült az igény a közösségi együttélés szabályainak megalkotása.

5. A jogszabály alkalmazásához szükséges személyi, szervezeti, tárgyi és pénzügyi feltételek: Rendes ügymenetben a feltételek önkormányzatunknál biztosítottak. Rendkívüli feladatvégzést igénylő esetekben a személyi feltételek megerősítése indokolt lehet meglévő humán erőforrás biztosításával.”¹⁶⁵

¹⁶⁴ Nemessándorháza Község Önkormányzat Képviselő-testületének 9/2016. (XI. 18.) önkormányzati rendelete a közösségi együttélés alapvető szabályairól és az azokat sértő magatartás jogkövetkezményeiről <http://njt.hu/njtonkorm.php?njtcp=eh8eg3ed4dr9eo6dt7ee8em3cj8bx7cf8cb3ca-8ca9cd2l> (A letöltés dátuma: 2018.06.06.)

¹⁶⁵ Csörög Község Önkormányzat Képviselő-testületének 3/2017. (IV. 22.) önkormányzati rendelete a közösségi együttélés alapvető szabályairól és ezek elmulasztásának jogkövetkezményeiről. <http://www.njt.hu/njtonkorm.php?njtcp=eh4eg5ed4dr1eo2dt1ee0em7cj8by7by2cf9cd4cc1bz8k> (A letöltés dátuma: 2018.06.06.)

Meg kell jegyeznünk, hogy mint Magyarcsanak és Csörög községek előzetes hatásvizsgálatából is kitűnik, a közösségi együttélés alapvető szabályainak megállapításáról és azok elmulasztásának jogkövetkezményeiről történő rendeletalkotás egyik szempontja lehet – az önkormányzatok forráshiánya miatt –, hogy a szabályszegekkel szemben kiszabott közigazgatási bírság, mint saját bevétel, növeli az önkormányzat bevételeit.

2.2.2 Helyi közösség bevonása a szabályzásba

A 2017. december – 2018. január hónapokban végzett online kérdőíves kutatás során erre vonatkozóan a következő kérdést tettünk fel:

„A közösségi együttélés alapvető szabályainak meghatározásáról szóló önkormányzati rendelet megalkotása előtt kikérték-e a lakosság véleményét az egyes szabályozni kívánt magatartásokról?

a) nem

b) igen, de a lakossági vélemények alapján nem változott a szabályozott magatartások köre

c) igen, de a lakossági vélemények alapján kevesebb magatartás került szabályozásra

d) igen, és a lakossági vélemények alapján bővült a szabályozott magatartások köre”

A kérdésre adott válaszok összesített eredményét az 1. táblázat tartalmazza.

1. táblázat

		TELEPÜLÉSMÉRET (fő)*						
* Csak a teljes mintára vonatkozó arányok változnak, a méretkategóriákon belüli arányok a súlyozással nem változnak, mert a súlyozás ezen kategóriák alapján történik								
	MIND	MIND	1–499	500–999	1000–1999	2000–4999	5000–9999	10000 felett
	EREDETI	SÚLLYAL						
MIND – tény		100,0%	35,9%	20,8%	19,9%	14,9%	3,9%	4,6%
A közösségi együttélés alapvető szabályainak meghatározásáról szóló önkormányzati rendelet megalkotása előtt kikérték-e a lakosság véleményét az egyes szabályozni kívánt magatartásokról?								
Igen, %	13,1%	12,3%	12,2%	16,7%	6,8%	7,9%	19,0%	26,5%
Igen, csökkent	0,4%	0,4%	0,0%	2,1%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Igen, maradt	10,6%	9,3%	8,2%	10,4%	6,8%	7,9%	14,3%	23,5%
Igen, nőtt	2,2%	2,7%	4,1%	4,2%	0,0%	0,0%	4,8%	2,9%
Nem	54,0%	52,7%	53,1%	43,8%	55,9%	55,6%	61,9%	58,8%
Nem válaszolt	32,8%	35,0%	34,7%	39,6%	37,3%	36,5%	19,0%	14,7%

A kérdőíves kutatási kérdésekre adott válaszok alátámasztották korábbi gyakorlati tapasztalatainkat. Mivel az e tárgykörökben alkotott önkormányzati rendeletek megalkotását megelőzően nem volt jogszabályi kötelezettség¹⁶⁶ a tervezett szabályozás előzetes véleményeztetésére, ezért az érintett képviselő-testületek – néhány kivételtől eltekintve – nem is kérték ki előzetesen a helyi lakosság véleményét arról, mi minősül az adott településen általánosan elfogadottan közösségi együttélés alapvető szabályainak.

A rendeletalkotás előtti vélemény intézményesített kikérésére pozitív példa – még ha nem is a település teljes lakossága, de egy szűkebb kör – véleményének előzetes megismerése:

„Gara Község Önkormányzata Képviselő-testületének 16/2016. (IX.30.) önkormányzati rendelete a közösségi együttélés alapvető szabályairól és azok elmulasztásának jogkövetkezményeiről

Gara Község Önkormányzata Képviselő-testülete Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 143. § (4) bekezdés d) pontjában kapott felhatalmazás alapján, az Alaptörvény 32. cikk (1) bekezdés a) pontjában, Magyarország helyi önkormányzatiról szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 8. § (2) bekezdésében meghatározott feladatkörében eljárva, valamint Gara Község Önkormányzata Képviselő-testületének a képviselő-testület Szervezeti és Működési Szabályzatáról szóló 12/2014. (X. 28.) önkormányzati rendelet 69. § (3) bekezdés e) pontjában meghatározott véleményezési jogkörében eljáró Gara Község Önkormányzata Településfejlesztési, Köznevelési, Nemzetiségi-ügyek, Kulturális és Sport Bizottsága véleményének kikérésével a következőket rendeli el:¹⁶⁷

2.3.3 Szabályozási tárgykörök

A helyi önkormányzatok a tiltott közösségellenes magatartásokról szóló helyi rendeleteknek – a fent hivatkozott 38/2012. (XI. 14.) AB határozat alapján történt – hatályon kívül helyezését követően 2013. január 1-jétől az Mötv. 8. §-a alapján élhettek a jogalkotási lehetőséggel, hogy a közösségi együttélés alapvető szabályait és azok elmulasztásának jogkövetkezményeit önkormányzati rendeletben meghatározhassák. Ezzel a lehetőséggel 26,15 %-kal több önkormányzat élt, mint előzőleg a tiltott közösségellenes magatartások rendeleti szabályozásánál (2. táblázat).

¹⁶⁶ A jogszabályok előkészítésében való társadalmi részvételtől szóló 2010. évi CXXXI. törvény a törvény, a kormányrendelet és a miniszteri rendelet tervezetét és indokolását kell társadalmi egyeztetésre bocsátani.

¹⁶⁷ <http://njt.hu/njtonkorm.php?njtcp=eh4eg9ed2dr7eo0dt5ee0em5cj0by1cc2by1bw2bx5ca4l> (A letöltés dátuma: 2018.06.06.)

A HELYI ADÓZTATÁS JOGI LEHETŐSÉGEI ÉS A KÖZÖSSÉGI EGYÜTTÉLÉS
ALAPVETŐ SZABÁLYAINAK HELYI SZABÁLYOZÁSI LEHETŐSÉGEI ÉS KONTROLLJA

2. táblázat

Az Möt. 51. §-a és 8. §-a alapján önkormányzati rendeletet alkotó önkormányzatok (2012–2017)

Megye / főváros	Települési önkormányzatok száma	Möt. 51. § (4) bek. alapján rendeletet alkotó önkormányzatok száma	Möt. 8. § (2) bek. alapján rendeletet alkotó önkormányzatok száma
Baranya	301	51	72
Bács-Kiskun	119	22	23
Békés	75	5	27
Borsod-Abaúj-Zemplén	358	67	72
Csongrád	61	25	19
Fejér	108	49	31
Győr-Moson-Sopron	183	52	64
Hajdú-Bihar	82	23	27
Heves	121	2	29
Jász-Nagykun-Szolnok	78	32	30
Komárom-Esztergom	76	17	15
Nógrád	131	13	24
Pest	187	101	73
Somogy	246	84	92
Szabolcs-Szatmár-Bereg	229	16	46
Tolna	109	22	28
Vas	216	36	72
Veszprém	217	35	85
Zala	258	86	109
Budapest*	24	23	22
Összesen:	3179	761	960

Forrás: Fővárosi és megyei kormányhivatalok.

*Budapest Főváros Önkormányzata és a 23 kerületi önkormányzat, a fővárosi önkormányzat az Möt. 3. § (3) bekezdése alapján települési és területi önkormányzat.

A HELYI ADÓZTATÁS JOGI LEHETŐSÉGEI ÉS A KÖZÖSSÉGI EGYÜTTÉLÉS
ALAPVETŐ SZABÁLYAINAK HELYI SZABÁLYOZÁSI LEHETŐSÉGEI ÉS KONTROLLJA

Mint a 2. táblázat adataiból megállapítható – bár átlagosan több helyi önkormányzat élt az új jogalkotási lehetőséggel –, megyéenként eltérő az összkép. Hat megyében (Csongrád, Fejér, Jász-Nagykun-Szolnok, Komárom-Esztergom, Pest) kevesebb képviselő-testület alkotott a közösségi együttélés szabályairól rendeletet, mint a tiltott, közösségellenes magatartásról, illetve a fővárosban csak a kerületi képviselő-testületek alkottak a közösségi együttélés szabályairól rendeletet. (Tiltott, közösségellenes magatartást Budapest Főváros Önkormányzata nem önálló rendeletben, hanem a főváros köztisztaságáról szóló 48/1994. (VIII. 1.) Főv. Kgy. rendeletében szabályozott.)

A 2017. december – 2018. január hónapokban végzett online kérdőíves kutatás során erre vonatkozóan még két kérdést tettünk fel:

„Önkormányzatuk – az Mötv. 51. § (4) bekezdése alapján 2012. április 15. és 2012. november 14. között – alkotott-e önkormányzati rendeletet tiltott közösségellenes magatartások meghatározására?

a) nem

b) igen”

E kérdésre adott válaszok összesített eredményét a 3. táblázat tartalmazza.

3. táblázat

TELEPÜLÉSMÉRET (fő)*								
* Csak a teljes mintára vonatkozó arányok változnak, a méretkategóriákon belüli arányok a súlyozással nem változnak, mert a súlyozás ezen kategóriák alapján történik								
	MIND EREDETI	MIND SÚLLYAL	1–499	500–999	1000–1999	2000–4999	5000–9999	10000 felett
MIND – tény		100,0%	35,9%	20,8%	19,9%	14,9%	3,9%	4,6%
Önkormányzatuk – az Mötv. 51. § (4) bekezdése alapján 2012. április 15. és 2012. november 14. között – alkotott-e önkormányzati rendeletet tiltott közösségellenes magatartások meghatározására?								
Igen, %	20,8%	16,9%	12,2%	18,8%	15,3%	14,3%	23,8%	55,9%
Nem, %	79,2%	83,1%	87,8%	81,2%	84,7%	85,7%	76,2%	44,1%

Forrás: Saját kutatás.

„Önkormányzatuk – az Mötv. 8. §-a alapján 2013. január 1-je után – alkotott-e önkormányzati rendeletet a közösségi együttélés alapvető szabályainak meghatározására?

a) igen, mert korábban volt tiltott közösségellenes magatartásokról szóló rendeletünk is

b) igen, de korábban nem volt tiltott közösségellenes magatartásokról szóló rendeletünk

c) nem, bár korábban volt tiltott közösségellenes magatartásokról szóló rendeletünk

d) nem, mert korábban se volt tiltott közösségellenes magatartásokról szóló rendeletünk”

E kérdésre adott válaszok összesített eredményét a 4. táblázat tartalmazza.

A HELYI ADÓZTATÁS JOGI LEHETŐSÉGEI ÉS A KÖZÖSSÉGI EGYÜTTÉLÉS
ALAPVETŐ SZABÁLYAINAK HELYI SZABÁLYOZÁSI LEHETŐSÉGEI ÉS KONTROLLJA

4. táblázat

TELEPÜLÉSMÉRET (fő)*								
* Csak a teljes mintára vonatkozó arányok változnak, a méretkategóriákon belüli arányok a súlyozással nem változnak, mert a súlyozás ezen kategóriák alapján történik								
	MIND EREDETI	MIND SÚLLYAL	1–499	500–999	1000–1999	2000–4999	5000–9999	10000 felett
MIND – tény		100,0%	35,9%	20,8%	19,9%	14,9%	3,9%	4,6%
Önkormányzatuk – az Mötv. 8. §-a alapján 2013. január 1-je után – alkotott-e önkormányzati rendeletet a közösségi együttélés alapvető szabályainak meghatározására?								
Igen, %	29,9%	23,1%	12,2%	27,1%	15,3%	34,9%	47,6%	64,7%
Igen, volt is	15,3%	10,5%	4,1%	12,5%	5,1%	14,3%	28,6%	47,1%
Igen, nem volt	14,6%	12,6%	8,2%	14,6%	10,2%	20,6%	19,0%	17,6%
Nem, de volt	5,5%	5,1%	4,1%	6,3%	6,8%	1,6%	4,8%	11,8%
Nem, nem volt	64,2%	71,4%	83,7%	64,6%	78,0%	63,5%	47,6%	23,5%

Forrás: Saját kutatás.

A közösségi együttélés alapvető szabályairól és elmulasztásuk jogkövetkezmenyeiről önkormányzati rendeletet alkotó képviselő-testületek jellemzően az állattartással, a közszolgáltatások igénybevételével, a közterület használatával, a települési jelképek használatával, a temető használatával és a zajvédelemmel kapcsolatosan fogalmaztak meg szabályokat és ezek megsértése esetére jogkövetkezmenyeket.

Szemben a korábbi szabálysértési tényállások meghatározásával, a közösségi együttélés alapvető szabályainak és azok elmulasztásának jogkövetkezmenyeivel meghatározásáról szóló rendeletekben a képviselő-testületek jellemzően nem egy-egy tényállást szabályoztak önálló szakaszokban, hanem egy-egy tárgykörhöz kapcsolódó több tényállás került egy-egy szakasz alatt több bekezdésben és alpontban szabályozásra (lásd például Ágasegyháza Község Önkormányzata rendeletét¹⁶⁸).

A képviselő-testületek által – az empirikus kutatás által vizsgált időszakban megalkotott – önkormányzati rendeletekben szabályozott közösségi együttélés alapvető magatartási szabályai – településnagyságtól és településtípustól függően – alapvetően a következő tárgykörökben kerültek meghatározásra:

¹⁶⁸ Ágasegyháza Község Önkormányzata 15/2013. (IX. 10.) önkormányzati rendelete a közösségi együttélés alapvető szabályairól és ezek elmulasztásának jogkövetkezmenyeiről. <http://www.agasegyhaza.hu/joomla/rendeletek/14.pdf> (A letöltés dátuma: 2018.06.06.)

- adománygyűjtés
- allergiát okozó gyomnövények elterjedésének visszaszorítása
- magánterületek karbantartása
- allergiát okozó virágos gyomnövények irtása
- avar és kerti hulladék kezelése
- avar és kerti hulladék nyílttéri égetése
- avar és kerti hulladék szabadtéri égetése
- állatbetegség elleni védekezés
- állatok etetése
- állatok közterületen történő tartása
- állatok tartása
- békés együttélés rendje
- belterületi ingatlan tisztántartása
- belterületi vizek és vízi létesítmények elleni cselekmények
- belterületi vizek tisztasága elleni cselekmények
- belváros forgalmi rendje
- búcsútartás rendje
- Budai vár védett övezetével kapcsolatos szabályok
- csapadékvíz elvezetése
- csend, köznyugalom megzavarása lakóövezetben (közlekedési eszköz nem rendeltetésszerű használatával)
- csend, köznyugalom megzavarása lakóövezetben (motoros kerti és barkácsológéppel)
- csend, köznyugalom megzavarása lakóövezetben (zenével, kiabálással, énekléssel vagy más módon)
- díszpolgári címmel kapcsolatos rendelkezések megsértése
- dohányzás játszótéren
- eb vezetése
- ebrendészeti hozzájárulás
- ebtartás rendje
- egészségügyi, oktatási-nevelési, szociális, kulturális intézmény, közigazgatási hatóság rendeltetésszerű tevékenységének szándékos zavarása, akadályozása
- önkormányzati közterület egyes gépjárművek tárolása
- egyes helyi közszolgáltatások kötelező igénybevétele
- egyes területek helyi jelentőségű védett természeti területek
- együttélés szabályainak megszegése többlakásos ingatlanban
- együttélési szabályok
- közterületen életvitelszerű lakhatás céljára használt ingóságok tárolása, elhelyezése
- élhető környezet védelme
- emlékmű, botlatókő, emléktábla és magyarázó tábla állítási rendje
- emléktáblával, névtáblával, szöveges ismertető táblával kapcsolatos rendelkezések
- engedély nélküli kereskedés
- építési tevékenység

- építési törmelék, építőanyag, hulladék felhalmozása, tárolása
- építészeti és természeti értékek helyi védelme
- építészeti örökség helyi védelme
- épített értékek helyi védelmébe ütköző cselekmények
- épített örökség helyi értékeinek védelme
- esztétikus városkép
- fák telepítése
- falfirka (graffiti)
- falragasz elhelyezése
- fás szárú növények védelme
- fenyőfák kivágása és pótlása
- fizető-parkolóhelyek működése és igénybevétele
- fokozott zajjal járó tevékenységek folytatása
- folyékony hulladékkezelési szabályok megsértése
- fürdőhelyi rendtartás
- gazdátlan állatokkal kapcsolatos szabályok
- gázszerelvények, szerelt kémények elhelyezése
- gépjármű üzembentartójának objektív felelőssége
- gépjármű várakozáshoz kapcsolódó magatartások
- gépjármű önkormányzati közterületen tárolása
- gépjármű tömeg(súly)korlátozása
- gépjármű várakozása
- gépjárművel védett vagy korlátozott övezetbe behajtás
- gördeszka, görkorcsolya, roller használata
- gyalogos övezet járműforgalma
- gyomnövényekkel kapcsolatos szabályok
- hangosító berendezések használata
- hangosító eszköz használata
- házaló árusítás, kereskedelem
- házszámtábla elhelyezése
- helyi autóbusz-közlekedés
- helyi elismerések adományozása
- helyi építészeti értékek védelme
- helyi jelentőségű védett természeti területen végzett tevékenység
- helyi környezet védelme
- helyi köztemető és a temetkezés rendje
- helyi közterületek rendje
- helyi közút nem közlekedési célú használata
- helyi közutak védelme
- helyi közutak, járdák kezelése

- helyi közszolgáltatások kötelező igénybevétele
- helyi védettség alá helyezett értékekkel kapcsolatos magatartások
- helyi zajvédelem
- helyi zöldterületek védelme
- helyrajzi szám táblák elhelyezése
- hirdetés céljára szolgáló ábrázolás jogosulatlan elhelyezése
- hirdetmény, hirdetőberendezés létesítése, elhelyezése
- hó- és síkosságmentesítés
- holtágak védelme és a pihenni vágyók, horgászok zavarása
- hulladékégetés
- hulladékelhelyezés
- hulladékgazdálkodás
- hulladékgyűjtő edényzettel kapcsolatos magatartások
- hulladékkezelés
- hulladékkezeléssel kapcsolatos szolgáltatások
- hulladékok ártalmatlanítása
- illemhely biztosítása, üzemeltetése közterületi rendezvény esetén
- információs tábla elhelyezése
- ingatlan előtti csapadékvíz-elvezető árok rendszeres karbantartása
- ingatlan előtti közterületek tisztántartása
- ingatlan előtti tisztántartási kötelezettség
- ingatlan tisztántartása
- ingatlanért felelős személyek, szervezetek elérhetősége
- ingatlan gondozása
- ingatlanok tisztasága (a gyom, gaz, hulladék)
- italfogyasztás, italárusítás
- járdák felbontása
- járművek parkolási rendje
- játszóterek használata
- jelképek használata
- jelzőtáblák elhelyezése
- jogellenes közterület-használat
- jogellenesen végzett különleges személyszállító szolgáltatás
- jogosulatlan kereskedés
- kedvtelésből tartott állatok tartásának helyi szabálya
- kereskedelmi egység nyitvatartási ideje
- kereskedelmi és vendéglátási tevékenység
- kereskedelmi tevékenység
- kerti hulladék égetése
- kijelölt és kiépített parkolók nem rendeltetésszerű használata

- koldulás, kéregető tevékenység
- komposzttelep használata
- környezet védelmének rendje
- környezetvédelem
- kötelező helyi közszolgáltatások igénybevétele (kéményseprő-ipari)
- kötelező helyi közszolgáltatások igénybevétele (települési folyékony hulladék)
- kötelező helyi közszolgáltatások igénybevétele (települési szilárd hulladék)
- kötelező települési hulladékgazdálkodási közszolgáltatás
- kötelező települési szilárd hulladékkal kapcsolatos közszolgáltatás
- köz- és felekezeti temetők rendje
- közcsapok, közkifolyók használata
- közigazgatási név jogosulatlan használata
- közkifolyó, közkút nem háztartási vízszükséglet kielégítés céljára történő használata
- közkifolyó, tűzcsap használata
- közkifolyónál gépjármű mosása
- közkifolyót nem háztartási vízszükséglet kielégítése céljára engedély, illetve hozzájárulás nélküli igénybevétele
- közösség nyugalma zavaró cselekmények
- közparkolók rendje
- közrend elleni magatartások
- köztemetők rendje
- közterület elnevezések szabályainak megszegése
- közterület engedély nélküli használata
- közterület használata (dohányzás)
- közterület használata (életvitelszerű tartózkodás)
- közterület használata (élővilág védelme)
- közterület használata (fakivágás)
- közterület használata (felbontás, lezárás)
- közterület használata (fellobogózás)
- közterület használata (filmforgatás)
- közterület használata (gépjárműközlekedés, várakozás)
- közterület használata (gépjármű mosása)
- közterület használata (jószág legeltetése)
- közterület használata (macska, galamb etetése)
- közterület használata (növényzet rongálása, pusztítása)
- közterület használata (csobogó, szökőkút rendeltetésétől eltérő használata)
- közterület használata (pénzszerzés céljából jogosulatlan kereskedelmi tevékenység)
- közterület használata (szeszesital fogyasztás)
- közterület használata (szolgáltatás nyújtása)
- közterület használata (tisztántartás, gondozás)
- közterület jellegű területek használata

- közterület jogellenes használata
- közterület megállapodás nélküli használata
- közterület nem rendeltetésszerű használata
- közterület rendeltetésétől eltérő engedély nélküli használata
- közterület tisztaságához kapcsolódó magatartások
- közterület-használat rendje
- közterületek elnevezésének, jelölésének rendje
- közterületek rendeltetésű használatához kapcsolódó magatartások
- közterületek rendezettségének fenntartása
- közterületen elhelyezett művészeti alkotással, emléktáblával, egyéb emlékkal kapcsolatos szabályok megsértése
- közterületi név- és házszám-tábla elhelyezése
- közterületi útjelzőtábla jogosulatlan kihelyezése, eltávolítása
- közterületi útjelzőtábla megrongálása, eltakarása, tájékoztató jellegének megszüntetése
- közterületi zöldfelületek élővilágának védelmébe ütköző cselekmények
- köztisztaság fenntartása
- közút nem közlekedés céljára történő igénybevétele
- közutak felbontása
- közutak használata
- közúti közlekedéssel kapcsolatos magatartások
- közúton kereskedelmi tevékenység
- közüzemi ivóvíz- és csatornaszolgáltatással kapcsolatos magatartások
- községi címer és zászló használatával kapcsolatos rendelkezések megsértése
- közszolgáltatások igénybevétele
- lakcímbjelentéssel kapcsolatos magatartások
- lakcímnnyilvántartással kapcsolatos szabályok
- lakhatás
- lakhatás nyugalmát, a lakóépület rendjét zavaró cselekmények
- lakóingatlanok, melléképületek és az azokhoz tartozó udvarok közösségi együttélési szabályai
- lakókörnyezetet sértő szabályszegések
- levegőtminőség védelme
- levélszekrény kihelyezése
- lomtalanítás
- macskatartás
- magánterületek tisztán tartása
- más jogszabályokban nem szabályozott nemzeti jelképek védelme
- méhtartás
- mozgóbolt útján történő árusítás
- művészeti alkotások közterületi elhelyezése
- nem közművel összegyűjtött háztartási szennyvíz begyűjtése
- nem lakás céljára szolgáló helyiségben folytatott tevékenység

- névtáblák és házszám táblák elhelyezése
- növényegészségügyi szabályok megsértése
- növények telepítése
- növények telepítési távolságára vonatkozó előírások
- növényi hulladék égetése
- növényvédelem és a helyi környezet védelme
- nyílt téri égetéssel kapcsolatos magatartások
- nyilvános önkormányzati rendezvényen botrányos viselkedés
- nyilvános sportrendezvényen botrányosan viselkedés
- önkényes beköltözés
- önkormányzat címerének jogosulatlan használata
- önkormányzat jelképeinek jogosulatlan használata
- önkormányzat jelképeinek engedélytől eltérő használata
- önkormányzat jelképeinek közösséget sértő módon történő használata
- önkormányzat lobogójának jogosulatlan használata
- önkormányzat nevének jogosulatlan használata
- önkormányzat pecsétjének jogosulatlan használata
- önkormányzat zászlajának jogosulatlan használata
- önkormányzati hatóság, közfeladatot ellátó szerv indokolatlan eljárásra készítése szándékosan hamis tény állításával
- önkormányzati hatósági eljárás során hamis nyilatkozattétel, vagy az ügy szempontjából lényeges tény elhallgatása jogosulatlan előnyhöz jutás érdekében
- önkormányzati lakások házirendje
- önkormányzati szerv által küldött hivatalos levél jogosulatlan átadása, átvétele más személynek, személytől
- önkormányzati tulajdonban lévő nevelési-oktatási intézmények udvarának és tornatermének használata
- önkormányzati tulajdonú utak használata
- parkfenntartás
- parkolás rendje
- parkolóhelyek kizárólagos használata
- parkolóhelyek létesítése és használata
- parlagfűirtás
- petárda vagy egyéb pirotechnikai eszköz használata
- piac, vásár rendje
- piaci árusító hely rendje
- piaci, vásározói tevékenység
- pihenőpark használatának rendje
- plakátok, szórólapok elhelyezése
- postaláda elhelyezése
- reklámhordozók és hirdetések elhelyezése
- reklámozás rendje

- reklámtevékenység
- rezgésvédelemmel kapcsolatos szabályok
- strand rendje
- szabadtéri égetés
- szabadtéri tűzgyújtás helyi szabályai
- szálláshely-szolgáltatási tevékenység szabálytalan hasznosítása
- széksértés
- szemetelés
- szennyvízcsatorna rákötés
- szeszes ital árusítása
- szeszes ital közterületen történő fogyasztása
- szeszesital- és bódítószer-fogyasztás
- szilárd hulladékkal kapcsolatos köztisztasági közszolgáltatás kötelező igénybevétele
- szilárd hulladékkal összefüggő magatartások
- szilárd- és folyékony hulladék kezelése
- szociális célú tűzifa támogatás
- szomszédok védelme
- szülői felügyelettel kapcsolatos szabályok
- társasházi együttélési szabályok
- társasházi ingatlan területén megvalósított állattartás
- távhőszolgáltatás igénybevétele
- tehergépjárművek, munkagépek parkolása
- telepítési (ültetési) távolság
- település címerének jogosulatlan használata
- település építészeti értékeinek helyi védelme
- település jelképeinek (címer, zászló, településnév) használata
- település jelképeinek jogosulatlan használata
- településkártya jogosulatlan használata
- település lobogójának jogosulatlan használata
- település nevének és címerének nem hivatalos (állami és önkormányzati) célú engedély nélküli használata
- település nevének jogosulatlan használata
- település pecsétjének jogosulatlan használata
- település rendezettségének védelme
- település tisztasága
- település történelmi településrész nevének jogosulatlan használata
- település zászlajának jogosulatlan használata
- települési címer használata
- települési értékek védelme
- települési folyékony hulladékkal kapcsolatos közszolgáltatás igénybevétele
- települési folyékony hulladékkal kapcsolatos magatartások
- települési környezet fenntartása

- települési környezet károsítása
- települési szilárd hulladék kezelése
- településképi bejelentés elmulasztása
- temetkezés rendje
- temető használatának rendje
- természetes és épített környezet védelme
- természetvédelem
- többlakásos lakóépületek közösségi együttélése
- törmelék lerakása, tárolása
- tűzgyújtásra vonatkozó szabályok
- utak használata
- utcanév- és házszám tábla elhelyezése
- utcabútor, -berendezés rendeltetésellenes használata, helyéről elmozdítása
- utcai kéregetés
- utcai zenélés, éneklés
- útügyi szabályok
- üzemképtelen jármű tárolási szabályai
- üzletek éjszakai nyitva tartása
- üzletek környezetének tisztán tartása
- üzletek kötelező nyitva tartása
- üzletek működési rendje
- választási plakátok elhelyezése
- vásár és piac tartása
- védett helyi értékek védelme
- védett jelképek és elnevezések használata
- vendéglátási tevékenység
- vendéglátó egység nyitvatartási ideje
- vendéglátó üzletek éjszakai nyitva tartása
- vízkifolyók, csobogók, szökőkutak, párapuk használata
- vízszolgáltatás igénybevétele
- zaj- és rezgésvédelem
- zajhatással járó tevékenységek végzése
- zajkeltő gépek, berendezések használata
- zajvédelem helyi szabálya
- zöldfelület, zöldterület használata
- zöldterület védelme
- zöldterületek használata
- zöldterületen gépjármű használata
- zöldterületen gépjármű közlekedése, várakozása
- zöldterületen járművel, kerékpárral közlekedés, várakozás
- zöldterületen történő parkolás

A szabályozott magatartási tárgyköröket áttekintve, le kell szögeznünk: a rendeletalkotás során mindig kellő figyelmet kell fordítani arra, hogy a jogalkotói akarat („mit kívánok szabályozni”) és a jogalkotói akarat normaszövegszerű megjelenése („mit szabályozok”) között összhang legyen. Összhang esetén elkerülhető a többértelmű – akár a jogalkotói akarattól eltérő vagy azzal ellentétes – szabályozás. Jó példa erre, amikor az egyik fővárosi kerületben képviselői javaslatként megjelent az „aki közterületen állatot etet, megsérti a közösségi együttélés szabályait” sommás normaszöveg-javaslat. Szabályozási jogi szakvélemény kérése során kiderült, hogy az önkormányzati képviselő a galambok és a kóbor macskák tudatos, szándékos etetését kívánta szankcionáltatni. A képviselői szándékkal (jogalkotói akarattal) szemben az eredeti sommás normatív szabályozási javaslat (jogalkotói akarat normaszövegszerű megjelenése) mindenféle állatetést szankcionált volna a kerület közterületein. Ezzel kriminalizálta volna az óvodások, iskolások általi – a természeti ismeretek oktatás keretében történő – téli madáretetők kihelyezését is, vagy akár nota bene a – megfelelő védőruházat vagy szúnyogriasztó nélkül történő – szándékosság nélkül, de állat etetését jelentő közterületen történő szúnyogcsípés szenvedő alanyát (akár a szabályozási szövegjavaslatot tevő önkormányzati képviselőt) is. A kodifikációs szakvéleményt követően a jogalkotói akarat és annak normaszövegszerű megjelenése közötti összhang már megjelent az önkormányzati rendeleti szabályozásban:

„1. § Budapest Főváros XVI. kerületi Önkormányzatnak az egyes tiltott, közösségellenes magatartásokról szóló 20/2012. (V. 31.) önkormányzati rendeletének (továbbiakban: Rendelet) 4. §-a a következő c) ponttal egészül ki:

[Tiltott, közösségellenes magatartást követ el a közterületek rendjének körében az, aki:]

»c) közterületen – az erre kijelölt helyek kivételével, lásd 1. számú függelék – macskát, galambot etet.«¹⁶⁹

Ugyancsak problémás Csataszög Községi Önkormányzat Képviselő-testületének a közösségi együttélés alapvető szabályairól, valamint ezek elmulasztásának jogkövetkezményeiről 9/2013. (IV.15.) rendelettel módosított 4/2013. (III.05.) önkormányzati rendelete, amikor a közösségi együttélés szabályainak megsértéseként definiálja, hogy „6. § (2) A közösségi együttélés alapvető szabályai elmulasztását követi el az, aki (...) 4. a gondozott zöldterületre járművel ráhajt vagy azon parkol,¹⁷⁰. A nem egzak, jogalkotói szándékot ténylegesen tükröző meghatározás miatt így nem csak a közterületi gondozott zöldterületen lehet gépjárművel történő ráhajtással vagy parkolással megsérteni a közösségi együttélés szabályait, hanem a magáningatlanon lévő gondozott zöldterületen is. Sarkosan fogalmazva: „Saját telkemen, saját kocsival, saját fűre ráhajtani tilos!”

2.2.4 Egyedi vagy ritkán előforduló szabályozások

Az empirikus kutatás során az önkormányzati rendeletek vizsgálatakor találhattunk olyan szabályozásokat, amelyek csak egy, vagy csak néhány, településen voltak megtalálhatók. Ezek közül – terjedelmi okokból – 13 szabályozást mutatunk be.

¹⁶⁹ Budapest Főváros XVI. kerületi Önkormányzat Képviselő-testületének 28/2012. (X. 8.) önkormányzati rendelete az egyes tiltott, közösségellenes magatartásokról szóló 20/2012. (V. 31.) önkormányzati rendelet módosításáról. <http://net.jogtar.hu/rendelet?council=xvi-kerulet&dbnum=197&docid=A1200028.16R&searchUri=/rendelet-kereso/gyors%3F Council%3Dxvi-kerulet&timeshift=20121015> (A letöltés dátuma: 2018.07.16.)

¹⁷⁰ http://csataszog.hu/e107_files/downloads/kzssgiegyttls4-2014iii.05..pdf (A letöltés dátuma: 2018.07.16.)

2.2.4.1 Szociális célú tűzifa támogatással kapcsolatos szabályok

„14. § A közösségi együttélés alapvető szabályait sértő magatartást követ el, aki a szociális célú tűzifa támogatás helyi szabályairól szóló rendeletben meghatározott természetben nyújtott szociális ellátást, települési támogatást, mint egyszeri tűzifa juttatást jogosulatlanul és rosszhiszeműen veszi igénybe, és erről az önkormányzat tudomást szerez.”¹⁷¹

2.2.4.2 Az ebrendészeti hozzájárulással kapcsolatos szabályok megsértése

„14. § A közösségi együttélés alapvető szabályait megsérti az az eb tulajdonos, aki az eb tulajdonában bekövetkezett változást:

- a) az eb eladása esetén az eladó,*
- b) az eb vásárlása esetén a vevő,*
- c) az eb elhullását az eb tulajdonos a változást követő 15 napon belül a Baracscai Polgármesteri Hivatalban nem jelenti be.”¹⁷²*

2.2.4.3 Lóval, lovas fogattal kapcsolatos szabályok

„6. § A közösségi együttélés alapvető szabályaival ellentétes magatartást valósít meg az, aki a közterületek használatának szabályairól szóló, helyi önkormányzati rendeletben foglalt előírásokat megszegi, továbbá, aki

[...]

- j) lovát meghatározott közösségi eseményeken kívül, engedély nélkül a közterületeken, árkokon át ugratja, a közparkokban sétáltatja,*
- k) lovával, fogatával meghatározott közösségi eseményeken kívül, engedély nélkül a futballpálya játékerére hajt, [...]"¹⁷³*

2.2.4.4 „Fűre lépni tilos”

Baranya megyében három önkormányzat is szabályozta ezt a tárgykört:

„18. §

A zöldterületek védelmével kapcsolatos magatartások

A közösségi együttélés alapvető szabályait sértő magatartást követ el, aki

[...]

- f) a parkokban, zöldterületeken nem a kijelölt utakon, sétányokon sétál, [...]"¹⁷⁴*

¹⁷¹ Szécsénke Községi Önkormányzat Képviselő-testületének 5/2016. (V. 1.) önkormányzati rendelete a közösségi együttélés alapvető szabályairól és ezek megszegésének következményeiről. <http://njt.hu/njtonkorm.php?njtcp=eh7eg2ed3dr8eo7dt8ee3em2cj1by0cc5cb4cc7ca0cf9n> (A letöltés dátuma: 2018.07.16.)

¹⁷² Baracska Község Önkormányzata Képviselő-testületének 16/2016. (X. 28.) önkormányzati rendelete a közösségi együttélés alapvető szabályairól, valamint ezek elmulasztásának jogkövetkezményeiről. <http://njt.hu/njtonkorm.php?njtcp=eh5eg2ed7dr4eo5dt6ee3em6cj9bz6bw3cf4bw5cc4cd9g> (A letöltés dátuma: 2018.07.16.)

¹⁷³ Kakucs Község Önkormányzata Képviselő-testületének 19/2013. (XI. 20.) önkormányzati rendelete a közösségi együttélés alapvető szabályairól és ezek elmulasztásának jogkövetkezményeiről. <http://www.njt.hu/njtonkorm.php?njtcp=eh7eg0ed1dr0eo5dt8ee5em8cj1by6cd5cb6bx7cb0bx7c> (A letöltés dátuma: 2018.07.16.)

¹⁷⁴ Harkány Város Önkormányzata Képviselő-testületének 15/2013. (IX. 4.) számú önkormányzati rendelete a közösségi együttélés alapvető szabályairól és ezek elmulasztásának jogkövetkezményeiről. <http://www.njt.hu/njtonkorm.php?njtcp=eh3eg0ed3dr8eo9dt4ee5em2cj3by8cd9cb6by3ce4bz3i> (A letöltés dátuma: 2018.07.16.)

„9. § (1) Aki közterületnek minősülő zöldfelületet

a) átjárásra,

b) járművel történő behajtásra vagy parkolásra,

c) lerakóhelyként használja,

a közösségi együttélés alapvető szabályait sértő magatartást valósít meg.”¹⁷⁵

„9. § (1) Aki közterületnek minősülő zöldfelületet

a) átjárásra,

b) járművel történő behajtásra vagy parkolásra,

c) lerakóhelyként használja,

a közösségi együttélés alapvető szabályait sértő magatartást valósít meg.”¹⁷⁶

A parkokban, zöldterületeken nem a kijelölt utakon, sétányokon sétálás, illetve a közterületnek minősülő zöldfelületen való átjárás tilalma gyakorlatilag a régi idők „Fűre lépni tilos!” szabályát jelenti.

2.2.4.5 Illemhely hiánya

„15. § A közösségi együttélés alapvető szabályait sértő magatartást követ el az ingatlan használója, kezelője, ennek hiányában tulajdonosa, aki az ingatlanon illemhely elhelyezéséről, karbantartásáról, tisztántartásáról nem gondoskodik.”¹⁷⁷

2.2.4.6 Vadászati, halászati, legeltetési tilalom megsértése

„13. § (1) Aki a katasztrófák elleni védekezéssel összefüggésben elrendelt általános vadászati, halászati, legeltetési tilalmat megszegi, a közösségi együttélés szabályait sértő magatartást követ el.

(2) Az (1) bekezdésben foglalt jogsértés esetén a mezőőr helyszíni bírságot szabhat ki.”¹⁷⁸

2.2.4.7 A holtágak védelmével és a pihenni vágyók, horgászok zavarásával kapcsolatos magatartások

„11. § (1) Az az ingatlan tulajdonos, vagy használó, aki a holtágak vizébe hulladékot dob, amely a vizet szennyezi, az a közösségi együttélés alapvető szabályait sértő magatartást elköveti.

(2) Aki a holtágak vizén robbanómotoros csónakot használ – kivéve a hivatásos halőri szolgálatot, a vízirendőrséget, a katasztrófavédelmet, a vízi sportegyesületeket – az a közösségi együttélés alapvető szabályait sértő magatartást követ el.

¹⁷⁵ Gyöngyfa Községi Önkormányzat Képviselő-testületének 5/2014. (VII. 8.) önkormányzati rendelete a közösségi együttélés alapvető szabályairól és megszegésük jogkövetkezményeiről. <http://www.njt.hu/njtonkorm.php?njtcp=eh0eg1ed0dr9eo2dt1ee0em5cj6cb3cd2bx7ca2ca7i> (A letöltés dátuma: 2018.07.16.)

¹⁷⁶ Alsómocsolád Község Képviselő-testületének 10/2016. (XII. 1.) önkormányzati rendelete a közösségi együttélés alapvető szabályairól és megszegésük jogkövetkezményeiről. <http://www.njt.hu/njtonkorm.php?njtcp=eh1eg8ed1dr8eo1dt8ee9em6cj3by4bw1by2ce9by8cf3e> (A letöltés dátuma: 2018.07.16.)

¹⁷⁷ Bagamér Önkormányzat Képviselő-testületének 14/2016. (VII. 28.) önkormányzati rendelete a közösségi együttélés alapvető szabályairól és ezek megszegésének következményeiről. <http://njt.hu/njtonkorm.php?njtcp=eh2eg1ed4dr9eo6dt7ee2em5cj0by5bx8cd1cc4cf9cc0m> (A letöltés dátuma: 2018.07.16.)

¹⁷⁸ Bagamér Önkormányzat Képviselő-testületének 14/2016. (VII. 28.) önkormányzati rendelete a közösségi együttélés alapvető szabályairól és ezek megszegésének következményeiről (a 13. § hatályon kívül helyezve 2017. január 27. napjától). <http://njt.hu/njtonkorm.php?njtcp=eh8eg9ed4d-r9eo0dt3ee8em5cj6bx5cf8ce5bz0cb9bz6k> (A letöltés dátuma: 2018.07.16.)

(3) Vízi biciklit használni június 1. – augusztus 31. között reggel 8 órától 20 óráig, szeptember 1-től május 31-ig 8 órától 18 óráig lehet, aki ezt megsérti, az a közösségi együttélés alapvető szabályait sértő magatartást követ el.

(4) A település éves rendezvény naptárában szereplő eseményhez kapcsolódóan a település jegyzője egyedi elbírálás alapján engedélyezheti robbanómotoros eszköz használatát a rendezvény ideje alatt.

(5) A holtágakon horgászni olyan eszközökkel és módszerekkel lehet, ami nem akadályozza a vízisportot folytatókat.¹⁷⁹

2.2.4.8 Lakhatási körülmények szabályozása

„10. §

Egyéb magatartási szabályok

A közösségi együttélés alapvető szabályait sértő magatartást követ el az ingatlan tulajdonosa vagy használója, aki az ingatlant oly módon hasznosítja vagy használja vendégek fogadására vagy elszállásolására, hogy két személyenként nem biztosít legalább 8 nm-es, fűthető, ablakkal és elektromos világítással ellátott lakóhelyiséget.

Az ingatlannak emellett rendelkeznie kell:

- zárható ajtóval, szilárd falazattal rendelkező vízöblítéses WC-vel;
- zárható ajtóval, szilárd falazattal rendelkező helyiséggel, hideg-melegvizes tisztálkodási lehetőséggel;
- a ruhák mosására alkalmas, zárható, szilárd falazattal rendelkező helyiséggel.¹⁸⁰

„6. Egyéb magatartási szabályok

10. §

(1) *A közösségi együttélés alapvető szabályait sértő magatartást követ el az ingatlan tulajdonosa vagy használója, aki az ingatlant oly módon hasznosítja vagy használja vendégek fogadására vagy elszállásolására, hogy két személyenként nem biztosít legalább 8 nm-es, fűthető, ablakkal és elektromos világítással ellátott lakóhelyiséget.*

(2) *Az (1) bekezdésben meghatározott ingatlannak emellett rendelkeznie kell:*

- zárható ajtóval, szilárd falazattal rendelkező vízöblítéses WC-vel;
- zárható ajtóval, szilárd falazattal rendelkező helyiséggel, hideg-melegvizes tisztálkodási lehetőséggel;
- a ruhák mosására alkalmas, zárható, szilárd falazattal rendelkező helyiséggel.¹⁸¹

¹⁷⁹ Békésszentandrás Nagyközség Önkormányzat Képviselő-testületének 25/2017. (XII. 5.) önkormányzati rendelete a közösségi együttélés alapvető szabályairól. <http://njt.hu/njtonkorm.php?njtcp=eh0eg3ed8dr5eo8dt7ee0em5cj6by7cd6by3cb4by1bz8c> (A letöltés dátuma: 2018.07.16.)

¹⁸⁰ Kétegyháza Nagyközség Önkormányzata Képviselő-testületének 10/2016. (VII. 29.) önkormányzati rendelete a közösségi együttélés alapvető szabályairól és ezek megszegésének következményeiről. <http://www.njt.hu/njtonkorm.php?njtcp=eh2eg5ed2dr1eo6dt7ee6em9cj2bx9ce4bx-1cb4by9bw6n> (A letöltés dátuma: 2018.07.16.)

¹⁸¹ Medgyesegyháza Város Önkormányzata Képviselő-testületének 12/2017. (VII. 18.) önkormányzati rendelete a közösségi együttélés alapvető szabályairól és ezek megszegésének következményeiről. <http://www.njt.hu/njtonkorm.php?njtcp=eh6eg1ed2dr1eo8dt7ee0em3cj8bz7bw2bw1cf-0by7bx2l> (A letöltés dátuma: 2018.07.16.)

Itt azonban meg kell jegyeznünk, hogy a Kúria Önkormányzati Tanácsa Miskolc Megyei Jogú Város Közgyűlésének a közösségi együttélés alapvető szabályairól és ezek megszegésének jogkövetkezményeiről szóló 35/2013. (X. 1.) önkormányzati rendeletének törvényességi vizsgálata során megállapította, hogy törvénytörtő és az Alaptörvénnyel is ellentétes az az önkormányzati szabályozás, amely a közösségi együttélés alapvető szabályaiba ütköző magatartásnak minősíti annak lakhatását, akire nem jut 6 m² lakrészt.¹⁸²

2.2.4.9 Közigazgatási név jogosulatlan használata

„10. § A közösségi együttélés alapvető szabályait sértő magatartást valósít meg az, aki foglalt közigazgatási megjelölést vagy nevet önkormányzati rendeletben foglaltaktól eltérően, engedély nélkül felvesz vagy használ.”¹⁸³

„5. § A közösségi együttélés alapvető szabályait sértő magatartást valósít meg az, aki foglalt közigazgatási megjelölést vagy nevet önkormányzati rendeletben foglaltaktól eltérően, engedély nélkül felvesz vagy használ.”¹⁸⁴

2.2.4.10 Szülői felügyelettel kapcsolatos szabályok

„15. A szülői felügyelettel kapcsolatos szabályok

18. § (1) Akinek

a) 14 évesnél nem idősebb, óvoda, alapfokú oktatási intézmény látogatására életkora, egyéb adottsága miatt nem kötelezhető,

b) a legfeljebb alapfokú oktatási intézményben – magasabb jogszabály alapján – tanulói jogviszonnyal rendelkező vagy arra kötelezhető fiatalok édes-, mostoha- vagy örökbe-fogadott gyermeke 21.00 és 6.00 óra között közszéki közterületen, nyilvános helyen, rendezvényen szülő vagy 16 éven felüli hozzátartozó felügyelete nélkül jelenik meg, tartózkodik ott, a helyi közösségi együttélés alapvető szabályait szegi meg.

(2) Az (1) bekezdésben leírtak nem vonatkoznak a szorgalmi időszakban – illetve azon kívüli rendezvény esetén – az oktatási-nevelési intézménybe/helyszínre és az onnan hazáig történő közlekedésre.”¹⁸⁵

2.2.4.11 Infografika kihelyezése

„5. § (1) Az a vendéglátó üzletet működtető kereskedő, aki közterületen elhelyezett asztalokra a kiszolgálás ideje alatt nem helyezi ki a Budapest Főváros IX. kerület Ferencváros Önkormányzata tulajdonát képező közterületek használatáról és rendjéről szóló rendeletében

¹⁸² Kőf.5.047/2016/2. számú határozat [40].

¹⁸³ Nemesvid Község Önkormányzat Képviselő-testületének 14/2016. (XI. 14.) önkormányzati rendelete a közösségi együttélés alapvető szabályairól és megsértésük jogkövetkezményeiről. <http://njt.hu/njtonkorm.php?njtcp=eh3eg2ed5dr2eo5dt4ee3em8cj9bx2cf9cf4cd1bz4ca3o> (A letöltés dátuma: 2018.07.16.)

¹⁸⁴ Szökedencs Község Önkormányzat Képviselő-testületének 16/2014. (IX. 10.) önkormányzati rendelete a közösségi együttélés szabályairól. <http://njt.hu/njtonkorm.php?njtcp=eh9eg0ed1dr4eo9dt2ee5em6cj7by2bx9bw8bx3by8ca7q> (A letöltés dátuma: 2018.07.16.)

¹⁸⁵ Kőlked Község Képviselő testületének 7/2016. (IV. 20.) önkormányzati rendelete a helyi közösségi együttélés alapvető szabályairól, valamint azok be nem tartásának jogkövetkezményeiről. <http://njt.hu/njtonkorm.php?njtcp=eh7eg8ed9dr6eo5dt6ee9em8cj5bx6cd7bz8bz9cc2ca3f> (A letöltés dátuma: 2018.07.16.)

meghatározott infografikát, megsérti a közösségi együttélés alapvető szabályait és természetes személy esetén kettőszázezer, jogi személy és jogi személyiséggel nem rendelkező szervezet esetében ötszázezer forintig terjedő közigazgatási bírsággal sújtható.”¹⁸⁶

Ferencváros Önkormányzata a fenti rendelkezésben egy másik rendeletében meghatározott tájékoztató tábla kihelyezését nyilvánítja közösségi együttélés alapvető szabályának. Lássuk is miről van szó:

„3. § (...)

(3) A vendéglátó üzletek kitelepülésein, a vendéglátó üzletek tulajdonosa vagy üzemeltetője köteles, ezen rendelet 2. számú melléklete szerinti infografikát minden asztalon elhelyezni a kiszolgálás teljes időtartalma alatt, legalább 148 mm x 210 mm-es nagyságban.”¹⁸⁷

„2. számú melléklet

INFOGRAFIKA

¹⁸⁸

¹⁸⁶ Budapest Főváros IX. kerület Ferencváros Önkormányzata Képviselő-testületének 11/2015. (IV. 28.) önkormányzati rendelete a közösségi együttélés alapvető szabályairól és ezek elmulasztásának jogkövetkezményeiről. <http://njt.hu/njtonkorm.php?njtcp=eh1eg6ed5dr8eo9dt8ee5em4cj3bx8cc9c-b6cb1cb4bw1d> (A letöltés dátuma: 2018.07.16.)

¹⁸⁷ Budapest Főváros IX. kerület Ferencváros Önkormányzata Képviselő-testületének 3/2016. (I. 29.) önkormányzati rendelete a Budapest Főváros IX. kerület Ferencváros Önkormányzata tulajdonát képező közterületek használatáról és rendjéről. <http://njt.hu/njtonkorm.php?njtcp=eh7eg6ed3d-r0eo3dt6ee9em2cj5by6cb5cf6cc9cd6bw1k> (A letöltés dátuma: 2018.07.16.)

¹⁸⁸ Budapest Főváros IX. kerület Ferencváros Önkormányzata Képviselő-testületének 3/2016. (I. 29.) önkormányzati rendelete a Budapest Főváros IX. kerület Ferencváros Önkormányzata tulajdonát képező közterületek használatáról és rendjéről. <http://njt.hu/njtonkorm.php?njtcp=eh7eg6ed3d-r0eo3dt6ee9em2cj5by6cb5cf6cc9cd6bw1k> (A letöltés dátuma: 2018.07.16.)

Az infografikát megismerve egyértelműen megállapítható, hogy a közösségi együttélés alapvető szabályairól és ezek elmulasztásának jogkövetkezményeiről szóló 11/2015. (IV. 28.) önkormányzati rendeletben szankcionált tábla nem tiltó, hanem tájékoztató (információs) tábla – mint ahogyan a ferencvárosi közterület-használati rendelet 3. § (3) bekezdése és a 2. melléklet is nevesíti infografikaként. Ezen információs tábla – közterület-használati rendeleti kötelezettséggel ellentétes – ki nem helyezése természetesen szankcionálható, de közösségi együttélés alapvető szabálya elmulasztásának minősítése már aggályos. A tájékoztató tábla kihelyezése „*alapvető*” szabállyá minősítése mivel indokolható? Erre vonatkozóan a kutatás során indokolást nem találtunk.

2.2.4.12 Hungaroring körüli területeken végzett tevékenységek

„14. § Községi együttélés szabályaival ellentétes magatartást követ el, aki a Hungaroringen megrendezésre kerülő alkalmi rendezvények idején jelentkező szolgáltatási és gazdasági tevékenységekről szóló 27/2013. (XII. 19.) önkormányzati rendelet hatálya alá tartozó területen

a) olyan gazdasági tevékenységre ad használatba vagy használ ingatlant, amelyen a helyi építési szabályzatról szóló önkormányzati rendeletben meghatározott építési övezeti előírások alapján a tevékenység nem folytatható,

b) a sátort, lakókocsit, egyéb ideiglenes tartózkodásra használt járművet elhelyez vagy elhelyezését lehetővé teszi azon a területen, ahol

ba) a helyi építési szabályzatról szóló önkormányzati rendeletben az érintett terület építési övezetére vonatkozó előírásai nem adnak lehetőséget a kemping létesítésére vagy

bb) kemping üzemeltetésére engedéllyel nem rendelkeznek,

c) az ideiglenes parkoló területén nem biztosítja a Hungaroringen megrendezésre kerülő alkalmi rendezvények idején jelentkező szolgáltatási és gazdasági tevékenységekről szóló 27/2013. (XII. 19.) önkormányzati rendeletben foglalt követelményeket,

d) ideiglenes parkoló területén kívül személygépjárművel, busszal parkol vagy parkolást lehetővé tesz.”¹⁸⁹

2.2.4.13 Bejelentés formanyomtatványa

A közösségi együttélés alapvető szabályairól szóló önkormányzati rendeletek az eljárási szabályok között általában utalnak arra, hogy az eljárás hivatalból indul, bejelentést azonban bármely természetes személy, jogi személy vagy jogi személyiséggel nem rendelkező szervezet tehet, mely alapján hivatalból történik az eljárás megindítása. A kutatás során a megvizsgált önkormányzati rendeletek közül azonban csak egy olyan települést találtunk, ahol az önkormányzati rendelet mellékleteként meghatározták a bejelentés tartalmi elemeit formanyomtatvány formájában.

¹⁸⁹ Mogyoród Nagyközség Önkormányzat Képviselő-testületének 28/2013. (XII. 19.) számú önkormányzati rendelete a közösségi együttélés alapvető szabályairól és ezek elmulasztásának jogkövetkezményeiről. <http://www.njt.hu/njtonkorm.php?njtcp=eh4eg5ed0dr3eo4dt1ee6em7cj2cf5cd-6ce9cd6cb3j> (A letöltés dátuma: 2018.07.16.)

A HELYI ADÓZTATÁS JOGI LEHETŐSÉGEI ÉS A KÖZÖSSÉGI EGYÜTTÉLÉS
ALAPVETŐ SZABÁLYAINAK HELYI SZABÁLYOZÁSI LEHETŐSÉGEI ÉS KONTROLLJA

„7. § Az eljárás hivatalból indul, bejelentést azonban bármely természetes személy, jogi személy, vagy jogi személyiséggel nem rendelkező szervezet tehet, mely alapján hivatalból történik az eljárás megindítása.

8. § A bejelentés tartalmi elemeit e rendelet 1. melléklete tartalmazza.

[...]

1. melléklet a 5/2014. (III.31.) önkormányzati rendelethez

BEJELENTÉS

közösségi együttélés alapvető szabályainak megsértéséről

Alulírott _____

(név, lakcím) bejelentem, hogy Szigethalmon _____ (elkövetés pontos helye) _____ (időpontja) az alábbi közösségi együttélés alapvető szabályait sértő magatartás elkövetése történt:

_____
_____
_____

(a magatartás, illetve körülményeinek leírása)

Az elkövető ismert adatai:

Neve: _____

Lakóhelye: _____

Tartózkodási helye: _____

Születési ideje, vagy életkora: _____

Foglalkozása: _____

Egyéb, bejelentő által ismert adatai: _____

_____

További tanúk (neve, lakóhelye), bizonyítási eszközök (okirat, fénykép) megnevezése, csatolása:

_____

....., 201 ... év ..... hó ..... nap

_____
bejelentő aláírása¹⁹⁰

¹⁹⁰ Szigethalom Város Önkormányzat Képviselő-testületének 5/2014. (III. 31.) rendelete a közösségi együttélés alapvető szabályairól és ezek elmulasztásának jogkövetkezményeiről. <http://www.njt.hu/njtonkorm.php?njtcp=eh7eg2ed1dr2eo5dt2ee3em8cj3bx8by3cb2bz9ce8by9c> (A letöltés dátuma: 2018.07.16.)

2.2.5 A helyi jogalkotás egymásra hatása

Ha a közösségi együttélés alapvető szabályait meghatározó önkormányzati rendeleteket összevetjük, megállapítható, hogy – az egyedi sajátosságok mellett – jól megfigyelhetők hasonló vagy azonos szabályozások, fogalom-meghatározások, szabályozási tárgykörök.

Ennek egyik lehetséges oka, hogy azonos a kodifikátor, a jogszabálytervezet készítője, lásd közös önkormányzati hivatal esetén a jegyző. Lásd: Kétdobony Község Önkormányzat Képviselő-testületének 15/2016. (XI. 17.) önkormányzati rendelete a közösségi együttélés alapvető szabályairól és ezek elmulasztásának jogkövetkezményeiről¹⁹¹ és Tereske Község Önkormányzat Képviselő-testületének 7/2016. (XI. 22.) önkormányzati rendelete a közösségi együttélés alapvető szabályairól és ezek elmulasztásának jogkövetkezményeiről¹⁹². Meg kell jegyeznünk, hogy e két önkormányzati rendelet oly mértékben, szóról szóra – a helyesírási hibákkal együtt – azonos a településnevek kivételével, hogy mindkét rendelet 6. § (2) és (3) bekezdésében Kétdobony Község Önkormányzata és Tereske Község Önkormányzata pénzforgalmi számlaszáma is azonos (11741031-15451691).

Másik lehetséges ok – és ez a gyakoribb, elterjedtebb eset –, amikor más önkormányzat korábban megalkotott és kihirdetett rendeletét veszik át mintaként, adaptálva a helyi viszonyokra, de egyes, általános szabályok azonosak, nem változtatnak rajta. Lásd példaként Csongrád megyéből:

„1. § A közösségi együttélés, a békés egymás mellett élés alapvető feltétele, alapvető szabálya az önkormányzati rendeletek betartása és betartatása.

2. § E rendelet alkalmazásában a közösségi együttélés alapvető szabályaival ellentétes magatartás az a cselekmény vagy mulasztás, amely szabálysértésnek vagy bűncselekménynek nem minősül, a tevékenységre vagy mulasztásra jogszabály közigazgatási bírság kiszabását nem rendeli, és azt e rendelet a közösségi együttélés alapvető szabályaival ellentétes magatartásnak minősíti.”¹⁹³

Lásd példaként Somogy megyéből:

„1. § A közösségi együttélés, a békés egymás mellett élés alapvető feltétele, alapvető szabálya az önkormányzati rendeletek betartása és betartatása.

2. § E rendelet alkalmazásában a közösségi együttélés alapvető szabályaival ellentétes magatartás az a cselekmény vagy mulasztás, amely szabálysértésnek vagy bűncselekménynek nem minősül, a tevékenységre vagy mulasztásra jogszabály közigazgatási bírság kiszabását más jogszabályban nem rendelték el, és azt e rendelet a közösségi együttélés alapvető szabályaival ellentétes magatartásnak minősíti.”¹⁹⁴

¹⁹¹ <http://njt.hu/njtonkorm.php?njtcp=eh9eg4ed9dr4eo7dt0ee5em6cj1by0ca3by6cd9cb8bx9c> (A letöltés dátuma: 2018.07.16.)

¹⁹² <http://njt.hu/njtonkorm.php?njtcp=eh8eg1ed0dr7eo2dt3ee8em9cj2by3bw4cb1bw6bw9cf4m> (A letöltés dátuma: 2018.07.16.)

¹⁹³ Ásotthalom Községi Önkormányzat Képviselő-testületének 12/2014. (IV. 30.) önkormányzati rendelete a közösségi együttélés alapvető szabályairól. <http://njt.hu/njtonkorm.php?njtcp=eh6eg1ed6dr9eo0dt3ee0em1cj8bz3bw2bx5bz2bw1cc6j> (A letöltés dátuma: 2018.07.16.)

¹⁹⁴ Balatonföldvár Város Önkormányzata Képviselő-testületének szülő 8/2016. (V. 23.) önkormányzati rendelete a közösségi együttélés alapvető szabályairól és ezek elmulasztásának jogkövetkezményeiről. <http://njt.hu/njtonkorm.php?njtcp=eh6eg9ed4dr1eo4dt1ee6em9cj4bx1cc4cc3cc8cf7bz4m> (A letöltés dátuma: 2018.07.16.)

A HELYI ADÓZTATÁS JOGI LEHETŐSÉGEI ÉS A KÖZÖSSÉGI EGYÜTTÉLÉS ALAPVETŐ SZABÁLYAINAK HELYI SZABÁLYOZÁSI LEHETŐSÉGEI ÉS KONTROLLJA

A fentiek jól mutatják az országrészekben átívelő, két egymástól távol lévő önkormányzati rendeleti szabályozás azonoságát, egymás rendeleteinek mintakénti alkalmazását. De jellemzőbbek a megyén belüli hasonló szabályozások, egymás rendeleteinek átvétele (esetenként szerkezeti, tagolási, szabályozási és szakaszszámozási egyezőségek). Lásd például Baranya megye: Gyöngyfa¹⁹⁵, Alsómocsolád¹⁹⁶ – Bács-Kiskun megye: Dunafalva¹⁹⁷, Szeremle¹⁹⁸ – Fejér megye: Pákozdi¹⁹⁹, Sárosd²⁰⁰ – Heves megye: Atkár²⁰¹, Domoszló²⁰² vagy Rózsaszentmárton²⁰³, Zagyvaszántó²⁰⁴ – Nógrád megye: Becske²⁰⁵, Bercel²⁰⁶ – Balassagyarmat²⁰⁷, Ipolyszög²⁰⁸ – Kétdobony²⁰⁹, Magyarnándor²¹⁰ – Vas megye: Horvátlövő²¹¹, Iklanberény²¹².

-
- ¹⁹⁵ Gyöngyfa Községi Önkormányzat Képviselő-testületének 5/2014. (VII. 8.) önkormányzati rendelete a közösségi együttélés alapvető szabályairól és megszegésük jogkövetkezményeiről. <http://njt.hu/njtonkorm.php?njtcp=eh9eg6ed1dr6eo1dt2ee5em6cj1cb6cd5bx4ca1ca6i> (A letöltés dátuma: 2018.07.16.)
- ¹⁹⁶ Alsómocsolád község képviselő testületének 10/2016. (XII. 1.) önkormányzati rendelete a közösségi együttélés alapvető szabályairól és megszegésük jogkövetkezményeiről. <http://njt.hu/njtonkorm.php?njtcp=eh4eg3ed8dr1eo2dt1ee4em7cj8by9bw8by3ce0by3cf8e> (A letöltés dátuma: 2018.07.16.)
- ¹⁹⁷ Dunafalva Községi Önkormányzat Képviselő-testületének 3/2016. (II. 16.) önkormányzati rendelete a közösségi együttélés alapvető szabályairól. <http://njt.hu/njtonkorm.php?njtcp=eh9eg8ed1dr2eo3dt4ee3em2cj9bx6cb5bw6bz9by8by5j> (A letöltés dátuma: 2018.07.16.)
- ¹⁹⁸ Szeremle Önkormányzat Képviselő-testületének 6/2016. (V. 2.) önkormányzati rendelete a közösségi együttélés alapvető szabályairól. <http://njt.hu/njtonkorm.php?njtcp=eh1eg4ed5dr4eo7dt0ee7em6cj7by8cb1ca6cb7bw0ca7b> (A letöltés dátuma: 2018.07.16.)
- ¹⁹⁹ Pákozdi Község Önkormányzata Képviselő-testülete 7/2013. (III. 26.) sz. önkormányzati rendelete a közösségi együttélés alapvető szabályairól, valamint ezek elmulasztásának jogkövetkezményeiről. <http://njt.hu/njtonkorm.php?njtcp=eh1eg2ed1dr4eo7dt0ee7em6cj5by0bw7bz2cd7bw8n> (A letöltés dátuma: 2018.07.16.)
- ²⁰⁰ Sárosd Nagyközség Önkormányzata Képviselő-testületének 7/2014. (IV. 22.) önkormányzati rendelete a közösségi együttélés alapvető szabályairól, valamint ezek megsértésének jogkövetkezményeiről. <http://njt.hu/njtonkorm.php?njtcp=eh4eg1ed0dr5eo4dt7ee2em7cj2ca5ca8bw1by4cf9g> (A letöltés dátuma: 2018.07.16.)
- ²⁰¹ Atkár Községi Önkormányzat Képviselő-testületének 20/2013. (XII. 31.) önkormányzati rendelete a közösségi együttélés alapvető szabályairól <http://njt.hu/njtonkorm.php?njtcp=eh0eg3ed2dr3eo0dt3ee2em9cj8by5cf6bw7ca0cf1by0h> (A letöltés dátuma: 2018.07.16.)
- ²⁰² Domoszló Községi Önkormányzat Képviselő-testületének 6/2016. (VII. 19.) önkormányzati rendelete a közösségi együttélés alapvető szabályairól <http://njt.hu/njtonkorm.php?njtcp=eh5eg4ed1dr0eo9dt0ee5em2cj5bz6bw3ce4bz9bx4ca5p> (A letöltés dátuma: 2018.07.16.)
- ²⁰³ Rózsaszentmárton Községi Önkormányzat Képviselő-testületének 12/2013. (VIII. 13.) számú önkormányzati rendelete a közösségi együttélés alapvető szabályairól, valamint ezek elmulasztásának jogkövetkezményeiről. <http://njt.hu/njtonkorm.php?njtcp=eh2eg9ed4dr1eo2dt9ee2em1cj4by3cc8cf5ce0cb3cf8f> (A letöltés dátuma: 2018.07.16.)
- ²⁰⁴ Zagyvaszántó Községi Önkormányzat Képviselő-testületének 11/2015. (V. 29.) számú önkormányzati rendelete a közösségi együttélés alapvető szabályairól, valamint ezek elmulasztásának jogkövetkezményeiről. <http://njt.hu/njtonkorm.php?njtcp=eh9eg4ed9dr4eo9dt0ee9em2cj5bx8bx1bw0bz9bz0bw9e> (A letöltés dátuma: 2018.07.16.)
- ²⁰⁵ Becske Községi Önkormányzat Képviselő-testületének 4/2016. (II. 16.) önkormányzati rendelete a közösségi együttélés alapvető szabályairól és ezek megszegésének következményeiről. <http://njt.hu/njtonkorm.php?njtcp=eh5eg4ed7dr4eo3dt4ee5em2cj1bx8cc9cf0cb7cb6bz1k> (A letöltés dátuma: 2018.07.16.)
- ²⁰⁶ Bercel Községi Önkormányzat Képviselő-testületének 13/2017. (VIII. 25.) önkormányzati rendelete a közösségi együttélés alapvető szabályairól és ezek megszegésének következményeiről. <http://njt.hu/njtonkorm.php?njtcp=eh6eg5ed4dr3eo8dt5ee6em1cj2by3cb2cf9by0bz1ce0k> (A letöltés dátuma: 2018.07.16.)
- ²⁰⁷ Balassagyarmat Város Önkormányzata Képviselő-testületének 26/2013. (IX. 30.) önkormányzati rendelete a közösségi együttélés alapvető szabályairól és ezek elmulasztásának jogkövetkezményeiről. <http://njt.hu/njtonkorm.php?njtcp=eh8eg5ed8dr7eo8dt5ee4em1cj2cf5cc0cf3cc8b> (A letöltés dátuma: 2018.07.16.)
- ²⁰⁸ Ipolyszög Község Önkormányzata Képviselő-testületének 16/2013. (IX. 26.) önkormányzati rendelete a közösségi együttélés alapvető szabályairól és ezek elmulasztásának jogkövetkezményeiről. <http://njt.hu/njtonkorm.php?njtcp=eh4eg3ed6dr9eo2dt9ee0em3cj6cc7cb8ca9cf0i> (A letöltés dátuma: 2018.07.16.)
- ²⁰⁹ Kétdobony Község Önkormányzat Képviselő-testületének 15/2016. (XI. 17.) önkormányzati rendelete a közösségi együttélés alapvető szabályairól és ezek elmulasztásának jogkövetkezményeiről. <http://njt.hu/njtonkorm.php?njtcp=eh5eg6ed3dr8eo9dt4ee5em8cj3by8ca9by8cd3cb0bx9c> (A letöltés dátuma: 2018.07.16.)
- ²¹⁰ Magyarnándor Önkormányzat Képviselő-testületének 13/2015. (XII. 4.) önkormányzati rendelete a közösségi együttélés alapvető szabályairól és ezek elmulasztásának jogkövetkezményeiről. <http://njt.hu/njtonkorm.php?njtcp=eh1eg2ed5dr2eo1dt2ee9em0cj9bx4ca5bw4ce3cf2cd9k> (A letöltés dátuma: 2018.07.16.)
- ²¹¹ Horvátlövő Község Képviselő-testületének 12/2014. (X. 17.) önkormányzati rendelete a közösségi együttélés alapvető szabályairól és ezek elmulasztásának jogkövetkezményeiről. <http://njt.hu/njtonkorm.php?njtcp=eh9eg2ed1dr2eo1dt2ee3em6cj3cc8cd9cf8cf5bx6f> (A letöltés dátuma: 2018.07.16.)
- ²¹² Iklanberény Önkormányzat Képviselő-testületének 2/2014. (III. 11.) önkormányzati rendelete a közösségi együttélés alapvető szabályairól és ezek elmulasztásának jogkövetkezményeiről. <http://njt.hu/njtonkorm.php?njtcp=eh8eg5ed6dr3eo4dt7ee2em7cj8bz7cb4ce5cf4bz1b> (A letöltés dátuma: 2018.07.16.)

2.2.6 Anomáliák

2.2.6.1 Jogsértés hiánya

Bagamér Nagyközség Önkormányzat Képviselő-testületének a közösségi együttélés alapvető szabályairól és ezek megszegésének következményeiről szóló 14/2016. (VII. 28.) önkormányzati rendeletének 2016. augusztus 22-én hatályba lépett 14. §-a szabálysértési tényállást állapított meg:

„Mezei szabálysértés

14. §

(1) A közösségi együttélés szabályait sértő magatartást követ el, aki más földjén jogtalanul legeltet.

(2) Az (1) bekezdésben foglalt jogsértés esetén a mezőőr helyszíni bírságot szabhat ki.”²¹³

A képviselő-testület 2017. január 27. napjával hatályon kívül helyezte a 14. § (1) bekezdését és 2017. január 27. napjától jelenleg is hatályos 14. § rendelkezése szerint:

„Mezei szabálysértés

14. §

(1)

(2) Az (1) bekezdésben foglalt jogsértés esetén a mezőőr helyszíni bírságot szabhat ki.”²¹⁴

A kodifikációs hiba miatt a mezőőr helyszíni bírságolási jogkörrel rendelkezik, de amely jogsértés miatt a jogkörrel élné, az a jogsértés nem létezik.

2.2.6.2 Jogalkotási felhatalmazás hiánya

A jogszabály érvényessége olyan formális kritériumok alapján határozható meg, amelyekre az intézményesített eljárási megközelítés a jellemző. Eszerint a jogszabály akkor érvényes, ha megfelel az ún. érvényességi kritériumoknak. A közjogi érvényességi kritériumok (érvényességi kellékek):

- a jogszabálynak a létrehozására feljogosított szervtől kell származni (jogalkotó hatáskörrel felruházott állami szerv bocsátotta ki),
- a jogszabályt a vonatkozó eljárási előírásoknak megfelelően kell megalkotni,
- a jogszabály nem állhat ellentétben a felsőbb fokozatú jogszabállyal (a jogszabály illeszkedik a jogforrási hierarchiába),
- a jogszabályt az előírt módon ki kell hirdetni.²¹⁵

²¹³ Bagamér Önkormányzat Képviselő-testületének 14/2016. (VII. 28.) önkormányzati rendelete a közösségi együttélés alapvető szabályairól és ezek megszegésének következményeiről. <http://njt.hu/njtonkorm.php?njtcp=eh8eg9ed4dr9eo0dt3ee8em5cj6bx5cf8ce5bz0cb9bz6k> (A letöltés dátuma: 2018.07.16.)

²¹⁴ Bagamér Önkormányzat Képviselő-testületének 14/2016. (VII. 28.) önkormányzati rendelete a közösségi együttélés alapvető szabályairól és ezek megszegésének következményeiről. <http://njt.hu/njtonkorm.php?njtcp=eh1eg0ed3dr4eo1dt0ee3em2cj5by2bx3cd2cc1cf8cc3m> (A letöltés dátuma: 2018.07.16.)

²¹⁵ DRINÓCZI Tímea – PETRETEI József (2004): Jogalkotástan. Budapest–Pécs, Dialóg Campus Kiadó. 126–127.

Ha a négy feltétel közül bármelyik hiányzik, az a jogszabály közjogi érvénytelenségét eredményezi.

Belváros-Lipótváros Budapest Főváros V. kerületi Önkormányzat Képviselő-testülete a 2012. decemberi ülésén megalkotta a közösségi együttélés alapvető szabályairól és ezek elmulasztásának jogkövetkezményeiről szóló 57/2012. (XII. 21.) önkormányzati rendeletét²¹⁶, amely 2012. december 21-én lett kihirdetve. Az önkormányzati rendelet bevezető részében a jogszabályszerkesztésről szóló 61/2009. (XII. 14.) IRM rendelet (a továbbiakban: IRM.) 52. § (2) bekezdés a) pontja és az 55. § (1) bekezdése alapján meg kell jelölni a rendeletalkotásra felhatalmazást adó rendelkezést és azt a feladatkört megállapító jogszabályi rendelkezést, amely alapján a jogszabályt kiadják. Az önkormányzati rendelet bevezető részében a rendeletalkotásra felhatalmazást adó rendelkezésként az Möt. 143. § (4) bekezdés d) pontjában kapott felhatalmazást, továbbá a feladatkört megállapító jogszabályi rendelkezésként az Möt. 8. § (1) bekezdés b) pontját jelölte meg. A bevezető részben megjelölt felhatalmazó és feladatkört megállapító törvényi rendelkezések azonban az önkormányzati rendeletalkotás időpontjában – az Möt. megalkotásával és kihirdetésével érvényesek voltak, de – nem voltak hatályosak, azok csak 2013. január 1-jén léptek hatályba.

Vizsgálendő kérdésként merül fel, hogy ha Belváros-Lipótváros Budapest Főváros V. kerületi Önkormányzat Képviselő-testülete a közösségi együttélés alapvető szabályairól és ezek elmulasztásának jogkövetkezményeiről szóló 57/2012. (XII. 21.) önkormányzati rendeletét a kihirdetett, de még nem hatályos felhatalmazás alapján alkotta meg, megállapítható-e az önkormányzati rendelet közjogi érvénytelenség miatti alaptörvény-ellenessége amiatt, hogy az önkormányzat érvényes, de még nem hatályos felhatalmazás alapján alkotta meg a rendeletet. Az Alkotmánybíróság több határozatában²¹⁷ rámutatott arra, hogy a jogalkotási eljárás szabályainak megsértése miatt a jogszabály alkotmányellenessége (alaptörvény-ellenessége) akkor állapítható meg, ha a jogalkotás során olyan súlyos eljárási szabálytalanság történt, amely a jogszabály közjogi érvénytelenségét eredményezi. A Jt. 7. § (6) bekezdése kifejezetten lehetővé teszi, hogy a végrehajtási rendeletet a felhatalmazást adó jogszabállyal való egyidejű hatálybalépés érdekében a kihirdetett, de még hatályba nem lépett felhatalmazás alapján meg lehet alkotni. Ezért nem állapítható meg a jogalkotási eljárás során olyan súlyos eljárási szabálytalanság, amely az önkormányzati rendelet közjogi érvénytelenségét eredményezné.²¹⁸

A magasabb szintű jogszabályok, jogszabályi rendelkezések változása követésének/átvezetésének törvényszerű hiányát jelenti, hogy a helyi önkormányzatok döntő többsége az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (a továbbiakban: Ákr.) hatálybalépését követően nem módosította a közösségi együttélés alapvető szabályairól és azok elmulasztásának jogkövetkezményeiről szóló rendeletét és még 9 hónappal a Ket. hatályon kívül helyezését követően is a Ket.-re tartalmaz hivatkozást az eljárás lefolytatása és a közigazgatási bírság kiszabhatóságának szabályozása kapcsán.²¹⁹ A Ket.-et felváltó Ákr. nem tartalmazza a közigazgatási bírságra vonat-

²¹⁶ <http://njt.hu/njtonkorm.php?njtcp=eh4eg9ed2dr3eo6dt7ee2em7cj8by5cd4cb7bz4by5ca8e> (A letöltés dátuma: 2018.07.16.)

²¹⁷ 52/1997. (X. 14.) AB határozat; 488/B/1999. AB határozat.

²¹⁸ Lásd: 3116/2012. (VII. 26.) AB határozat.

²¹⁹ Lásd például Horváthertelend Községi Önkormányzat Képviselőtestületének 4/2017. (V. 29.) önkormányzati rendelete a közösségi együttélés alapvető szabályairól:
„1. § (3) A közösségi együttélés alapvető szabályait sértő magatartás elkövetése miatt lefolytatott eljárás során a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (a továbbiakban: Ket.) rendelkezéseit kell megfelelően alkalmazni.
(4) A közösségi együttélés alapvető szabályait sértő magatartás elkövetőivel szemben ötvenezer forintig terjedő helyszíni bírság, illetve kétszázezer forintig terjedő közigazgatási bírság szabható ki. A bírság – amennyiben annak feltételei továbbra is fennállnak – ismételten, többször is kiszabható.”
<http://njt.hu/njtonkorm.php?njtcp=eh4eg9ed2dr7eo4dt5ee0em7cj6by5bz8cc3ca4cd9bw2d> (A letöltés dátuma: 2018.07.16.)

kozó rendelkezéseket, csak az eljárási bírság jogintézményét nevesíti e körben, amely az Ákr. 77. §-a alapján²²⁰ a közösségi együttélés alapvető szabályainak megszegése esetén szankcióként nem alkalmazható.

Mindebből következően a fentiekben meghatározott önkormányzati rendeletek alapján jogsértés megvalósul (közösségi együttélés alapvető szabályainak elmulasztása), de alkalmazható szankció (közigazgatási bírság) már nincs törvényi felhatalmazás hiányában.

Bagamér Nagyközség Önkormányzat Képviselő-testületének a közösségi együttélés alapvető szabályairól és ezek megszegésének következményeiről szóló önkormányzati rendeletének 2016. augusztus 22-én hatályba lépett 12. és 14. §-ai szabálysértési tényállást állapítottak meg:

„Tulajdon elleni szabálysértés

12. §

(1) Aki a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. tv. (Btk.) szerint minősülő ötvenezer forintot meg nem haladó értékre lopást, sikkasztást, jogtalan elsajátítást, orgazdaságot követ el, a közösségi együttélés szabályait sérti.

(2) Az (1) bekezdésben foglalt jogsértés esetén a mezőőr helyszíni bírságot szabhat ki.²²¹

„Mezei szabálysértés

14. §

(1) A közösségi együttélés szabályait sértő magatartást követ el, aki más földjén jogtalanul legeltet.

(2) Az (1) bekezdésben foglalt jogsértés esetén a mezőőr helyszíni bírságot szabhat ki.²²²

2012. június 1-jétől a Szabstv. 254. § (2) bekezdésének rendelkezéséből adódóan önkormányzati rendelet már nem tartalmazhat szabálysértési tényállást és szankciót, a helyi önkormányzat nem rendelkezik e tárgykorban jogalkotási hatáskörrel. Ebből következően a képviselő-testület a 2016. évben már nem állapíthatott volna meg szabálysértési tényállást önkormányzati rendeletben.

A képviselő-testület az önkormányzati rendelet 12. §-át és a 14. § (1) bekezdését 2017. január 27. napjával hatályon kívül helyezte.

²²⁰ „77. § [Az eljárás akadályozásának következményei]

(1) Azt, aki a kötelezettségét önhibájából megszegi, a hatóság az okozott többletköltségek megtérítésére kötelezi, illetve eljárási bírsággal sújthatja.

(2) Az eljárási bírság legkisebb összege esetenként tízezer forint, legmagasabb összege – ha törvény másként nem rendelkezik – természetes személy esetén ötszázezer forint, jogi személy vagy egyéb szervezet esetén egymillió forint.

(3) Az eljárási bírság kiszabásánál a hatóság figyelembe veszi

a) a jogellenes magatartás súlyát,

b) – ha az erre vonatkozó adatok rendelkezésre állnak – az érintett vagyoni helyzetét és jövedelmi viszonyait, továbbá

c) az eljárási bírságnak ugyanabban az eljárásban történő ismételt kiszabása esetén az előző bírságoldatok számát és mértékét.”

<https://net.jogtar.hu/jogszabaly?docid=A1600150.TV> (A letöltés dátuma: 2018.07.16.)

²²¹ Bagamér Önkormányzat Képviselő-testületének 14/2016. (VII. 28.) önkormányzati rendelete a közösségi együttélés alapvető szabályairól és ezek megszegésének következményeiről. <http://njt.hu/njtonkorm.php?njtcp=eh8eg9ed4dr9eo0dt3ee8em5cj6bx5cf8ce5bz0cb9bz6k> (A letöltés dátuma: 2018.07.16.)

²²² Bagamér Önkormányzat Képviselő-testületének 14/2016. (VII. 28.) önkormányzati rendelete a közösségi együttélés alapvető szabályairól és ezek megszegésének következményeiről <http://njt.hu/njtonkorm.php?njtcp=eh8eg9ed4dr9eo0dt3ee8em5cj6bx5cf8ce5bz0cb9bz6k> (A letöltés dátuma: 2018.07.16.)

Arra is találtunk normatív rendelkezést, amikor a 2017. évben megalkotott hatályos önkormányzati rendelet olyan cselekményt szankcionál, amely az Alkotmánybíróság korábban idézett 38/2012. (XI. 14.) AB határozata alapján már nincs az Mötv.-ben önkormányzati rendeletben szabályozható magatartásként, de a rendelet mégis helyszíni bírsággal és közigazgatási bírsággal rendeli sújtani:

„1. §

1. E rendelet hatálya kiterjed a közösségi együttélés szabályait²²³ sértő magatartásokra, valamint a magatartás elkövetőivel szembeni pénzbírság kiszabásának szabályaira.

[...]

2. §

1. A tiltott, kirívóan közösségellenes magatartás²²⁴ elkövetőjével szemben 5.000 forinttól 50.000 forintig terjedő helyszíni bírság, illetve természetes személy esetében 200.000 forintig, jogi személy esetében 2.000.000 forintig terjedő közigazgatási bírság kiszabásának van helye, amely újbóli elkövetés, illetve a bírsággal sújtott magatartás befejezésének elmaradása esetén ismételhető.

2. A kirívóan közösségellenes magatartás²²⁵ elkövetése miatt induló eljárás lefolytatása tekintetében a képviselő-testület a hatáskör gyakorlását elsőkön a jegyzőre ruhazza át.²²⁶

Ez egyben kodifikációs hiba is. Hasonló kodifikációs hiba található a következő rendeletben is:

„Felsőpáhok Önkormányzat Képviselő-testületének 11/2017. (VII. 20.) önkormányzati rendelete az egyes tiltott, kirívóan közösségellenes magatartásokról

Felsőpáhok község Önkormányzat Képviselő-testülete Magyarország Alaptörvénye 32. cikk (1) bekezdés a) pontjában, a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 143. § (4) bekezdés d) pontjában kapott felhatalmazás alapján, Magyarország Alaptörvénye 32. cikk (2) bekezdésében meghatározott feladatkörében eljárva a következőket rendeli el:

²²³ Mötv. 8. § (1) bekezdése, hatályos 2013.01.01.-től.

²²⁴ Az Mötv. 51. § (4) bekezdése eredeti szövege alapján: „A helyi önkormányzat képviselő-testülete önkormányzati rendeletben meghatározhat tiltott, kirívóan közösségellenes magatartásokat. A helyi önkormányzat képviselő-testülete e magatartás elkövetőjével szemben önkormányzati rendeletben ötven ezer forintig terjedő pénzbírság (igazgatási bírság) kiszabását rendelheti el.” Közlönyállapot (2011.XII.28.). https://ujjogtar.hu/#doc/db/1/id/A1100189_TV/ts/20170101/lr/143 (A letöltés dátuma: 2018.07.16.)

²²⁵ Mötv. 143. § (1) bekezdése, hatálytalan 2012.11.15.-től.

²²⁶ Csanádpalota Város Önkormányzata Képviselő-testületének 24/2017. (10.26.) önkormányzati rendelete a közösségi együttélés alapvető szabályairól és azok megszegésének következményeiről. <http://njt.hu/njtonkorm.php?njtcp=eh5eg0ed9dr0eo3dt8ee9em4cj9by4ce9ca2ca3by6bz9e> (A letöltés dátuma: 2018.07.16.)

I. Fejezet

ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK

1. A rendelet hatálya

1. §

(1) E rendelet hatálya azokra a természetes személyekre, jogi személyekre és jogi személyiséggel nem rendelkező szervezetekre terjed ki, amelyek Felsőpáhok közigazgatási területén tiltott, közösségellenes magatartást tanúsítanak.

(2) Tiltott, közösségellenes magatartás az a szabálysértésnek vagy bűncselekménynek nem minősülő helyi közösségi együttélés szabályaival ellentétes magatartás, amelyet e rendelet tiltott, közösségellenes magatartásnak minősít.

[...]

II. Fejezet

TILTOTT, KÖZÖSSÉGELLENES MAGATARTÁSOK

A felsőpáhoki rendelet jogalkotási felhatalmazásra való hivatkozása helyes²²⁷, de „tiltott, közösségellenes magatartás”-ról szól mind a rendelet megjelölésében annak tárgya, mind a rendelet hatályáról szóló 1. § és mind a II. Fejezet címe, amely meghatározás 2017-ben, a rendelet megalkotásakor már nem volt az Möt. hatályos szövegében.²²⁸

Több önkormányzat is a gépjármű üzemeltetőjét objektív felelősséggel teszi felelőssé közigazgatási szabályszegés miatt.

„6. Zöldterületek, zöldfelületek használatára vonatkozó szabályok megsértése

6. §

Aki

[...]

g) aki közparkban vagy más zöldterületen, illetve közterületi zöldfelületen arra ki nem jelölt helyen járművel parkol,

a közösségi együttélés alapvető szabályait megsérti és kettőszázezer forintig terjedő közigazgatási bírsággal sújtható.

[...]

10. A gépjármű üzemeltetőjével kapcsolatos különös eljárási szabályok

²²⁷ 143. § „(4) Felhatalmazást kap a helyi önkormányzat képviselő-testülete, hogy rendeletben határozza meg:

a)–c)

d) az öngondoskodás és a közösségi feladatok ellátásához való hozzájárulás, továbbá a közösségi együttélés alapvető szabályait, valamint ezek elmulasztásának jogkövetkezményeit”.

Az önkormányzati rendelet által felhívott törvényi felhatalmazó rendelkezés 2013. január 1-jén lépett hatályba. <https://uj.jogtar.hu/#doc/db/1/id/A1100189.TV/ts/20170101/lr/143> (A letöltés dátuma: 2018.07.16.)

²²⁸ A „közösségellenes magatartás”-ról szóló Möt.-beli rendelkezés 2012. november 15-én a 38/2012. (XI. 14.) AB határozat alapján hatályát veszítette. <https://uj.jogtar.hu/#doc/db/1/id/A1100189.TV/ts/20170101/lr/143> (A letöltés dátuma: 2018.07.16.)

11. §

(1) A gépjármű üzemeltetője az e rendelet 6. § g) pontjában foglalt közösségi együttélés alapvető szabályának megsértéséért objektív felelősséggel tartozik.

(2) A gépjármű üzemeltetője mentesül a közösségi együttélés alapvető szabályainak megsértéséért való objektív felelősség alól, ha az eljáró hatóság eljárást megindító értesítést követő 8 napon belül igazolja, hogy:

a) a gépjármű – a szabályszegés időpontját megelőzően – jogellenesen került ki a birtokból és igazolja, hogy a jogellenességgel összefüggésben – a szabályszegést megelőzően – kezdeményezte a megfelelő hatóság eljárását,

b) a gépjárművet – a szabályszegés időpontját megelőzően – más természetes személy vagy nem természetes személy használatába adta, és ezt teljes bizonyító erejű magánokirattal alátámasztja.²²⁹

„5. § (1) A gépjármű üzemeltetője az e rendelet 9. § (1) b) pontjában foglalt közigazgatási szabályszegés miatt objektív felelősséggel tartozik.

(2) A gépjármű üzemeltetője mentesül az objektív felelősség alól, ha az eljáró hatóság eljárást megindításáról szóló értesítése átvételét követő 8 napon belül igazolja, hogy a gépjármű a szabályszegés időpontját megelőzően, jogellenesen került ki a birtokból továbbá igazolja, hogy a jogellenességgel összefüggésben a szabályszegés elkövetését megelőzően kezdeményezte az illetékes hatóság eljárását.

6. § Az 5.§ (2) bekezdésben foglaltak esetén a gépjármű használóval szemben kell alkalmazni a szankciót.

[...]

Környezetvédelmi előírások megsértése

9. § (1) Aki Budapest XXI. Kerület Csepel Önkormányzata tulajdonában lévő

[...]

b) zöldterületen gépjárművel nem az erre a célra kijelölt útvonalakon közlekedik, oda behajt, beáll, [...]”²³⁰

„8. § (1) A gépjármű üzemeltetője az e rendelet 13. § (2) bekezdés a) pontjában foglalt közösségi együttélés alapvető szabályának megsértéséért objektív felelősséggel tartozik.”²³¹

²²⁹ Budapest Főváros XV. kerület Rákospalota, Pestújhely, Újpalota Önkormányzat Képviselő-testületének 41/2015. (XI.30.) önkormányzati rendelete a közösségi együttélés alapvető szabályairól, valamint ezek elmulasztásának jogkövetkezményeiről. <http://njt.hu/njtonkorm.php?njtcp=eh5eg0ed3d-r6eo1dt0ee7em6cj3bx4bz9ca2cc5ce2ca1h> (A letöltés dátuma: 2018.07.16.)

²³⁰ Budapest XXI. Kerület Csepel Önkormányzat Képviselő-testületének 29/2017. (XII. 20.) önkormányzati rendelete a közösségi együttélés alapvető szabályairól és ezek elmulasztásának jogkövetkezményeiről. <http://njt.hu/njtonkorm.php?njtcp=eh8eg7ed6dr1eo4dt5ee8em3cj2by9ce2c-b9cf0bw1cb0k> (A letöltés dátuma: 2018.07.16.)

²³¹ Enying Város Önkormányzata Képviselő-testületének 14/2018. (V. 30.) önkormányzati rendelete a közösségi együttélés alapvető szabályairól és ezek elmulasztásának jogkövetkezményeiről. <http://njt.hu/njtonkorm.php?njtcp=eh0eg9ed0dr9eo2dt3ee0em5cj8bz7bw8bw7cf0cf9ce0k> (A letöltés dátuma: 2018.07.16.)

Az objektív felelősség büntetőjogi, illetve szabálysértési jogintézmény. Az Mötv. 8. § (2) bekezdése és a 143. § (4) bekezdés d) pontja nem tartalmaz olyan felhatalmazást, amely alapján a helyi önkormányzat a közösségi együttélés alapvető szabályainak és elmulasztásuk jogkövetkezményeinek szabályozásánál szabálysértési jogi jogintézményt határozzon meg. Sőt, a törvényalkotó a Szabs.tv. megalkotásakor tudatosan vezette ki a szabálysértési jogviszonyokat 2012. június 1-jei hatállyal az önkormányzati (partikuláris) jogalkotási tárgykörből.

Budapest XVI. kerületi Önkormányzat Képviselő-testülete az építési törmelék, építőanyag, hulladék felhalmozása, tárolása esetére közösségi együttélési alapvető szabályként kötelezettség tartalmát állapította meg és meghatározta elmulasztásuk jogkövetkezményeit is:

„Építési törmelék, építőanyag, hulladék felhalmozása, tárolása

*9. § (1) **Aki magántulajdonban álló ingatlan kertjében**²³² – a hatóság által engedélyezett vagy egyszerű bejelentéshez kötött építési, bontási, felújítási munkálatok megkezdésének bejelentésétől vagy az engedély kézhezvételétől számított és a munkálatok befejezéséig eltelt időszak kivételével – 3 m³ mennyiséget meghaladó építési törmeléket, építőanyagot, hulladékot, gumiabroncsot, gépjárműroncsot halmoz fel, tárol, természetes személy esetén kétszázezer, jogi személy, valamint jogi személyiséggel nem rendelkező szervezet esetén kétmillió forintig terjedő közigazgatási bírsággal sújtható.*

(2) Az (1) bekezdésben meghatározott cselekmény miatt a közterület-felügyelő²³³ a közigazgatási szabályszegések szankcióinak átmeneti szabályairól szóló törvény alkalmazásával ötvenezer forintig terjedő helyszíni bírságot szabhat ki.²³⁴

---

²³² Kiemelés a szerzőtől.

²³³ Kiemelés a szerzőtől.

²³⁴ Budapest XVI. kerületi Önkormányzat Képviselő-testületének 39/2017. (XII. 19.) önkormányzati rendelete a közösségi együttélés alapvető szabályairól, valamint ezek elmulasztásának jogkövetkezményeiről.

A magántulajdonú ingatlanon az építési törmelék, építőanyag, hulladék felhalmozása és tárolása a közösségi együttélés alapvető szabályai körében történő szabályozása el nem vitatható tárgyköre a partikuláris jogalkotásnak. Azonban a magántulajdonú ingatlanon történő felhalmozás, tárolás szabályainak megszegése miatt közigazgatási hatósági eljárás keretében, önkormányzati hatósági ügyként az önkormányzati hatósági ügyet megállapító képviselő-testület jogosult eljárni vagy az eljárásra a hatáskörét az Mötv. 41. § (3) bekezdése²³⁵ szerinti szervezéssel ruházhatja át (ez a szerv általában a jegyző). Az a szabályozás azonban, amely szerint magántulajdonú ingatlanon a közterület-felügyelő járhat el – akárcsak helyszíni bírságot is –, már ellentétes a törvényben szabályozott közterület-felügyelet rendeltetésével, feladatával és a közterület-felügyelő intézkedési jogkörével²³⁶, és ez irányú szabályozásra nincs jogalkotási felhatalmazás az önkormányzatnak.

A választási eljárásról szóló 2013. évi XXXVI. törvény (a továbbiakban: Ve.) szabályozza a választási plakát elhelyezésének és eltávolításának szabályait, az eltávolítás elmulasztásának jogkövetkezményeit.²³⁷ A Ve. nem ad felhatalmazást e kérdéskörben önkormányzati rendeletben történő szabályozásra.²³⁸ Az alábbi önkormányzati rendeleti szabályozás így felhatalmazás hiányában született, továbbá az abban meghatározott határidő ellentétes a Ve. erre vonatkozó 144. § (7) bekezdése szerinti, szavazás követő 30 napos határidőt meghatározó szabályozással.

²³⁵ „(3) Önkormányzati döntést a képviselő-testület, a helyi népszavazás, a képviselő-testület felhatalmazása alapján a képviselő-testület bizottsága, a részönkormányzat testülete, a társulása, a polgármester, továbbá a jegyző hozhat.” <https://net.jogtar.hu/jogszabaly?docid=A1100189.TV> (A letöltés dátuma: 2018.07.16.)

²³⁶ „1999. évi LXIII. törvény a közterület-felügyeletről
Az Országgyűlés a **közterületek rendjének és tisztaságának védelme***, valamint annak rendjét megbontó jogsértések hatékonyabb megelőzése, megakadályozása, szankcionálása, az önkormányzati vagyon védelme, e feladatok ellátásához szükséges szervezeti keretek megteremtése, az ezekkel összefüggő közszolgálati feladatokat ellátó személyek jogállásának meghatározása érdekében a következő törvényt alkotja:
I. Fejezet

A közterület-felügyelet jogállása, szervezete és feladata*

1. § (1) A települési önkormányzat

a) a **közterületi rend és tisztaság védelméről***, a tömegközlekedési eszközök használati rendjének fenntartásáról, az önkormányzati vagyon védelméről közterület-felügyelet vagy közterület-felügyelő útján,

b) a várakozási közszolgáltatás nyújtásáról közterület-felügyelet vagy közterület-felügyelő útján is gondoskodhat.

[...]

3. § A felügyelő feladatait – törvény vagy kormányrendelet eltérő rendelkezése hiányában – az önkormányzat illetékességi területén lévő közterületen*, az önkormányzat intézményeinek, gazdasági szervezeteinek területén, valamint az önkormányzat tömegközlekedési feladatainak ellátása során üzemeltetett tömegközlekedési eszköz szerződésszerű használatának ellenőrzése során látja el.” (Kiemelés a szerzőtől.)
http://njt.hu/cgi_bin/njt_doc.cgi?docid=40870.348212 (A letöltés dátuma: 2018.07.16.)

* Kiemelés a szerzőtől.

²³⁷ „144. § (1) E § alkalmazásában plakát a választási falragasz, felirat, szórólap, vetített kép, embléma mérettől és hordozóanyagtól függetlenül.

(2) A kampányidőszakban a jelölő szervezetek és a jelöltek engedély és bejelentés nélkül készíthetnek plakátot. A plakáton fel kell tüntetni a kiadó nevét, székhelyét és a kiadásért felelős személy nevét.

(3) Plakát a kampányidőszakban – a (4)–(7) bekezdésben meghatározott kivételekkel – korlátozás nélkül elhelyezhető.

(4) Plakátot elhelyezni

a) magántulajdonban álló dologon kizárólag a tulajdonos vagy a bérlő,

b) állami vagy önkormányzati tulajdonban lévő dologon a vagyonkezelői jog gyakorlójának előzetes, írásbeli hozzájárulásával lehet.

(5) Védett műemléki érték, védett örökségi elem, az építészeti örökség védett elemén, védett természeti területen és értéken, továbbá állami vagy önkormányzati hatóság elhelyezésére szolgáló épületen vagy azon belül plakátot elhelyezni tilos.

(6) A választási kampányt szolgáló önálló hirdetőberendezés elhelyezésére, valamint az óriásplakátok vonatkozásában a közterület-használatról szóló jogszabályokat kell alkalmazni.

(7) A plakátot úgy kell elhelyezni, hogy az ne fedje más jelölt vagy jelölő szervezet plakátját, és károkozás nélkül eltávolítható legyen. A plakátot az, aki elhelyezte vagy akinek érdekében elhelyezték, a szavazást követő 30 napon belül köteles eltávolítani, vagy ennek elmaradása esetén az eltávolítás költségét viselni.”

<https://uj.jogtar.hu/#doc/db/1/id/A1300036.TV/ts/20180901/> (A letöltés dátuma: 2018.07.16.)

²³⁸ Lásd: Köf.5.034/2015/3. számú határozat.

„12. § Aki választási hirdetményt a kampány befejezését követő 15 napon belül nem távolítja el, a közösségi együttélés alapvető szabályait sértő magatartást követ el.”²³⁹

A közigazgatási hatósági eljárásról szóló általános eljárási törvényi szabályozások (Ket., Ákr.) meghatározzák a hatósági eljárásban a rosszhiszemű joggyakorlás, valótlan nyilatkozattétel eljárási következményeit (eljárási bírság, többletköltség viselési szabályok), és nem tartalmazzak felhatalmazást e tárgykörben önkormányzati rendeletalkotásra. Így az alábbi önkormányzati rendeleti szabályozás szintén jogalkotási felhatalmazás hiányában keletkezett:

„7. §

(1) Alapvető közösségi együttélési szabályt sért meg:

a) aki szándékosan hamis tény állításával önkormányzati hatóságot vagy közfeladatot el látó szervezet egyébként indokolatlan eljárásra késztet,

b) aki önkormányzati hatósági eljárás során hamis nyilatkozatot tesz, vagy az ügy szempontjából lényeges tényt elhallgat, annak érdekében, hogy ezáltal jogosulatlan előnyhöz jusson [...]”²⁴⁰

A lakcímbejelentéssel, annak bejelentési határidővel kapcsolatosan több önkormányzati rendelet tartalmazott szabályozást.

„18. § A közösségi együttélés alapvető szabályaival ellentétes magatartást valósít meg az, aki beköltözés vagy kiköltözés után három munkanapon belül lakóhelyének, valamint tartózkodási helyének címét a települési önkormányzat jegyzőjének vagy a Siófoki Járási Hivatalnak nyilvántartásba vétel céljából nem jelenti be.”^{241, 242}

A lakcímbejelentésről, a polgárok személyi adatainak és lakcímének nyilvántartásáról szóló 1992. évi LXVI. törvény²⁴³ (a továbbiakban: Nytv.) rendelkezik, és a polgárok személyi adatainak és lakcímének nyilvántartásáról szóló 1992. évi LXVI. törvény végrehajtásáról szóló 146/1993. (X. 26.) Korm. rendelet szabályozza annak következményeit

²³⁹ Tolna Város Önkormányzata Képviselő-testületének 18/2016. (XII. 16.) önkormányzati rendelete a közösségi együttélés alapvető szabályairól és megsértésük jogkövetkezményeiről. <http://www.njt.hu/njtonkorm.php?njtcp=eh0eg3ed4dr7eo8dt9ee4em3cj0by3cd2ca3cf8bx7cf6n> (A letöltés dátuma: 2018.07.16.)

²⁴⁰ Pincehely Nagyközség Önkormányzata Képviselő-testületének 10/2016. (XI. 21.) önkormányzati rendelete az öngondoskodás valamint a közösségi együttélés egyes alapvető szabályairól és megszegésük jogkövetkezményeiről. http://pinchely.hu/docs/kozossegellenes_magatartas_rendelet.pdf (A letöltés dátuma: 2018.07.16.)

²⁴¹ Nyim Község Önkormányzatának 10/2013. (IX. 12.) önkormányzati rendelete a közösségi együttélés alapvető szabályairól és ezek elmulasztásának jogkövetkezményeiről. <http://njt.hu/njtonkorm.php?njtcp=eh7eg8ed9dr6eo3dt6ee5em4cj7cc4cb5bw6ce7cb0l> (A letöltés dátuma: 2018.07.16.)

²⁴² Som Község Önkormányzata 7/2013. (IX. 10.) önkormányzati rendelete a közösségi együttélés alapvető szabályairól és ezek elmulasztásának jogkövetkezményeiről. <http://njt.hu/njtonkorm.php?njtcp=eh6eg5ed0dr1eo0dt9ee0em1cj0cc5cb2by1bx6bx9c> (A letöltés dátuma: 2018.07.16.)

²⁴³ „26. § (1) A Magyarország területén élő, e törvény hatálya alá tartozó polgár [4. § (1) bekezdés] köteles beköltözés vagy kiköltözés után három munkanapon belül lakóhelyének, illetve tartózkodási helyének címét nyilvántartásba vétel céljából bejelenteni (a továbbiakban együtt: lakcímbejelentés). (2) A lakcímbejelentés bármely járási hivatalnál teljesíthető. Az értesítési cím bejelentése bármely járási hivatalnál, kijelölt kormányhivatalnál és a nyilvántartást kezelő központi szervnél teljesíthető. A lakcímbejelentés – jogszabályban meghatározott kivétellel – személyes megjelenéssel teljesíthető. Az értesítési cím elektronikus azonosítást követően elektronikus kapcsolattartás útján is bejelenthető.” <https://uj.jogtar.hu/#doc/db/1/id/99200066.TV/ts/20180726/lr/lawrefp%2826%29> (A letöltés dátuma: 2018.07.16.)

A HELYI ADÓZTATÁS JOGI LEHETŐSÉGEI ÉS A KÖZÖSSÉGI EGYÜTTÉLÉS
ALAPVETŐ SZABÁLYAINAK HELYI SZABÁLYOZÁSI LEHETŐSÉGEI ÉS KONTROLLJA

is, ha a címzettnek nincs levélszekrénye.²⁴⁴ Sem az Nytv., sem kormányrendelet nem tartalmaz felhatalmazó rendelkezést e tárgykorban önkormányzati jogalkotásra. A törvényi felhatalmazás hiányán túl a fenti önkormányzati rendeleti szabályozás felhatalmazás nélkül szűkíti a bejelentési kötelezettség teljesítési helyét, amikor a jegyzőn kívül a Siófoki Járási Hivatal jelöli meg második lehetséges ügyintézési helyként. Az Nytv. 26. § (2) bekezdése²⁴⁵ és végrehajtására kiadott Korm. rendelet 29. §-a²⁴⁶ alapján a jegyzőnél és bármely járási hivatalnál eleget tehet az érintett a lakcímbjelentési kötelezettségének.

A postai küldemények kézbesíthetősége közigazgatási szempontból is fontos kérdés. Ezért is fordulhatott elő, hogy egyes képviselő-testületek önkormányzati hatósági ügyként a közösségi együttélés alapvető szabályai között szabályozták a postaláda kihelyezését:

„5. § Aki

[...]

c) új építmény esetén a használatbavételi engedély kiadásától számított 30 napon belül a házszámtáblát jól láthatóan, valamint a postaládát nem helyezi ki,

[...]

közösségi együttélés alapvető szabályait sértő magatartást valósít meg, és jelen rendelet

9. §-ban meghatározottak alapján és mértékben szankcionálható.”²⁴⁷

²⁴⁴ „15. § (1) A levélszekrényt a címzettnek vagy megbízottjának

a) kertes ház esetén a telek – cím szerinti – bejáratánál,

b) többlakásos épület, továbbá irodaház, üzletház és egyéb hasonló jellegű intézmény esetén az épület bejárata közelében, egy csoportban, de címhelyenként külön-külön (a továbbiakban: csoportos levélszekrény),

c) lakópark, ipari park, gyártelep esetén a telek bejáratánál (a portaszolgáltatnál),

d) egyéb esetben a címhely ajtaján

kell felszerelni úgy, hogy a postai szolgáltató (a kézbesítő) ahhoz biztonságosan hozzáférhessen.

(2) Az (1) bekezdés b)–c) pontjaiban meghatározott esetekben a levélszekrényeket névvel, emelet-, ajtószám, illetve lakásszám megjelöléssel kell ellátni.

(3) Az (1)–(2) bekezdésben foglaltaknak megfelelően elhelyezett és megjelölt levélszekrény hiánya – a felszólítás alkalmazásának a (4) bekezdésben foglalt esetét kivéve – nem mentesíti a postai szolgáltatót az alól, hogy a szolgáltatási szerződésben vállalt kötelezettségének a teljesítését személyes kézbesítéssel megkísérelje. Ennek sikertelensége esetén a küldemény – a megfelelő levélszekrény hiánya miatt – a címzett számára kézbesíthetetlennek tekinthető.

(4) Ha a címzettnek nincs – az (1), illetve a (2) bekezdésben foglaltaknak megfelelően elhelyezett és megjelölt – levélszekrénye, a postai szolgáltató 30 napos határidő kitűzésével, igazolhatóan felszólíthatja a címzettet megfelelő levélszekrény felszerelésére. A postai szolgáltató felhívja a címzett figyelmét arra, hogy amennyiben ezt elmulasztja, a postai szolgáltató a levélszekrénybe kézbesítendő postai küldemények kézbesítését mindaddig nem kísérli meg, amíg a címzettől értesítést nem kap arról, hogy a levélszekrényt felszerelte.

(5) A levélszekrénynek és a levélszekrény elhelyezésének a méretadatait a 2. számú melléklet tartalmazza.

(6) E § rendelkezéseit nem kell alkalmazni a támpontos kézbesítéssel ellátott területen.”

<https://uj.jogtar.hu/#doc/db/1/id/A0400079.KOR/ts/20040427/lr/lawrefP%2847%29B%285%29> (A letöltés dátuma: 2018.07.16.)

²⁴⁵ „(2) A lakcímbjelentés bármely járási hivatalnál teljesíthető. Az értesítési cím bejelentése bármely járási hivatalnál, kijelölt kormányhivatalnál és a nyilvántartást kezelő központi szervnél teljesíthető. A lakcímbjelentés – jogszabályban meghatározott kivétellel – személyes megjelenéssel teljesíthető. Az értesítési cím elektronikus azonosítást követően elektronikus kapcsolattartás útján is bejelenthető.”

<https://uj.jogtar.hu/#doc/db/1/id/99200066.TV/ts/20180726/lr/lawrefP%2826%29> (A letöltés dátuma: 2018.07.16.)

²⁴⁶ „29. § (1) A polgárnak a lakcímét, illetve annak változását az új lakcíme szerint illetékes jegyzőnél vagy bármely járási hivatalnál kell bejelentenie. A polgár tartózkodási helyének újabb tartózkodási hely létesítése nélküli megszüntetését a lakóhelye szerint illetékes jegyzőnél vagy bármely járási hivatalnál is bejelentheti. A járási hivatal a lakcímbjelentésről hatósági igazolványt állít ki és kézbesíti a polgár részére.

(1a) A polgár lakóhelyének megváltozását és tartózkodási helyének újabb tartózkodási hely létesítése nélküli megszüntetését az új lakóhely szerint illetékes jegyzőnél vagy bármely járási hivatalnál egyidejűleg is bejelentheti.

(2) A jegyző eljárásában teljesített lakcímbjelentés esetén a hatósági igazolvány kiállítása során a polgár lakóhelye vagy tartózkodási helye szerint illetékes járási hivatal jár el.”

<https://uj.jogtar.hu/#ljb71id1538929272678b7> (A letöltés dátuma: 2018.07.16.)

²⁴⁷ Kereki Község Önkormányzata Képviselő-testületének 5/2016. (VII. 4.) önkormányzati rendelete a közösségi együttélés alapvető szabályairól és ezek elmulasztásának jogkövetkezményeiről. [http://njt.hu/onkorm/attachments/adl_id/377/127790/178084/1468227587_a%20kozossegi%20egyuttes%20alapveto%20szabalyairol%205_2016.\(vii.04.\)%20onkormanyzati%20rendelet.pdf](http://njt.hu/onkorm/attachments/adl_id/377/127790/178084/1468227587_a%20kozossegi%20egyuttes%20alapveto%20szabalyairol%205_2016.(vii.04.)%20onkormanyzati%20rendelet.pdf) (A letöltés dátuma: 2018.07.16.)

Lásd még:

Szántód Község Önkormányzata Képviselő-testületének 6/2016. (V. 30.) önkormányzati rendelete a közösségi együttélés alapvető szabályairól, és ezek elmulasztásának jogkövetkezményeiről 6. §.

[http://njt.hu/onkorm/attachments/adl_id/379/121500/182447/1471604446_szantod%206_2016.\(v30.\).pdf](http://njt.hu/onkorm/attachments/adl_id/379/121500/182447/1471604446_szantod%206_2016.(v30.).pdf) (A letöltés dátuma: 2018.07.16.)

Teleki Község Önkormányzata Képviselő-testületének 5/2016. (VIII. 5.) önkormányzati rendelete a közösségi együttélés alapvető szabályairól és ezek elmulasztásának jogkövetkezményeiről 5. §.

[http://njt.hu/onkorm/attachments/adl_id/381/130490/182021/1471002777_a%20kozossegi%20egyuttes%20alapveto%20szabalyairol%20es%20ezek%20elmulasztasanak%20jogkovetkezményeiről%20szolo%20%205_2016.\(viii.5.\)%20onkormanyzati%20rendelet.pdf](http://njt.hu/onkorm/attachments/adl_id/381/130490/182021/1471002777_a%20kozossegi%20egyuttes%20alapveto%20szabalyairol%20es%20ezek%20elmulasztasanak%20jogkovetkezményeiről%20szolo%20%205_2016.(viii.5.)%20onkormanyzati%20rendelet.pdf) (A letöltés dátuma: 2018.07.16.)

„10. § Aki

[...]

c) új építmény esetén a használatbavételi engedély kiadásától számított 30 napon belül a házszámtáblát jól láthatóan, valamint a postaládát nem helyezi ki,

[...]

közösségi együttélés alapvető szabályaival ellentétes magatartást valósít meg.”²⁴⁸

„2. Házszámtábla és levélszekrény elhelyezése

4. §

A közösségi együttélés alapvető szabályait sértő magatartást követ el az ingatlan használója, aki

[...]

b) a postai küldemények fogadására – a címzett azonosítására alkalmas – levélszekrényt nem helyez ki.”²⁴⁹

A levélszekrénybe történő kézbesítés útján történő postai küldemények fogadásáról, a levélszekrény méretéről és elhelyezési módjáról a postai szolgáltatások ellátásáról és minőségi követelményeiről szóló 79/2004. (IV. 9.) Korm. rendelet IV. Fejezete rendelkezik. Egyben a kormányrendelet szabályozza annak következményeit is, ha a címzettnek nincs levélszekrénye.²⁵⁰ Sem a kormányrendelet, sem annak megalkotására felhatalmazást adó, a postáról szóló 2003. évi CI. törvény nem tartalmaz felhatalmazó rendelkezést e tárgy körében önkormányzati jogalkotásra.

A postai szolgáltatások ellátásáról és minőségi követelményeiről szóló 79/2004. (IV. 9.) Korm. rendelet 29–30. §-ai szabályozzák a hivatalos irat kézbesítésére vonatkozó külön szabályokat. E szabályozáshoz fűzött kiegészítő szabályt az alábbi önkormányzati rendelkezés:

²⁴⁸ Szólád Község Önkormányzata Képviselő-testületének 5/2018. (V. 2.) önkormányzati rendelete a közösségi együttélés alapvető szabályairól és megszegésük jogkövetkezményeiről. http://njt.hu/onkorm/attachments2/adl_id/380/209168/293619/1525695531_2018%2005%20kozosségi%20egyuttesrol.pdf (A letöltés dátuma: 2018.07.16.)

²⁴⁹ Söjtör Község Önkormányzata Képviselő-testületének 9/2016. (XI. 3.) önkormányzati rendelete a közösségi együttélés alapvető szabályairól. <http://njt.hu/njtonkorm.php?njtcp=eh8eg1ed0dr5eo6dt5ee8em7cj6bz9bx2bw9cc6bw9cd4n> (A letöltés dátuma: 2018.07.16.)

²⁵⁰ „15. § (1) A levélszekrényt a címzettnek vagy megbízottjának
a) kertes ház esetén a telek – cím szerinti – bejáratánál,
b) többlakásos épület, továbbá irodaház, üzletház és egyéb hasonló jellegű intézmény esetén az épület bejárata közelében, egy csoportban, de címhelyenként külön-külön (a továbbiakban: csoportos levélszekrény),
c) lakópark, ipari park, gyártelep esetén a telek bejáratánál (a portaszolgálatnál),
d) egyéb esetben a címhely ajtaján
kell felszerelni úgy, hogy a postai szolgáltató (a kézbesítő) ahhoz biztonságosan hozzáférhessen.
(2) Az (1) bekezdés b)–c) pontjaiban meghatározott esetekben a levélszekrényeket névvel, emelet-, ajtószám, illetve lakásszám megjelöléssel kell ellátni.
(3) Az (1)–(2) bekezdésben foglaltaknak megfelelően elhelyezett és megjelölt levélszekrény hiánya – a felszólítás alkalmazásának a (4) bekezdésben foglalt esetét kivéve – nem mentesíti a postai szolgáltatót az alól, hogy a szolgáltatási szerződésben vállalt kötelezettségének a teljesítését személyes kézbesítéssel megkísérelje. Ennek sikertelensége esetén a küldemény – a megfelelő levélszekrény hiánya miatt – a címzett számára kézbesíthetetlennek tekinthető.
(4) Ha a címzettnek nincs – az (1), illetve a (2) bekezdésben foglaltaknak megfelelően elhelyezett és megjelölt – levélszekrénye, a postai szolgáltató 30 napos határidő kitűzésével, igazolhatóan felszólíthatja a címzettet megfelelő levélszekrény felszerelésére. A postai szolgáltató felhívja a címzett figyelmét arra, hogy amennyiben ezt elmulasztja, a postai szolgáltató a levélszekrénybe kézbesítendő postai küldemények kézbesítését mindaddig nem kísérli meg, amíg a címzettől értesítést nem kap arról, hogy a levélszekrényt felszerelte.
(5) A levélszekrénynek és a levélszekrény elhelyezésének a méretadatait a 2. számú melléklet tartalmazza.
(6) E § rendelkezéseit nem kell alkalmazni a támpontos kézbesítéssel ellátott területen.”
<https://uj.jogtar.hu/#doc/db/1/id/A0400079.KOR/ts/20040427/lr/lawrefP%2847%29B%285%29> (A letöltés dátuma: 2018.07.16.)

„7. §

[...]

(2) Alapvető közösségi együttélési szabályt sért meg:

[...]

c) aki önkormányzati szerv által küldött hivatalos levelet jogosulatlanul más személynek átad vagy átvesz.²⁵¹

A szabályozás indoka érthető, de – álláspontunk szerint – vitatható, hogy e tárgykör önkormányzati rendeleti szabályozás tárgya lehet-e, mivel a hivatalos levelek kézbesítésére vonatkozóan központi jogi szabályozás van²⁵², amely törvény nem tartalmaz felhatalmazást e tárgykörben önkormányzati jogalkotásra.

2.2.6.3 Túlterjeszkedés a törvényi felhatalmazáson

Csataszög Községi Önkormányzat Képviselő-testületének a közösségi együttélés alapvető szabályairól, valamint ezek elmulasztásának jogkövetkezményeiről 9/2013. (IV. 15.) rendelettel módosított 4/2013. (III. 05.) önkormányzati rendelete bevezető részében jogalkotási felhatalmazásként hivatkozik a Szabstv. 254. § (2) bekezdésében kapott felhatalmazásra:

„Csataszög Községi Önkormányzat Képviselő-testülete Magyarország alaptörvényének 32. cikk (1) bek. a/ pontjában, a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. tv. 51. § (4) bek.-ében, 143. § (4) bek.-ének d) pontja második fordulatában, valamint a szabálysértésekről, a szabálysértési eljárásról és a szabálysértési nyilvántartási rendszerről szóló 2012. évi II. tv. 254. § (2) bek.-ében kapott felhatalmazás alapján, a helyi önkormányzatokról szóló 1990. évi LXV. tv. 8. § (1) bek.-ében meghatározott feladatkörében eljárva a következőket rendeli el.”²⁵³

Mint korábban utaltunk rá²⁵⁴, a Szabstv. hivatkozott rendelkezése szabálysértési rendelkezések megállapítása vonatkozásában nem jogalkotási hatáskört telepít, hanem elvon. Vagyis nem jelenthet jogalkotási felhatalmazást a helyi önkormányzat számára a közösségi együttélés alapvető szabályairól, valamint ezek elmulasztásának jogkövetkezményeiről 2012. június 1-je után történő partikuláris jogalkotás során.

²⁵¹ Pincehely Nagyközség Önkormányzata Képviselő-testületének 10/2016. (XI. 21.) önkormányzati rendelete az öngondoskodás valamint a közösségi együttélés egyes alapvető szabályairól és megszegésük jogkövetkezményeiről. http://pincehely.hu/docs/kozossegellenes_magatartas_rendelet.pdf (A letöltés dátuma: 2018.07.16.)

²⁵² A postáról szóló 2003. évi CI. törvény és a postai szolgáltatások ellátásáról és minőségi követelményeiről szóló 79/2004. (IV. 9.) Korm. rendelet.

²⁵³ http://csataszog.hu/e107_files/downloads/kzssgiegyttls4-2014iii.05..pdf (A letöltés dátuma: 2018.07.16.)

²⁵⁴ Lásd 1.1. pontban.

A szeszes ital közterületen történő fogyasztásának tilalma az önkormányzati rendeletben szabályozható cselekmény lehet, de közigazgatási bírsággal nem sújtható, mert az a Szabstv. 200. § (1) bekezdése szerinti szabálysértés²⁵⁵, és így vagy a szabálysértési hatóság által kiszabható szabálysértési bírsággal, vagy a közterület-felügyelő által kiszabható helyszíni bírsággal²⁵⁶ sújtható.

A közösségi együttélés alapvető szabályait és azok elmulasztásának, megsértésének jogkövetkezményeit szabályozó önkormányzati rendeletek egy része a közösségi együttélés alapvető szabályainak megszegéseként definiálja a közterületen vagy a település egyes, a rendeletben meghatározott közterületein történő szeszesital-fogyasztást²⁵⁷ és azt a rendeletben közigazgatási bírsággal szankcionálja.

Ugyanakkor az önkormányzati rendeletek egy jelentős része a közterületen történő szeszesital-fogyasztást közösségi együttélés alapvető szabályait megsértő magatartásként definiálja, egyúttal a rendelet egy másik normatív szabályával egyúttal ki is veszi az önkormányzati rendelet hatálya alól:

„1. § (1) E rendelet hatálya arra a természetes személyre, jogi személyre és jogi személyiséggel nem rendelkező szervezetre terjed ki, aki Csömend község közigazgatási területén a közösségi együttélés alapvető szabályait sértő magatartást tanúsít.

[...]

(3) Nem állapítható meg közösségi együttélés alapvető szabályait sértő magatartás, ha a tevékenység vagy mulasztás szabálysértést, bűncselekményt valósít meg, úgyszintén, ha a tevékenységre vagy mulasztásra törvény vagy kormányrendelet közigazgatási bírság alkalmazását rendeli el.”²⁵⁸

²⁵⁵ „200. § (1) Aki a szeszes ital árusítására vagy a közterületen történő fogyasztására vonatkozó – törvényben, kormányrendeletben vagy önkormányzati rendeletben meghatározott – tilalmat megszegi, [...] szabálysértést követ el.”

²⁵⁶ Szabstv. 200. § (2) bekezdése.

²⁵⁷ Például:

„14. § (1) Közösségi együttélés alapvető szabályait sértő magatartást követ el, aki szeszesitalt fogyaszt

a) városi közterületen;

b) élelmiszereket, italokat, élvezeti és közszükségleti cikkeket árusító üzletek, vendéglátó-ipari egységek közvetlen környezetében, olyan helyiségekben, ahol a szeszesital értékesítése nem engedélyezett;

c) közforgalmi járműveken;

d) olyan beépítetlen ingatlanokon, illetve építési, felújítási vagy bontás alatt álló, nem lakott épületekben, amelyek bárki által megközelíthetőek.”
Csurgó Város Önkormányzat Képviselő-testületének 20/2015. (IX. 30.) önkormányzati rendelete a közösségi együttélés alapvető szabályairól és ezek elmulasztásának jogkövetkezményeiről.

<http://njt.hu/njtonkorm.php?njtcp=eh6eg3ed0dr9eo8dt7ee8em7cj0bz1bw2ce3cc2cf9by2j> (A letöltés dátuma: 2018.07.16.)

„10. § (1) Közösségi együttélés alapvető szabályait sértő magatartást követ el, aki szeszesitalt fogyaszt

a) községi közterületen;

b) élelmiszereket, italokat, élvezeti és közszükségleti cikkeket árusító üzletek, vendéglátó-ipari egységek közvetlen környezetében, olyan helyiségekben, ahol a szeszesital értékesítése nem engedélyezett;

c) közforgalmi járműveken;

d) olyan beépítetlen ingatlanokon, illetve építési, felújítási vagy bontás alatt álló, nem lakott épületekben, amelyek bárki által megközelíthetőek.”
(2) A szeszesital fogyasztási tilalom nem vonatkozik a közterület-használati engedéllyel rendelkező vendéglátó egységekre nyitvatartási időben, valamint az engedéllyel szervezett és engedéllyel rendelkező alkalmi rendezvényekre.”

Csurgónagymarton Község Önkormányzat Képviselő-testületének 12/2015. (XI. 20.) önkormányzati rendelete a közösségi együttélés alapvető szabályairól és ezek elmulasztásának jogkövetkezményeiről.

<http://njt.hu/njtonkorm.php?njtcp=eh7eg6ed5dr4eo9dt0ee1em6cj1bz8bx5bx6bw3bw4cb7g> (A letöltés dátuma: 2018.07.16.)

²⁵⁸ Csömend Községi Önkormányzat Képviselőtestületének 15/2014. (XI. 5.) önkormányzati rendelete a közösségi együttélés alapvető szabályairól.
<http://njt.hu/njtonkorm.php?njtcp=eh3eg0ed9dr0eo9dt2ee5em4cj3bx6bw3cd0ca3cf0bx3d> (A letöltés dátuma: 2018.07.16.)

De ha a rendelet hatálya nem vonatkozik a cselekményre és nem állapítható meg a közösségi együttélés alapvető szabályait sértő magatartás, akkor a szabálysértési hatóság hogyan állapíthatja meg jogszerűen a Szabstv. 200. § (1) bekezdés *a*) pontja alapján a szabálysértést önkormányzati rendeletben meghatározott tilalom megszegése miatt?! Egyáltalán büntethető ilyen normatív szabályozás esetén a közterületen történő szeszesital-fogyasztás?

A helyes, egyértelmű és normavilágosságot tükröző szabályozási gyakorlatra jó példa lehet az alábbi két rendeleti helyi normatív szabályozás:

„HARMADIK RÉSZ

Szabálysértést megalapozó rendelkezések

19. Szeszesital árusításával vagy a közterületen fogyasztással kapcsolatos szabályok

22. §

(1) Tilos közterületeken szeszes italt fogyasztani.

(2) Az (1) bekezdésben meghatározott közterületi szeszes ital fogyasztási tilalom nem vonatkozik a közterület használati engedéllyel rendelkező, vagy közterület-használati bejelentés alapján tartott rendezvények helyszínére.

(3) Az (1) bekezdésben foglalt magatartások jogkövetkezményeit a szabálysértésekről, a szabálysértési eljárásról és a szabálysértési nyilvántartási rendszerről szóló 2012. évi II. törvény 200. § (1) bekezdése tartalmazza.²⁵⁹

„IV. fejezet

SZABÁLYSÉRTÉST MEGALAPOZÓ RENDELKEZÉSEK

19. Szeszesital árusításával vagy a közterületen történő fogyasztásával kapcsolatos szabályok

21. § (1) Tilos – december 31-én 18.00 órától másnap reggel 06.00 óráig terjedő idő kivételével – közterületen szeszes italt fogyasztani.

(2) Az (1) bekezdésben meghatározott közterületi szeszesital fogyasztási tilalom nem vonatkozik a közterület-használati engedéllyel rendelkező, vagy közterület-használati bejelentés alapján tartott rendezvények helyszínére.

(3) A szeszesital árusításának az általános zárvatartási időszak közötti szüneteltetéséről a vásárlókat – jól látható helyen elhelyezett táblával – tájékoztatni kell.

(4) Az (1) és (3) bekezdésben foglalt magatartások jogkövetkezményeit a szabálysértésekről, a szabálysértési eljárásról és a szabálysértési nyilvántartási rendszerről szóló 2012. évi II. törvény 200. § (1) bekezdése tartalmazza.²⁶⁰

²⁵⁹ Buzsák Község Önkormányzat Képviselő-testületének a közösségi együttélés alapvető szabályairól és megszegésük jogkövetkezményeiről 18/2014. (XI.28.) önkormányzati rendelete.
<http://njt.hu/njtonkorm.php?njtcp=eh7eg0ed1dr0eo9dt8ee7em8cj7cd0bz3cd0cc1cd8d> (A letöltés dátuma: 2018.07.16.)

²⁶⁰ Bátaszék Város Önkormányzat Képviselő-testületének 4/2016. (III. 5.) önkormányzati rendelete a közösségi együttélés szabályairól és megsértésük jogkövetkezményeiről.
<http://www.njt.hu/njtonkorm.php?njtcp=eh7eg4ed5dr2eo7dt0ee5em2cj9bz2bw9bx8ce3bx0bz9m> (A letöltés dátuma: 2018.07.16.)

De volt a szeszes ital fogyasztásával kapcsolatos olyan önkormányzati rendeleti szabályozás is, amely nem esik a Szabstv. hatálya alá és a közösségi együttélés alapvető helyi szabályai körébe tartozik:

„14. Szeszesital árusításával vagy közterületen fogyasztással kapcsolatos szabályok

14. § [...]

(4) A közösségi együttélés alapvető szabályait sértő magatartást követ el, aki közterületen vagy nyilvános helyen szemmel láthatóan olyan részeg, vagy önhibájából bódult állapotban tartózkodik, ami másokban megbotránkozást okoz.

(5) A közösségi együttélés alapvető szabályait sértő magatartást követ el az a nagykorú személy, aki segítséget nyújt fiatalok részére szeszesital megvásárlásához.”²⁶¹

Előfordul olyan szabályozás is, amely az ugyanazon cselekményért kettős büntetés tilalmába ütközik. Erre példa, amikor a helyi közösségi közlekedés rendjét szabályozó önkormányzati rendeletben a közösségi közlekedés szabályait megszegő személyt pótdíj megfizetésével szankcionálják, majd a közösségi együttélés alapvető szabályairól szóló önkormányzati rendelet alapján közigazgatási bírsággal sújtható a pótdíj meg nem fizetése miatt²⁶²:

„5. Helyi autóbusz közlekedéssel kapcsolatos magatartások

7. § Községi együttélés alapvető szabályait sértő magatartást követ el, aki Csurgó Város Önkormányzata Képviselő-testülete a helyi járatú autóbusz-közlekedésről szóló 6/1997. (VII.7.) önkormányzati rendeletének 7. § (2) bekezdésében meghatározott pótdíjat nyolc napon belül nem fizeti meg, vagy az utazást jegy nélkül, vagy érvénytelen utazási igazolvánnyal kíséri meg.”²⁶³

---

²⁶¹ Gulács Község Önkormányzata Képviselő-testületének 11/2017. (XII. 1.) önkormányzati rendelete a közösségi együttélés alapvető szabályairól és ezek megszegésének következményeiről szóló önkormányzati rendelet megalkotásáról.
<http://njt.hu/njtonkorm.php?njtcp=eh9eg2ed1dr6eo3dt2ee5em4cj9by6cd3bz2bz1bw8ca1p> (A letöltés dátuma: 2018.07.16.)

²⁶² A pótdíj meg nem fizetése esetén a pótdíj megfizetésére a polgári jog szabályai szerint a pótdíjat kiszabó szervnek jogi úton van lehetősége (fizetési felszólítás, fizetési meghagyás, bírósági végrehajtás).

²⁶³ Csurgó Város Önkormányzat Képviselő-testületének 20/2015. (IX. 30.) önkormányzati rendelete a közösségi együttélés alapvető szabályairól és ezek elmulasztásának jogkövetkezményeiről.
<http://njt.hu/njtonkorm.php?njtcp=eh6eg3ed0dr9eo8dt7ee8em7cj0bz1bw2ce3cc2cf9by2j> (A letöltés dátuma: 2018.07.16.)

2.2.6.4 Jogszabályszerkesztési hibák

A Jat. és az IRMr. tartalmazza a jogszabályok megalkotásával, módosításával, hatályon kívül helyezésével és tartalmi szerkesztésével kapcsolatos szabályokat, amelyek alkalmazása önkormányzati rendelet esetén is kötelező.

Az IRMr.²⁶⁴ meghatározza a jogszabály egyes logikai egységeinek egymás utáni sorrendjét.

Orgovány Önkormányzat Képviselő-testületének a közösségi együttélés alapvető szabályairól és azok megsértésének jogkövetkezményeiről szóló 3/2018. (III. 29.) önkormányzati rendelete a logikai egységek a tagolása nem tesz eleget az IRMr. 50. § (2) bekezdésében meghatározott jogszabályszerkesztési szabálynak, az általános rendelkezések közé tartozó eljárási szabályok (8–15. §) a részletes rendelkezések körébe tartozó tényállások (3–7. § és 16–20. §) között található.²⁶⁵

A nem körültekintő, egymással összefüggő szabályokat érintő rendelkezések alaprendeletben történő részleges módosítása (csak egyes rendelkezések hatályon kívül helyezése) is végrehajthatatlan szabályozást eredményezhetnek:

„Mezei szabálysértés

14. §

(1)

(2) *Az (1) bekezdésben foglalt jogsértés esetén a mezőőr helyszíni bírságot szabhat ki.*²⁶⁶

A fenti rendeletmódosításnál nem került hatályon kívül helyezésre az (1) bekezdéssel szoros szabályozási kapcsolatban lévő (2) bekezdés. Így a kodifikációs hiba miatt a mezőőr nem létező jogsértés miatt jogosult helyszíni bírság kiszabására!

Az alábbi szabályozási mód, amely alapján a közösségi együttélés alapvető szabályairól és azok elmulasztásának jogkövetkezményeiről rendelkezik, alapvetően nem kodifikációs hiba, megengedett jogszabály-szerkesztési mód, de a hatályos jog értelmezhetőségét (normavilágosság) nehezíti meg mind a jogalkalmazó, mind a szabályozással érintett személyek számára. Ugyanis az, hogy mely szabály megszegése minősül a közösségi együttélés alapvető szabályai szempontjából szabályszegésnek, csak a közösségi együttélés alapvető szabályairól szóló és az abban hivatkozott más önkormányzati rendeletek összevetéséből állapítható meg. Továbbá, ha a hivatkozott

²⁶⁴ „50. § [...]”

(2) *A jogszabály tervezete az e rendeletben meghatározott esetekben, az alábbi sorrendben a következő logikai egységeket tartalmazhatja:*

a) *preambulum vagy bevezető rész,*

b) *általános rendelkezések,*

c) *részletes rendelkezések,*

d) *záró rendelkezések, ezen belül*

da) *törvény vagy eredeti jogalkotói hatáskörben kiadott kormányrendelet tervezete esetében felhatalmazó rendelkezések,*

db) *hatályba léptető rendelkezések,*

dc) *átmeneti rendelkezések,*

de) *törvény tervezete esetében a törvény vagy törvényi rendelkezés sarkalatoságára utaló rendelkezések,*

df) *a jogalkotásra vonatkozó európai uniós követelményekre utaló rendelkezések,*

dg) *módosító rendelkezések,*

dh) *hatályon kívül helyező rendelkezések,*

di) *a hatályba nem lépésről szóló rendelkezések.”*

<https://net.jogtar.hu/jogszabaly?docid=A0900061.IRM> (A letöltés dátuma: 2018.07.16.)

²⁶⁵ <http://njt.hu/njtonkorm.php?njtcp=eh1eg6ed3dr6eo1dt2ee9em4cj7by0ce9ce6cf1ce2cf9k> (A letöltés dátuma: 2018.07.16.)

²⁶⁶ Bagamér Önkormányzat Képviselő-testületének 14/2016. (VII.28.) önkormányzati rendelete a közösségi együttélés alapvető szabályairól és ezek megszegésének következményeiről.

<http://njt.hu/njtonkorm.php?njtcp=eh1eg0ed3dr4eo1dt0ee3em2cj5by2bx3cd2cc1cf8cc3m> (A letöltés dátuma: 2018.07.16.)

rendeletet olvassa az érintett, abból nem derül ki, hogy mögöttes – szankcionáló – szabályként ott van a közösségi együttélés alapvető szabályairól szóló önkormányzati rendelet és erre a rendeletben utalás sincs, így nem egyértelmű és világos az érintett számára, hogy a szabályozott esetekben két önkormányzati rendelet szabályait kell együttesen alkalmaznia. Tény, hogy ez a szabályozási mód a jogalkotó számára egyszerűbb, de polgárbarátnak nem igazán mondható.

„3. § A közösségi együttélés alapvető szabályait sértő magatartást követ el az, aki Monor Város Önkormányzatának

- 1. a közterületek elnevezéséről és a házszámozás szabályairól szóló 22/2014. (IX. 29.) önkormányzati rendelet 14. § (2) bekezdésében és a 15. §-ában foglaltakat megszegi,*
- 2. a település környezet természetes elemeinek védelméről szóló 5/1995. (II. 9.) önkormányzati rendelet 4. § (3) bekezdésében foglaltakat,*
- 3. a köztisztaságról és a szervezett köztisztasági szolgáltatásokról szóló 4/1996. (I. 18.) önkormányzati rendelete 6. § (1)–(4), 7. § (2), (4)–(6), 8. § (1) a.)–c.) pontjaiban, 10. §-ában, 11. § (3), 12. § (1), 13. § (3), 15. § (5), (9), 16. § (2), 17. § (2), továbbá a 17/A. § (2) bekezdéseiben foglaltakat,*
- 4. a középületek és közterületek fellobogózásáról szóló 29/2000. (XII. 22.) önkormányzati rendelete 2. § (4), 3. § (3) bekezdéseiben foglaltakat,*
- 5. Monor város közigazgatási területén a közterület-használat rendjéről szóló 28/2004. (XI. 29.) önkormányzati rendelete 2. §-ában foglaltakat,*
- 6. a helyi építészeti örökség védelméről szóló 1/2008. (I. 17.) önkormányzati rendelete 7. §-ában, illetve a 9. §-ában, valamint a 13. § (1) bekezdésében foglaltakat,*
- 7. a temetőkről és a temetkezési tevékenységről szóló 25/2008. (XII. 31.) önkormányzati rendelet 17. § (2) bekezdésében foglaltakat,*
- 8. a hirdető- és reklámtáblák elhelyezési szabályairól szóló 34/2011. (XII. 21.) önkormányzati rendelet 10. § (1) bekezdésében foglaltakat, illetve*
- 9. a taxiállomás igénybevételének rendjéről szóló 29/2012. (VII. 19.) önkormányzati rendelet 2. § (1), 4. § (1)–(5) bekezdéseiben foglaltakat megszegi.”²⁶⁷*

„2. § Bába Községi Önkormányzat Képviselő-testülete a közösségi együttélés alapvető szabályaként határozza meg:

- a) a nem közművel összegyűjtött háztartási szennyvíz begyűjtésére, elszállítására és elhelyezésére irányuló közszolgáltatásról szóló 9/2013. (V. 23.) önkormányzati rendeletének 5. § (1) és (2) bekezdésében foglalt magatartási szabályokat,*
- b) a hulladékgazdálkodási közszolgáltatás ellátásáról és igénybevételéről, a közterület tisztán tartására vonatkozó részletes szabályokról szóló 8/2013. (IV. 18.) önkormányzati rendeletének 5–11. §-ban foglalt magatartási szabályokat,*

²⁶⁷ Monor Város Önkormányzata 2/2014. (I. 21.) önkormányzati rendelete a közösségi együttélés alapvető szabályairól, valamint ezek megszegésének jogkövetkezményeiről.
<http://www.njt.hu/njtonkorm.php?njtcp=eh1eg6ed9dr0eo1dt4ee3em0cj7by0ce3bx8by3by6bx3m> (A letöltés dátuma: 2018.07.16.)

- c) a közterületek elnevezésének, valamint az elnevezésük megváltoztatására irányuló kezdeményezés és házszám-megállapítás szabályairól szóló 3/2013. (II. 28.) önkormányzati rendeletének 21–22. §-ban foglalt magatartási szabályokat,
- d) a közterület használat szabályairól és díjáról szóló 11/2011. (X. 7.) önkormányzati rendelet 4. § (1) és (2) bekezdésében, továbbá 8. §-ban foglalt magatartási szabályokat,
- e) a temetőről és a temetkezésről szóló 8/2000. (XI. 29.) önkormányzati rendelet 16. § (3), (5), (7), (8), (9), (10), (11), (13), (16), (17), (18) bekezdésében foglalt magatartási szabályokat.²⁶⁸

Az IRMr. meghatározza²⁶⁹ a jogszabályban más jogszabályra történő merev és rugalmas hivatkozás szabályait. A következő rendeleti szabályozás egy „harmadikutas” megoldást tartalmaz, amely nem felel meg a magasabb szintű jogszabályban meghatározott alkalmazható hivatkozási formának, sem rugalmas, sem merev hivatkozást nem tartalmaz, nem nevesíti a hivatkozott önkormányzati rendeletet. Ez a jogalanyok számára kifejezetten megnehezíti a hatályos joganyag megismerését és az ahhoz való alkalmazkodást.

„11. § Az ingatlantulajdonos, aki megszegi a közterületnek nem minősülő ingatlana tisztántartására vonatkozó, önkormányzati rendeletben meghatározott szabályokat, a közösségi együttélés alapvető szabályait megsértő magatartást valósít meg.

[...]

16. § Aki megszegi a falragaszok, hirdetmények, hirdető berendezések önkormányzati rendeletben meghatározott szabályait, a közösségi együttélés alapvető szabályait megsértő magatartást valósít meg.”²⁷⁰

²⁶⁸ Bátaszék Város Önkormányzat Képviselő-testületének 4/2016. (III. 5.) önkormányzati rendelete a közösségi együttélés szabályairól és megsértésük jogkövetkezményeiről.
<http://www.njt.hu/njtonkorm.php?njtcp=eh7eg2ed9dr2eo9dt2ee7em2cj7bz0bw5bx2ce3bx0bz5m> (A letöltés dátuma: 2018.07.16.)

²⁶⁹ „6. A rugalmas hivatkozás
17. § (1) E rendelet eltérő rendelkezése hiányában jogszabály tervezetében jogszabályra vagy jogszabály rendelkezésére más jogszabály címének, más jogszabály szabályozási tárgykörének vagy a felhívni kívánt rendelkezések szabályozási tárgykörének a megjelölésével (a továbbiakban: rugalmas hivatkozás) kell hivatkozni, kivéve, ha ilyen módon a hivatkozott jogszabály vagy rendelkezés nem azonosítható egyértelműen.
(2) Jogszabály tervezetében az Alaptörvény rendelkezésére az Alaptörvény merev hivatkozásával és a felhívni kívánt rendelkezések szabályozási tárgykörének a megjelölésével kell hivatkozni, kivéve, ha ilyen módon a hivatkozott rendelkezés nem azonosítható egyértelműen. Az Alaptörvényre jogszabály tervezete rugalmas hivatkozással nem hivatkozhat.
7. A merev hivatkozás
18. § (1) A jogszabály tervezete jogszabályra vagy annak rendelkezésére akkor hivatkozhat
a) más jogszabály,
b) más jogszabály és szerkezeti egysége,
c) a hivatkozást tartalmazó jogszabály vagy
d) a hivatkozást tartalmazó jogszabály szerkezeti egysége
tételes megjelölésével (a továbbiakban: merev hivatkozás), ha rugalmas hivatkozás nem alkalmazható.
[...]
21. § [...] (5) Merev hivatkozásban az önkormányzati rendelet megjelölése – az alábbi sorrendben –
a) a rendelet címét,
b) a »szóló« kifejezést,
c) a rendelet sorszámát arab számmal,
d) a »/« jelet,
e) a rendelet kihirdetésének évét arab számmal,
f) zárójelben a rendelet kihirdetésének hónapját római számmal és napját arab számmal,
g) az »önkormányzati rendelet« kifejezést foglalja magában.”
<https://uj.jogtar.hu/#doc/db/1/id/A0900061.IRM/ts/20140225/> (A letöltés dátuma: 2018.07.16.)

²⁷⁰ Kismányok Község Önkormányzatának Képviselő-testülete 9/2017. (IX. 27.) önkormányzati rendelete a közösségi együttélés alapvető szabályairól.
<http://www.njt.hu/njtonkorm.php?njtcp=eh4eg7ed6dr7eo2dt9ee6em5cj8bz7bw6bw3cb6cb9ce4c> (A letöltés dátuma: 2018.07.16.)

Ugyancsak kodifikációs hiba a rendeletmódosításnál az alaprendeletre történő rossz hivatkozás, mert ezáltal nem valósul meg – a hiba újabb rendeletmódosítással történő kijavításáig – a jogalkotó által kívánt normamódosítás:

*„Bükkösd Község Önkormányzata Képviselő-testületének
13/2015. (VIII. 28.) önkormányzati rendelete
a közösségi együttélés alapvető szabályairól szóló 1/2015. (I. 29.) sz. rendelet
módosításáról.
[...]*

Bükkösd Községi Önkormányzat Képviselő-testülete az Alaptörvény 32. cikk (1) bekezdés a) pontja valamint a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2013. évi CLXXXIX. törvény (a továbbiakban: Mötv.) 143. § (4) bekezdés d) pontjában kapott felhatalmazás alapján – figyelemmel az Mötv. 8. § (2) bekezdésére – az Mötv. 13. § (1) bekezdés 17. pontjában meghatározott feladatkörében eljárva a következő rendeletet alkotja:

1. §

Bükkösd Községi Önkormányzatnak a közösségi együttélés alapvető szabályairól szóló 1/2015. (I. 29.) sz. rendelet 8. §-a a következő bekezdéssel egészül ki:

»(18) Az az ebtartó, aki a tulajdonában lévő 3 hónaposnál idősebb ebet évenként veszettség ellen szervezett védőoltás keretében, vagy oltási engedéllyel rendelkező állatorvos rendelőjében, vagy az állat tartási helyén nem oltatja be.«

2. §

E rendelet a kihirdetés napján lép hatályba.²⁷¹

A fenti hatályos önkormányzati rendelet alaprendeletre történő hivatkozása hibás, mivel a közösségi együttélés alapvető szabályairól szóló rendelet Bükkösd Községi Önkormányzat Képviselő-testülete 2/2015. (I. 29.) sz. önkormányzat rendelete a közösségi együttélés alapvető szabályairól.²⁷² Bükkösd Község Önkormányzata Képviselő-testületének 1/2015. (I. 29.) önkormányzati rendelete²⁷³ az Önkormányzat 2014. évi költségvetéséről szóló 3/2014. (II. 7.) számú rendelet módosításáról rendelkezik és mindösszesen 3 szakaszból áll, következésképpen nincs 8. §-a.

2.2.6.5 Hatáskörtelepítés

„10. Növények telepítésével kapcsolatos magatartások

12. § Az az ingatlan tulajdonos, aki:

a) a Polgármester vagy a Jegyző engedélye nélkül ültet a közterületen fás szárú, vagy egyéb növényt a fűvesítés kivételével,

²⁷¹ <http://www.njt.hu/njtonkorm.php?njtcp=eh3eg4ed7dr4eo1dt6ee5em2cj3bx8by5bw0cc5bw2bw3f> (A letöltés dátuma: 2018.07.16.)

²⁷² <http://www.njt.hu/njtonkorm.php?njtcp=eh3eg8ed1dr4eo9dt8ee3em8cj5ce4bz3bz0cc1cd8o> (A letöltés dátuma: 2018.07.16.)

²⁷³ <http://www.njt.hu/njtonkorm.php?njtcp=eh5eg0ed9dr4eo1dt8ee9em2cj9ce8bz9bz4cc7cb4m> (A letöltés dátuma: 2018.07.16.)

*b) a közterületen engedéllyel ültetett fát nem gondozza,
a közösségi együttélés alapvető szabályait sértő magatartást valósít meg.²⁷⁴*

Szabályozási alapelv, hogy hatáskört csak jogszabály telepíthet és melyben egyúttal meg kell jelölni a jogszabályban a hatáskör címzettjét és a hatáskör terjedelmét. Ugyancsak alapelv a hatásköri ütközések elkerülése érdekében, hogy egy adott hatáskörnek egy címzettje legyen. A fenti kettős címzetű hatáskör-telepítés ezen alapelvnek ellentmond és akár azt is eredményezheti, hogy ha az ingatlanulajdonos mind a polgármesterhez, mind a jegyzőhöz benyújtja az engedély iránti kérelmét, a polgármester és a jegyző egymásnak ellentmondó (engedélyező, illetve elutasító) döntést hoz a kettejük közötti szükséges kommunikáció hiányában. Bár erre az esetre megoldás lehet a megelőzés szabálya, de célszerű az ilyen élethelyzetek előfordulásának az esélyét is kizárni a szabályozási alapelvnek megfelelő normatív rendelkezés megalkotásával.

3 A HELYI JOGALKOTÁS TÖRVÉNYESSÉGI KONTROLLJA

3.1 A kormányhivatali törvényességi felügyeleti eljárás célja

A helyi önkormányzatok működése feletti törvényességi kontroll rendszere Európát tekintve nem mutat egységes képet, a nemzeti szabályozás egyes országokban erősebb, más országokban gyengébb jogkörrel ruházta fel az ilyen feladatokat ellátó állami szerveket. A Helyi Önkormányzatok Európai Chartájában²⁷⁵ rögzítettek alapján azonban közös cél az önkormányzati autonómia és a törvényes működés közötti egyensúly fenntartása.

A magyar önkormányzati rendszer 1990. évi megteremtésekor az Országgyűlés a helyi önkormányzatok feletti törvényességi ellenőrzés kontrollrendszerét vezette be.

A 2011. április 25-én kihirdetett és 2012. január 1. napján hatályba lépett Magyarország Alaptörvénye (2011. április 25.) (a továbbiakban: Alaptörvény) és a szintén 2012. január 1-jén hatályba lépett Mötv. megalkotásával – a helyi önkormányzatok felett működő törvényességi ellenőrzési rendszer helyett – az Országgyűlés létrehozta a helyi önkormányzatok törvényességi felügyeletét. Az Alaptörvény 34. cikk (4) bekezdésének rendelkezése kimondja, hogy a Kormány a fővárosi és megyei kormányhivatal (a továbbiakban: kormányhivatal) útján biztosítja a helyi önkormányzatok törvényességi felügyeletét. Ettől az időponttól kezdődően a törvényességi felügyeleti jogkört a fővárosi, megyei kormányhivatalok látják el.

A törvényességi felügyeleti rendszer kialakítása során a törvényalkotó figyelemmel volt a helyi önkormányzatoknak az Alaptörvény 32. cikk (1) bekezdésének rendelkezéséből eredő autonómiájára, ebből következőleg a Kormány által biztosított állami felügyelet továbbra is csak a jogszerűség vizsgálatára korlátozódhat, célszerűségi, hatékonysági, gazdaságossági szempontok értékelésére nem kapott felhatalmazást.

„A rendeltetészerű joggyakorlás elve, a joggal való visszaélés tilalma, az együttműködés követelménye a magánjogban ősidők óta létező, részletesen kidolgozott jogintézmény. E követelmények napjainkban már a közjogi rendsze-

²⁷⁴ Abaliget Község Önkormányzat Képviselő-testületének 6/2017.(V.31.) önkormányzati rendelete a közösségi együttélés alapvető szabályairól és megsértésük jogkövetkezményeiről.
<http://www.njt.hu/njtonkorm.php?njtcp=eh6eg1ed8dr5eo8dt5ee0em1cj6by7ca6cb7cd8bz1bw6c> (A letöltés dátuma: 2018.07.16.)

²⁷⁵ 1997. évi XV. törvény a Helyi Önkormányzatok Európai Chartájáról szóló, 1985. október 15-én, Strasbourgban kelt egyezmény kihirdetéséről.

rekben is minél szélesebb körben érvényre jutnak. Annak, hogy a törvény e törvényben meghatározott jogokat jóhiszemű, a kölcsönös együttműködés elvét figyelembe vevő, a társadalmi rendeltetésüknek megfelelően gyakorlásának kötelezettségét törvényi alapelv szintjére emelte (9. §²⁷⁶), jelentős gyakorlati következménye is van. Az ezekkel ellentétes magatartás a törvényességi felügyeleti, illetőleg a bírósági eljárás keretében is értékelhető.²⁷⁷

A kormányhivatal törvényességi felügyeleti eljárásának célja a helyi önkormányzat képviselő-testülete, bizottsága, részönkormányzata, polgármestere, főpolgármestere, megyei közgyűlés elnöke, társulása, jegyzője működése jogszerűségének biztosítása.²⁷⁸

Célhoz kötötten a törvényességi felügyeleti eszközök alkalmazásának Mötv.-ben előírt sorrendje azonban nem kerülhető meg. „A Kormányhivatal csak azon önkormányzati rendeletek, illetve önkormányzati rendeleti rendelkezések vizsgálatát kérheti a Kúriától, amelyre nézve korábban (eredménytelen) törvényességi felhívást bocsátott ki. Ebben az eljárásban a normakontroll kezdeményezésének előfeltétele, hogy az önkormányzati képviselő-testület megismerhesse és megtárgyalhassa a Kormányhivatal által észlelt törvényességi problémát.”²⁷⁹

3.2 A kormányhivatali törvényességi felügyeleti eljárás a gyakorlatban

Törvényességi felügyeleti eljárás keretében – a kutatás során a megkeresésünkre a kormányhivataloktól kapott tájékoztatás alapján – a 2012. április 15. és 2012. november 14. közötti időszakban mindössze 6 megyében, összesen 16 esetben került sor törvényességi felügyeleti felhívásra. A tiltott közösségellenes magatartásokról önkormányzati rendeletet alkotó önkormányzatok számát tekintve – még a törvényességi felügyeleti felhívást megelőző, a kormányhivatalok adatszolgáltatása szerinti csak 4 megyében történt összesen 69 javaslatételt is figyelembe véve – ez elenyészőnek tekinthető, nem tükröz hatékony törvényességi felügyeleti tevékenységet.²⁸⁰ Az 1.2. pontban kifejtettek alapján – már csak a szabályozási tárgykör újszerűségére és korábbi szabályozási gyakorlat hiányára tekintettel is – a tiltott közösségellenes magatartást szabályozó önkormányzati rendeletek normatív szabályainak ismeretében lényegesen nagyobb számú törvényességi felhívásra kerülhetett volna sor.

²⁷⁶ Mötv. 9. §.

²⁷⁷ GYERGYÁK (2012): i. m. 18.

²⁷⁸ GYERGYÁK Ferenc (2016): A helyi önkormányzatok törvényességi felügyelete. In: TÓTH András (szerk.): *Közigazgatási jog – A helyi önkormányzatok és a Kormány általános területi államigazgatási szerve. A közigazgatási hatósági eljárás.* Budapest, Patrocinium. 71.

²⁷⁹ Köf.5.026/2016/4. számú határozat [47].

²⁸⁰ Például Borsod-Abaúj-Zemplén megyében a tiltott, közösségellenes magatartásról önkormányzati rendeletet alkotó 67 önkormányzat esetében a kormányhivatal részéről sem javaslatételre, sem törvényességi felhívásra nem került sor, pedig bírói kezdeményezésre két település rendeleti szabályozásának alaptörvény-ellenességét is megállapította az Alkotmánybíróság [Putnok 3229/2013. (XII. 21.) AB határozat, Tiszakeszi 3120/2014. (IV. 24.) AB határozat].

5. táblázat

Tiltott közösségellenes magatartásról szóló önkormányzati rendeletek törvényességi kontrollja

Megye / főváros	Települési önkormányzat	Rendeletet alkotó önkormányzat	Kormányhivatali törvényességi felügyeleti intézkedés		Eredménytelen felhívás után bírósági eljárás kezdeményezése	
			Javaslattétel	Törvényességi felhívás	Alkotmánybíróság	Kúria
Baranya	301	51	0	0	0	0
Bács-Kiskun	119	22	0	1	0	0
Békés	75	5	0	0	0	0
Borsod-Abaúj-Zemplén	358	67	0	0	0	0
Csongrád	61	25	0	2	0	0
Fejér	108	49	0	2	0	0
Győr-Moson-Sopron	183	52	0	6	0	0
Hajdú-Bihar	82	23	23	0	0	0
Heves	121	2	1	0	0	0
Jász-Nagykun-Szolnok	78	32	0	1	0	1
Komárom-Esztergom	76	17	0	0	0	0
Nógrád	131	13	0	0	0	0
Pest	187	101	0	0	0	0
Somogy	246	84	0	0	0	0
Szabolcs-Szatmár-Bereg	229	16	0	0	0	0
Tolna	109	22	22	4	0	0
Vas	216	36	0	0	0	0
Veszprém	217	35	0	0	0	0
Zala	258	86	0	0	0	0
Budapest*	24	23	23	0	0	0
Összesen:	3179	761	69	16	0	1

Forrás: Fővárosi és megyei kormányhivatalok.

* Budapest Főváros Önkormányzata és a 23 kerületi önkormányzat, a fővárosi önkormányzat az Möt. 3. § (3) bekezdése alapján települési és területi önkormányzat.

A HELYI ADÓZTATÁS JOGI LEHETŐSÉGEI ÉS A KÖZÖSSÉGI EGYÜTTÉLÉS
ALAPVETŐ SZABÁLYAINAK HELYI SZABÁLYOZÁSI LEHETŐSÉGEI ÉS KONTROLLJA

Törvényességi felüyeleti eljárás keretében – a kutatás során a megkeresésünkre a kormányhivataloktól kapott tájékoztatás alapján – a 2013. január 1. és 2017. december 31. közötti időszakban mindössze 7 megyében összesen 19 esetben került sor törvényességi felüyeleti felhívásra. A közösségi együttélés alapvető szabályairól és azok elmulasztásának jogkövetkezményeiről önkormányzati rendeletet alkotó önkormányzatok számát tekintve – még a törvényességi felüyeleti felhívást megelőző, a kormányhivatalok adatszolgáltatása szerinti csak 4 megyében történt összesen 49 javaslatot is figyelembe véve – ez elenyészőnek tekinthető, nem tükröz hatékony törvényességi felüyeleti tevékenységet. Tekintettel arra is, hogy a tiltott közösségellenes magatartásról önkormányzati rendeletet alkotó önkormányzatok számához viszonyítva 26,15 %-kal emelkedett a közösségi együttélés alapvető szabályairól szóló rendeletek száma. A 2. pontban kifejtettek alapján a közösségi együttélés alapvető szabályait és azok elmulasztásának jogkövetkezményeit szabályozó önkormányzati rendeletek normatív szabályainak ismeretében – hasonlóan a tiltott közösségellenes magatartásokról szóló önkormányzati rendeletekhez – lényegesen nagyobb számú törvényességi felhívásra kerülhetett volna sor.

6. táblázat
Közösségi együttélés megsértésének szabályairól szóló önkormányzati rendeletek törvényességi kontrollja

Megye / főváros	Települési önkormányzat	Rendeletet alkotó önkormányzat	Kormányhivatali törvényességi felüyeleti intézkedés		Eredménytelen felhívás után bírósági eljárás kezdeményezése	
			Javaslatot	Törvényességi felhívás	Alkotmánybíró	Kúria
Baranya	301	72	0	0	0	0
Bács-Kiskun	119	23	1	0	0	0
Békés	75	27	0	0	0	0
Borsod-Abaúj-Zemplén	358	72	0	2	0	1
Csongrád	61	19	0	2	0	2
Fejér	108	31	0	0	0	0
Győr-Moson-Sopron	183	64	0	0	0	0
Hajdú-Bihar	82	27	27	0	0	0
Heves	121	29	16	0	0	0
Jász-Nagykunszolnok	78	30	0	0	0	0
Komárom-Esztergom	76	15	0	9	0	1
Nógrád	131	24	0	2	0	0
Pest	187	73	0	1	0	1

A HELYI ADÓZTATÁS JOGI LEHETŐSÉGEI ÉS A KÖZÖSSÉGI EGYÜTTÉLÉS
ALAPVETŐ SZABÁLYAINAK HELYI SZABÁLYOZÁSI LEHETŐSÉGEI ÉS KONTROLLJA

Megye / főváros	Települési önkormányzat	Rendeletet alkotó önkormányzat	Kormányhivatali törvényességi felügyeleti intézkedés		Eredménytelen felhívás után bírósági eljárás kezdeményezése	
			Javaslatétel	Törvényességi felhívás	Alkotmánybíróóság	Kúria
Somogy	246	92	0	0	0	0
Szabolcs-Szatmár-Bereg	229	46	0	0	0	0
Tolna	109	28	0	1	0	0
Vas	216	72	0	0	0	0
Veszprém	217	85	0	2	0	0
Zala	258	109	0	0	0	0
Budapest*	24	22	5	0	0	0
Összesen:	3179	960	49	19	0	5

Forrás: Fővárosi és megyei kormányhivatalok.

* Budapest Főváros Önkormányzata és a 23 kerületi önkormányzat, a fővárosi önkormányzat az Möt. 3. § (3) bekezdése alapján települési és területi önkormányzat.

Az Möt. 143. § (4) bekezdése rendelkezése alapján: „*Felhatalmazást kap a helyi önkormányzat képviselő-testülete, hogy rendeletben határozza meg: [...]*

d) az öngondoskodás és a közösségi feladatok ellátásához való hozzájárulás, továbbá a közösségi együttélés alapvető szabályait, valamint ezek elmulasztásának jogkövetkezményeit; [...]”.

Az Möt. felhatalmazó rendelkezése

- rendkívül tág,
- a gyakorlatban korlátlan életviszonyt, szabályozási területet érintő meghatározást jelent.

Ebből eredően a törvényességi felügyeleti eljárás során kifejezett jogszabálysértés csak akkor állapítható meg, ha az adott tényállás egyértelműen ellentmond egy konkrét magasabb szintű jogszabályi rendelkezésnek. De ez nem lehet magyarázat arra, hogy a 960 önkormányzat esetében a főváros és a 19 megye esetében 2013 és 2017 között csak 7 megyében összesen 19 törvényességi felhívás volt, és ebből 5 esetben került sor a Kúria Önkormányzati Tanácsa eljárására törvénytértés miatt.

4 ÖSSZEGRZÉS

Az empirikus kutatás során megkerestük a kormányhivatalokat. A kormányhivataloktól kapott adatok alapján a 3154 községi, városi önkormányzatból 938 önkormányzat, továbbá a fővárosi önkormányzatból, mint települési-területi önkormányzatból és a 23 fővárosi kerületi önkormányzatból 22 kerületi önkormányzat alkotott önkormányzati rendeletet a közösségi együttélés alapvető szabályainak és azok elmulasztásának jogkövetkezései meghatározására. Következésképpen az érintett önkormányzatok 79,8%-a – főként a kistélepüléseken – nem tartotta indokoltnak e tárgy körben a partikuláris jogalkotást, elégségesnek tartva a központ jogszabályokban és a helyi társadalmi normákban meglévő szabályokat (lásd 4. táblázat).

Ott, ahol a partikuláris jogalkotásra sor került, az empirikus kutatás során végzett online kérdőíves felmérés, településvezetőkkel készített interjúk és a világhálón fellelhető önkormányzati rendeletek és az ezekhez kapcsolódó előterjesztések alapján kevésbé nyomon követhető a helyi lakossági igény a szabályozásra, jellemzően hivatali, képviselő-testületi eredőjű a reguláció. Következésképpen felmerülő kérdés, hogy van-e tényleges lakossági igény a szabályozásra? Az 1. táblázat és a 2. táblázat adatai ismeretében a kutatás tárgyául szolgáló önkormányzati rendeletek vonatkozásában jellemzően lakossági kezdeményezésről nem beszélhetünk.

Az empirikus kutatás eredményeként az is megállapítható: a szabályozás tárgyával kapcsolatos jogértelmezési probléma a törvényességi felügyeleti jogalkalmazás során a kormányhivatalokat az esetleges törvénysértés megállapíthatósága vonatkozásában komoly kihívás elé állítja. Sem az Mötv., sem más törvény nem tartalmaz értelmező rendelkezést, hogy mi minősül a törvényalkotó szándéka szerint önkormányzati jogalkotási hatáskörbe utalt közösségi együttélés alapvető szabályainak. Így gyakorlatilag szélesre tágult a kör és a képviselő-testület szabad belátására van bízva, mit minősít az adott településen közösségi együttélés alapvető szabályainak és azok elmulasztásához milyen szankciót rendel. A közösségi együttélés helyi szabályainak megalkotása során a helyi önkormányzat más jogszabály rendelkezéseivel ellentétes előírást nem fogalmazhat meg, azonban az önkormányzat más jogszabállyal nem ellentétes kiegészítő szabályokat alkothat. A rendeletalkotásra irányadó törvényi felhatalmazás kereteinek a hiánya miatt a keretek túllépése nem vizsgálható.²⁸¹ Az önkormányzati rendeletek – többségében – ezért megkísérelnek általános definíciót adni az egyes magatartási szabályok megállapítását megelőzően.^{282, 283}

²⁸¹ Lásd Köf.5.010/2016/4. számú határozata. <http://lb.hu/hu/onkugy/kof501020164-szamu-hatarozat> (A letöltés dátuma: 2018.09.29.)

²⁸² „1. §

(1) E rendelet alkalmazásában a közösségi együttélés szabályaival ellentétes magatartásnak minősül minden olyan magatartás, melyet Páprád Község Önkormányzatának Képviselő-testülete e rendeletben ekként meghatároz.

(2) Nem állapítható meg a közösségi együttélés szabályait sértő magatartás megvalósulása, ha a tevékenységgel, mulasztással, vagy jogellenes állapot fenntartásával szabálysértés vagy bűncselekmény valósul meg, vagy a tevékenység, mulasztás vagy jogellenes állapot fenntartása esetére más jogszabály közigazgatási bírság alkalmazását írja elő.”

Páprád Község Önkormányzat Képviselő-testületének 6/2013. (X. 22.) önkormányzati rendelete a közösségi együttélés alapvető szabályairól és ezek elmulasztásának jogkövetkezéseiéről.

<http://www.njt.hu/njtonkorm.php?njtcp=eh0eg1ed0dr5eo6dt1ee8em7cj4ce1ce2bx7cb2g> (A letöltés dátuma: 2018.09.29.)

²⁸³ „3. § E rendelet alkalmazásában:

1. közösségi együttélés alapvető szabályait sértő magatartás: az a tevékenység vagy mulasztás, vagy jogellenes állapot fenntartásában megnyilvánuló magatartás, amely szabálysértésnek vagy bűncselekménynek nem minősül, de a közösségi együttélés szabályaival ellentétes, azt sérti, vagy veszélyezteteti és amelyet Pázmándfalu Község Önkormányzat Képviselő-testülete (a továbbiakban: Képviselő-testület) e rendeletben közösségi együttélés alapvető szabályait sértő magatartásnak minősít (a továbbiakban: közösségellenes magatartás).”

Pázmándfalu Község Önkormányzat Képviselő-testületének 2/2015. (I. 26.) önkormányzati rendelete a közösségi együttélés alapvető szabályairól, és ezek elmulasztásának jogkövetkezéseiéről.

<http://www.njt.hu/njtonkorm.php?njtcp=eh4eg7ed2dr5eo6dt3ee8em7cj6ce5bz6ca9cf6cd3e> (A letöltés dátuma: 2018.09.29.)

Az is megállapítható volt az empirikus kutatás során, hogy az önkormányzatok olyan szabályozással is éltek esetenként (lásd 2.2.6.2. pontban), amikor abban a tárgykörben nem rendelkeztek felhatalmazással helyi társadalmi viszonyok rendezésére, illetve a magasabb szintű normatív szabályozással ellentétesen szabályoztak. „Az Alaptörvény 32. cikk (2) bekezdése alapján feladatkörében eljárva a helyi önkormányzat törvény által nem szabályozott helyi társadalmi viszonyok rendezésére, illetve törvényben kapott felhatalmazás alapján alkot rendeletet. A törvényhozással már foglalt szabályozási tárgyat az önkormányzat felhatalmazás nélkül nyilvánvalóan nem szabályozhatja a magasabb szintű szabályozással ellentétesen.”²⁸⁴

A 2.2.3. pontban felsorolt tárgyköröket áttekintve megállapítható egyrészt az is, hogy – az 1. pontban kifejtett okokból – közösségi együttélés alapvető szabályaiként továbbélnek korábban kormányrendeletben vagy önkormányzati rendeletben szabályozott szabálysértési tényállások, másrészt új magatartási szabályokat is közösségi együttélés alapvető szabályainak minősítettek a képviselő-testületek a partikuláris jogalkotás során.²⁸⁵

Ugyanakkor központi jogszabályban²⁸⁶ vagy másik önkormányzati rendeletben meghatározott előírások²⁸⁷ megsértését is egyes önkormányzatok a közösségi együttélési alapvető szabálya elmulasztásának nyilvánítanak és közigazgatási bírsággal sújtani rendelnek, esetenként más, jogszabályban rendelt szankció mellett.

Ennek problémáira már a 2.2.6. pontban utaltunk példák bemutatásával.

A szabályozás módját tekintve a helyi önkormányzatok

- döntő többségében önálló rendeletben (közösségi együttélés alapvető szabályai),
- kisebb részben több rendeletben (köztisztaság, köztemetői rendje és temetkezés, kötelező helyi közszolgáltatások, közterületek elnevezése, környezetvédelem, kedvtelésből tartott állatok tartásának szabályai, lakossági szemétszállítási díjak, reklámok és reklámhordozók elhelyezése, avar és kerti hulladék nyílttéri égetése stb.) szabályozták a közösségi együttélés alapvető szabályait és elmulasztásuk jogkövetkezményeit.

²⁸⁴ Köf.5.012/2017/6. számú határozat II. [32].

²⁸⁵ Itt szükséges megjegyeznünk, hogy a megyei önkormányzati közgyűlések – a megyei önkormányzatok helyzetéből adódóan – jellemzően a megyei önkormányzati jelképek használatával kapcsolatosan fogalmaztak meg szabályokat és ezek megsértése esetére jogkövetkezményeket.

²⁸⁶ Például: „20. § A közösségi együttélés alapvető szabályait sértő magatartást követ el az, aki a polgárok személyi adat- és lakcímnnyilvántartásáról szóló 1992. évi LXVI. törvény 26. § (1) bekezdésébe foglalt lakcímbjelentési kötelezettségének nem tesz eleget.”

„4. § A közösségi együttélés alapvető szabályait sértő magatartást valósítja meg, aki Fertőszentmiklós Város Önkormányzata Képviselő-testületének 8/2018. (IV. 27.) önkormányzati rendelete a közösségi együttélés alapvető szabályairól és azok megsértésének jogkövetkezményeiről.
<http://www.njt.hu/njtonkorm.php?njtcp=eh3eg6ed1dr6eo9dt4ee9em8cj1by0cf3bz2bz3bx8bz1c> (A letöltés dátuma: 2018.09.29.)

²⁸⁷ „3. § A közösségi együttélés alapvető szabályait sértő magatartást valósítja meg, aki Fertőszentmiklós Város Önkormányzata Képviselő-testületének a temetőről és temetkezésről szóló 15/2014. (XII. 18.) önkormányzati rendelete 13. §-ában foglaltakat megszegi.”

„4. § A közösségi együttélés alapvető szabályait sértő magatartást valósítja meg, aki Fertőszentmiklós Város Önkormányzata Képviselő-testületének a tűzgyújtásról, az avar és kerti hulladék szabadban történő égetéséről szóló 10/2013. (XI. 15.) önkormányzati rendelet 3–6. §-ában foglalt rendelkezéseket megszegi.”

Fertőszentmiklós Városi Önkormányzat Képviselő-testületének 15/2017. (X. 31.) önkormányzati rendelete a közösségi együttélés alapvető szabályait sértő egyes magatartásokról és ezek jogkövetkezményeiről.
<http://www.njt.hu/njtonkorm.php?njtcp=eh0eg1ed6dr5eo6dt5ee2em5cj0by9cb2cd9ce2cd3cd4c> (A letöltés dátuma: 2018.09.29.)

A szabályozás terjedelmét tekintve az e tárgykörben az empirikus kutatás vizsgálati időszakában 960 önkormányzat rendeleteinek tanulmányozása alapján 319 tárgykört katalogizáltunk (lásd 2.2.3. pontban). A közösségi együttélés alapvető szabályairól és elmulasztásuk jogkövetkezményeiről önkormányzati rendeletet alkotó helyi képviselő-testületek jellemzően

- az állattartással,
- a közszolgáltatások igénybevételével,
- a közterület használatával,
- a települési jelképek használatával,
- a temető használatával és
- a zajvédelemmel

kapcsolatosan fogalmaztak meg szabályokat és ezek megsértése esetére jogkövetkezményeket.

A közösségi együttélés alapvető szabályairól szóló önálló önkormányzati rendeletekben jellemzően 5-10 tárgykörben 30-50 magatartási szabály került megállapításra, de vannak olyan önkormányzatok is, ahol csak 3-4, van, ahol 100 feletti a rendeletileg szabályozott magatartási szabály.

Arka községben például – a helyi sajátosságokat, szokásokat figyelembe véve – csak a kellemetlen, zavaró zajjal járó motoros és elektromos gépek használatát igénylő tevékenységeket szabályozták, amely alapján tevékenységeket hétköznapokon és szombati napokon 7.00 órától 20.00 óráig lehet végezni, valamint vasárnap és ünnepnapokon tilos végezni. További közösségi alapvető együttélési szabály meghatározását nem tartotta indokoltnak a képviselő-testület.²⁸⁸

A jogi szabályozásnál fontos, nem elhanyagolható szempont a szabályozás életszerűsége, amely jelentős mértékben elősegíti az önkéntes jogkövetés erősödésével a normatív szabályok gyakorlati realizálódását. A fentiekben már ismertetett jellemző tárgykörökben elmondható a normatív szabályozás életszerűsége, a valós életben reálisan előfordul(hat)ó szituációk léte. Ugyanakkor a nagyléptékű, túlzóan részletes, közösségi együttélés alapvető szabályait százas nagyságrendet meghaladóan megállapító önkormányzati rendeletek esetében külön – jelen empirikus kutatás kereteit meghaladó – kutatás során érdemes lenne annak vizsgálata, hogy a szabályozott életviszonyok közül melyiknél hány esetben került sor önkormányzati hatósági ügyként eljárásra, intézkedésre. A partikuláris jogalkotás alapján közigazgatási hatósági eljárás keretében önkormányzati hatósági ügyként²⁸⁹ jegyzői^{290, 291} hatáskör-

²⁸⁸ Arka Községi Önkormányzat Képviselő-testületének 4/2017. (IV. 6.) önkormányzati rendelete a közösségi együttélés alapvető szabályairól és azok elmulasztásának jogkövetkezményeiről. <http://www.njt.hu/njtonkorm.php?njtcp=eh1eg4ed1dr2eo3dt0ee9em0cj7by0ca5cb4ce7bx0bx3c> (A letöltés dátuma: 2018.09.29.).

²⁸⁹ „4. § (1) A közösségi együttélés alapvető szabályainak megszegése miatt a Közgyűlés átruházott hatáskörében eljárva Pécs Megyei Jogú Város Jegyzője folytatja le a közigazgatási hatósági eljárást, alkalmaz szankciót és foganatosítja az önkormányzati hatósági ügyben hozott döntések végrehajtását.”

* Kiemelés a szerzőtől.

Pécs Megyei Jogú Város Önkormányzata Közgyűlésének 48/2013. (XI. 18.) önkormányzati rendelete a közösségi együttélés alapvető szabályairól és megszegésük jogkövetkezményeiről.

<http://www.njt.hu/njtonkorm.php?njtcp=eh6eg3ed0dr1eo0dt3ee0em1cj0by3cf6bx9bz0by3bx8o> (A letöltés dátuma: 2018.09.29.)

²⁹⁰ „4. § (1) A közösségi együttélés alapvető szabályainak megszegése miatt a Közgyűlés átruházott hatáskörében eljárva Pécs Megyei Jogú Város Jegyzője folytatja le a közigazgatási hatósági eljárást, alkalmaz szankciót és foganatosítja az önkormányzati hatósági ügyben hozott döntések végrehajtását.”

* Kiemelés a szerzőtől.

Pécs Megyei Jogú Város Önkormányzata Közgyűlésének 48/2013. (XI. 18.) önkormányzati rendelete a közösségi együttélés alapvető szabályairól és megszegésük jogkövetkezményeiről.

<http://www.njt.hu/njtonkorm.php?njtcp=eh6eg3ed0dr1eo0dt3ee0em1cj0by3cf6bx9bz0by3bx8o> (A letöltés dátuma: 2018.09.29.)

²⁹¹ „1. § [...]”

(2) A közösségi együttélés alapvető szabályait sértő magatartásokkal kapcsolatos hatósági eljárást átruházott hatáskörben a jegyző* folytatja le.”

* Kiemelés a szerzőtől.

Szentlászló Községi Önkormányzat Képviselőtestületének 8/2017. (V. 29.) önkormányzati rendelete a közösségi együttélés alapvető szabályairól.

<http://www.njt.hu/njtonkorm.php?njtcp=eh1eg8ed5dr6eo3dt0ee3em0cj5by0bz7ca4cb9bx2cd3d> (A letöltés dátuma: 2018.09.29.)

ben kerül(het) sor az eljárásra, helyszíni bírság esetén a jegyző, a hivatal dolgozója²⁹², a közterület-felügyelő²⁹³ vagy a mezőőr²⁹⁴ is eljárhat.

A közösségi együttélés alapvető szabályai elmulasztásának jogkövetkezményeként lefolytatandó eljárásokra a 2012–2017 években megalkotott önkormányzati rendeletek a hatályos törvényi rendelkezések alapján közigazgatási hatósági eljárásként a Ket. szabályait rendelték alkalmazni. Ugyanakkor a Ket. hatályon kívül helyezését és az Ákr. hatályba lépését követő – a kézirat lezárásig²⁹⁵ eltelt – kilenc hónapban az érintett önkormányzatok – néhány kivételtől eltekintve, amely önkormányzatok módosították²⁹⁶ e vonatkozásban a rendeletüket vagy a 2018. évben új rendeletet alkottak²⁹⁷ – rendeletmódosítással nem vezették át a jogszabályi változást a közösségi együttélés alapvető szabályairól szóló rendeleteikben.^{298, 299}

²⁹² „1. § [...] (6) Helyszíni bírság kiszabására a **jegyző*** és / vagy az általa írásban felhatalmazott **köztisztviselő*** jogosult.”

* Kiemelés a szerzőtől.

Szentlászló Községi Önkormányzat Képviselőtestületének 8/2017. (V. 29.) önkormányzati rendelete a közösségi együttélés alapvető szabályairól. <http://www.njt.hu/njtonkorm.php?njtcp=eh1eg8ed5dr6eo3dt0ee3em0cj5by0bz7ca4cb9bx2cd3d> (A letöltés dátuma: 2018.09.29.)

²⁹³ „4. § [...] (2) A helyszíni bírságot a **Pécsi Közterület-felügyelet*** szabja ki.”

* Kiemelés a szerzőtől.

Pécs Megyei Jogú Város Önkormányzata Közgyűlésének 48/2013. (XI. 18.) önkormányzati rendelete a közösségi együttélés alapvető szabályairól és megszegésük jogkövetkezményeiről.

<http://www.njt.hu/njtonkorm.php?njtcp=eh6eg3ed0dr1eo0dt3ee0em1cj0by3cf6bx9bz0by3bx8o> (A letöltés dátuma: 2018.09.29.)

²⁹⁴ „3. § [...] (2) A helyszíni bírság kiszabására jogosult:

a. a **közterület-felügyelő*** valamennyi, e rendeletben megállapított magatartás esetén,
b. a **mezőőr*** azokban az esetekben, ahol ezen rendeletben külön felhatalmazást kap.”

* Kiemelés a szerzőtől.

Alsónémedi Önkormányzat Képviselő-testületének 20/2013. (IX. 10.) önkormányzati rendelete a közösségi együttélés alapvető szabályairól és ezek elmulasztásának jogkövetkezményeiről.

<http://www.njt.hu/njtonkorm.php?njtcp=eh5eg2ed1dr8eo3dt8ee9em8cj7bx2bx7cd8cc3cd0ca1h> (A letöltés dátuma: 2018.09.29.)

²⁹⁵ 2018. szeptember 30.

²⁹⁶ „3. § (1) A közösségi együttélés alapvető szabályainak megszegőjével szemben közigazgatási szankcióként a **közigazgatási eljárásjog reformjával összefüggésben egyes törvények módosításáról és egyes jogszabályok hatályon kívül helyezéséről szóló 2017. évi CLXXIX. törvény szerinti*** figyelemztetést, annak alkalmazhatatlansága esetén közigazgatási bírságot kell kiszabni. [...] 5. § E rendelet hatálya alá tartozó magatartások miatt indult eljárásokban **az általános közigazgatási rendtartásról szóló törvény előírásait*** kell alkalmazni.”

* Kiemelés a szerzőtől.

Pécs Megyei Jogú Város Önkormányzata Közgyűlésének 48/2013. (XI. 18.) önkormányzati rendelete a közösségi együttélés alapvető szabályairól és megszegésük jogkövetkezményeiről.

<http://www.njt.hu/njtonkorm.php?njtcp=eh6eg3ed0dr1eo0dt3ee0em1cj0by3cf6bx9bz0by3bx8o> (A letöltés dátuma: 2018.09.29.)

²⁹⁷ „4. § (1) A közösségi együttélés alapvető szabályai betartásának elmulasztása miatt lefolytatott eljárás során **az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény és a közigazgatási szabályszegések szankcióinak átmeneti szabályairól, valamint a közigazgatási eljárásjog reformjával összefüggésben egyes törvények módosításáról és egyes jogszabályok hatályon kívül helyezéséről szóló 2017. évi CLXXIX. törvény szabályait*** az e rendeletben foglalt eltérésekkel kell alkalmazni.”

* Kiemelés a szerzőtől.

Kapuvár Városi Önkormányzat Képviselő-testületének 1/2018. (I. 30.) önkormányzati rendelete a közösségi együttélés alapvető szabályairól és ezek elmulasztásának jogkövetkezményeiről.

<http://www.njt.hu/njtonkorm.php?njtcp=eh0eg1ed0dr7eo6dt3ee2em7cj4by5cd4cc3bw4ce9ca0i> (A letöltés dátuma: 2018.09.29.)

²⁹⁸ „Eljárási szabályok

2. §

(1) Az eljárás lefolytatására a **közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (a továbbiakban: Ket.) rendelkezéseit*** kell alkalmazni.

(2) Az e rendeletben meghatározott a közösségi együttélés alapvető szabályait sértő magatartás elkövetőjével szemben ötezer forinttól egyszáz-ötven ezer forintig terjedő közigazgatási bírság, illetve ötezer forinttól ötven ezer forintig terjedő helyszíni bírság szabható ki.

(3) A kiszabásra kerülő bírság mértékének megállapítására, kiszabására, valamint annak elévülésére a **Ket. rendelkezéseit*** kell megfelelően alkalmazni.”

* Kiemelés a szerzőtől.

Páprád Község Önkormányzat Képviselő-testületének 6/2013. (X. 22.) önkormányzati rendelete a közösségi együttélés alapvető szabályairól és ezek elmulasztásának jogkövetkezményeiről.

<http://www.njt.hu/njtonkorm.php?njtcp=eh0eg1ed0dr5eo6dt1ee8em7cj4ce1ce2bx7cb2g> (A letöltés dátuma: 2018.09.29.)

²⁹⁹ „12. § [...] (3) A közigazgatási bírság kiszabása során a **közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény VI/A fejezetében*** a közigazgatási bírságra foglaltak alkalmazandóak.

[...]

13. § [...] (3) A közösségi együttélés alapvető szabályaival ellentétes magatartást megvalósítóval szemben közigazgatási hatósági eljárás a **közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény 94/A. § (2) bekezdésében meghatározott*** határidőben indítható meg. Ezt követően eljárás nem indítható.

(4) Az eljárás szabályokra a **közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény rendelkezéseit*** kell alkalmazni.”

* Kiemelés a szerzőtől.

Szajk Község Önkormányzat Képviselő-testületének 9/2013. (IX. 13.) önkormányzati rendelete a közösségi együttélés alapvető szabályairól és ezek elmulasztásának jogkövetkezményeiről.

<http://www.njt.hu/njtonkorm.php?njtcp=eh6eg9ed8dr7eo0dt7ee4em3cj6ca5bw6bz1cd0l> (A letöltés dátuma: 2018.09.29.)

Az empirikus kutatás során vizsgált 2012–2017 évek közötti időszakban a kormányhivatalok részéről a tiltott közösségellenes magatartásokról alkotott önkormányzati rendeletek vonatkozásában hat megyében 16 törvényességi felhívás, valamint a közösségi együttélés alapvető szabályainak és azok elmulasztásának jogkövetkezményeiről alkotott önkormányzati rendeletek vonatkozásában az érintett helyi önkormányzatok felé mindössze hét megyében összesen 19 törvényességi felhívás történt. (Részletesen lásd: 6. táblázat.) A kutatás során áttekintett önkormányzati rendeletek ismeretében megállapítható, hogy a törvényességi felügyelet intézménye a céljából következő feladatát nem tölti be, a gyakorlatban a törvényességi felügyelet nem, illetve nem rendeltetésének megfelelően működik.

MELLÉKLET

AKÖZÖSSÉGIEGYÜTTÉLÉSA LAPVETŐSZABÁLYAIRÓLSZÓLÓHATÁLYOSÖNKORMÁNYZATI RENDELETEK³⁰⁰

Baranya megye

Abaliget Község Önkormányzata Képviselő-testületének 6/2017. (V. 31.) önkormányzati rendelete
Almamellék Község Önkormányzata Képviselő-testületének 5/2017. (V. 26.) önkormányzati rendelete
Alsómocsolád Község Önkormányzata Képviselő-testületének 10/2016. (XII. 1.) önkormányzati rendelete
Bakonya Község Önkormányzata Képviselő-testületének 5/2016. (III. 22.) önkormányzati rendelete
Baksa Község Önkormányzata Képviselő-testületének 8/2015. (VII. 06.) sz. önkormányzati rendelete
Baranya Megyei Önkormányzat Közgyűlésének 16/2015. (XII. 17.) önkormányzati rendelete
Berkesd Község Önkormányzata Képviselő-testületének 8/2015. (IX. 29.) önkormányzati rendelete
Bodolyabér Község Önkormányzata Képviselő-testületének 12/2015. (X. 30.) önkormányzati rendelete
Boldogasszonyfa Község Önkormányzata Képviselő-testületének 6/2017. (V. 26.) önkormányzati rendelete
Bóly Város Önkormányzata Képviselő-testületének 14/2013. (IX. 13.) önkormányzati rendelete
Bükkösd Község Önkormányzata Képviselő-testülete 2/2015. (I. 29.) önkormányzat rendelete
Csebény Község Önkormányzata Képviselő-testületének 4/2017. (V. 26.) önkormányzati rendelete
Cserkút Község Önkormányzata Képviselő-testületének 5/2016. (IV. 04.) önkormányzati rendelete
Csonkamindszent Község Önkormányzata Képviselő-testületének 4/2018. (V. 31.) önkormányzati rendelete
Ellend Község Önkormányzata Képviselő-testületének 8/2015. (IX. 10.) önkormányzati rendelete
Erdősmecke Község Önkormányzata Képviselő-testületének 15/2013. (XII. 30.) önkormányzati rendelete
Erzsébet Község Önkormányzata Képviselő-testületének 11/2013. (XII. 30.) önkormányzati rendelete
Fazekasboda Község Önkormányzata Képviselő-testületének 13/2013. (XII. 30.) önkormányzati rendelete
Gerde Község Önkormányzata Képviselő-testületének 12/2016. (X. 7.) önkormányzati rendelete
Gödre Község Önkormányzata Képviselő-testületének 4/2017. (V. 31.) önkormányzati rendelete
Gyöngyfa Község Önkormányzata Képviselő-testületének 5/2014. (VII. 8.) önkormányzati rendelete
Harkány Város Önkormányzata Képviselő-testületének 15/2013. (IX. 4.) önkormányzati rendelete
Hirics Község Önkormányzata Képviselő-testületének 6/2013. (X. 22.) önkormányzati rendelete
Horváthertelend Község Önkormányzata Képviselő-testületének 4/2017. (V. 29.) önkormányzati rendelete
Ibafa Község Önkormányzata Képviselő-testületének 5/2017. (V. 26.) önkormányzati rendelete

---

³⁰⁰ 2018. szeptember 15-ei állapot.

Kacsóta Község Önkormányzata Képviselő-testületének 5/2018. (V. 31.) önkormányzati rendelete
Kátoly Község Önkormányzata Képviselő-testületének 10/2013. (XII.30.) önkormányzati rendelete
Kékesd Község Önkormányzata Képviselő-testületének 12/2013. (XII. 30.) önkormányzati rendelete
Kemse Község Önkormányzata Képviselő-testületének 6/2013. (X.22.) önkormányzati rendelete
Királyegyháza Község Önkormányzata Képviselő-testületének 6/2014. (VII. 8.) önkormányzati rendelete
Kistamási Község Önkormányzata Képviselő-testületének 8/2017. (VII. 31.) önkormányzati rendelete
Körös Község Önkormányzat Képviselő-testületének 8/2013. (X. 22.) önkormányzati rendelete
Kozármisleny Város Önkormányzata Képviselő-testületének 9/2016. (V. 17.) önkormányzati rendelete
Kökény Község Önkormányzata Képviselő-testületének 4/2014. (IV. 20.) önkormányzati rendelete
Kölked Község Önkormányzata Képviselő-testületének 7/2016. (IV. 20.) önkormányzati rendelete
Kövágószőlős Község Önkormányzata Képviselő-testületének 10/2016. (XI. 03.) rendelete
Kövágótöttös Község Önkormányzata Képviselő-testületének 11/2017. (VIII. 4.) önkormányzati rendelete
Liget Község Önkormányzata Képviselő-testületének 11/2015. (X. 30.) önkormányzati rendelete
Lúzsok Község Önkormányzata Képviselő-testületének 6/2013. (X. 22.) önkormányzati rendelete
Magyarhertelend Község Önkormányzata Képviselő-testületének 10/2015. (VIII. 31.) önkormányzati rendelete
Magyarszék Község Önkormányzata Képviselő-testületének 13/2015. (X. 30.) önkormányzati rendelete
Matty Község Önkormányzata Képviselő-testületének 4/2017. (V. 3.) önkormányzati rendelete
Mecsekpölöske Község Önkormányzata Képviselő-testületének 10/2015. (XI. 30.) önkormányzati rendelete
Nagypall Község Önkormányzata Képviselő-testületének 13/2013. (XII. 30.) önkormányzati rendelete
Nemeske Község Önkormányzata Képviselő-testületének a 8/2016. (VI. 28.) önkormányzati rendelete
Orfú Község Önkormányzata Képviselő-testületének 6/2017. (IV. 25.) önkormányzati rendelete
Oroszló Község Önkormányzata Képviselőtestületének 12/2015. (X. 30.) önkormányzati rendelete
Páprád Község Önkormányzata Képviselő-testületének 6/2013. (X. 22.) önkormányzati rendelete
Siklós Város Önkormányzata Képviselő-testületének 28/2013. (XI. 4.) önkormányzati rendelete
Somogyhatvan Község Önkormányzata Képviselő-testületének 12/2017. (VII. 17.) önkormányzati rendelete
Sumony Község Önkormányzata Képviselő-testületének 5/2014.(VII. 8.) önkormányzati rendelete
Szabadszentkirály Község Önkormányzata Képviselő-testületének 12/2015. (VI. 8.) önkormányzati rendelete
Szajk Község Önkormányzata Képviselő-testületének 9/2013. (IX. 13.) önkormányzati rendelete
Szellő Község Önkormányzata Képviselő-testületének 11/2013. (XII. 30.) önkormányzati rendelete
Szentdénés Község Önkormányzata Képviselő-testületének 5/2014. (VII. 8.) önkormányzati rendelete
Szentlászló Község Önkormányzata Képviselő-testületének 8/2017. (V. 29.) önkormányzati rendelete
Szentlőrinc Város Önkormányzata Képviselő-testületének 9/2018. (V. 3.) önkormányzati rendelete
Szigetvár Város Önkormányzata Képviselő-testületének 1/2013. (I. 18.) önkormányzati rendelete
Szilágy Község Önkormányzata Képviselő-testületének 7/2015. (IX. 28.) önkormányzati rendelete
Tengeri Község Önkormányzata Képviselő-testületének 10/2015. (VI. 2.) önkormányzati rendelete
Téseny Község Önkormányzata Képviselő-testületének 10/2013. (X. 11.) önkormányzati rendelete
Töttös Község Önkormányzata Képviselő-testületének 10/2013. (IX. 13.) önkormányzati rendelete
Vejtői Község Önkormányzata Képviselő-testületének 6/2013. (X. 22.) önkormányzati rendelete
Velény Község Önkormányzata Képviselő-testületének 10/2015. (VII. 13.) önkormányzati rendelete
Zaláta Község Önkormányzata Képviselő-testületének 6/2013. (X. 22.) önkormányzati rendelete

Bács-Kiskun megye

Ágasegyháza Község Önkormányzata Képviselő-testületének 15/2013. (IX. 10.) önkormányzati rendelete
Bácsbokod Nagyközség Önkormányzat Képviselő-testületének 10/2014. (V. 28.) önkormányzati rendelete
Baja Város Önkormányzata Képviselő-testületének 22/2015. (XI. 27.) önkormányzati rendelete
Ballószög Község Önkormányzata Képviselő-testületének 4/2015. (II. 27.) önkormányzati rendelete
Dunafalva Község Önkormányzata Képviselő-testületének 3/2016. (II. 16.) önkormányzati rendelete
Dunatétlen Község Önkormányzata Képviselő-testületének 13/2014. (VIII. 29.) önkormányzati rendelete
Dusnok Község Önkormányzata Képviselő-testületének 6/2018. (IV. 09.) önkormányzati rendelete
Fajszt Község Önkormányzata Képviselő-testületének 9/2014. (VI. 2.) önkormányzati rendelete
Gara Község Önkormányzata Képviselő-testületének 16/2016. (IX. 30.) önkormányzati rendelete
Jánoshalma Városi Önkormányzat Képviselő-testületének 22/2014. (XI. 24.) önkormányzati rendelete
Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzata Közgyűlése 6/2017. (III. 30.) önkormányzati rendelete
Kerekegyháza Város Önkormányzata Képviselő-testületének 14/2017. (VI. 30.) önkormányzati rendelete
Kiskőrös Város Önkormányzata Képviselő-testületének 19/2017. (X. 26.) önkormányzati rendelete
Kiskunfélegyháza Város Önkormányzata Képviselő-testületének 17/2018. (VI. 29.) önkormányzati rendelete
Kiskunhalas Város Önkormányzata Képviselő-testületének 10/2015. (IV. 30.) önkormányzati rendelete
Kiskunmajsa Város Önkormányzata Képviselő-testületének 40/2015. (XI. 30.) önkormányzati rendelete
Lakitelek Nagyközség Önkormányzata Képviselő-testületének 1/2018. (I. 12.) önkormányzati rendelete
Mélykút Város Önkormányzata Képviselő-testületének 11/2016. (VI. 9.) önkormányzati rendelete
Orgovány Község Önkormányzata Képviselőtestületének 3/2018. (III. 29.) önkormányzati rendelete
Soltvadkert Város Önkormányzata Képviselő-testülete 9/2015. (VI. 25.) önkormányzati rendelete
Szeremle Község Önkormányzata Képviselő-testületének 6/2016. (V. 2.) önkormányzati rendelete
Tiszaalpar Nagyközség Önkormányzat Képviselő-testületének 29/2013. (XII. 20.) önkormányzati rendelete
Tiszakécske Város Önkormányzata Képviselő-testületének 9/2013. (V. 09.) önkormányzati rendelete

Békés megye

Battonya Város Önkormányzata Képviselő-testületének 18/2017. (IX. 29.) önkormányzati rendelete
Békés Város Önkormányzata Képviselő-testületének 20/2013. (VIII. 30.) önkormányzati rendelete
Békéscsaba Megyei Jogú Város Önkormányzata Közgyűlésének 11/2013. (III. 29.) önkormányzati rendelete
Békésszentandrás Nagyközség Önkormányzata Képviselő-testületének 25/2017. (XII. 5.) önkormányzati rendelete
Csanádapáca Község Önkormányzata Képviselő-testületének 12/2018. (VI. 21.) önkormányzati rendelete
Dévaványa Város Önkormányzata Képviselő-testületének 16/2014. (V. 30.) önkormányzati rendelete
Ecsegfalva Község Önkormányzata Képviselő-testületének 5/2014. (V. 28.) önkormányzati rendelete
Elek Város Önkormányzata Képviselő-testületének 16/2013. (X. 1.) önkormányzati rendelete
Gádos Nagyközség Önkormányzata Képviselő-testületének 9/2014. (V. 29.) önkormányzati rendelete
Gyomaendrőd Város Önkormányzat Képviselő-testületének 33/2016. (XII. 19.) önkormányzati rendelete
Gyula Város Önkormányzata Képviselő-testületének 32/2013. (XII. 23.) önkormányzati rendelete
Kardoskút Község Önkormányzata Képviselő-testületének 14/2013. (XI. 6.) önkormányzati rendelete
Kaszaper Község Önkormányzata Képviselő-testületének 2/2017. (II. 24.) önkormányzati rendelete
Kétegyháza Nagyközség Önkormányzata Képviselő-testületének 10/2016. (VII. 29.) önkormányzati rendelete
Kevermes Nagyközség Önkormányzata Képviselő-testületének 7/2018. (VI. 29.) önkormányzati rendelete

Körösladány Város Önkormányzata Képviselő-testületének 18/2016. (XI. 30.) önkormányzati rendelete
Köröstarcsa Község Önkormányzata Képviselő-testületének 12/2015. (IX. 14.) önkormányzati rendelete
Kunágota Község Önkormányzata Képviselő-testületének 9/2016. (VIII. 31.) önkormányzati rendelete
Lökösháza Község Önkormányzata Képviselő-testületének 11/2016. (VI. 30.) önkormányzati rendelete
Magyarbánhegyes Község Önkormányzata Képviselő-testületének 2/2018. (I. 30.) önkormányzati rendelete
Medgyesbodzás Község Önkormányzata Képviselő-testületének 9/2017. (VII. 28.) önkormányzati rendelete
Medgyesegyháza Város Önkormányzata Képviselő-testületének 12/2017. (VII. 18.) önkormányzati rendelete
Mezőberény Város Önkormányzata Képviselő-testületének 16/2013. (V. 28.) önkormányzati rendelete
Orosháza Város Önkormányzata Képviselő-testületének 18/2013. (VI. 28.) önkormányzati rendelete
Sarkad Város Önkormányzata Képviselő-testületének 16/2013. (X. 4.) önkormányzati rendelete
Szarvas Város Önkormányzata Képviselő-testületének 20/2015. (XI. 20.) önkormányzati rendelete
Tótkomlós Város Önkormányzata Képviselő-testületének 16/2017. (VI. 30.) önkormányzati rendelete

Borsod-Abaúj-Zemplén megye

Alsózsolca Város Önkormányzat Képviselő-testületének 8/2018. (IV. 27.) önkormányzati rendelete
Arka Község Önkormányzata Képviselő-testületének 4/2017. (IV. 6.) önkormányzati rendelete
Arnót Község Önkormányzata Képviselő-testületének 12/2015. (VI. 24.) önkormányzati rendelete
Baktakék Község Önkormányzata Képviselő-testületének 9/2016. (V. 17.) önkormányzati rendelete
Balajt Község Önkormányzata Képviselő-testületének 6/2018. (V. 31.) önkormányzati rendelete
Bánhorváti Község Önkormányzata Képviselő-testületének 12/2015. (IX. 30.) önkormányzati rendelete
Becskeháza Község Önkormányzata Képviselő-testületének 5/2015. (VI. 24.) önkormányzati rendelete
Bekecs Község Önkormányzata Képviselő-testületének 10/2015. (VII. 14.) önkormányzati rendelete
Bódvalenke Község Önkormányzata Képviselő-testületének 5/2015. (VI. 24.) önkormányzati rendelete
Bódvaszilas Község Önkormányzata Képviselő-testületének 7/2015. (VI. 23.) önkormányzati rendelete
Borsodivánka Község Önkormányzata Képviselő-testületének 8/2017. (IX. 8.) önkormányzati rendelete
Cserépfalu Község Önkormányzata Képviselő-testületének 4/2017. (III. 14.) önkormányzati rendelete
Damak Község Önkormányzata Képviselő-testületének 10/2017. (VIII. 17.) önkormányzati rendelete
Dédestapolcsány Község Önkormányzata Képviselő-testületének 11/2013. (IX. 11.) önkormányzati rendelete
Detek Község Önkormányzata Képviselő-testületének 6/2016. (V. 19.) önkormányzati rendelete
Edelény Város Önkormányzata Képviselő-testületének 19/2016. (VII. 14.) önkormányzati rendelete
Egerlövő Község Önkormányzata Képviselő-testületének 9/2017. (VIII. 28.) önkormányzati rendelete
Fáj Község Önkormányzata Képviselő-testületének 6/2016. (V. 19.) önkormányzati rendelete
Felsőzsolca Város Önkormányzata Képviselő-testületének 33/2013. (XI. 25.) önkormányzati rendelete
Gelej Község Önkormányzata Képviselő-testületének 4/2015. (IV. 15.) önkormányzati rendelete
Hangács Község Önkormányzata Képviselő-testületének 13/2017. (IX. 18.) önkormányzati rendelete
Harsány Község Önkormányzata Képviselő-testületének 17/2014. (VII. 25.) önkormányzati rendelete
Hernádnémeti Község Önkormányzata Képviselő-testületének 9/2016. (IV. 29.) önkormányzati rendelete
Kazincbarcika Város Önkormányzata Képviselő-testületének 36/2013. (XII. 19.) önkormányzati rendelete
Ládbesenyő Község Önkormányzata Képviselő-testületének 8/2017. (IX. 15.) önkormányzati rendelete
Legyesbénye Község Önkormányzata Képviselő-testületének 5/2017. (VI. 9.) önkormányzati rendelete
Mályinka Község Önkormányzata Képviselő-testületének 8/2013. (IX. 12.) önkormányzati rendelete
Megyaszó Község Önkormányzata Képviselő-testületének 6/2018. (V. 29.) önkormányzati rendelete

Mezőkeresztes Város Önkormányzata Képviselő-testületének 11/2015. (VII. 9.) önkormányzati rendelete
Mezőkövesd Város Önkormányzata Képviselő-testületének 16/2013. (VI. 27.) önkormányzati rendelete
Mezőnagymihály Község Önkormányzata Képviselő-testületének 5/2016. (VI. 28.) önkormányzati rendelete
Mezőnyárád Község Önkormányzata Képviselő-testületének 9/2016. (VI. 21.) önkormányzati rendelete
Miskolc Megyei Jogú Város Önkormányzata Közgyűlésének 35/2013. (X. 1.) önkormányzati rendelete
Nagybarca Község Önkormányzata Képviselő-testületének 4/2016. (II. 22.) önkormányzati rendelete
Négyes Község Önkormányzata Képviselő-testületének 5/2017. (VIII. 24.) önkormányzati rendelete
Nyékládháza Város Önkormányzata Képviselő-testületének 8/2014. (VI. 20.) önkormányzati rendelete
Nyomár Község Önkormányzata Képviselő-testületének 2/2016. (IV. 13.) önkormányzati rendelete
Olaszliszka Község Önkormányzata Képviselő-testületének 6/2014. (II. 28.) önkormányzati rendelete
Ózd Város Önkormányzata Képviselő-testületének 16/2015. (X. 30.) önkormányzati rendelete
Putnok Város Önkormányzata Képviselő-testületének 9/2016. (VI. 27.) önkormányzati rendelete
Sajóbábony Város Önkormányzata Képviselő-testületének 7/2013. (III. 27.) önkormányzati rendelete
Sajókaza Község Önkormányzata Képviselő-testületének 16/2017. (IX. 20.) önkormányzati rendelete
Sajólád Község Önkormányzata Képviselő-testületének 15/2016. (X. 28.) önkormányzati rendelete
Sajóörös Község Önkormányzata Képviselő-testületének 19/2015. (XI. 30.) önkormányzati rendelete
Sajószentpéter Város Önkormányzata Képviselő-testületének 19/2015. (VIII. 28.) önkormányzati rendelete
Sajóvámos Község Önkormányzata Képviselő-testületének 8/2014. (VI. 26.) önkormányzati rendelete
Sárospatak Város Önkormányzata Képviselő-testületének 8/2015. (III. 2.) önkormányzati rendelete
Sátoraljaújhely Város Önkormányzata Képviselő-testületének 31/2015. (XI. 20.) önkormányzati rendelete
Szakácsi Község Önkormányzata Képviselő-testületének 9/2017. (VII. 13.) önkormányzati rendelete
Szalaszend Község Önkormányzata Képviselő-testületének 6/2016. (V. 18.) önkormányzati rendelete
Szentistván Nagyközség Önkormányzata Képviselő-testületének 9/2016. (VI. 30.) önkormányzati rendelete
Szerencs Város Önkormányzata Képviselő-testületének 10/2017. (VIII. 30.) önkormányzati rendelete
Szikszó Város Önkormányzata Képviselő-testületének 31/2017. (XI. 23.) önkormányzati rendelete
Szirmabesenyő Nagyközség Önkormányzata Képviselő-testületének 19/2016. (IX. 16.) önkormányzati rendelete
Taktaharkány Nagyközség Önkormányzata Képviselő-testületének 14/2018. (V. 29.) önkormányzati rendelete
Tardona Község Önkormányzata Képviselő-testületének 12/2015. (X. 13.) önkormányzati rendelete
Tiszababolna Község Önkormányzata Képviselő-testületének 6/2017. (VIII. 28.) önkormányzati rendelete
Tornanádaska Község Önkormányzata Képviselő-testületének 9/2015. (VI. 25.) önkormányzati rendelete
Tornaszentandrás Község Önkormányzata Képviselő-testületének 5/2015. (VI. 25.) önkormányzati rendelete
Újcsanános Község Önkormányzata Képviselő-testületének 9/2017. (IX. 27.) önkormányzati rendelete

Csongrád megye

Ásotthalom Község Önkormányzata Képviselő-testületének 12/2014. (IV. 30.) önkormányzati rendelete
Csanádpalota Város Önkormányzata Képviselő-testületének 24/2017. (10. 26.) önkormányzati rendelete
Királyhegyes Község Önkormányzata Képviselő-testületének 7/2015. (IV. 27.) önkormányzati rendelete
Kübekháza Község Önkormányzata Képviselő-testületének 7/2017. (V. 31.) önkormányzati rendelete
Magyarcsanak Község Önkormányzata Képviselő-testületének 24/2015. (X. 29.) önkormányzati rendelete
Szeged Megyei Jogú Város Önkormányzata Közgyűlésének 27/2016. (XI. 16.) önkormányzati rendelete
Szentés Város Önkormányzata Képviselő-testületének 2/2015. (II. 3.) önkormányzati rendelete
Újszentiván Község Önkormányzata Képviselő-testületének 6/2014. (V. 26.) önkormányzati rendelete

Fejér megye

Adony Város Önkormányzata Képviselő-testületének 15/2013. (IX. 23.) önkormányzati rendelete
Bakonycsernye Község Önkormányzata Képviselő-testületének 9/2016. (IV. 29.) önkormányzati rendelete
Baracska Község Önkormányzata Képviselő-testületének 16/2016. (X. 28.) önkormányzati rendelete
Besnyő Község Önkormányzata Képviselő-testületének 8/2013. (X. 31.) önkormányzati rendelete
Dég Község Önkormányzata Képviselő-testületének 10/2015. (VII. 22.) önkormányzati rendelete
Dunaújváros Megyei Jogú Város Önkormányzata Közgyűlésének 24/2013. (V. 24.) önkormányzati rendelete
Enying Város Önkormányzata Képviselő-testületének 14/2018. (V. 30.) önkormányzati rendelete
Ercsi Város Önkormányzata Képviselő-testületének 19/2013. (X. 30.) önkormányzati rendelete
Etyek Nagyközség Önkormányzata Képviselő-testületének 1/2014. (I. 23.) önkormányzati rendelete
Gárdony Város Önkormányzata Képviselő-testületének 8/2018. (IV. 5.) önkormányzati rendelete
Gyúró Község Önkormányzata Képviselő-testületének 2/2018. (IV. 26.) önkormányzati rendelete
Mány Község Önkormányzata Képviselő-testületének 10/2014. (IV. 30.) önkormányzati rendelete
Martonvásár Város Önkormányzata Képviselő-testületének 17/2016. (X. 12.) önkormányzati rendelete
Mezőkomárom Község Önkormányzata Képviselő-testületének 13/2015. (IX. 21.) önkormányzati rendelete
Mór Város Önkormányzata Képviselő-testületének 25/2013. (IX. 4.) önkormányzati rendelete
Nadap Község Önkormányzata Képviselő-testületének 6/2013. (IX. 18.) önkormányzati rendelete
Pákozd Község Önkormányzata Képviselő-testületének 7/2013. (III. 26.) sz. önkormányzati rendelete
Pátka Község Önkormányzata Képviselő-testületének 7/2017. (V. 2.) önkormányzati rendelete
Polgárdi Város Önkormányzata Képviselő-testületének 10/2018. (V. 30.) önkormányzati rendelete
Pusztaszabolcs Város Önkormányzata Képviselő-testületének 25/2017. (XII. 21.) önkormányzati rendelete
Rácalmás Város Önkormányzata Képviselő-testületének 13/2017. (V. 23.) önkormányzati rendelete
Ráckeresztúr Község Önkormányzata Képviselő-testületének 19/2017. (VII. 28.) önkormányzati rendelete
Sárosd Nagyközség Önkormányzata Képviselő-testületének 7/2014. (IV. 22.) önkormányzati rendelete
Szár Község Önkormányzata Képviselő-testületének 16/2016. (XII. 19.) önkormányzati rendelete
Székesfehérvár Megyei Jogú Város Önkormányzata Közgyűlésének 9/2013. (II. 19.) önkormányzati rendelete
Tordas Község Önkormányzata Képviselő-testületének 8/2013. (IX. 19.) önkormányzati rendelete
Újbarok Község Önkormányzata Képviselő-testületének 17/2016. (XI. 28.) önkormányzati rendelete
Velence Város Önkormányzata Képviselő-testületének 15/2013. (VII. 30.) önkormányzati rendelete

Győr-Moson-Sopron megye

Abda Község Önkormányzata Képviselő-testületének 4/2014. (V. 8.) önkormányzati rendelete
Agyagosszergény Község Önkormányzata Képviselő-testületének 14/2015. (IX. 30.) önkormányzati rendelete
Babót Község Önkormányzata Képviselő-testületének 12/2017. (XI. 24.) önkormányzati rendelete
Bakonypéterd Község Önkormányzata Képviselő-testületének 10/2014. (VIII. 14.) önkormányzati rendelete
Beled Város Önkormányzata Képviselő-testületének 7/2014. (VI. 18.) önkormányzati rendelete
Bogyoszló Község Önkormányzata Képviselő-testülete 12/2013. (V. 30.) önkormányzati rendelete
Börcs Község Önkormányzata Képviselő-testületének 6/2014. (V. 6.) önkormányzati rendelete
Csáfordjánosfa Község Önkormányzata Képviselő-testületének 8/2015. (V. 15.) önkormányzati rendelete
Csapod Község Önkormányzata Képviselő-testületének 7/2017. (VII. 5.) önkormányzati rendelete
Csér Község Önkormányzata Képviselő-testületének 10/2015. (06. 30.) önkormányzati rendelete

Csorna Város Önkormányzata Képviselő-testületének 35/2013. (XII. 17.) önkormányzati rendelete
Dénestfa Község Önkormányzata Képviselő-testületének 6/2014. (IX. 01.) önkormányzati rendelete
Dunakiliti Község Önkormányzata Képviselő-testületének 9/2015. (X. 1.) önkormányzati rendelete
Dunasziget Község Önkormányzata Képviselő-testületének 11/2014. (VII. 8.) önkormányzati rendelete
Edve Község Önkormányzata Képviselő-testületének 5/2014. (IV. 24.) önkormányzati rendelete
Egyházásfalva Község Önkormányzata Képviselő-testületének 8/2015. (IV. 30.) önkormányzati rendelete
Enese Község Önkormányzata Képviselő-testületének 12/2014. (IX. 29.) önkormányzati rendelete
Feketeerdő Község Önkormányzata Képviselő-testületének 8/2016. (IX. 28.) önkormányzati rendelete
Fertőendréd Község Önkormányzata Képviselő-testületének 6/2017. (IV. 24.) önkormányzati rendelete
Fertőszentmiklós Város Önkormányzata Képviselő-testületének 15/2017. (X. 31.) önkormányzati rendelete
Fertőszéplak Község Önkormányzata Képviselő-testületének 15/2016. (XI. 11.) önkormányzati rendelete
Gyóró Község Önkormányzata Képviselő-testületének 8/2014. (X. 26.) önkormányzati rendelete
Gyömöre Község Önkormányzata Képviselő-testületének 2/2018. (IV. 27.) önkormányzati rendelete
Györladamér Község Önkormányzata Képviselő-testületének 10/2014. (VII. 7.) önkormányzati rendelete
Győrszemere Község Önkormányzata Képviselő-testületének 15/2016. (XI. 30.) önkormányzati rendelete
Győrújbarát Község Önkormányzata Képviselő-testületének 37/2016. (XII. 14.) önkormányzati rendelete
Győrújfalva Község Önkormányzata Képviselő-testületének 10/2016. (VII. 6.) önkormányzati rendelete
Hegyeshalom Nagyközség Önkormányzata Képviselő-testületének 12/2017. (VIII. 1.) önkormányzati rendelete
Himod Község Önkormányzata Képviselő-testületének 9/2014. (X. 20.) önkormányzati rendelete
Ikrény Község Önkormányzata Képviselő-testületének 3/2014. (III. 26.) önkormányzati rendelete
Iván Község Önkormányzata Képviselő-testületének 9/2015. (V. 15.) önkormányzati rendelete
Jánossomorja Város Önkormányzata Képviselő-testületének 10/2015. (IV. 29.) önkormányzati rendelete
Kapunár Város Önkormányzata Képviselő-testületének 1/2018. (I. 30.) önkormányzati rendelete
Kimle Község Önkormányzata Képviselő-testületének 9/2018. (VI. 22.) önkormányzati rendelete
Kisbodak Község Önkormányzata Képviselő-testületének 4/2018. (IV. 27.) önkormányzati rendelete
Kisfalud Község Önkormányzata Képviselő-testületének 10/2014. (X. 20.) önkormányzati rendelete
Kópháza Község Önkormányzata Képviselő-testületének 12/2015. (VI. 25.) önkormányzati rendelete
Lázi Község Önkormányzata Képviselő-testületének 4/2015. (III. 19.) önkormányzati rendelete
Lébény Város Önkormányzata Képviselő-testületének 3/2017. (II. 7.) önkormányzati rendelete
Levél Község Önkormányzata Képviselő-testületének 10/2015. (X. 27.) önkormányzati rendelete
Magyarkeresztúr Község Önkormányzata Képviselő-testületének 7/2015. (XII. 7.) önkormányzati rendelete
Máriakálnok Község Önkormányzata Képviselő-testületének 8/2015. (IV. 30.) önkormányzati rendelete
Mihályi Község Önkormányzata Képviselő-testületének 11/2014. (X. 30.) önkormányzati rendelete
Mosonmagyaróvár Város Önkormányzata Képviselő-testületének 20/2016. (V. 2.) önkormányzati rendelete
Mosonszentmiklós Község Önkormányzata Képviselő-testületének 8/2016. (V. 25.) önkormányzati rendelete
Nyalka Község Önkormányzata Képviselő-testületének 4/2015. (III. 31.) önkormányzati rendelete
Osló Község Önkormányzata Képviselő-testületének 7/2018. (V. 24.) önkormányzati rendelete
Öttevény Község Önkormányzata Képviselő-testületének 27/2017. (VII. 21.) önkormányzati rendelete
Páli Község Önkormányzata Képviselő-testületének 11/2013. (XI. 25.) önkormányzati rendelete
Pázmándfalva Község Önkormányzata Képviselő-testületének 2/2015. (I. 26.) önkormányzati rendelete
Potyond Község Önkormányzata Képviselő-testülete 8/2013. (IV. 30.) önkormányzati rendelete
Pusztacsalád Község Önkormányzata Képviselő-testületének 9/2015. (V. 15.) önkormányzati rendelete

Rábakecöl Község Önkormányzata Képviselő-testületének 6/2014. (V. 12.) önkormányzati rendelete
Rábapordány Község Önkormányzata Képviselő-testületének 15/2013. (XI. 25.) önkormányzati rendelete
Rábasebes Község Önkormányzata Képviselő-testületének 8/2013. (XI. 11.) önkormányzati rendelete
Répceszemere Község Önkormányzata Képviselő-testületének 8/2014. (V. 29.) önkormányzati rendelete
Sopron Megyei Jogú Város Önkormányzata Közgyűlésének 27/2014. (XII. 23.) önkormányzati rendelete
Szerecseny Község Önkormányzata Képviselő-testületének 3/2018. (V. 7.) önkormányzati rendelete
Szil Község Önkormányzat Képviselő-testületének 15/2013. (XI. 25.) önkormányzati rendelete
Táp Község Önkormányzata Képviselő-testületének 6/2017. (IV. 27.) önkormányzati rendelete
Újkér Község Önkormányzata Képviselő-testületének 7/2015. (04. 30.) önkormányzati rendelete
Vadosfa Község Önkormányzata Képviselő-testületének 9/2014.(X.30.) önkormányzati rendelete
Vág Község Önkormányzata Képviselő-testületének 9/2013. (XI. 25.) önkormányzati rendelete
Vásárosfalu Község Önkormányzata Képviselő-testületének 5/2015. (IV. 27.) önkormányzati rendelete
Veszprémvarsány Község Önkormányzata Képviselő-testületének 12/2015. (XII. 23.) önkormányzati rendelete
Vitnyéd Község Önkormányzata Képviselő-testületének 14/2015. (VII. 16.) önkormányzati rendelete
Zsebeháza Község Önkormányzata Képviselő-testületének 14/2013. (XI. 22.) önkormányzati rendelete

Hajdú-Bihar megye

Bagamér Nagyközség Önkormányzata Képviselő-testületének 14/2016. (VII. 28.) önkormányzati rendelete
Balmazújváros Város Önkormányzata Képviselő-testületének 28/2014. (XII. 31.) önkormányzati rendelete
Báránd Község Önkormányzata Képviselő-testületének 13/2013. (VIII. 29) önkormányzati rendelete
Darvas Község Önkormányzata Képviselő-testületének 24/2013. (X. 4.) önkormányzati rendelete
Egyek Nagyközség Önkormányzata Képviselő-testületének 3/2013. (I. 31.) önkormányzati rendelete
Folyás Község Önkormányzata Képviselő-testületének 9/2015. (V. 28.) önkormányzati rendelete
Földes Nagyközség Önkormányzata Képviselő-testületének 11/2018. (VI. 1.) önkormányzati rendelete
Gáborján Község Önkormányzata Képviselő-testületének 12/2017. (V. 30.) önkormányzati rendelete
Hajdúbagos Község Önkormányzata Képviselő-testületének 16/2017. (XI. 06.) önkormányzati rendelete
Hajdúböszörmény Város Önkormányzata Képviselő-testületének 43/2014. (XII. 29.) önkormányzati rendelete
Hajdúdorog Város Önkormányzata Képviselő-testület 24/2013. (X. 31.) önkormányzati rendelete
Hajdúhadház Város Önkormányzata Képviselő-testületének 30/2015. (X. 1.) önkormányzati rendelete
Hajdúnánás Város Önkormányzata Képviselő-testületének 27/2013. (XI. 11.) önkormányzati rendelete
Hajdúszoboszló Város Önkormányzata Képviselő-testületének 13/2013. (V. 9.) önkormányzati rendelete
Hajdúszovát Község Önkormányzata Képviselő-testületének 12/2013. (XI. 7.) önkormányzati rendelete
Kaba Város Önkormányzata Képviselő-testületének 20/2017. (IX. 26.) önkormányzati rendelete
Konyár Község Önkormányzata Képviselő-testületének 21/2015. (X. 09) önkormányzati rendelete
Monostorpályi Község Önkormányzata Képviselő-testülete 14/2015. (VII. 31.) önkormányzati rendelete
Nagyhegyes Község Önkormányzata Képviselő-testületének 18/2013. (IX. 26.) önkormányzati rendelete
Polgár Város Önkormányzata Képviselő-testületének 19/2015. (V. 29.) önkormányzati rendelete
Sáránd Község Önkormányzata Képviselő-testületének 12/2016. (V. 26.) önkormányzati rendelete
Sárrétudvari Nagyközség Önkormányzata Képviselő-testületének 23/2015. (IX. 24.) számú rendelete
Szentpéterszeg Község Önkormányzata Képviselő-testületének 15/2016. (X. 27.) önkormányzati rendelete
Szerep Község Önkormányzata Képviselő-testületének 10/2016. (VII. 14.) önkormányzati rendelete
Zsáka Nagyközség Önkormányzata Képviselő-testületének 19/2013. (IX. 16.) önkormányzati rendelete

Heves megye

Adács Község Önkormányzata Képviselő-testületének 7/2015. (IX. 7.) önkormányzati rendelete
Apc Község Önkormányzata Képviselő-testületének 12/2015. (VII. 9.) önkormányzati rendelete
Atkár Község Önkormányzata Képviselő-testületének 20/2013. (XII. 31.) önkormányzati rendelete
Domoszló Község Önkormányzata Képviselő-testületének 6/2016. (VII. 19.) önkormányzati rendelete
Ecséd Község Önkormányzata Képviselő-testületének 3/2015. (I. 16.) önkormányzati rendelete
Eger Megyei Jogú Város Önkormányzata Közgyűlésének 38/2016. (XI. 25.) önkormányzati rendelete
Erdőtelek Község Önkormányzata Képviselő-testületének 15/2015. (XII. 15.) önkormányzati rendelete
Felsőtárkány Község Önkormányzata Képviselő-testületének 10/2017. (X. 27.) önkormányzati rendelete
Gyöngyös Város Önkormányzata Képviselő-testületének 18/2016. (V. 27.) önkormányzati rendelete
Gyöngyöshalász Község Önkormányzata Képviselő-testületének 20/2013. (XII. 10.) önkormányzati rendelete
Gyöngyöspata Város Önkormányzata Képviselő-testületének 18/2015. (X. 02.) önkormányzati rendelete
Hatvan Város Önkormányzata Képviselő-testületének 13/2013. (III. 29.) önkormányzati rendelete
Heves Város Önkormányzata Képviselő-testületének 13/2016. (V. 27.) önkormányzati rendelete
Karácsond Község Önkormányzata Képviselő-testületének 8/2017. (VI. 20.) önkormányzati rendelete
Kisnána Község Önkormányzata Képviselő-testületének 8/2016. (XII. 15.) önkormányzati rendelete
Lőrinci Város Önkormányzata Képviselő-testületének 17/2015. (VIII. 27.) önkormányzati rendelete
Ludas Község Önkormányzata Képviselő-testületének 15/2015. (VII. 2.) önkormányzati rendelete
Mátraderecske Község Önkormányzata Képviselő-testületének 9/2016. (VI. 21.) önkormányzati rendelete
Mezőszemere Község Önkormányzata Képviselő-testületének 2/2014. (IV. 9.) önkormányzati rendelete
Nagyfüged Község Önkormányzata Képviselő-testületének 11/2015. (VI. 25.) önkormányzati rendelete
Nagyréde Község Önkormányzata Képviselő-testületének 13/2015. (VI. 26.) önkormányzati rendelete
Poroszló Község Önkormányzata Képviselő-testületének 19/2013. (XI. 28.) önkormányzati rendelete
Rózsaszentmárton Község Önkormányzata Képviselő-testületének 12/2013. (VIII. 13.) számú önkormányzati
rendelete
Sarud Község Önkormányzata Képviselő-testületének 15/2013. (XI. 29.) önkormányzati rendelete
Szihalom Község Önkormányzata Képviselő-testületének 7/2014. (V. 29.) önkormányzati rendelete
Verpelét Város Önkormányzata Képviselő-testületének 13/2015. (IX. 25.) önkormányzati rendelet
Zagyvaszántó Község Önkormányzata Képviselő-testületének 11/2015. (V. 29.) számú önkormányzati rendelete

Jász-Nagykun-Szolnok megye

Alattyán Község Önkormányzata Képviselő-testületének 2/2016. (I. 29.) önkormányzati rendelete
Cibakháza Nagyközség Önkormányzata Képviselő-testületének 7/2013. (III. 14.) önkormányzati rendelete
Csataszög Község Önkormányzata Képviselő-testületének 4/2013. (III. 05.) önkormányzati rendelete
Cserkeszőlő Község Önkormányzata Képviselő-testületének 18/2013. (IX. 11.) önkormányzati rendelete
Fegyvernek Város Önkormányzata Képviselő-testületének 8/2018. (IV. 27.) önkormányzati rendelete
Hunyadfalva Község Önkormányzata Képviselő-testületének 5/2013. (III. 5.) önkormányzati rendelete
Jászapáti Város Önkormányzata Képviselő-testületének 11/2014. (VII. 25.) önkormányzati rendelete
Jászberény Város Önkormányzata Képviselő-testületének 11/2013. (III. 14.) önkormányzati rendelete
Jászdózsza Községi Önkormányzata Képviselő-testületének 9/2014. (IV. 24.) önkormányzati rendelete
Jászfényszaru Város Önkormányzata Képviselő-testületének 8/2015. (III. 26.) önkormányzati rendelete

Jászivány Község Önkormányzata Képviselő-testületének 3/2017. (IX. 12.) önkormányzati rendelete
Jászkisér Város Önkormányzata Képviselő-testületének 6/2015. (IV. 29.) önkormányzati rendelete
Karcag Város Önkormányzata Képviselő-testületének 16/2018. (V. 25.) önkormányzati rendelete
Kenderes Város Önkormányzata Képviselő-testületének 17/2017. (X. 12.) önkormányzati rendelete
Kétpó Község Önkormányzata Képviselő-testületének 13/2016. (XI. 03.) önkormányzati rendelete
Kőtelek Község Önkormányzata Képviselő-testületének 4/2013. (III. 5.) önkormányzati rendelete
Mesterszállás Község Önkormányzata Képviselő-testületének 6/2017. (VII. 4.) önkormányzati rendelete
Mezőtúr Város Önkormányzata Képviselő-testületének 8/2016. (IV. 28.) önkormányzati rendelete
Nagykorú Község Önkormányzata Képviselő-testületének 4/2013. (III. 7.) önkormányzati rendelete
Öcsöd Nagyközség Önkormányzata Képviselő-testületének 6/2014. (VII. 4.) önkormányzati rendelete
Rákócziújfalu Község Önkormányzat Képviselő-testületének 10/2016. (VIII.10.) önkormányzati rendelete
Szolnok Megyei Jogú Város Önkormányzata Közgyűlésének 7/2016. (IV. 4.) önkormányzati rendelete
Szolnok Megyei Jogú Város Önkormányzata Közgyűlésének 13/2008. (IV. 28.) önkormányzati rendelete
Tiszafüred Város Önkormányzata Képviselő-testületének 23/2015. (X. 21.) önkormányzati rendelete
Tiszajenő Község Önkormányzata Képviselő-testületének 10/2014. (VI. 27.) önkormányzati rendelete
Tiszapüspöki Község Önkormányzata Képviselő-testületének 9/2016. (X. 06.) önkormányzati rendelete
Tizzaszűly Község Önkormányzata Képviselő-testületének 16/2015. (V. 28.) önkormányzata rendelete
Tizzaszőlős Község Önkormányzata Képviselő-testületének 4/2015. (IV. 01.) önkormányzati rendelete
Vezseny Község Önkormányzata Képviselő-testületének 9/2014. (V. 5.) önkormányzati rendelete

Komárom-Esztergom megye

Aka Község Önkormányzata Képviselő-testületének 13/2017. (XII. 28.) önkormányzati rendelete
Bábolna Város Önkormányzata Képviselő-testületének 12/2017. (IX. 28.) önkormányzati rendelete
Bajót Község Önkormányzata Képviselő-testületének 19/2016. (X. 27.) önkormányzati rendelete
Bakonysárkány Község Önkormányzata Képviselő-testületének 15/2017. (XII. 28.) önkormányzati rendelete
Bana Község Önkormányzata Képviselő-testületének 14/2017. (X. 11.) önkormányzati rendelete
Csolnok Község Önkormányzata Képviselő-testületének 2/2018. (II. 13.) önkormányzati rendelete
Dad Község Önkormányzata Képviselő-testületének 10/2016. (IV. 27.) önkormányzati rendelete
Dág Község Önkormányzata Képviselő-testületének 10/2015 (XI. 27.) önkormányzati rendelete
Dömös Község Önkormányzata Képviselő-testületének 9/2015. (III. 24.) önkormányzati rendelete
Esztergom Város Önkormányzata Képviselő-testületének 13/2014. (VI. 24.) önkormányzati rendelete
Lábatlan Város Önkormányzata Képviselő-testületének 15/2016. (IX. 28.) önkormányzati rendelete
Nagysáp Község Önkormányzata Képviselő-testületének 12/2015. (V. 28.) önkormányzati rendelete
Oroszlány Város Önkormányzata Képviselő-testületének 23/2016. (X. 23.) önkormányzati rendelete
Tát Város Önkormányzata Képviselő-testületének 9/2016. (VI. 28.) önkormányzati rendelete
Úny Község Önkormányzata Képviselő-testületének 7/2015. (XI. 27.) önkormányzati rendelete

Nógrád megye

Balassagyarmat Város Önkormányzata Képviselő-testületének 26/2013. (IX. 30.) önkormányzati rendelete
Bárna Község Önkormányzata Képviselő-testületének 9/2017. (V. 24.) önkormányzati rendelete
Becske Község Önkormányzata Képviselő-testületének 4/2016. (II. 16.) önkormányzati rendelete

Bercel Község Önkormányzata Képviselő-testületének 13/2017. (VIII. 25.) önkormányzati rendelete
Cserháthaláp Község Önkormányzata Képviselő-testületének 4/2016. (IV. 6.) önkormányzati rendelete
Dorogháza Község Önkormányzata Képviselő-testületének 14/2015. (IX. 30.) önkormányzati rendelete
Galgaguta Község Önkormányzata Képviselő-testületének 13/2017. (X. 31.) önkormányzati rendelete
Ipolyszög Község Önkormányzata Képviselő-testületének 16/2013. (IX. 26.) önkormányzati rendelete
Jobbágyi Község Önkormányzata Képviselő-testületének 16/2015. (XI. 30.) önkormányzati rendelete
Kétdobony Község Önkormányzata Képviselő-testületének 15/2016. (XI. 17.) önkormányzati rendelete
Magyarnándor Község Önkormányzata Képviselő-testületének 13/2015. (XII. 4.) önkormányzati rendelete
Mátramindszent Község Önkormányzata Képviselő-testületének 11/2015. (IX. 24.) önkormányzati rendelete
Mátraszele Község Önkormányzata Képviselő-testületének 9/2017. (V. 29.) önkormányzati rendelete
Patvarc Község Önkormányzata Képviselő-testületének 18/2013. (IX. 23.) önkormányzati rendelete
Rétság Város Önkormányzata Képviselő-testületének 19/2013. (XI. 26.) önkormányzati rendelete
Rimóc Község Önkormányzata Képviselő-testületének 12/2017. (XII. 6.) önkormányzati rendelete
Salgótarján Megyei Jogú Város Önkormányzata Közgyűlésének 31/2015. (IX. 24.) önkormányzati rendelete
Szanda Község Önkormányzata Képviselő-testületének 11/2017. (X. 30.) önkormányzati rendelete
Szécsénke Község Önkormányzata Képviselő-testületének 5/2016. (V. 21.) önkormányzati rendelete
Szécsény Város Önkormányzata Képviselő-testületének 7/2018. (V. 31.) önkormányzati rendelete
Szuha Község Önkormányzata Képviselő-testületének 9/2015. (IX. 29.) önkormányzati rendelete
Tar Község Önkormányzata Képviselő-testületének 18/2015. (VII. 16.) önkormányzati rendelete
Terény Község Önkormányzata Képviselő-testületének 6/2016. (V. 25.) önkormányzati rendelete
Tereske Község Önkormányzata Képviselő-testületének 7/2016. (XI. 22.) önkormányzati rendelete

Pest megye

Abony Város Önkormányzata Képviselő-testületének 7/2014. (II. 5.) önkormányzati rendelete
Alsónémedi Nagyközség Önkormányzata Képviselő-testületének 20/2013. (IX. 10.) önkormányzati rendelete
Biatorbágy Város Önkormányzata Képviselő-testületének 12/2014. (V. 5.) önkormányzati rendelete
Budajenő Község Önkormányzata Képviselő-testületének 9/2018. (VII. 2.) önkormányzati rendelete
Budakalász Város Önkormányzata Képviselő-testületének 11/2015. (V. 1.) önkormányzati rendelete
Budakeszi Város Önkormányzata Képviselő-testületének 36/2013. (XI. 19.) önkormányzati rendelete
Budaörs Város Önkormányzatának Képviselő-testülete 12/2013. (IV. 15.) önkormányzati rendelete
Bugyi Nagyközség Önkormányzata Képviselő-testületének 17/2013. (IX. 24.) önkormányzati rendelete
Cegléd Város Önkormányzata Képviselő-testületének 9/2014. (III. 27.) önkormányzati rendelete
Csévharaszt Község Önkormányzata Képviselő-testületének 10/2015. (IV. 24.) önkormányzati rendelete
Csobánka Község Önkormányzata Képviselő-testületének 26/2013. (IX. 17.) önkormányzati rendelete
Csörög Község Önkormányzata Képviselő-testületének 3/2017. (IV. 22.) önkormányzati rendelete
Csömör Nagyközség Önkormányzata Képviselő-testületének 10/2013. (II. 27.) önkormányzati rendelete
Dabas Város Önkormányzata Képviselő-testületének 29/2013. (XI. 6.) önkormányzati rendelete
Diósd Város Önkormányzata Képviselő-testületének 18/2015. (X. 28.) önkormányzati rendelete
Dunakeszi Város Önkormányzata Képviselő-testületének 30/2015. (XI. 4.) önkormányzati rendelete
Dömsöd Nagyközség Önkormányzata Képviselő-testületének 6/2014. (V. 29.) önkormányzati rendelete
Dunabogdány Község Önkormányzata Képviselő-testületének 4/2014. (III. 5.) önkormányzati rendelete

Dunavarsány Város Önkormányzata Képviselő-testületének 15/2013. (IX. 11.) önkormányzati rendelete
Ecsér Nagyközség Önkormányzata Képviselő-testületének 1/2013. (I. 30.) önkormányzati rendelete
Érd Megyei Jogú Város Önkormányzata Közgyűlésének 34/2013. (XI. 7.) önkormányzati rendelete
Farmos Község Önkormányzata Képviselő-testülete 7/2016. (XI. 30.) önkormányzati rendelete
Gomba Község Önkormányzata Képviselő-testületének 24/2015. (IX. 24.) önkormányzati rendelete
Göd Város Önkormányzata Képviselő-testületének 29/2015. (XI. 26.) önkormányzati rendelete
Gyál Város Önkormányzata Képviselő-testületének 18/2013. (XI. 05.) önkormányzati rendelete
Gyömrő Város Önkormányzata Képviselő-testületének 21/2015. (XI. 30.) önkormányzati rendelete
Hévízgyörk Község Önkormányzata Képviselő-testületének 2/2016. (II. 13.) önkormányzati rendelete
Jászkarajenő Község Önkormányzata Képviselő-testületének 6/2014. (VII. 2.) önkormányzati rendelete
Kakucs Község Önkormányzata Képviselő-testületének 19/2013. (XI. 20.) önkormányzati rendelete
Kismaros Község Önkormányzata Képviselő-testületének 14/2013. (VIII. 29.) önkormányzati rendelete
Kosd Község Önkormányzata Képviselő-testületének 1/2015. (I. 29.) önkormányzati rendelete
Maglód Város Önkormányzata Képviselő-testületének 3/2015. (II. 16.) önkormányzati rendelete
Majosháza Község Önkormányzata Képviselő-testületének 20/2017. (XII. 22.) önkormányzati rendelete
Mogyoród Nagyközség Önkormányzata Képviselő-testületének 28/2013. (XII. 19.) számú önkormányzati
rendelete
Monor Város Önkormányzata Képviselő-testületének 2/2014. (I. 21.) önkormányzati rendelete
Nagykátai Város Önkormányzata Képviselő-testületének 15/2015. (XI. 25.) önkormányzati rendelete
Nagykovácsi Nagyközség Önkormányzata Képviselő testületének 3/2018. (I. 29.) önkormányzati rendelete
Nagymaros Város Önkormányzata Képviselő-testületének 18/2013. (X. 29.) önkormányzati rendelete
Nyáregyháza Nagyközség Önkormányzata Képviselő-testületének 4/2014. (II. 5.) önkormányzati rendelete
Ócsa Város Önkormányzata Képviselő-testületének 4/2013. (III. 28.) önkormányzati rendelete
Órbottyán Város Önkormányzata Képviselő-testületének 5/2018. (II. 28.) önkormányzati rendelete
Páty Község Önkormányzata Képviselő-testületének 10/2017. (V. 25.) önkormányzati rendelete
Perbál Község Önkormányzata Képviselő-testületének 9/2016. (V. 27.) önkormányzati rendelete
Péteri Község Önkormányzata Képviselő testületének 11/2016. (VII. 7.) önkormányzati rendelete
Pilisborosjenő Község Önkormányzata Képviselő-testületének 9/2017. (III. 31.) önkormányzati rendelete
Pilisvörösvár Város Önkormányzata Képviselő-testületének 8/2017. (II. 27.) önkormányzati rendelete
Remeteszőlős Község Önkormányzata Képviselő-testületének 3/2016. (II. 29.) önkormányzati rendelete
Solymár Nagyközség Önkormányzata Képviselő-testületének 24/2015. (X. 29.) önkormányzati rendelete
Sülysáp Város Önkormányzata Képviselő-testületének 15/2013. (IX. 26.) önkormányzati rendelete
Szada Nagyközség Önkormányzata Képviselő-testületének 10/2017. (VI. 30.) önkormányzati rendelete
Szigethalom Város Önkormányzata Képviselő-testületének 5/2014. (III. 31.) önkormányzati rendelete
Szigetújfalu Község Önkormányzata Képviselő-testületének 21/2014. (XII. 22.) önkormányzati rendelete
Tahitótfalu Község Önkormányzata Képviselő-testületének 13/2015. (VI. 12.) önkormányzati rendelete
Taksony Nagyközség Önkormányzata Képviselő-testületének 16/2017. (XI. 30.) önkormányzati rendelete
Táborfalva Nagyközség Önkormányzata Képviselő-testületének 10/2014. (XII. 17.) önkormányzati rendelete
Tápióbecske Község Önkormányzata Képviselő-testületének 13/2013. (IX. 12.) önkormányzati rendelete
Tápiószele Város Önkormányzata Képviselő-testületének 18/2013. (X. 14.) önkormányzati rendelete
Tárnok Nagyközség Önkormányzata Képviselő-testületének 10/2013. (IV. 26.) önkormányzati rendelete

Telki Község Önkormányzata Képviselő-testületének 5/2018. (III. 29.) önkormányzati rendelete
Tinnye Község Önkormányzata Képviselő-testületének 9/2016. (IX. 30.) önkormányzati rendelete
Tököl Város Önkormányzata Képviselő-testületének 11/2014. (VII. 1.) önkormányzati rendelete
Törökbálint Város Önkormányzata Képviselő-testületének 33/2013. (IX. 23.) önkormányzati rendelete
Törtel Község Önkormányzata Képviselő-testületének 14/2014. (XII. 12.) önkormányzati rendelete
Újhartyán Város Önkormányzata Képviselő-testületének 17/2013. (IX. 18.) önkormányzati rendelete
Vác Város Önkormányzata Képviselő-testületének 31/2016. (VII. 15.) önkormányzati rendelete
Vácduka Község Önkormányzata Képviselő-testületének 2/2015. (II. 27.) önkormányzati rendelete
Vecsés Város Önkormányzata Képviselő-testületének 15/2013. (VI. 27.) önkormányzati rendelete
Veresegyház Város Önkormányzata Képviselő-testületének 27/2013. (XI. 1.) önkormányzati rendelete
Verőce Község Önkormányzata Képviselő-testületének 4/2015. (I. 26.) önkormányzati rendelete
Visegrád Város Önkormányzata Képviselő-testületének 20/2013. (IX. 20.) önkormányzati rendelete
Zsámbék Város Önkormányzata Képviselő-testületének 5/2013. (II. 1.) önkormányzati rendelete

Somogy megye

Ádánd Község Önkormányzata Képviselő-testületének 10/2016. (VI. 24.) önkormányzati rendelete
Bakháza Község Önkormányzata Képviselő-testületének 5/2017. (IV. 06.) önkormányzati rendelete
Balatonberény Község Önkormányzata Képviselő-testülete 8/2018. (V. 31.) önkormányzati rendelete
Balatonboglár Város Önkormányzata Képviselő-testületének 12/2016. (V. 27.) önkormányzati rendelete
Balatonfenyves Község Önkormányzata Képviselő-testületének 9/2013. (VI. 3.) önkormányzati rendelete
Balatonföldvár Város Önkormányzata Képviselő-testületének 8/2016. (V. 23.) önkormányzati rendelete
Balatonkeresztúr Község Önkormányzata Képviselő-testülete 11/2018. (V. 16.) önkormányzati rendelete
Balatonmárfürdő Község Önkormányzata Képviselő-testülete 16/2018. (V. 15.) önkormányzati rendelete
Balatonszárszó Nagyközség Önkormányzata Képviselő- testületének 9/2013. (V. 14.) önkormányzati rendelete
Balatonújlak Község Önkormányzata Képviselő-testületének 11/2015. (VI. 30.) önkormányzati rendelete
Balatonvilágos Község Önkormányzata Képviselő-testületének 10/2016. (VI. 28.) önkormányzati rendelete
Balatonvilágos Község Önkormányzata Képviselő-testületének 2/2015. (II. 27.) önkormányzati rendelete
Balatonvilágos Község Önkormányzata Képviselő-testületének 2/2014. (II. 11.) önkormányzati rendelete
Barcs Város Önkormányzata Képviselő-testületének 11/2013. (III. 28.) önkormányzati rendelete
Baté Község Önkormányzata Képviselő-testületének 7/2016. (VIII. 9.) önkormányzati rendelete
Bálványos Község Önkormányzata Képviselő-testületének 2/2016. (V. 27.) önkormányzati rendelete
Beleg Község Önkormányzata Képviselő-testületének 25/2014. (XI. 28.) önkormányzati rendelete
Bodrog Község Önkormányzata Képviselő-testületének 7/2014. (VI. 20.) önkormányzati rendelete
Böhönye Község Önkormányzata Képviselő-testületének 24/2013. (IX. 30.) önkormányzati rendelete
Buzsák Község Önkormányzata Képviselő-testületének 18/2014. (XI. 28.) önkormányzati rendelete
Csombárd Község Önkormányzata Képviselő-testületének 7/2014. (VI. 19.) önkormányzati rendelete
Csömend Község Önkormányzata Képviselő-testületének 15/2014. (XI. 5.) önkormányzati rendelete
Curgó Város Önkormányzata Képviselő-testületének 20/2015. (IX. 30.) önkormányzati rendelete
Curgónagymarton Község Önkormányzata Képviselő-testületének 12/2015. (XI. 20.) önkormányzati rendelete
Darány Község Önkormányzata Képviselő-testületének 11/2015. (IX. 25.) önkormányzati rendelete
Fonyód Város Önkormányzata Képviselő-testületének 13/2013. (V. 31.) önkormányzati rendelete

Gadány Községi Önkormányzata Képviselőtestületének 15/2014. (X. 1.) önkormányzati rendelete
Gamás Község Önkormányzata Képviselő-testületének 5/2015. (V. 8.) önkormányzati rendelete
Görgeteg Község Önkormányzata Képviselő-testületének 7/2016. (VII. 3.) önkormányzati rendelete
Gyugy Község Önkormányzata Képviselő-testületének 10/2013. (VII. 2.) önkormányzati rendelete
Hács Község Önkormányzata Képviselő-testületének 8/2013. (VII. 11.) önkormányzati rendelete
Háromfa Község Önkormányzata Képviselő-testületének 10/2016. (VIII. 3.) önkormányzati rendelete
Hedrehely Község Önkormányzata Képviselő-testületének 10/2013. (X. 14) önkormányzati rendelete
Hencse Község Önkormányzata Képviselő-testületének 12/2013. (XII. 06.) önkormányzati rendelete
Hetes Község Önkormányzata Képviselő-testületének 8/2014. (VI. 27.) önkormányzati rendelete
Homokszentgyörgy Község Önkormányzata Képviselő-testületének 11/2015. (XI. 20.) önkormányzati rendelete
Hosszúvíz Község Önkormányzata Képviselő-testületének 4/2015. (III. 12.) önkormányzati rendelete
Kaposmérő Község Önkormányzata Képviselő-testületének 8/2016. (VI. 01.) önkormányzati rendelete
Kaposújlak Község Önkormányzata Képviselő-testületének 5/2016. (VII. 11.) önkormányzati rendelete
Kaposvár Megyei Jogú Város Önkormányzata Közgyűlésének 7/2013. (III. 4.) önkormányzati rendelete
Karád Község Önkormányzata Képviselő-testületének 1/2015. (I. 27.) önkormányzati rendelete
Kelevíz Község Önkormányzata Képviselő-testületének 6/2016. (V. 26.) önkormányzati rendelete
Kereki Község Önkormányzata Képviselő-testületének 5/2016. (VII. 4.) önkormányzati rendelete
Kéthely Község Önkormányzata Képviselő-testületének 14/2015. (VI. 26.) önkormányzati rendelete
Kisberény Község Önkormányzata Képviselő-testületének 8/2013. (VII. 10.) önkormányzati rendelete
Kisgyalán Község Önkormányzata Képviselő-testületének 15/2015. (XI. 27.) önkormányzati rendelete
Kőkút Község Önkormányzata Képviselő-testületének 11/2013. (X. 14.) önkormányzati rendelete
Lad Község Önkormányzata Képviselő-testületének 4/2018. (II. 28.) önkormányzati rendelete
Lábad Község Önkormányzata Képviselő-testületének 10/2016. (V. 24.) önkormányzati rendelete
Látrány Község Önkormányzata Képviselő testületének 5/2015. (V. 18.) önkormányzati rendelete
Lengyeltóti Város Önkormányzata Képviselő-testületének 10/2013. (VI. 28.) önkormányzati rendelete
Marcali Város Önkormányzata Képviselő-testületének 16/2014. (VII. 25.) önkormányzati rendelete
Mesztegyő Község Önkormányzata Képviselő-testületének 7/2016. (V. 27.) önkormányzati rendelete
Mike Község Önkormányzata Képviselő-testületének 10/2013. (XII. 09.) önkormányzati rendelete
Nagyatád Város Önkormányzata Képviselő-testületének 27/2014. (XII. 2.) önkormányzati rendelete
Nagybajom Város Önkormányzata Képviselő-testületének 8/2015. (VI. 8.) önkormányzati rendelete
Nagyberény Község Önkormányzata Képviselő-testületének 10/2016. (XI. 30.) önkormányzati rendelete
Nemesvid Község Önkormányzata Képviselő-testületének 14/2016. (XI. 14.) önkormányzati rendelete
Nikla Község Önkormányzata Képviselő-testületének 15/2014. (XI. 5.) önkormányzati rendelete
Nyim Község Önkormányzata Képviselő-testületének 10/2013. (IX. 12.) önkormányzati rendelete
Öreglak Község Önkormányzata Képviselő-testületének 11/2013. (VI. 28.) önkormányzati rendelete
Ötvöskőnyi Község Önkormányzata Képviselő-testületének 25/2014. (XI. 28.) önkormányzati rendelete
Porrog Község Önkormányzata Képviselő-testületének 10/2015. (IX. 25.) önkormányzati rendelete
Porrogszentkirály Község Önkormányzata Képviselő-testületének 10/2015. (IX. 25.) önkormányzati rendelete
Porrogszentpál Község Önkormányzata Képviselő-testületének 10/2015. (IX. 25.) önkormányzati rendelete
Pusztaszemes Község Önkormányzata Képviselő-testületének 7/2016. (VI. 30.) önkormányzati rendelete
Rinyabesenyő Község Önkormányzata Képviselő-testületének 14/2016. (XII. 6.) önkormányzati rendelete

Ságvár Község Önkormányzata Képviselő-testületének 10/2013. (IX. 13.) önkormányzati rendelete
Segesd Község Önkormányzata Képviselő-testületének 30/2014. (XI. 28.) önkormányzati rendelete
Siófok Város Önkormányzata Képviselő-testületének 15/2013. (IV. 2.) önkormányzati rendelete
Siófok Város Önkormányzata Képviselő-testületének 45/2013. (XII. 13.) önkormányzati rendelete
Siójut Község Önkormányzata Képviselő-testületének 13/2013. (XI. 7.) önkormányzati rendelete
Siójut Község Önkormányzata Képviselő-testületének 16/2013. (XI. 7.) önkormányzati rendelete
Som Község Önkormányzata Képviselő-testületének 7/2013. (IX. 10.) önkormányzati rendelete
Somogybabod Község Önkormányzata Képviselő-testületének 4/2015. (IV. 30.) önkormányzati rendelete
Somogybükkösd Község Önkormányzata Képviselő-testületének 10/2015. (IX. 25.) önkormányzati rendelete
Somogyjád Község Önkormányzata Képviselő-testületének 13/2015. (VI. 12.) önkormányzati rendelete
Somogysámson Község Önkormányzata Képviselő-testületének 7/2017. (II. 15.) önkormányzati rendelete
Somogyvamos Község Önkormányzata Képviselő-testületének 10/2013. (VII. 11.) önkormányzati rendelete
Szántód Község Önkormányzata Képviselő-testületének 6/2016. (V. 30.) önkormányzati rendelete
Szena Község Önkormányzata Képviselő-testületének 14/2015. (XI. 20.) önkormányzati rendelete
Szólád Község Önkormányzata Képviselő-testületének 5/2018. (V. 2.) önkormányzati rendelete
Szókedencs Község Önkormányzata Képviselő-testületének 16/2014. (IX. 10.) önkormányzati rendelete
Szőlősgyörök Község Önkormányzata Képviselő-testületének 15/2014. (XI. 28.) önkormányzati rendelete
Tab Város Önkormányzata Képviselő-testületének 12/2013. (VI. 28.) önkormányzati rendelete
Tapsony Község Önkormányzata Képviselő-testületének 5/2016. (V. 25.) önkormányzati rendelete
Teleki Község Önkormányzata Képviselő-testületének 5/2016. (VIII. 5.) önkormányzati rendelete
Visnye Község Önkormányzata Képviselő-testületének 9/2013. (XII. 10.) önkormányzati rendelete
Víz Község Önkormányzata Képviselő-testületének 6/2015. (IV. 30.) önkormányzati rendelete
Zamárdi Város Önkormányzata Képviselő-testületének 5/2013. (II. 26.) önkormányzati rendelete
Zákányfalu Község Önkormányzata Képviselő-testületének 15/2013. (XI. 29.) önkormányzati rendelete

Szabolcs-Szatmár-Bereg megye

Baktalórántháza Város Önkormányzata Képviselő-testületének 11/2018 (IV. 27.) önkormányzati rendelete
Csaroda Község Önkormányzata Képviselő-testületének 8/2017. (VII. 18.) önkormányzati rendelete
Demecser Város Önkormányzata Képviselő-testületének 17/2016. (XII. 1.) önkormányzati rendelete
Gelénés Község Önkormányzata Képviselő-testületének 11/2017. (VIII. 18.) önkormányzati rendelete
Ibrány Város Önkormányzata Képviselő-testületének 7/2017. (III. 29.) önkormányzati rendelete
Kecse Város Önkormányzata Képviselő-testületének 18/2015. (XII. 23.) önkormányzati rendelete
Kisléta Község Önkormányzata Képviselő-testületének 9/2016. (VII. 25.) önkormányzati rendelete
Kisvárd Város Önkormányzata Képviselő-testületének 15/2016. (IV. 29.) önkormányzati rendelete
Kocsord Község Önkormányzata Képviselő-testületének 1/2016. (II. 11.) önkormányzati rendelete
Levelek Nagyközség Önkormányzata Képviselő-testületének 12/2016 (XI. 2.) önkormányzati rendelete
Máriapócs Város Önkormányzata Képviselő-testületének 8/2016 (X. 25.) önkormányzati rendelete
Márokpapi Község Önkormányzata Képviselő-testületének 16/2017. (IX. 7.) önkormányzati rendelete
Mátészalka Város Önkormányzata Képviselő-testületének 21/2013. (IX. 13.) önkormányzati rendelete
Nagyecsed Város Önkormányzata Képviselő-testületének 7/2014. (IX. 1.) önkormányzati rendelete
Nagykálló Város Önkormányzata Képviselő-testületének 21/2014.(XII. 18.) önkormányzati rendelete

Napkor Nagyközség Önkormányzata Képviselő-testületének 8/2016. (IV. 28.) önkormányzati rendelete
Nyírbogát Nagyközség Önkormányzata Képviselő-testületének 7/2016. (VI. 13.) önkormányzati rendelete
Nyíregyháza Megyei Jogú Város Önkormányzata Közgyűlésének 48/2013. (XII. 20.) önkormányzati rendelete
Nyírparasznya Község Önkormányzata Képviselő-testületének 6/2015. (XI. 19.) önkormányzati rendelete
Őr Község Önkormányzata Képviselő-testületének 4/2015. (II. 26.) önkormányzati rendelete
Porcsalma Nagyközség Önkormányzata Képviselő-testületének 10/2016. (V. 13.) önkormányzati rendelete
Pócspetri Község Önkormányzata Képviselő-testületének 10/2016. (X. 12.) önkormányzati rendelete
Szakoly Község Önkormányzata Képviselő-testületének 13/2014. (IX. 12.) önkormányzati rendelete
Szorgalmatos Község Önkormányzata Képviselő-testülete 5/2015. (IV. 16.) önkormányzati rendelete
Tákos Község Önkormányzata Képviselő-testületének 9/2017. (VII. 26.) önkormányzati rendelete
Tiszaeszlár Község Önkormányzata Képviselő-testületének 5/2015. (XI. 26.) önkormányzati rendelete
Tiszakerecseny Község Önkormányzata Képviselő-testületének 4/2016. (III. 11.) önkormányzati rendelete
Tiszalök Város Önkormányzata Képviselő-testületének 9/2014. (X. 01.) önkormányzati rendelete
Tizzaszalka Község Önkormányzata Képviselő-testületének 13/2017. (VIII. 31.) önkormányzati rendelete
Tiszavid Község Önkormányzata Képviselő-testületének 6/2017. (VIII. 22.) önkormányzati rendelete
Újfehértó Város Önkormányzata Képviselő-testületének 20/2017. (XI. 16.) önkormányzati rendelete
Vaja Város Önkormányzata Képviselő-testületének 7/2015. (IV. 21.) önkormányzati rendelete
Vámosatya Község Önkormányzata Képviselő-testületének 10/2017. (VIII. 10.) önkormányzati rendelete
Vásárosnamény Város Önkormányzata Képviselő-testületének 12/2014. (VIII. 1.) önkormányzati rendelete

Tolna megye

Alsónána Község Önkormányzata Képviselő-testületének 4/2017. (V. 2.) önkormányzati rendelete
Báta Község Önkormányzata Képviselő-testületének 7/2015. (VI. 11.) önkormányzati rendelete
Bátaszék Város Önkormányzata Képviselő-testületének 4/2016. (III. 5.) önkormányzati rendelete
Decs Nagyközségi Önkormányzata Képviselő-testületének 15/2016. (X. 6.) önkormányzati rendelete
Dombóvár Város Önkormányzata Képviselő-testületének 1/2016. (I. 29.) önkormányzati rendelete
Döbrököz Község Önkormányzata Képviselő-testületének 5/2017. (VI. 20.) önkormányzati rendelete
Dunaföldvár Város Önkormányzata Képviselő-testületének 9/2014. (VII. 15.) önkormányzati rendelete
Dunaföldvár Város Önkormányzata Képviselő-testületének 11/2014. (IX. 25.) önkormányzati rendelete
Dunaföldvár Város Önkormányzata Képviselő-testületének 14/2016. (VI. 29.) önkormányzati rendelete
Dunaszentgyörgy Község Önkormányzata Képviselő-testületének 5/2014. (IV. 24.) önkormányzati rendelete
Értény Község Önkormányzata Képviselő-testületének 11/2016. (XI. 29.) önkormányzati rendelete
Grábóc Község Önkormányzata Képviselő-testületének 13/2016. (XI. 30.) önkormányzati rendelete
Gyöng Város Önkormányzata Képviselő-testületének 7/2014. (VIII. 12.) önkormányzati rendelete
Kisdorog Község Önkormányzata Képviselő-testülete 2/2018. (IV. 25.) önkormányzati rendelete
Kismányok Község Önkormányzata Képviselő-testületének 9/2017. (IX. 27.) önkormányzati rendelete
Kistormás Község Önkormányzata Képviselő-testületének 14/2013. (XII. 16.) önkormányzati rendelete
Koppányszántó Község Önkormányzata Képviselő-testületének 14/2016. (XI. 29.) önkormányzati rendelete
Kölesd Község Önkormányzata Képviselő-testületének 18/2013. (XII. 31.) önkormányzati rendelete
Mócsény Község Önkormányzata Képviselő-testülete 13/2016. (XI. 22.) önkormányzati rendelete
Nagymányok Város Önkormányzata Képviselő-testületének 1/2016. (II. 10.) önkormányzati rendelete

Paks Város Önkormányzata Képviselő-testületének 22/2015. (X. 29.) önkormányzati rendelete
Pincehely Nagyközség Önkormányzata Képviselő-testületének 10/2016. (XI. 21.) önkormányzati rendelete
Simontornya Város Önkormányzata Képviselő-testületének 10/2016. (IV. 29.) önkormányzati rendelete
Szakadát Község Önkormányzata Képviselő-testületének 10/2014. (VIII. 27.) önkormányzati rendelete
Százard Község Önkormányzat Képviselő-testületének 7/2015. (V. 15.) önkormányzati rendelete
Szekszárd Megyei Jogú Város Önkormányzata Közgyűlésének 15/2016. (V. 2.) önkormányzati rendelete
Tamási Város Önkormányzata Képviselő-testületének 21/2016. (IX. 2.) önkormányzati rendelete
Tengelic Község Önkormányzata Képviselő-testületének 10/2015. (V. 28.) önkormányzati rendelete
Tolna Város Önkormányzata Képviselő-testületének 18/2016. (XII. 16.) önkormányzati rendelete
Varsád Község Önkormányzata Képviselő-testületének 7/2014. (VIII. 24.) önkormányzati rendelete

Vas megye

Apátistvánfalva Község Önkormányzata Képviselő-testületének 7/2014. (III. 20.) önkormányzati rendelete
Boba Község Önkormányzata Képviselő-testületének 7/2015. (V. 27.) önkormányzati rendelete
Borgáta Község Önkormányzata Képviselő-testületének 7/2015. (V. 13.) önkormányzati rendelete
Bögöte Község Önkormányzata Képviselő-testületének 7/2015. (IX. 17.) önkormányzati rendelete
Bó Községi Önkormányzata Képviselő-testületének 9/2016. (IV. 25.) önkormányzati rendelete
Bük Város Önkormányzata Képviselő-testületének 13/2013. (XI. 7.) önkormányzati rendelete
Celldömölk Város Önkormányzata Képviselő-testületének 9/2015. (VII. 3.) önkormányzati rendelete
Chernelháza Község Önkormányzata Képviselő-testületének 12/2016. (XII. 28.) önkormányzati rendelete
Csákánydoroszló Község Önkormányzata Képviselő-testületének 5/2016. (V. 3.) önkormányzati rendelete
Csánig Község Önkormányzata Képviselő-testületének 9/2015. (V. 27.) önkormányzati rendelete
Csempezkopács Község Önkormányzata Képviselő-testületének 7/2016. (XII. 2.) önkormányzati rendelete
Csörötnek Község Önkormányzata Képviselő-testületének 7/2014. (VIII. 19.) önkormányzati rendelete
Dozmat Község Önkormányzata Képviselő-testületének 8/2016. (VIII. 22.) önkormányzati rendelete
Duka Község Önkormányzata Képviselő-testületének 7/2015. (V. 29.) önkormányzati rendelete
Egyházashetye Község Önkormányzata Képviselő-testületének 7/2015. (V. 14.) önkormányzati rendelete
Felsőcsatár Község Önkormányzata Képviselő-testületének 4/2015. (II. 28.) önkormányzati rendelete
Gasztony Község Önkormányzata Képviselő-testületének 6/2015. (VIII. 28.) önkormányzati rendelete
Gencsapáti Község Önkormányzata Képviselő-testületének 13/2015. (XII. 23.) önkormányzati rendelete
Gersekarát Község Önkormányzata Képviselő-testületének 8/2016. (VI. 29.) önkormányzati rendelete
Gyöngyösfalu Község Önkormányzat Képviselő-testületének 3/2018. (V. 3.) önkormányzati rendelete
Hegyfalu Község Önkormányzata Képviselő-testületének 7/2016. (V. 30.) önkormányzati rendelete
Horvátlövő Község Önkormányzata Képviselő-testületének 12/2014. (X. 17.) önkormányzati rendelete
Iklandberény Község Önkormányzata Képviselő-testületének 2/2014. (III. 11.) önkormányzati rendelete
Ivác Község Önkormányzata Képviselő-testületének 7/2017. (VI. 16.) önkormányzati rendelete
Jánosháza Város Önkormányzata Képviselő-testületének 12/2015. (V. 15.) önkormányzati rendelete
Karakó Község Önkormányzata Képviselő-testületének 7/2015. (IV. 29.) önkormányzati rendelete
Káld Község Önkormányzata Képviselő-testületének 7/2015. (IX. 15.) önkormányzati rendelete
Kemeneskápolna Község Önkormányzata Képviselő-testületének 7/2015. (V. 14.) önkormányzati rendelete
Kemenespálfa Község Önkormányzata Képviselő-testületének 7/2015. (V. 21.) önkormányzati rendelete

Kemestaródfa Község Önkormányzata Képviselő-testületének 1/2015. (II. 4.) önkormányzati rendelete
Kissomlyó Község Önkormányzata Képviselő-testületének 7/2015. (V. 20.) önkormányzati rendelete
Kondorfa Község Önkormányzata Képviselő-testületének 9/2014. (IX. 1.) önkormányzati rendelete
Köcsk Község Önkormányzata Képviselő-testületének 7/2015. (V.28.) önkormányzati rendelete
Körmend Város Önkormányzata Képviselő-testületének 20/2013. (XI. 8.) önkormányzati rendelete
Kőszeg Város Önkormányzata Képviselő-testületének 25/2014. (VI. 25.) önkormányzati rendelete
Magyarlak Község Önkormányzata Képviselő-testületének 7/2014. (VIII. 19.) önkormányzati rendelete
Magyarnádalja Község Önkormányzata Képviselő-testületének 4/2015. (II. 18.) önkormányzati rendelete
Meggyeskovácsi Község Önkormányzata Képviselő-testületének 25/2014. (VI. 25.) önkormányzati rendelete
Mersevát Község Önkormányzata Képviselő-testületének 6/2017. (V. 16.) önkormányzati rendelete
Mesterháza Községi Önkormányzata Képviselő-testületének 4/2015. (III. 31.) önkormányzati rendelete
Meszlen Község Önkormányzata Képviselő-testületének 6/2016. (IV.26.) önkormányzati rendelete
Nagykölked Község Önkormányzata Képviselő-testületének 9/2017. (IX. 15.) önkormányzati rendelete
Nemesböd Község Önkormányzata Képviselő-testületének 9/2016. (IV. 30.) önkormányzati rendelete
Nemeskeresztúr Község Önkormányzata Képviselő-testületének 7/2015. (V. 12.) önkormányzati rendelete
Nemeskocs Község Önkormányzata Képviselő-testületének 9/2015. (IX. 24.) önkormányzati rendelete
Nick Község Önkormányzata Képviselő-testületének 10/2015. (VII. 1.) önkormányzati rendelete
Nyógér Község Önkormányzata Képviselő-testületének 7/2015. (IX. 14.) önkormányzati rendelete
Pinkamindszent Község Önkormányzata Képviselő-testületének 5/2015. (II. 18.) önkormányzati rendelete
Pornóapáti Község Önkormányzata Képviselő-testületének 14/2014. (X. 21.) önkormányzati rendelete
Pósfa Község Önkormányzata Képviselő-testületének 6/2016. (VII. 12.) önkormányzati rendelete
Püspökmolnári Község Önkormányzata Képviselő-testületének 9/2016. (V. 18.) önkormányzati rendelete
Rábagyarmat Község Önkormányzata Képviselő-testületének 2/2015. (I. 20.) önkormányzati rendelete
Rábahídvég Község Önkormányzata Képviselő-testületének 11/2017. (VI. 13.) önkormányzati rendelete
Répcelak Város Önkormányzata Képviselő-testületének 15/2015. (V. 29.) önkormányzati rendelete
Rönök Község Önkormányzata Képviselő-testülete 7/2015. (VII. 27.) önkormányzati rendelete
Sajtoskál Község Önkormányzata Képviselő-testületének 4/2016. (II. 15.) önkormányzati rendelete
Simaság Község Önkormányzata Képviselő-testületének 6/2016. (VII. 12.) önkormányzati rendelete
Sótony Község Önkormányzata Képviselő-testületének 6/2015. (IX. 14.) önkormányzati rendelete
Szaknyér Község Önkormányzata Képviselő-testületének 11/2017. (XII. 29.) önkormányzati rendelete
Szentpéterfa Község Önkormányzata Képviselő-testületének 12/2014. (VIII. 27.) önkormányzati rendelete
Szombathely Megyei Jogú Város Önkormányzata Közgyűlésének 24/2013. (VI. 6.) önkormányzati rendelete
Tanakajd Község Önkormányzata Képviselő-testületének 7/2016. (XI. 24.) önkormányzati rendelete
Táplánszentkereszt Község Önkormányzata Képviselő-testületének 8/2016. (X. 28.) önkormányzati rendelete
Torony Község Önkormányzata Képviselő-testületének 6/2016. (VII. 1.) önkormányzati rendelete
Vasalja Község Önkormányzata Képviselő-testületének 4/2015. (II. 18.) önkormányzati rendelete
Vaskeresztes Község Önkormányzata Képviselő-testületének 14/2014. (X. 18.) önkormányzati rendelete
Vasszécseny Község Önkormányzata Képviselő-testületének 7/2016. (XII. 1.) önkormányzati rendelete
Vasszentmihály Község Önkormányzata Képviselő-testülete 8/2014. (IX. 3.) önkormányzati rendelete
Vát Község Önkormányzata Képviselő-testületének 6/2016. (IV. 27.) önkormányzati rendelete

Veszprém megye

Ajka Város Önkormányzata Képviselő-testületének 14/2015. (V. 4.) önkormányzati rendelete
Alsóörs Község Önkormányzata Képviselő-testületének 11/2015. (V. 11.) önkormányzati rendelete
Balatoncsicsó Község Önkormányzata Képviselő-testületének 7/2015. (VI. 30.) önkormányzati rendelete
Balatoncsicsó Község Önkormányzata Képviselő-testületének 12/2017. (XI. 27.) önkormányzati rendelete
Balatoncsicsó Község Önkormányzata Képviselő-testületének 13/2017. (XI. 27.) önkormányzati rendelete
Balatoncsicsó Község Önkormányzata Képviselő-testületének 7/2018. (V. 30.) önkormányzati rendelete
Balatonfüred Város Önkormányzata Képviselő-testületének 35/2015. (XI. 30.) önkormányzati rendelete
Balatonfűzfő Város Önkormányzata Képviselő-testületének 11/2016. (VIII. 31.) önkormányzati rendelete
Balatonhenye Község Önkormányzata Képviselő-testületének 8/2008. (V. 13.) számú önkormányzati rendelete
Balatonkenese Város Önkormányzata Képviselő-testületének 16/2013. (VII. 10.) önkormányzati rendelete
Balatonszepezd Község Önkormányzata Képviselő-testületének 15/2013. (XII. 31.) önkormányzati rendelete
Balatonszepezd Község Önkormányzata Képviselő-testületének 8/2015. (VI. 15.) önkormányzati rendelete
Balatonszőlős Község Önkormányzata Képviselő-testületének 7/2013. (VII. 10.) önkormányzati rendelete
Balatonszőlős Község Önkormányzata Képviselő-testületének 8/2016. (IX. 26.) önkormányzati rendelete
Békás Község Önkormányzata Képviselő-testületének 7/2014. (VI. 5.) önkormányzati rendelete
Berhida Város Önkormányzata Képviselő-testületének 14/2016. (X.5.) önkormányzati rendelete
Borszörcsök Község Önkormányzata Képviselő-testületének 3/2017. (III. 31.) számú önkormányzati rendelete
Borzavár Község Önkormányzata Képviselő-testületének 11/2014. (IX. 22.) önkormányzati rendelete
Csetény Község Önkormányzata Képviselő-testületének 7/2016. (IV. 14.) önkormányzati rendelete
Csopak Község Önkormányzata Képviselő-testületének 3/2016. (II. 10.) önkormányzati rendelete
Devecser Város Önkormányzata Képviselő-testületének 31/2013. (XII. 19.) önkormányzati rendelete
Doba Község Önkormányzata Képviselő-testületének 3/2015. (III. 10.) számú önkormányzati rendelet
Dörgicse Község Önkormányzata Képviselő-testületének 8/2013. (VII. 10.) önkormányzati rendelete
Dörgicse Község Önkormányzata Képviselő-testületének 9/2013. (VII. 10.) önkormányzati rendelete
Dörgicse Község Önkormányzata Képviselő-testületének 7/2014. (V. 28.) önkormányzati rendelete
Dörgicse Község Önkormányzata Képviselő-testületének 9/2015. (VI. 15.) önkormányzati rendelete
Dörgicse Község Önkormányzata Képviselő-testületének 13/2017. (XII. 7.) önkormányzati rendelete
Dudar Község Önkormányzata Képviselő-testületének 13/2016. (VII. 19.) önkormányzati rendelete
Eplény Község Önkormányzata Képviselő-testületének 21/2014. (VI. 30.) önkormányzati rendelete
Gyulakeszi Község Önkormányzata Képviselő-testületének 13/2017. (XI. 7.) önkormányzati rendelete
Hajmáskér Község Önkormányzata Képviselő-testületének 8/2016. (IV. 7.) önkormányzati rendelete
Herend Város Önkormányzata Képviselő-testületének 23/2014. (XII. 10.) önkormányzati rendelete
Hidegkút Község Önkormányzata Képviselő-testületének 11/2018. (V. 24.) önkormányzati rendelete
Kemeneshőgyész Község Önkormányzata Képviselő-testületének 12/2013. (VIII. 13.) önkormányzati rendelete
Kisszőlős Község Önkormányzata Képviselő-testületének 3/2015. (III. 10.) önkormányzati rendelete
Köveskál Község Önkormányzata Képviselő-testületének 14/2016. (XII. 4.) önkormányzati rendelete
Kövágóörs Község Önkormányzata Képviselő-testületének 13/2004. (VI. 30.) önkormányzati rendelete
Lókút Község Önkormányzata Képviselő-testületének 5/2014. (IX. 15.) önkormányzati rendelete
Lovászpataka Község Önkormányzata Képviselő-testületének 9/2016. (VII. 25.) önkormányzati rendelete
Monoszló Község Önkormányzata Képviselő-testületének 2/2018. (III. 9.) önkormányzati rendelete

Monoszló Község Önkormányzata Képviselő-testületének 8/2015. (VI. 6.) önkormányzati rendelete
Nemesvámos Község Önkormányzata Képviselő-testületének 24/2017. (IX. 15.) önkormányzati rendelete
Nemesszalók Község Önkormányzata Képviselő-testületének 12/2013. (XI. 15.) önkormányzati rendelete
Óbudavár Község Önkormányzata Képviselő-testületének 7/2015. (VI. 30.) önkormányzati rendelete
Óbudavár Község Önkormányzata Képviselő-testületének 7/2009. (VII. 31.) önkormányzati rendelete
Óbudavár Község Önkormányzata Képviselő-testületének 9/2017. (XI. 28.) önkormányzati rendelete
Óbudavár Község Önkormányzata Képviselő-testületének 7/2018. (V. 25.) önkormányzati rendelete
Örvényes Község Önkormányzat Képviselő-testületének 12/2013. (VII. 25.) önkormányzati rendelete
Ósi Község Önkormányzata Képviselő-testületének 2/2017. (II. 21.) önkormányzati rendelete
Pápa Város Önkormányzata Képviselő-testületének 33/2017. (XII. 22.) önkormányzati rendelete
Pápa Város Önkormányzata Képviselő-testületének 14/2016. (V. 30.) önkormányzati rendelete
Papkeszi Község Önkormányzata Képviselő-testületének 3/2017. (V. 10.) önkormányzati rendelete
Pécsely Község Önkormányzata Képviselő-testületének 3/2015. (II. 27.) önkormányzati rendelete
Pécsely Község Önkormányzata Képviselő-testületének 11/2015. (VI. 14.) önkormányzati rendelete
Somlójénő Község Önkormányzata Képviselő-testületének 2/2015. (II. 16.) számú önkormányzati rendelete
Somlószőlős Község Önkormányzata Képviselő-testületének 4/2015. (III. 10.) önkormányzati rendelete
Somlósásárhely Község Önkormányzata Képviselő-testületének 3/2015. (II. 16.) önkormányzati rendelete
Sóly Község Önkormányzata Képviselő-testületének 15/2016. (X. 28.) önkormányzati rendelete
Révfülpő Nagyközség Önkormányzata Képviselő-testületének 13/2016. (XI. 11.) önkormányzati rendelete
Szentantalfa Község Önkormányzata Képviselő-testületének 6/2009. (VII. 29.) önkormányzati rendelete
Szentantalfa Község Önkormányzata Képviselő-testületének 6/2015. (VI. 30.) önkormányzati rendelete
Szentantalfa Község Önkormányzata Képviselő-testületének 6/2018. (V. 24.) önkormányzati rendelete
Szentantalfa Község Önkormányzata Képviselő-testületének 7/2018. (V. 24.) önkormányzati rendelete
Szentjakabfa Község Önkormányzata Képviselő-testületének 6/2009. (VII. 21.) önkormányzati rendelete
Szentjakabfa Község Önkormányzata Képviselő-testületének 7/2015. (VI. 30.) önkormányzati rendelete
Szentjakabfa Község Önkormányzata Képviselő-testületének 12/2017. (XII. 28.) önkormányzati rendelete
Szentjakabfa Község Önkormányzata Képviselő-testületének 6/2018. (V. 28.) önkormányzati rendelete
Tagyon Község Önkormányzata Képviselő-testületének 6/2009. (VII. 31.) önkormányzati rendelete
Tagyon Község Önkormányzata Képviselő-testületének 6/2015. (VI. 30.) önkormányzati rendelete
Tagyon Község Önkormányzata Képviselő-testületének 15/2017. (XII. 27.) önkormányzati rendelete
Tapolca Város Önkormányzata Képviselő-testületének 21/2017. (X. 9.) önkormányzati rendelete
Tihany Község Önkormányzata Képviselő-testületének 13/2013. (VII. 4.) önkormányzati rendelete
Tótvázsony Község Önkormányzata Képviselő-testületének 3/2018. (III. 8.) önkormányzati rendelete
Úrkút Község Önkormányzata Képviselő-testületének 15/2016. (XI. 24.) önkormányzati rendelete
Vaszar Község Önkormányzata Képviselő-testületének 14/2006. (IX. 1.) önkormányzati rendelete
Vászoly Község Önkormányzata Képviselő-testületének 6/2012. (VI. 29.) önkormányzati rendelete
Vászoly Község Önkormányzata Képviselő-testületének 11/2013. (X. 28.) önkormányzati rendelete
Vászoly Község Önkormányzata Képviselő-testületének 2/2015. (II. 27.) önkormányzati rendelete
Vászoly Község Önkormányzata Képviselő-testületének 10/2015. (VI. 14.) önkormányzati rendelete
Vászoly Község Önkormányzata Képviselő-testületének 8/2016. (VII. 18.) önkormányzati rendelete
Vászoly Község Önkormányzata Képviselő-testületének 13/2017. (XII. 05.) önkormányzati rendelete

Zánka Község Önkormányzata Képviselő-testületének 18/2000. (XII. 30.) önkormányzati rendelete
Zánka Község Önkormányzata Képviselő-testületének 9/2015. (VI. 15.) önkormányzati rendelete
Zánka Község Önkormányzata Képviselő-testületének 10/2015. (VI. 15.) önkormányzati rendelete
Zirc Városi Önkormányzat Képviselő-testületének 18/2013. (XI. 4.) önkormányzati rendelete

Zala megye

Alibánfa Község Önkormányzata Képviselő-testületének 6/2013. (VI. 17.) önkormányzati rendelete
Alsónemesapáti Község Önkormányzata Képviselő-testületének 4/2018. (III. 14.) önkormányzati rendelete
Alsószenterzsébet Község Önkormányzata Képviselő-testületének 2/2014. (II. 12.) önkormányzati rendelete
Babosdöbréte Község Önkormányzata Képviselő-testületének 2/2016. (III. 16.) önkormányzati rendelete
Bagod Község Önkormányzati Képviselő-testületének 8/2016. (IX. 15.) önkormányzati rendelete
Bak Község Önkormányzata Képviselő-testületének 6/2015. (IV. 30.) önkormányzati rendelete
Balatongyörök Község Önkormányzata Képviselő-testületének 12/2013. (IX. 12.) önkormányzati rendelete
Barlahida Község Önkormányzata Képviselő-testületének 6/2014. (IV. 30.) önkormányzati rendelete
Batyk Község Önkormányzata Képviselő-testületének 7/2016. (VIII. 17.) önkormányzati rendelete
Batyk Község Önkormányzata Képviselő-testületének 9/2016. (X. 28.) önkormányzati rendelete
Bázakerettye Község Önkormányzata Képviselő-testületének 2/2016. (II. 15.) önkormányzati rendelete
Becsehely Község Önkormányzata Képviselő-testületének 15/2013. (X. 16.) önkormányzati rendelete
Bocföldre Község Önkormányzata Képviselő-testületének 5/2016. (V. 13.) önkormányzati rendelete
Bocska Község Önkormányzata Képviselő-testületének 7/2016. (VII. 15.) önkormányzati rendelete
Bókaháza Község Önkormányzata Képviselő-testületének 6/2016. (VII. 04.) önkormányzati rendelete
Böde Község Önkormányzata Képviselő-testületének 5/2015. (X. 1.) önkormányzati rendelete
Búcsúszentlászló Község Önkormányzat Képviselő-testületének 12/2016. (X. 01.) önkormányzati rendelete
Csapi Község Önkormányzata Képviselő-testületének 9/2016. (VI. 30.) önkormányzati rendelete
Csatár Község Önkormányzata Képviselő-testületének 5/2015. (VII. 27.) önkormányzati rendelete
Csersegtomaj Község Önkormányzata Képviselő-testületének 8/2014. (V. 29.) önkormányzati rendelete
Csesztreg Község Önkormányzata Képviselő-testületének 1/2014. (II. 12.) önkormányzati rendelete
Csömödér Község Önkormányzata Képviselő-testületének 8/2014. (IV. 30.) önkormányzati rendelete
Dióskál Község Önkormányzata Képviselő-testületének 9/2016. (VII. 28.) önkormányzati rendelete a közösségi
együttélés alapvető szabályairól
Döbröce Község Önkormányzata Képviselő-testületének 9/2017. (VI. 30.) önkormányzati rendelete
Dötk Község Önkormányzata Képviselőtestületének 4/2016. (VIII. 12.) önkormányzati rendelete
Egeraracs Község Önkormányzata Képviselő-testületének 11/2016. (VII. 28.) önkormányzati rendelete
Egervár Község Önkormányzata Képviselő-testületének 6/2015. (VII. 27.) önkormányzati rendelete
Esztergályhorváti Község Önkormányzata Képviselő-testületének 8/2016. (VII. 4.) önkormányzati rendelete
Felsőpáhok Község Önkormányzata Képviselő-testületének 11/2017. (VII. 20.) önkormányzati rendelete
Felsőszenterzsébet Község Önkormányzata Képviselő-testületének 2/2014. (II. 12.) önkormányzati rendelete
Fűzvölgy Község Önkormányzata Képviselő-testületének 2/2016. (II. 29.) önkormányzati rendelete
Galambok Község Önkormányzata Képviselő-testületének 11/2014. (IX. 11.) önkormányzati rendelete
Gelse Község Önkormányzata Képviselő-testületének 6/2016. (VI. 23.) önkormányzati rendelete
Gétye Község Önkormányzata Képviselő-testületének 7/2016. (VII. 4.) önkormányzati rendelete

Gyenesdiás Nagyközség Önkormányzata Képviselő-testületének 32/2013. (X. 16.) önkormányzati rendelete
Hernyék Község Önkormányzata Képviselő-testületének 6/2014. (IV. 30.) önkormányzati rendelete
Hévíz Város Önkormányzata Képviselő-testületének 24/2013. (VI. 26.) önkormányzati rendelete
Homokkomárom Község Önkormányzata Képviselő-testületének 11/2016. (VII. 5.) önkormányzati rendelete
Hottó Község Önkormányzata Képviselő-testületének 1/2016. (III. 7.) önkormányzati rendelete
Iklódbördőce Község Önkormányzata Képviselő-testületének 6/2014. (IV. 30.) önkormányzati rendelete
Kálócfa Község Önkormányzata Képviselő-testületének 7/2014. (V. 5.) önkormányzati rendelete
Kányavár Község Önkormányzata Képviselő-testületének 11/2014. (VII. 31.) önkormányzati rendelete
Kávás Község Önkormányzata Képviselő-testületének 8/2015. (XI. 25.) önkormányzati rendelete
Kehidakustány Község Önkormányzata Képviselő-testületének 8/2014. (VIII. 14.) önkormányzati rendelete
Kerkabarabás Község Önkormányzata Képviselő-testületének 7/2014. (V. 5.) önkormányzati rendelete
Kerkafalva Község Önkormányzata Képviselő-testületének 2/2014. (I. 31.) önkormányzati rendelete
Kerkakutas Község Önkormányzata Képviselő-testületének 2/2014. (II. 12.) önkormányzati rendelete
Keszthely Város Önkormányzata Képviselő-testülete 21/2013. (V. 31.) önkormányzati rendelete
Kilimán Község Önkormányzata Képviselő-testületének 7/2016. (IX. 22.) önkormányzati rendelete
Kiskutas Község Önkormányzata Képviselő-testületének 7/2013. (V. 14.) önkormányzati rendelete
Kisvásárhely Község Önkormányzata Képviselő-testületének 5/2018. (VI. 29.) önkormányzati rendelete
Kissziget Községi Önkormányzata Képviselő-testületének 6/2014. (IV. 30.) önkormányzati rendelet
Kozmadombja Község Önkormányzata Képviselő-testületének 7/2014. (V. 5.) önkormányzati rendelete
Lakhegy Község Önkormányzata Képviselő-testületének 7/2015. (VI. 10.) önkormányzati rendelete
Lickóvadamos Község Önkormányzata Képviselő-testületének 7/2015. (X. 30.) önkormányzati rendelete
Magyarföld Község Önkormányzata Képviselő-testületének 2/2014. (II. 12.) önkormányzati rendelete
Maróc Község Önkormányzata Képviselő-testületének 5/2018. (VII. 5.) önkormányzati rendelete
Márokföld Község Önkormányzata Képviselő-testületének 2/2014. (II. 12.) önkormányzati rendelete
Miháld Község Önkormányzata Képviselő-testületének 6/2018. (VII. 9.) önkormányzati rendelete
Mikekarácsonyfa Községi Önkormányzata Képviselő-testületének 6/2014. (IV. 30.) önkormányzati rendelete
Nagybakónak Község Önkormányzata Képviselő-testületének 9/2015. (VI. 26.) önkormányzati rendelete
Nagykanizsa Megyei Jogú Város Önkormányzata Közgyűlésének 20/2013. (IV. 3.) önkormányzati rendelete
Nagykutas Község Önkormányzata Képviselő-testületének 7/2013. (V. 14.) önkormányzati rendelete
Nagyrecse Község Önkormányzata Képviselő-testületének 12/2015. (VI. 26.) önkormányzati rendelete
Nemesapáti Község Önkormányzata Képviselő-testületének 5/2018. (III. 14.) önkormányzati rendelete
Nemesnép Község Önkormányzata Képviselő-testületének 2/2014. (II. 12.) önkormányzati rendelete
Nemessándorháza Község Önkormányzata Képviselő-testületének 9/2016. (XI. 18.) önkormányzati rendelete
Pölöske Község Önkormányzata Képviselő-testületének 15/2016. (XI. 30.) önkormányzati rendelete
Pördefölde Község Önkormányzata Képviselő-testületének 10/2014. (VII. 31.) önkormányzati rendelete
Pusztapaáti Község Önkormányzata Képviselő-testületének 8/2014. (V. 5.) önkormányzati rendelete
Pusztaszentlászló Község Önkormányzata Képviselő-testületének 10/2016. (VI. 30.) önkormányzati rendelete
Ramocsa Község Önkormányzata Képviselő-testületének 2/2014. (II. 15.) önkormányzati rendelete
Sárhida Község Önkormányzata Képviselő-testületének 9/2017. (XI. 13.) önkormányzati rendelete
Sármellék Község Önkormányzata Képviselő-testületének 9/2015. (III. 26.) önkormányzati rendelete
Söjtör Község Önkormányzata Képviselő-testületének 9/2016. (XI. 3.) önkormányzati rendelete

Szentgyörgyvár Község Önkormányzata Képviselő-testületének 9/2015. (III. 28.) önkormányzati rendelete
Szentgyörgyvölgy Község Önkormányzata Képviselő-testületének 2/2014. (II. 12.) önkormányzati rendelete
Szentkozmadombja Község Önkormányzata Képviselő-testületének 8/2016. (VIII. 19.) önkormányzati rendelete
Szentmargitfalva Község Önkormányzata Képviselő-testületének 6/2018. (VI. 22.) önkormányzati rendelete
Szentpéterúr Község Önkormányzata Képviselő-testületének 10/2016. (XI. 17.) önkormányzati rendelete
Szilvagy Község Önkormányzata Képviselő-testületének 7/2014. (V. 5.) önkormányzati rendelete
Türje Község Önkormányzata Képviselő-testületének 14/2016. (VIII. 15.) önkormányzati rendelete
Vállus Község Önkormányzata Képviselő-testületének 9/2017. (VIII. 18.) önkormányzati rendelete
Vonyarcvashegy Nagyközség Önkormányzata Képviselő-testületének 16/2013. (IX. 17.) önkormányzati rendelete
Zalaapáti Község Önkormányzata Képviselő-testületének 10/2016. (VII. 4.) önkormányzati rendelete
Zalabaksa Község Önkormányzata Képviselő-testületének 11/2014. (V. 5.) önkormányzati rendelete
Zalabér Község Önkormányzata Képviselő-testületének 21/2013. (XII. 19.) számú önkormányzati rendelete
Zalaboldogfa Község Önkormányzata Képviselő-testületének 5/2015. (IX. 25.) önkormányzati rendelete
Zalaegerszeg Megyei Jogú Város Önkormányzata Közgyűlésének 11/2013. (IV. 17.) önkormányzati rendelete
Zalakaros Város Önkormányzata Képviselő-testületének 26/2013. (IX. 13.) önkormányzati rendelete
Zalacomár Község Önkormányzata Képviselő-testületének 3/2013. (II. 18.) önkormányzati rendelete
Zalaszántó Község Önkormányzata Képviselő-testületének 7/2015. (IV. 10.) önkormányzati rendelete
Zalaszentlászló Község Önkormányzata Képviselő-testületének 16/2017. (X. 12.) önkormányzati rendelete
Zalaszentmárton Község Önkormányzata Képviselő-testületének 9/2016. (VII. 26.) önkormányzati rendelete
Zalaszentgyörgy Község Önkormányzata Képviselő-testületének 9/2015. (XI. 25.) önkormányzati rendelete
Zalaszentiván Község Önkormányzata Képviselő-testületének 6/2013. (VII. 17.) önkormányzati rendelete
Zalaszentlőrinc Község Önkormányzata Képviselő-testületének 6/2013. (VI. 19.) önkormányzati rendelete
Zebecke Község Önkormányzata Képviselő-testületének 6/2014. (V. 05.) önkormányzati rendelete

Budapest főváros

Budapest I. kerület Budavári Önkormányzat Képviselő-testületének 15/2013. (V. 31.) önkormányzati rendelete
Budapest Főváros II. Kerületi Önkormányzat Képviselő-testületének 8/2017. (III. 24.) önkormányzati rendelete
Újpest Önkormányzat Képviselő-testületének 17/2015. (V. 29.) önkormányzati rendelete
Belváros-Lipótváros Budapest Főváros V. kerületi Önkormányzat Képviselő-testületének 57/2012. (XII. 21.)
önkormányzati rendelete
Budapest Főváros VI. kerület Terézváros Önkormányzat Képviselő-testületének 25/2013. (VI. 27.) önkormányzati
rendelete
Budapest Főváros VII. Kerület Erzsébetváros Önkormányzat Képviselő-testületének 2/2013. (I. 25.) önkormányzati
rendelete
Budapest Főváros VIII. kerület Józsefvárosi Önkormányzat Képviselő-testületének 18/2016. (VI. 2.) önkormányzati
rendelete
Budapest Főváros IX. Kerület Ferencváros Önkormányzata Képviselő-testületének 11/2015. (IV. 28.) önkormányzati
rendelete
Budapest Főváros X. kerület Kőbányai Önkormányzat Képviselő-testületének 32/2015. (XII. 18.) önkormányzati
rendelete
Budapest Főváros XI. Kerület Újbuda Önkormányzata Képviselő-testülete 2/2013. (I. 29.) önkormányzati rendelete

- Budapest Főváros XII. kerület Hegyvidéki Önkormányzat Képviselő-testületének 13/2014. (III. 24.) önkormányzati rendelete
- Budapest Főváros XIII. Kerületi Önkormányzat Képviselő-testületének 5/2018. (III. 13.) önkormányzati rendelete
- Budapest Főváros XIV. Kerület Képviselő-testületének 15/2018. (VI. 18.) önkormányzati rendelete
- Budapest Főváros XV. kerület Rákospalota, Pestújhely, Újpalota Önkormányzat Képviselő-testületének 41/2015. (XI. 30.) önkormányzati rendelete
- Budapest XVI. Kerületi Önkormányzat Képviselő-testületének 39/2017. (XII. 19.) önkormányzati rendelete
- Budapest Főváros XVII. kerület Rákosmente Önkormányzata Képviselő-testületének 28/2013. (VII. 11.) önkormányzati rendelete
- Budapest Főváros XVIII. kerület Pestszentlőrinc-Pestszentimre Önkormányzat Képviselő-testületének 22/2013. (VII. 5.) önkormányzati rendelete
- Budapest Főváros XIX. Kerület Kispest Önkormányzata Képviselő-testületének 27/2016. (IX. 29.) önkormányzati rendelete
- Budapest Főváros XX. kerület Pesterzsébet Önkormányzata Képviselő-testületének 23/2015. (IX. 21.) önkormányzati rendelete
- Budapest XXI. Kerület Csepel Önkormányzat Képviselő-testületének 29/2017. (XII. 20.) önkormányzati rendelete
- Budafok-Tétény Budapest XXII. kerület Önkormányzata Képviselő-testületének 11/2013. (IV. 22.) önkormányzati rendelete
- Budapest Főváros XXIII. kerület Soroksár Önkormányzata Képviselő-testületének 1/2018. (II. 01.) önkormányzati rendelete

FELHASZNÁLT IRODALOM

- BOZSIK Sándor – FELLEGI Miklós – GRÓF Pál – SÜVEGES Gábor – SZEMÁN Judit (2017): *Adózási ismeretek*. Miskolc, Miskolci Egyetemi Kiadó.
- DARABOS Éva: A helyi adók szerepe az önkormányzatok gazdálkodásában. *KÖZTES-EURÓPA Társadalomtudományi Folyóirat*, A Virtuális Intézet Közép-Európa Kutatására Közleményei, VIII. évf. 1–2.
- DRINÓCZI Tímea – PETRÉTEI József (2004): *Jogalkotástan*. Budapest–Pécs, Dialóg Campus Kiadó.
- FARKASNÉ GASPARICS Emese (2018): *Önkormányzati gazdálkodás*. Budapest, Dialóg Campus Kiadó.
- Fővárosi, megyei kormányhivatalok helyi adózással kapcsolatos célvizsgálati jelentései.
- GYERGYÁK Ferenc (2012): *Az önkormányzati törvény a gyakorlatban (Tanácsok, módszerek, alkalmazási technikák a törvény végrehajtásához)*. Pécs, Közigazgatás-Módszertani Oktatási és Szolgáltató Betéti Társaság.
- GYERGYÁK Ferenc (2014): Szabálysértés helyett önkormányzati közösségi együttélési szabályok? In: PATYI András – LAPSÁNSZKY András (szerk.): *Rendszerváltás, demokrácia és államreform az elmúlt 25 évben – Ünnepi kötet Verebélyi Imre 70. születésnapja tiszteletére*. Budapest, Wolters Kluwer CompLex Kiadó. 157–173.
- GYERGYÁK Ferenc (2016): A helyi önkormányzatok törvényességi felügyelete. In: TÓTH András (szerk.): *Közigazgatási jog – A helyi önkormányzatok és a Kormány általános területi államigazgatási szerve, A közigazgatási hatósági eljárás*. Budapest, Patrocinium Kiadó. 70–87.
- KOVÁCSNÉ HOMORÓDI Beáta – LÁSZLÓNÉ NÉMETH Hajnalka (1992): *Adótanácsadó önkormányzatok és intézményeik számára*. Budapest, Unió Kiadó.
- KOZÁK Ferenc (1993): Illetékek és önkormányzati adók Szabolcs-Szatmár-Bereg megyében. *Magyar Közigazgatás*, 5. Önkormányzati Hírlevél különszáma, 2018. évi 9. szám Tudástár, a Kúria Önkormányzati Tanácsának döntései 2012–2017 között.
- PÁLFY Edina (2018): A települési adó kivetésének törvényi keretei és tapasztalatai. *Új Magyar Közigazgatás*, 11. évf. 1.
- STOLLÁR György (1990): A helyi adóztatás bevezetésének lehetőségei és feltételei a helyi önkormányzatoknál, *Magyar Közigazgatás*, 12.
- SZMETANA György (2016): A helyi adórendszer változásának lehetséges új irányai. *Új Magyar Közigazgatás* 9. évf. különszám.
- TILK Péter szerk. (2017): *A jogalkotásra vonatkozó szabályok érvényesülése a helyi jogalkotásban*. Pécs, Kodifikátor Alapítvány.
- TILK Péter szerk. (2018): *Az önkormányzati jogalkotással kapcsolatos szabályozási és gyakorlati problémák*. Pécs, PTE ÁJK.
- TÓTH János (1977): *A lakosság adói*. Budapest, Közgazdasági és Jogi Könyvkiadó

Internetes oldalak

<https://ado.hu/ado/helyi-adok-2018-hol-mennyi/>

<https://hukka.allamkincstar.gov.hu>

www.lb.hu

www.njt.hu

A KÖNYV SZERZŐI

Dr. Gyergyák Ferenc igazgatásszervező, jogász, szabályozási (kodifikációs) szakjogász (LL.M.), címzetes egyetemi docens (PTE ÁJK Alkotmányjogi Tanszék), mesteroktató (NKE ÁKK Szakigazgatási és Szakpolitikai Intézet), a Közigazgatási Eljárási Jogi Egyesület (KEJE) alelnöke, a Települési Önkormányzatok Országos Szövetsége (TÖOSZ) főtitkára.

Dr. Steiner Erika igazgatásszervező, jogász. 2002-től a Települési Önkormányzatok Országos Szövetségénél dolgozik közigazgatási szakértőként, valamint jogi tanácsadóként. 2008-tól a TÖOSZ főtitkár-helyettese.

RÖVIDÍTÉSEK JEGYZÉKE

Alaptörvény Magyarország Alaptörvénye (2011. április 25.)

Abtv. 2011. évi CXI. törvény az Alkotmánybíróságról

Art. 2017. évi CL. törvény az adózás rendjéről

Air. 2017. évi CLI. törvény az adóigazgatási rendtartásról

Avt. 2017. évi CLIII. törvény az adóhatóság által foganatosítható végrehajtási eljárásokról szóló

Ákr. 2016. évi CL. törvény az általános közigazgatási rendtartásról

Bszi. 2011. évi CLXI. törvény a bíróságok szervezetéről és igazgatásáról

Étv. 1997. évi LXXXVIII. törvény az épített környezet alakításáról és védelméről

Hatv. 1990. évi C. törvény a helyi adókról

IRMr. 61/2009. (XII. 14.) IRM rendelet a jogszabályszerkesztésről

Jat. 2010. évi CXXX. törvény a jogalkotásról

Ket. 2004. évi CXL. törvény a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól

Mötv. 2011. évi CLXXXIX. törvény Magyarország helyi önkormányzatairól

Nyvtv. 1992. évi LXVI. törvény a lakcímbeljelentésről, a polgárok személyi adatainak és lakcímének nyilvántartásáról

Szabstv. 2012. évi II. törvény a szabálysértésekről, a szabálysértési eljárásról és a szabálysértési nyilvántartási rendszerről

Szabstvm. 2012. évi XXXI. törvény a szabálysértésekről, a szabálysértési eljárásról és a szabálysértési nyilvántartási rendszerről szóló 2012. évi II. törvény és az azzal összefüggő egyes törvények módosításáról, valamint a katasztrófavédelemmel kapcsolatos egyes törvényi rendelkezések módosításáról

Ve. 2013. évi XXXVI. törvény a választási eljárásról

A Nemzeti Közsolgálati Egyetem kiadványa

Kiadó:

Nemzeti Közsolgálati Egyetem;
Közigazgatási Továbbképzési Intézet
www.uni-nke.hu

Felelős kiadó:

Prof. Dr. Kis Norbert rektorhelyettes

Címe: 1083 Budapest, Üllői út 82.

Kiadói szerkesztő:

Zsoldos Sándor

Tördelőszerkesztő:

Mikes Vivien

ISBN 978-963-498-367-5 (elektronikus)

A kiadvány a KÖFOP-2.1.2-VEKOP-15-2016-00001 azonosítószámú,
„A jó kormányzást megalapozó közsolgálat-fejlesztés” című projekt
keretében készült el és jelent meg.